

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik minden szombaton.

Elfőteltési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 f. — Egyes szám ára 20 f.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. Villányi Henrik
Lapfelügyelő és kiadó:
Uj. Wajdits József.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Sugár-ut. 6. szám.
Kiadóhivatal és nyomda: Nagykanizsa, Uj. Wajdits Józsefnek
Deák-ut. 1. szám.
Hirdetések díjazásáért. Nyitlert soronként 40 f.

Városaink anyagi helyzete.

Városaink anyagi helyzete és a területükön folytatott gazdasági tevékenység között természetesen szorosabb az összefüggés, amint általában hinni szokás. Ez összefüggés főként két irányban jut kifejezésre. Egyikben a közvetlen anyagi terhek bírnak fontossággal, a másikon a közvetettek. A város igénybe veszi lakossága gazdasági terheit mindenféle egyes adók alakjában. A miként az állam, úgy a város is önfentartási költéseit, ha nincs saját vagyona, amelynek jövedelmei egészen vagy csak részben is azokat fedezhetik — egyes adók alakjában is szedi. Hisz ha nálunk a községi adót pótdadónak is nevezik, lényegére, természetére nézve mindenben egyenes adó. Az adóztatás e módjával a városi lakosság is könnyebben megbarátkozik, bárha számos városban az állami adóterhellel majdnem egyenlő, sőt van több város, ahol megis haladja azt. Rossz kereseti adórendszerünk mellett a városi adószolgáltatás terhei természetesen érezhetőbbek s így az adóreform rég vajdó ügyének megoldása ez oldalról is égetően sürög.

Városainknak folyton növekvő közzük-ségletét azonban ezen forrás nem fedezheti. Tehát, a miként az állam, úgy városaink is közvetett adókat és illetékeket is szednek. És ez oldalról még inkább van egy jelezte összefüggés városaink anyagi helyzete és lakossága gazdasági tevékenysége között, mert városaink oly adóforrásokat, az adószedés oly módját is igénybe veszik, ami a helyes kommunális gazdasági politikai elveivel gyakorlatilag legellentétesebb.

Városaink eljárása menthető. Átruházott hatáskörökben az állami funkciók tetemes részét végzik nem az állam, de saját polgárai költségén. Ha hazánk városai fejlettek, gazdagok, iparuk és kereskedelmük virágoz volna, városi bírnának az önkormányzat ellátásához elegendő anyagi erővel, vajmi kívánatos volna állami, nemzeti és közpolgári tekintetéből. Ámde közismert a sajnos való, hogy városaink ma még messze vannak az európai kontinens városaiával való összehasonlítástól. Nem bírják önkormányzati terüket, mert a dolog természetében fekvő, hogy az igények gyorsabban nőnek a gazdasági erőnél, a miként a kultúra is hamarabb, egyetemesebben, szaporabban termeli a követelményeket.

Valóban megfoghatlan is, hogy a vármegyék, amelyek anyagi helyzete, kivált a jobb talajú országrészekben kedvezőbb, mint az átmeneti korszakban vergődő vidéki városoké, közigazgatási kiadásaitak teljesen állami eszközökkel látják el, de még a közigazgatás némely ágazatai egyesest funkcióikként p. o. közbiztonság, penzügyi szolgálat végeznek, addig városaink önegyéből kénytelenek ezeket ellátni, sőt — elég furcsa — még az állam-bevételek beszedése, behajtása, ami egyike aránylag véve a legnagyobb városi terheknek, is egészen az önkormányzatot terheli. Ez a körülmény aztán kényszeríti a városokat a gazdasági tevékenységet bénító adók és eljárási módok behozatalára. Általános a panasz kivált újabbban az u. n. közvetlen adók ellen. Méltán. De a fentebb előadottak, azt végül, megvilágítják a helyzetet. A közvetett adóztatási módok a városokban azért bírnak oly könnyen behatolni, mert sajnos, hazánkban

kissé későn terjednek el helyesebb szociálpolitikai nézetek. Nálunk még a régi scholasztikus elvek dominálnak, amelyek arról mesélnek, hogy mily igazságos, okos és célravezető a közvetett adók rendszere.

Atról, hogy ez éppen a városokban a legkevésbé teherviselésre képes, tehát aránylag a legkiterjedtebb réteget sújtja, hogy e fogyasztási s hason adók címén nagyobb terhet visel, mint az egyenes adó, s főként, hogy az ily természetű adóztatás a forgalmi életre mily hátrányos, fejtorést nem okoz. Pedig a fejlődés akadályai ez.

A városi élet aránytalan drágaságának kétségteletel egyik oka a különböző forgalmi adó. Így a fogyasztás alá eső cikkek fő-zömét nemcsak az állami teher nyomja, hanem e címen a város is, sőt közvetlen adók, hely-pénzek, városi illetékek, szemledíjak stb. címen még mindezeken felrúgja a terhelést a forgalmat. A fogyasztás megdrágítása kettős teher a városi lakosságra. Egyfelől magának a fogyasztásnak kielégítése a jövedelem mindnagyon részét veszi igénybe, így a megtakarítás, a tőkék gyűjtése akadályoztatik vagyis új vállalkozás, vállalatok létesítése. Másfelől súlyos kihatású azért mert a drágaság a termelési költségek szaporodását jelenti. Ez idő szerint különösen telék városaink munkásküzdelmekkel. Ha ebben sok osztálypolitikai elv is közreműködik, mégis kétségtelet, hogy a munkás létfontartása az utóbbi években mindinkább drágul s így kereset-többlet épen úgy, mint a többi osztályok. feltétlenül utalva vannak.

Városaink anyagi helyzetének a gazdasági élettal való szoros összefüggése tehát kétségtelet s ez nem is szorul bizonyításra.

TÁRCA.

Walewska asszony.

írta OSELIKÓ JÓZSEF.

Tegadhatalan igaz, hogy ezer meg ezer férfi nagy dolgokat művelt: de igen sok férfiakról van jegyzete a történelemben, akire azóta mondás alkalmazható, amit Schlosser XVI. Lajosról használt: olyan volt ő, mint a nád, amelyet ide-oda mozgat a szél.

Hogy tehát először nagy műveltségű férfiak, sőt fejedelmek s uralkodók is igen gyakran másoknak nem ritkán lelkiismeretlen önző embernek teljes befolyása alatt állának: ez nem szorul bizonyításra.

Érdekesebb lesz talán a történelem nyomán kiemelni olyan nagy férfiakat, akik magukat a nők által vezetni, kormányozni engedték.

Valóban minden időkre és a történelem minden lapjára érvényes Tallegrand híres szava: „du est la femme?”

Úgy volt az ezeltől és úgy van ma is, hogy sok rendkívül férfiú vezetteleg vállalatokra indította a nők által.

Aspasia ösztönzésére viselt Periklész Samos ellen háborút, úgy Caesar Kleopatra kedvéért az alexandriai háborút.

Hagyjuk azonban az alkalmalmal a többiekét és forduljunk néhány percre egy különösen asszonyi természetű nagy férfiuhoz: I. Napoleon-hoz.

Miként az ő testvére szellemi tekintetben a gyönyörűsödő atyjához hasonlítottak, úgy hasonlított

ő maga a tetterős anyjához. Még arevonásai is gyermekkorában nyilvánították az anyjával való lélekrokonoságot.

Ha igaz az, amit sokan, de főleg Schopenhauer állítanak, hogy t. i. a tulzá, hazudozás, mérhetlenség, önarulkodás hiánya, szenvedélyes és logikátlan beszéd — női tulajdonságok: akkor mindezen asszonyi hibák és még sok más nőies dolgot rért tapasztalt a Nagy Napoleonra. Schlosser tanúsága szerint ő kalandos módon tulzolt, nagyított és hazudott napi padegyenben; és ha elfogta a harag, akkor még az idegen-zsereket iránt is dicsőítő, gyalázó és doromboló beszédet tartott.

Azáltal, hogy magát fékezni nem volt képes, de főleg elvakultsága által — ő maga ásta meg sírját.

Stael asszonynak mondása, hogy a szerelem csak epizód a férfi életében” igaz, hogy hitvallása a modern világunk, de ezen ércember életében a szerelem kissé több volt az epizódnál.

Napoleon, mint huszonhat éves fiatal ember (általában egy diadalmas hadseregnek élén áll; lábaián hever már Európának bűmlata; de levelei bizonyítják, hogy emésztő szenvedélye által felgyulladt és az „ércember” ott hever Josefina lábainál.

Vagyódott utána, sábitozta őt és mindenre kérés, hogy csak jönné hozzá. Egyik levet ment másik után, egyik futár másikat követte. Kérés, sőhajítás, feltékénység-geri tombolás, düh, fenyegetések napi renden valának! — Ezereteket írja: „a szerelem, melyet te bennem fölérteszettel, megfosztott eszemtől”; ezt többé aligha fogom ismét megfialálni!

Későbbi időkben azonban közbejötték bizonyos időközű mulatságok, szórakozások, melyekről a palotahölgyek tolokodása köllőleg gondoskodott.

Egy öreg udvari ember, fiatal, szép feleségének úgy hódol, mint valami szerelmes ifjú: keresi közelségét; s míg a különben komor, szigorú arcú rőtön fölvidul, milyhez azt a nő megpillantja: beteges izgatótsággal kinyozta önmagát és környezetét, Josefint sem véve ki, ha a fiatal hölgy távol van.

Napoleon nagy rendezett különféle játékokat, de úgy, hogy hölgyével szemközti ülhesen; de ő nem is játszott, hanem hosszú monológokból rajongott az eszményi szerelem leggyöngédebb érzelméiről.

Érdekes, sőt nevezetes volt a következő epizódja: 1807. évi január 1-én a császár aársóba való utjában áttutazott Bronie városán keresztül. Koosja körül özseseregilek a nép, hogy meglathassa és üdvözölhesse Le-gyeországi folszabadjótját. A nagy tömegben ott van s előre tolokodik egy feltűnően szép, egészen fiatal hölgy.

Ez volt Walewska Mária, felesége egy már korosabb embernek, akit ő nem szeretett. Örömetlen életében egyedül vizsgálattal talál a házjára s annak megmentőjére, folszabadjótjára, Napoleonra való gondolat; aki hős Messias gyánant thnik föl az ő félkében, amelynek imádatra volt süksége.

A jelenet, mely benyomást tett Napoleonra.

Városban a hatalmas császár tiszteletére rendezett fényes bálom ismét látja Walewskát, s újra meg lett izgelve, sőt annyira izgatóttá lett, hogy elforgultság és féltékénység szállta meg egész lényét.

Alighogy hazajött Walewska, sőtében írt s alig olvasható levelet kapott ezen tartalommal: „En csak ott láttam, csak ott bántultam, csak ön után vagyódóm. Kérek gyors választ az égető türelmetlenségem megnyugtására. N.”

Ha ezt mégis kell hangsúlyozni, oka csak az, hogy vajmi számos város vezetősége nem emelkedik ezen egyszerű igazság színvonalára. De nem emelkedik az állam sem, mely rossz városi politikájával lehetőséget ad, hogy e politika tovább fejlődhessek, tehát éppen a városok kitérződésének, erősítésének oly tetemes gátja.

Az ízr. hitközség közgyűlése.

Az ízr. hitközség közgyűlést mult hó 26-án tartották meg az ízr. hitközség tanácstermében Grünth Henrik előlétele alatt, melynek főiránya a Zárszámadás elfogadása volt. Az évi jelentésben Barta Lajos útkar a felfolyt legjelentősebb mozzanatairól számolt be. A felügyelő hitközség elnökei gelsei Gutmann Vilmos kir. tanácsost a közigazgatás, ipar és kereskedelem terén szerzett érdemei elismerésül bírói rangra emelte. Elek Lipót előjárósági hat érdemei elismerésül „újnépi” előnével magyar nemességet kapott.

A hitközség betételének fontosabb mozzanatait tartozik Karlschmaroff Leó 40 éves kanizsai működésének megemlékezése. Az alkalmazottak nyugdíjalapja 13593 K. Az iskolának fedezendő hiánya 13595 K. A keresk. iskola állomása iránt változott Vécsy Zeigmond polgármesterrel több lépést tetek, de mindegyik eredményét el nem érték. A hitközség iskolalapja 26937 K. Az alap kamatai évenként iskolai célokra felhasználhatók.

Az elemi iskolát látogatta 157 nő, 116 leány, a felső keresk. iskolát 34 tanuló.

Szegények részére kiutalványoztak 20733 K. segélyt.

Ezenkívül tekintélyes összeg jutott a szegényeknek a családi, kiházasítási alapotól is. A hitközség lépéseket fog tenni, hogy a várostól eddig élveztet 1200 K. segély házi-zsigorai számára feleltesse, miután a költés az egész város területén betitított.

A Zárszámadás némi hiánnyal zárult. A hitközségnek egészen 669 helybeli és vidéki adózott tagja van. A népesedés az 1904. évben a következő volt: Született 76, meghalt 62 egyén, a szaporulat 14. Házaszkodás volt 26. A jelentést helyesléssel vetik tudomásul és köszönetet szavaztak az előjáróságnak.

Dr. Friedl Ödön nem helyesli, hogy bár csakékly ősszel is tültették a költségvetést.

Goldhamer Károly kifogásolja, hogy a hitközség alkalmazottjai, kiknek bár nincs itt funkciójuk, nincsenek jelen a közgyűlésen.

Elnök megadja a kellő felvilágosítást és a közgyűlést az napra felfüggeszti, hogy a választásokat az előjáróságra megejthetők legyenek.

(Hitközségi választások.)

Az ízr. hitközség előjáróságába mult hó 27-én választották a sorrend szerint kilépő 10 tag helyébe előjárósági tagokat. A tiz tag közül 8 újra volt megválasztott, két hely részben elköltözés és részben elhalálozás következtében üresedett meg. Erre a két helyre kilenc jelöltet állítottak fel a választók. Az érdeklődés foka oly nagy volt, hogy ilyen 14 év óta nem tapasztaltott. 309 szavazatot adtak le. Az

Walewska hallgatott, nem választott. Ismét mentek levelek. Egyikben az állott: „Oh jöjjen, mindenre kérem, csak jöjjen! Minden kívánását kis lélegeztve. Az ön házja nekem sokkal kedvesebb lesz, ha ön könyörölni fog az én szegény szívémen. N.”

A házjára való hivatozás legutóbb Walewska, aki különben is csak nevezten tudta magát fontartani. Enged a császár meghívásának. Ritka jelenet játszódtott le. Napoleon a nő lábához borul. kérve, esedszve. Sírdúra takadt. A császár elveszté nyugalmát, előtte mindenre új; hiszen ő csak eddig engedékeny néket tanult ismeri. Most pedig először találkozik olyannal, aki tapasztalatlan és ócsinléző állít véde volt.

Ez érdekl Napoleont; elhagyta őt a támadó bátorság; érzelme eddig nő írúnt egy pillanat alatt gyöngődebbé és bensőbbé lesz, s így szól:

„Édes panaszó galambom, tölrd meg könyvedet, légy nyugodt; ne félj többé-a sástól, akinek veled szemben nincs más hatalma, sem ereje, kivéve az ízró szereltem erejét; az a szereltem ez, amely mindonekélőt szivedet akarja. Te végre megfogod őt a sást szeretni, mert ő mindened lesz nekéd! Értesz engem?

Ámbóio főlanfjka sarkanyuzta a korteseket, jelöltek és hívoéket egyaránt. 8—10 kortes állt a választási helyiség kapuja alatt, kiknek éber szemei előtt nem menekült meg egy választó sem. A választás 9 óráig délután 4 óráig tartott. A szavazatszéd biottség elnöke Práger Béla gyógyszerész volt. Este 6 órakor már tudták az eredményt. A választás a demokráta párt győzelmével végződött. Előjárósági tagok lettek: Néu Albert (uj), Rothschild Zsigmond (uj), első póttag ifj. Deutch Lajos, de mivel Dr. Ollap Mór lemondott, helyébe Deutch Lajos lép mint harmadik uj tag, továbbá: Beuthelm Győző, Blau Lajos, újnépi Elek Lipót, Dr. Ollap Mór, Reichenfeld Éde, Rothschild Albert, Dr. Rothschild Samu, Scherz Richárd, Stern J. Mór. Számvizsgáló-bizottság: Beck Miksa, Lendvai Samu, Rothschild Zsigmond, Sattler József, Ström Tivadar.

A győzelmes párt diadalittas választói a legnagyobb csendben osonáltak szét.

Somogyi Ede előadása az etruszkokról.

A nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör vasárnapj felolvató délutánján Somogyi Ede, a „Budapesti Hirlap” kiváló munkatársa, a nagytudós nyelvész tartott szabad előadást az etruszkokról és azoknak a magyar néppel való rokonságáról. Ezt az óségi népet, amelyely a külföldi tudósai már évszázadok óta foglalkoznak, a mi tudósaink még eddig nem vettek föl tanulmányozásuk körébe, habár számszó külföldi tudós, mint például Taylor, óriás tudományos apparátussal azt igyekezék bebizonyítani, hogy az etruszk nép turáni nép volt és ebben a népesáldában legelő sorban a magyarral volt rokon. A mi tudósaink még eddig nem vettek erről tudomást és tudományos intézeteink nem igyekeztek még eddig ezt a ránk, magyarokra néve rendkívül fontos dolgot megvilágítani és köztisztevezni tenni. Somogyi Ede általános, nagy vonásokban ismertette az etruszk-kérdésnek mai állását, a külföldi tudósok kutatásainak eddigi eredményét és felsorolta mindazokat a körülményeket, amelyek az etruszk-népnek a magyarral való rokonságát majdnem bizonyossá tették. Erre vall az etruszkok története, kultúrája írása és legelő sorban nyelve is. Az etruszkok nyelvére még eddig nem tudtak ugyan a tudósok behatolni, de az a kevés szó, amelyet eddig sikerült minden kétségben fölfejtjen, eltagadatlanul turáni és a nyelvcsalád összes nyelvei közül legelő sorban a magyarral rokon. Ezt bizonyítja az a körülmény is, hogy sok etruszk szó majdnem betű szerint azonos a szumirral, amelynek a magyar nyelvre való rokonsága majdnem kétség-telenül bizonyos. Somogyi előadásának végén, amelyben a szumirokkal is sokat foglalkozott, rámutatott a magyar tudósoknak arra a kötelességre, hogy az etruszkokkal bővebben foglalkozzanak.

En — mondotta Somogyi — szerény apostoli munkában folytattam azt, amit a külföldi tudósok már vagy 50 éve bizonyítanak. Munkám megjelenséke a miniszter kérdést intéztt, véleményemkért a magyar tudományos akademiától. És ez a tudós társaság, mely már sok esetben fojtotta el a sok üdvös mozgalom esirját, azt válaszolta, hogy

A császár unszolására Walewska Párisba is követte őt; egész a nagy szerencsétlenségben is hű ragaszkodást tanúsított irányában. De miután Napoleon végre mindenkorra az etből St. Helena szigetére elvonult. — Walewska férjhez ment.

Eszen en férjhezmenése erős benyomást tett a foglyára.

Ottan társalkodának egyike ezt mondja: „A császár oly nagy odaadással ragaszkodott Walewska asszonyhoz, hogy nem volt képes megbarátkozni azon gondolattal, hogy az, amit ő annyira szeretett, mint valakit szeressen a császáron kívül.”

Mindazon szép esillagok azonban, amelyek Napoleon után fölmerthettek, — de rövidbe vagy hosszabb idő múva elhalványodtak: megsem voltak képesek teljesen elhomályosítani az állandó esillagot, — az ő feleségét, — Josefint.

Ami azután bekövetkezett, t. i. az elválás Josefintól, továbbá Mária Lujzához, második feleségéhez való viszonya: ezek a t. olvasó előtt ugyis ismeretes dolgok.

ha akar, ám állítson fel a miniszter e nyelvetk tanácsokat. De arra gondolni, hogy valaha bebiza nyitnék a magyar és sumir nép rokonságát, az nevetéséges. Ugyanaz az akadémia mondotta e véleményét, melynek több kiadványában támogatták a külföldi tudósok és csakélységem ebből érveit. Ez a tudós közkeletű társaság azt hitto hogy nekem korekell. Pedig én öntetlenül, igaz meggyőződéssel csak azt akartam bizonyítani, hogy a magyar nép sok ezer év előtt él rokona adta az európai népeknek a kulturát Nevetéséges tehát a sok külföldi tudósok ama állítása, hogy tudását tőlünk tanulta a magyar.

A nagyüzám és előkelő közönség élénk figyelemmel hallgatta a rendkívül szépen, élvezetesen előadott tudományos előadást és természetesen szűni nem akaráó tapással és átjénnel adott kifejezést.

A délután St. Ene csek Zsigmond zenetanár, gondónka-művész is nagy sikert aratott zeneszámúival, melyet a töle megszokott művészieséggel produkált. Szép sikere volt Pelc Lános (zongora) és Strém Otónak (orgona). Krausz Margit, A kovári bucsu-cimű költemény szavaltja igen ügyesen.

Somogyi Ede tiszteletére este társasálokoma volt.

Községi közigazgatás.

A m. kir. belügyminiszter egy általános rendeletet bocsátott ki Magyarország összes törvényrendelkezéseihez, hogy — tekintettel, lehetőleg a folyó 1905. évi július eszéjén elébeüljöy uj anyakönyvi törvény pontos végrehajtására, de különösen, az é téren jelentékes tendők arányos osztásával szem-pontjából is, mivel tudvalevőleg e téren nagy aránytalanságok állának fenn, — tartassanak érteleztek, amelyen a helyi viszonyok figyelembevétele mellett javaslatoz késztessenek, s e javaslatoz alapján esetleg uj anyakönyvi kerületek felállításvást az aránytalanságok megszüntetessenek.

Mintköz az állami anyakönyvi intézmény körüli tendők lehet mondani az egész országban a közszé — és körjegyzői állit láttának el — természetesen, az anyakönyvi kerületek szabályozása, a jegyzői körök rendezését is maga után vonja és sok tekintetben épen a jegyzői kerületek azok, melyek nagyobb szabású szabályozást igényelnek.

A belügyminiszter ént érintett rendelete folytán Zalavármegye aispánja is a fént változó viszonyok megváltása végett a jársói főszolgabírókhöz felhívat intézett, hogy elnökletük által tartandó tiszti értekezleteken, uj jogelvezésű alakítsa, vagy a már meglévő alkalmasabb beosztás által való kikerekítésé tárgyában javaslatoz késztessenek, s e tervezetek a folyó 1905. évi március 28-án Zalaezerszegen megtartandó központi értekezleten előterjesztesseken. Ezen felhívás kapcsán értekezlet a jársókkal, hogy a belügyminiszter 19.000 néhány száz korona évi államssegélyt utalványozott Zalavármegyének a tervezett rendezés könynybe megvalósítása céljából.

A magas kormánynak ezen rendelkezése egy rég óhajtott s már mondhatni, a közigazgatási állapotok tarthatatlan viszonyain óhajtván segíteni, miért is az, minden közigazgatási szolgálatban álló szakember részéről örömmel fogadtott.

A rendelkezletet lerakott járásnyelvek figyelembevétele mellett megtartatták a jársói értekezletek, ahol nagy buzgalommal készítették el a jegyzői, s így az anyakönyvi kerületek tervezetét, mely tervezetek a vonatkozó adatokkal az érdekeltek által a vármegyei értekezleten március 28-án is mutattattak.

Nem szándékomb bírálni a vármegye nagyrabesült intézét köréit, de szabad legyen megmondanom, hogy e tekintetben, — a zalavármegyei értekezlet nem találkozik a miniszteri leirat intencióinak megfelelő foglással.

Vizsgáltattak volna csak meg a jársók által ez érdemben elkészített tervezetek, akkor a vármegyei értekezlet javaslata más, egészen más formában nyert volna kifejezést.

Node még nem késő! még bekvánthatók és általannulmányozhatók a vármegyei törvényhatóság által ez érdemben tartandó gyűlésig a jársói értekezletek szülté munkáltozói anyagai melyek, — mivel épen a leglétkecskebb helyeken, — közvetlenül az érdekeltek községekben szültétek meg, leglétkecskebb törközi vissza azon igényeket, melyek kielégítését részben és elgidegenen bár, — a magas kormány fént változó rendelkezletéi tervehé vette.

s. KJZO.

Emlékeztető-naptár.

Április 2. A nagykanizsai szepítő-egyesület közgyűlése

Ha ezt mégis kell hangsúlyozni, oka csak az, hogy vajmi számos város vezetősége nem emelkedik ezen egyszerű igazság színvonalára. De nem emelkedik az állam sem, mely rossz városi politikájával lehetőséget ad, hogy e politika tovább fejlődhessek, tehát éppen a városok kiképződésének, erősítésének oly tetemes gátja

Az izr. hitközség közgyűlése.

Az izr. hitközség közgyűlést múlt h 26-án tartották meg az izr. hitközség tanácstermében Grünhut Henrik előnöke alatt, melynek főtagja a zárszámadás elfogadása volt. Az évi jelentésben Bartha Lajos titkár a lefolyt év legjelentősebb mozzanatairól számolt be. Ő felsőge a hitközség elnökét gelsei Guttmann Vilmos kir. tanácsost a közgazdaság, ipar és kereskedeleme terén szerzett érdemei elismeréséről bírál rágra emelte. Klek Lipót előljáróságai tag érdemei elismeréséről „ujnépi” előnével magyar nemességet kapott.

A hitközség betételeinek fontosabb mozzanataihoz tartozik Kartschmaroff Leó 40 éves kanizsai működésének megemlékezése. Az alkalmazzottak nyugdíjlapja 18593 K. Az iskolánál feledőznél hiány 15595 K. A keresk, iskola állomása iránt változott Vécsey Zsigmond polgármesterrel több lépést tettek, de mindégy eredményt el nem értek. A hitközség iskolapajza 26937 K. Az alap kamatai évenként iskolai célokra felhasználáltak.

Az elemi iskolát látogatta 157 fiú, 116 leány, a felső keresk, iskolát 94 tanuló.

Szegények részére kitalványoztak 20738 K. segélyt.

Ezenkívül tekintélyes összeg jutott a szegényeknek a családi, kihasználati alakpótló. A hitközség lépéseket fog tenni, hogy a városot elhagyó évezett 1200 K. segély házi-szegények számára feleltesse, minitán a köldülis az egész város területén beültatott.

A zárszámadás némi hiánnyal zárult. A hitközségnek egészben 669 helybeli és vidéki adózott tagja van. A népesedés az 1904. évben a következő volt: Született 76, meghalt 62 egyén, a szaporulat 14. Házaságokötés volt 26. A jelentést helyesléssel vették tudomásul és köszönettel szavaztak az előljáróságok.

Dr. Fried Ödön nem helyesli, hogy bár csekély összeggel is túlléptek a költségvetést.

Goldhammer Károly kifogásolja, hogy a hitközség alkalmazottjai, kiknek bár nincs itt funkciójuk, nincsenek jelen a közgyűlésen.

Elnök megadja a felkelti felvilágosítást és a közgyűlést egy napra felfüggeszti, hogy a választások az előljáróságba megejthetők legyenek.

(Hitközségi választások.)

Az izr. hitközség előljáróságába múlt h 27-én választották a sorrend szerint kilépő 10 tag helyére előljárósági tagokat. A fiz tag közül 8 újra volt megválasztható, két-hely részben elkötözés és részben elhalálozás következtében üresedett meg. Erre a két helyre kilenc jelöltet állítottak fel a választók. Az érdeklődés foka oly nagy volt, hogy ilyen 14 év óta nem tapasztaltatott. 309 szavazatot adtak le. Az

Walewska hallgatott, nem választott. Ismét mentek levelek. Egyikben az állott: „Oh jójón, mindenre kérem, csak jójón! Minden kívánása ki lesz elégítve. Az ön házja nekem sokkal kedvesebb lesz, ha ön könyörtnél fog az ön szegény szivemen. N.”

A házjára való hivatozás legörzi Walewskát, aki különben is csak nehezen tudta magát föntartani. Enged a császár meghívásának. Ritka jelenet játszódott le. Napoleon a nő lábához borul. Kérve, eszedzve. Sirásra fakadt. A császár elveszti nyugalmát, előtte mindez új; hiszen ő csak eddig engedelmy néket tanult ismerni. Most pedig először találkozik olyannal, aki tapasztalatlan és őszinteség által vérdv. volt.

Ez érdekl Napoleont; elhagyja őt a támadó bátorság; érzelme ezen nő iránt egy pillanat alatt gyöngédebb és bensőbb lesz, a így szól:

„Eyes panaszló galambom, törd meg könyvedet, légy nyugodt; ne félj többé a sástól, akinek veled szemben nincs más hatalma, sem ereje, kivéve az izzó szerelem erejét; az a szerelem ez, amely mindenekelőtt szivedet akarja. Te végre megfogod őt a sast szeretni, mert ő mindened lesz nekéd! Értesz engem?”

ámbiódi fulánkja sarkanytuzta a korteseket, jelöltek és hívóket egyaránt. 8—10 kortes állt a választási helyiség kapuja alatt, kiknek éber szemei előtt nem menekült meg egy választó sem. A választás 9 óráig délután 4 óráig tartott. A szavazatszedő bizottság elnöke Práger Béla gyógyszerész volt. Este 6 órákor már tudták az eredményt. A választás a demokráta párt győzelmével végződött. Előljárósági tagok lettek: Neu Albert (uj), Rothschild Zsigmond (uj), első póttag ifj. Deutsch Lajos, de mivel Dr. Ollop Mór lemondott, helyébe Deutsch Lajos lép mint harmadik új tag, továbba: Bethlheim Győző, Blau Lajos, újpeői Klek Lipót, Dr. Ollop Mór, Reichenfeld Ede, Rothschild Albert, Dr. Rothschild Samu, Secher Richard, Stern J. Mór. Számvizsgáló-bizottság: Beck Miksa, Lendvai Samu, Rothschild Zsigmond, Sattler József, Strém Tiivadar.

A győzelmes párt diadalittas választói a legnagyobb csendben oszlottak szét.

Somogyi Ede előadása az etruszkokról.

A nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör vasárnapi felolvasó délutánján Somogyi Ede, a „Budapesti Hírlap” kiváló munkatársa, a nagytudású nyelvéssé tartott szabad előadást az etruszkokról és azoknak a magyar néppel való rokonságáról. Ezt az ősrégi népet, amelylyel a külföldi tudósai már évszázadok óta foglalkoznak, a mi tudósaink még eddig nem vették föl tanulmányozásuk körébe, habár számos külföldi tudós, mint például Taylor, óriás tudományos apparátussal azt igyekeztek bebizonyítani, hogy az etrusk nép turáni nép volt és ebben a népesáldalban legelső sorban a magyarral volt rokon. A mi tudósaink még eddig nem vettek erről tudomást és tudományos intézeteink nem igyekeztek még eddig ezt a ránk, magyarokra néve rendkívül fontos dolgot megvilágítani és közzétesse tenni. Somogyi Ede általános, nagy vonásokban ismertette az etruszk-kerésnek mai állását, a külföldi tudósok kutatásainak eddigi eredményét és felsorolta mindazokat a körülményeket, amelyek az etrusk-népnek a magyarral való rokonságát majdnem bizonyossá teszik. Erre val az etruszk története, kultúrája írása és legelő sorban nyelve is. Az etruszkok nyelvére még eddig nem tudtak ugyan a tudósok behatolni, de az a kevés szó, amelyet eddig sikerült minden kétségben felül megfejtieni, eltagadhatatlanul turáni és a nyelvcsalád összes nyelvei közül legelő sorban a magyarral rokon. Ezt bizonyítja az a körülmény is, hogy sok etrusk szó majdnem betű szerint azonos a szumirral, amelynek a magyar nyelvvel való rokonsága majdnem kétség-telenül bizonyos. Somogyi előadásának végén, amelyben a szumirokkal is sokat foglalkozott, rámutatott a magyar tudósoknak arra a kötelességére, hogy az etruszkokkal való rokonságukat megvizsgálják.

En — mondotta Somogyi — szerény apostoli munkában folytattam azt, amit a külföldi tudósok már vagy 50 éve bizonyítottak. Munkám meg jelenésekor a miniszter kérdést intézett, véleményét kért a magyar tudományos akadémiától. És ez a tudós társaság, mely már sok esetben fojtotta el sok úrvós mozgalom csíráját, azt választotta, hogy

A császár unszolására Walewska Párisba is követte őt; egész a nagy szerencsétlenségben is hű ragaszkodást tanusított irányában. De minitán Napoleon végre mindenkora az életből St. Helena szigetére elvonult. — Walewska férjhez ment.

És ezen férjhezmenése erős benyomást tett a foglyokra.

Ottan társalkodónak egyike ezt mondta: „A császár oly nagy odaadással ragaszkodott Walewska asszonnyhoz, hogy nem volt képes megbarátkozni azon gondolatall, hogy az, akit ő annyira szeretett, más valakit szeressen a császáron kívül.”

Mindazon szép eszillagok azonban, amelyek Napoleonn egén fölmerültek, — de rövidbe vagy hosszabb idő múlva elhalványodtak; mégsem voltak képesek teljesen elhomályosítani az állandó csillagot, — az ő félelését, — Josefint.

Ami azután bekövetkezett, t. i. az elválás Josefintól, továbbá Mária Lujzához, második feleségéhez való viszonya: ezek a t. olvasó előtt ugyis ismeretes dolgok.

ha akar. Am állítson fel a miniszter e nyelvnek tanzókat. De arra gondolni, hogy valaha bebizo nyitnak a magyar és szumir nép rokonságát, az nevéteség. Ugyanez az akadémia mondogta e véleményét, melynek több kiadványában támogatják a külföldi tudósok és csekélyesem ebbeli érveit. Ez a tudós közkereseti társaság azt hitte hogy nekem kane kell. Pedig én öntzenlét, igaz meggyőződéssel csak azt akartam bizonyítani, hogy a magyar nép sok ezer év előtt élte rokona ada az európai népeknek a kultúrát Nevéteség tehat a sok külföldi tudósok ama állítása, hogy tudását tőlük tanulta a magyar.

A nagyszámú és előké közönség előnk figyelemmel hallgatta a rendkívül szépen, élvezetesen előadott tudományos előadást és természetesen szólni nem akaro tapssal és djjennel adót kifejezést.

A délutánon Stern eok Zsigmond tanénár, gordonka-művész is nagy sikert aratott zenezámmával, mely a töle megszokott művészettséggel produkált. Szép sikere volt Felc Idának (zongora) és Strém Ötönök (orgona). Krausz Margit „A kevlári busucim című költeményt szavaltá igen ügyesen.

Somogyi Ede tiszteletére este társasákloma volt

Közeégi közigazgatás.

A m. kir. belügyminiszter egy általános rendelet becsőjtött ki Magyarországon összes törvényhatóságaihoz, hogy — tekintettel, lehetőleg a folyó 1906. évi július eszéjén életbe lépő új anyakönyvi törvény pontos végrehajtására, de különben, is a törvény jelenléte teendőkről anyrós elosztása szempontjából is, mivel tudvalóleg e terén nagy aránytalanságok állanak fenn, — tartassanak értekezletek, amelyen a helyi viszonyok figyelembevétele mellett javaslatok készíttessenek, s a javaslatok alapján esetleg új anyakönyvi kerületek felállításáért az aránytalan visszásságok megszüntetessenek.

Mintthogy az állami anyakönyvi intézmény körül teendőket lehet mondani az egész országban a község — és körjegyzői által láttának el, — természetesen, az anyakönyvi kerületek szabályozása, a jegyzői körök rendezését is maga után vonja és azok tekintetében épen a jegyzői kerületek azok, melyek nagyobb szábasu szabályozást igényelnek.

A belügyminiszter fent érintett rendszelke folytán Zalavármegye alispánja is fent változt viszonyok megvitátása végett a járási főszolgabírókhoz felhívást intézett, hogy elnökletük által tartandó tiszti értekezleteken, új jegyzőségek alakítása, vagy a már meglévőek alkalmasb beosztás által való kikerekítése tárgyában javaslatok készíttessenek s a tervezetek a folyó 1906. évi március 28-án Zalaeorszezen megtartandó központi értekezleten előterjeszessenek. Ezen felhívás kapcsán közöltetett a járássókkal, hogy a belügyminiszter 19.000 néhány ezek korona évi államsegélyt utalványozott Zalavármegyének a tervezett rendezés könyvéből megvalósítása céljából.

A magas kormányának ezen rendelkezése egy réb óhajtott s már mondhatni, a közigazgatási állapotok tarthatatlan viszonyain óhajtván segíteni, miért is az, minden közigazgatási szolgálatban álló szakember részéről örömmel fogadtatott.

A rendeletben lefektetett irányelvek figyelembevétele mellett megtartatták a járási értekezletek, ahol nagy buzgalommal készíttettek el a jegyzői, s így az anyakönyvi kerületek tervezeteit, mely tervezetek a vonatkozó adatokkal az érdekeltek által a vármegyei értekezleten március 28-án be is mutattattak.

Nem szándékom bírálni a vármegye nagyra-beesült intéző körét, de szabad legyen megmondanom, hogy e tekintetben, — a zalavármegyei értekezleten nem találkoztam a miniszteri leirat intencióinak megfelelő felfogással.

Vizsgáltatott volna csak meg a járássókkal egy érdemben elkészített tervezetek, akkor a vármegyei értekezlet javaslata más, egészen más formában nyert volna kifejezést.

Nóde még nem kései! még bevárhatók és áttanulmányozhatók a vármegyei törvényhatóság által ez érdemben tartandó gyűlésre a járási értekezletek szülte munkálatok anyagai, melyek, — mivel épen a legilletékesebb helyen, — közvetlenül az érdekeltek községeiben születtek meg, leghebben tükörzik vissza azon igényeket, melyek kielégítését részben és elégtelenségen bír, — a magas kormány fent változt rendeletével tervebe vette.

s. Kéző.

Emlékeztető-naptár.

Április 2. A uszkanizsai szépiítő-egyesület közgyűlése

Az Ipartestület közgyűlése.

— Saját tudósítottól. —

A nagykanizsai Ipartestület vasárnap délután tartotta közgyűlését saját helyiségében, melyen mintegy hetven jelentek meg. Az érdeklődés tehát elég lanyha volt. Ez éppenséggel nem dicserendő. Az iparos osztálynak a testület ügyei iránt sokkal nagyobb érdeklődést kell tanúsítani. Mert csak az érdeklődés, összetartás eredményezheti az illetékes köröknel, hogy az öhajok lassanként megvalósuljanak. A közgyűlés, melyen Geiszl Viktor elnökelt és Halvax Frigyes tanácsos, mint iparhatóságí biztos vett részt, így folyt le:

Geiszl Viktor elnök a közgyűlést megnyitva, felolvastatta az évi jelentést. A jelentés szerint az ipari viszonyok az év folyamán sem változtak, mert bármerre fordultunk is, mindenütt az általános pangás volt észlelhető, amely hazánkban mindenütt benítólag hatott a magyar iparosra. És ezt ezerte városunk iparosságja is. Mindaddig pedig — mondja a jelentés — határozott javulást nem várhatunk, míg az önálló vármegyei felállítását át a lenyugott magyar kispároság az osztrák gyárpar nyomása alól fel nem szabadul.

Az év folyamán május hó 7-én, a nagykanizsai ipartestület kezdeményezésére, egy általános iparos gyűlés volt Budapesten, melyen az önálló vármegyei életbevitelére, a jelenlegi hiányos ipartörvény módosítását tárgyalták. Az eszme az összes magyarországi ipartestületek körében a legnagyobb megelégedéssel találkozott és a négyeszt ipartestület közül alig akad néhány, aki ott magát nem képviseltette volna.

A Veszprémben dumantuli iparkirálási-kapcsolatos ipartestületi kongresszusán és a Sopronban kamara kerületi kiállítással kapcsolatban tartott kongresszuson — melyek mindegyikén a magyarországi kispároság nyomásait helyszínteken sűrűs orvoslással, annak elhárítását, a fennálló ipartörvény módosítását szükséges hangzótatták — a nagykanizsai ipartestület kiküldöttek által képviseltette magát. A kiküldöttek jelentéseiből csak az konstátjuk, hogy ezen kongresszusokan ugyanaz volt a tárgy, mint az előző évben Nagyváradon tartott ipari kongresszuson. Ebből az lájuk, hogy „20 év óta a kispároság hiába gyülezik, hiába mutatnak rá a kispároság nyomásait helyzetére, nem volt mindaddig illetékes fórum, aki a nyitott sebeket orvosolni iparkodott volna. Már pedig mi sem vagyunk mostoha gyermekek a hazának és mint általában polgáraival szemben erkölcsi kötelesség lett volna az államnak érdekében megvédeni legalább úgy, ahogy azt a körülmények megengedik.”

A jelentés ezek után áttért az ipartestület 1904. évi ügymenetére.

A testület előjárásának az év folyamán egy rendes közgyűlés, 19 rendes, három rendkívüli előjárásági ülést tartott, mely üléseken 205 tárgy intéz-fetett el.

Panasz bejelentett 87, ebből jogyzó által elintézett 63, békéltető bizottság által 24. Az 1904. év elején taglétszám volt 530, az év folyamán iparigazolványt nyert 50, elhalálozási eset és költözés folytán megszűnt 46, december hó 31-én taglétszám volt 534.

Segédke létszáma volt az év folyamán 1098, tanonc az év elején volt 424, az év folyamán beszegédott 231, felszabadult 132, tanoncsint felbontott az év folyamán 28. Az év végén tanonc létszám volt 495. Munkakönyv az év folyamán kiállított 150, ideiglenesen bizonyított 12.

Az iparos szállítói igénybe vette 320 iparos segéd. A jelentés helyeslő tudomásul vette, szintugy az Árszámdadásokat az az 1905. évi költségelőirányzatot. A testület tiszta vagyona 18184 korona 86 fillér.

A testületben öt iparág van képviselve. A választások eredménye a következő: Előjáróság: Hoch Fulop, Horváth József Topolits János, Tóth Lajos. Samu József, Muzikár Vince, Rosenthal Géza. Szántó János, Offenbecker Károly, Bayer Gyula. Póttágok: Turék Gyula, Mátyás János, Lahusáng Gáspár, Mersits Éde, Vince János.

Számvizsgálók: Kaufer József, Fischel Lajos, Rosenfeld Márkus. Póttág: Mayer Károly. Választottak még az ipartestületi betegsegélyző részére 20 kiküldöttet.

HIREK.

Lepkéüzés az élet!

Az emberi szív egy nagy gubó, melyből nem egy, de egész raj lepkék száll ki a világra az élet tavaszán, hogy aztán e lepkék összefogdosásával töltetik el egész életüket.

Gyönyörű nevük van ezeknek a pillangóknak! Vagyon, rang, hírnév, dicsőség, szerelem, boldogság, mind ilyen himes szárnyú lepkék, amik után ébren és álmainkban, ifjan és öregben, vígan és bánatosan kergetőznünk, bukdásolunk a sirig, hogy vagy soha el ne érjük őket, vagy, hogy elérve könyves szemekkel tudjuk meg, hogy már meg is fogtuk a lepkét, szárnyának hime, ragyogása már ugy se miénk, mert a lepkék csak értelenül olyan csibótok.

Akiknek kedvük telik abban a gondolatban, hogy hiábaváló az egész emberi élet, merengjenek el e hasonlaton és gondoljanak saját életükre: megfogtak-e valaha egy ilyen himes szárnyú lepkét, vagy ha már kezdkben volt, oly szépnek tetszett-e, mint azelőtt, mikor még távorlól futottak utáná?

És ha legalább puha, szép, virágos réten volna ez a kergetés! Mert legelőbnyire bizony csak sivatár, görögnyos zeg-zugos utaknál két hajszolunk reménynek gyönyörű pillangót. Futunk, elesünk, felkutatkozunk. Fel a hegynek, le a völgybe. Egyik sebünk még be sem hegedt, máris másik szikkadó vagyódnok, vagy újabb meredekről zuhanunk le a mélységbe. Már-már azt hisszük, hogy kalapunk alatt van a szakmány s mire ugya feltétkintnk, már az erdők fölött csillognak a ragyogó szárnyak. Kedvünket el-elvezüjtük és lemondva, egy helyben vesztelve faültan nézzük, hogy kergetik el mások látókörukből őket, úgy, hogy mire ismét felmázt bentünk a lepkéző vágy, már hiába is futunk, ugy sem érjük el őket többé.

Csak az a boldog, aki a virágos réten lecsapja a kalapját a fűbe és azt hiszi, hogy a lepké most már mindörökké az övé, hogy ott vergődik a kalap alatt, hogy csakugyan megfogta, csak rá kell tennie a kezét s e hitében annyira bizonyos, hogy még se akarja nézni a csak, ha már ugy sem volna képes örülni semminek, tudja meg, hogy a pillangó sohasem is volt a kalapja alatt.

Csak az a boldog, aki sohasem akar meggyözdönni róla, hogy amit fogott, csak puszta illúzió, színes levegő.

És ha legalább napfényben kergetőznék! De anniszor elborul fölöttünk az ég, anniszor ránk száll a sötét éjszaka, hogy azt hisszük: lepkéztünk, mindenesett elvesztett a világ. Kapkodunk a levegőbe és ujongunk, ha a kezükbe akadt valami, pedig, mihelyt pírkad az éj, kitégbeesve tapasztaljuk, hogy amit fogtunk, nem az kergetett, vissza-vissza álmódott aranyos pillangó, csak egy száraz, élettelen, hulló falevél.

Ilyenkor csak egy vigasztalásunk van. Abban bizakodunk ugyanis, ha kimerítve, összeszerkacsa feltegrünk az ut porában, hogy kiár markunkba valamerről mégis csak belevéd egy megvakult lepke s akkor elég egy kézzorítás, hogy a kergetett cél birtokában végre kipihenhesük magukat az begyógyíthatassuk sajgó seibeinket.

Várunk, várunk, bizunk, reménykedünk, míg egyszer bealkonyodik fölöttünk az élet, lecsukódik életünk virága, anélkül, hogy valaha csak újnak gyéveivel is érintettünk volna egy igazán szép pillangót. Mind olyan csalagtok, mind olyan hütenek!

De mégse mind. Van egy köztünk, amely jóval könyörületesebb a töbnél, amelyet nem is kell kergetnünk, mert önként keres fel minket s amely örökké elfeledtetni velünk a többi, hiába kergetett, család a falmól, még pedig akkor, mikor már egészen besötétedett. . . .

És ez az egy: a halálfejt lepké. Bizony, csak lepkéüzés az élet!

Dono.

A népköltészet gyöngyeiből.

A balatoni múzeumnak egyik fóladata az, hogy összegyűjtse Zala, Somogy és Veszprém népköltészetének gyöngyeit. Ott a nép között erre meg ezer dal, mese, közmondás terem. A mi társadalmunk értékeit ahhoz, hogy a magyar népdaltermés erejének eme bizonyítékait összegyűjtse és ismeresse.

A Balatoni Múzeum úgy mellé ujabban két kanizsai gimn. tanuló Acél Géza és Arstein Sándor állt, akik bejelentették, hogy szívevel-lellel szolgálnak a múzeum szép céljait. Arstein Sándor már is

küldött be néhány kiskanizsai eredeti népdalt, melyeknek keserűen hamisítlan népies hangja lebilincseli a figyelmet. A lelkes tanuló szívesen megígérték, hogy fényképpel, alprajzokkal, kutatásokkal, feljegyzésekkel és az eddig gyűjtött anyag átengedésével gazdagítják a Balatoni Museumot.

Szomszédunkban van egy vén aszera, Szomszédasszony lánya eszik róla, Hallod rózsám, eszem, eszem azt a piciny szadát, Adj egy csókot, meghalok utánad.

Esik eső, esik, zörög a nád, De rossz asszony rózsám, a te anyád. Mindég mondtam néki, hogy én értem élek, De ő mégis másnak adott téged.

Elhervad az a fű, mit a kasza levág, Elhervad az a lány, kit babája elhagy, En is elhervadok, Haj, de barát vagyok, Ha megölel a babám, mindiárt meggyógyulok.

— **Püspöki látogatás Zalaegerszegen.** Dr. István Vilmos megyei püspök bérmálás céljából tavaszi látortat tess a jövő hónapban Letyeny, Nova, Öreg és részben Vasvár vidékén a május második felében Zalaegerszegen, aszűróváróban. A vendéget lényes önépességgel fogja fogadni az apátás és a váro.

— **Bérmálás.** Bérmálás lesz június elején Sümegyen és vidékén. Magsa Horng Károly báró megyei pü-pök osztja ki a bérmálás szenteséget a híveknek. Június 1-én, áldozó-csütörtökön a sümegi, 3-án Sümegyen a csabrendeki és gyómorói, 6-án Káptalanban a káptalanai és szegvári, 6-án Sümegyen a cehei, góganai és mihályi, 7-én Nyíradon a nyíradí és halimbai plébánia hívei részesülnek bérmálásban.

— **Névmagyarosítás.** Austerlitz Andor a nagykanizsai foginámazs VIII-ik osztályos tanulója cs-feladévet „A bonyi”-ra magyarosította.

— **Közpölnök megbízólevele.** Zichy Aládr gróf országgyűlési képviselőnek megbízó-levélet a képviselőház illető osztálya annak idején azért kifogásolta, mert a képviselői ajánlóit nevelt nem tartalmazta. A képviselőház V. bíróll-bizottsága a minap tárgyalta ez ügyet. Zichy Aládr gróft ítéletleg igazolták, mert a kifogást képező hiány pótlólatott.

— **Üj körjegyzőségek megyénkben.** A helygymiszteriumban elhatározták, a körjegyzőségek számának felméréstét. Zalavármegyé ugy értesülünk, 12 új jegyzőséget kap, amelyek már ez évben, valószínűleg július 1-én foállíttatnak. A miniszter leirta a vármegyéhez már megérkezett. Hogy hol lesznek az új jegyzőségek, még megállapítva tínce. Az új kikerekítésére íránt az eljárás legközelebb jog megindulni.

— **Kivándorlás Egyiptomba.** Néhai Ismael kedive felesége Kairónak legzardagabb özvegye. Özvegyesége bánaátban mindig csak arra gondol, hogy vigasztalódjék meg. Fájdalmát ujabban úgy csallipítja, hogy magyar lényoktól fogad udvarába. Már városunkból is ment ki hozzá egy csinos, szép srácke szobaleány és most két más leánytal tárgyalnak az özvegyasszony agnosai. Leányaiuk persze nagyon hiszékenyek és az Eseregúj várasapalótait látják maguk előtt, mikor a ravasz lélekkufarok beszéddel halják. De a leányok valószínűleg már Alexandriában, mikor partra szálltak, kijózanodnak. Jó lesz a csalófogás ellen védkezeik.

— **Tanulmányi kirándulás.** A felső keresk. iskola növendékei Bun Samu igazgató és három tanár vezetésé alatt Virágvasárnapján tanulmányútra tesznek a Gutmann egy országjárta ismert ipartelepének megtekintésé végett Belicseré. A keresk. iskolák az utóbbi időben a főigazgatótól usitástak kaptak, hogy első sorban a hazai ipartézményeket tanulmányozzák, no pedig a külföldieket. A belicseri ipartelep különösen alkalmas annak, hogy a leendő kereskedő fogalmat alkalhossan magának aról, hogy a hazai faipar milyen irányban fejlődött az utolsó évtizedekben. A Gutmann egy vendégzeretetének köszönheti az intézet, hogy ez a tanulásiog kirándulás lehetővé vált.

— **Hárlózás.** A járányos betegséget ismét egy ártatlan gyermeket ragadott el a életől. Boriskának hírvák. Mihooffer Kálmán a uszkanizsai segélyegylet pénztárosa és neje édes gyermeküket gyászolják Boriska halában.

— **Bizottságok alakulása.** Nagykanizsa r. t. város képviselőtestületében, a legutóbbi közgyűlésen megválasztott különféle bizottságok közül a héten megalkant a pénzügyi bizottság elnöke lett újraváltó Elek Lipót, alelnöke Eperjesy Sándor, jegyzője Pergor Károly városi aljegyző. Az építési bizottság elnöke lett Eperjesy Sándor, alelnöke Sommer Nánán, előadója Király Sándor városi mérnök és jegyzője Pergor Károly városi aljegyző. Villám ellenőrző bizottság elnöke lett Unger Ulmann Elek, alelnöke Goldhammer Károly, jegyzője Pergor Károly városi aljegyző. Erdő- és legelő bizottság elnöke lett Hertelendy Béla, alelnöke Pálfi Alajos, előadója Csahgázy Antal városi erdőmester, jegyzője Pergor Károly városi aljegyző. Ipariskolai felügyelő bizottság elnöke lett Jozefovics Mihály, alelnöke Dants Kálmán, jegyzője a maga kebeléből választja.

— **Idők jele.** Az osztrák fogyasztóknak milyen ellenszerepen az önálló vándorlót ösméje, mutatja az a levelezés, melyet egy osztrák bornagykereskedő Bethlheim Siegfried helybeli szalmaköteg-gyároshoz írt. A bornagykereskedő értesíti benne magyar azillítóját, hogy, miután az önálló vándorlót gélható időben életbe lép, azentel szükségesletet csak osztrák gyárakban fogja földeni. Mégis jó fejtehető lehetett Magyarországon, hogy olyan dühök szomszédjainak.

— **A magántisztviselők vasárnapi munkaszünetre.** Megírtuk, hogy a magántisztviselők körében sok a panasz a nagykanizsai rendőrség ellen, mely a vasárnapi munkaszünet betartását nem ellenőrizte. A rendőrségnek ez a magatartása eredményezett az első, már mult évből az állapónál történt feljelentést. A nagykanizsai bizottság kérelmére a Magántisztviselők Országos Szövetsége a napokban szünetet írt az állapóhoz, melyben kéri, hogy utasítsa Nagykanizsa város rendőrhatalmát a magántisztviselők vasárnapi munkaszünetének ellenőrzésére.

— **Önkéntesek Nagykanizsán.** Tegnap megjötték a honvédekéntek. A m. kir. pécsi 19-ik gyalogosred önkéntesi iskolájából a következő 17 önkéntes atizart helyeseltetett át a 20-ik csapattal alosztályához: Abonyi Lajos, Bayor Milán, Bernárd Emil, Brich Jenő, Blasich Jakab, Csorba Sándor, Dukász Jenő, Fejos Géza, Fodor Károly, Fundák Lajos, Kóhárv Iván, Miltényi József, Németh Gyuri, Obát Rósz, Pongrácz Jenő, Szagmeister János, Wuaschack Deszö.

— **A keszthelyi Georgicent,** az első magyar gazdasági szakiskolát a keszthelyi gazdasági tanintézet hallgatói emléktáblával jelölték meg. A tábla fekete granitból kész. A leleplezés ünnepe nagyon fényesnek ígérkzik, melyre az ifjúság meghívja az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet, a dunántúli vármegyei gazdasági egyesületeit, az ország többi gazdasági tanintézeit stb. Az ünnepséget Pünkösdkor tartják.

— **Az építőmunkások bérmozgalmáa** a hét elején befejeződött. Vasárnap volt az utolsó békit tárgyalás, melyet Halvax Frigyes tanácsos vezetett. A segédek a tavalyi bérnél 20 fillérral magasabb minimum bér kapnak. A bér napzárban lesov fizetve, nem mint a segédek akarták, áro szerint. A vidéken dolgozók illetben részesülnek. A mesterek kötelezve vannak azokat a segédeket, akik 18 kilométernyi távolságnál közelebb fekvő helyiségben dolgoznak, hetenkint egyszer, akik messzebbi helyen dolgoznak, kéthetenkint egyszer a városba visszazárlítani.

— **Deák Péter** rendőrkapitány betegező követekértében a rendőrkapitányi hivatal vezetését ideiglenesen Farkas Ferenc alkapitány vette át.

— **Az ÖMKE igazgatósági tagja.** Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés vasárnap, a fővárosban tartott közgyűlésén Elek Lipót ker. tanácsos Nagykanizsáról beúlasztott a központi ügyvivő igazgatóságba.

— **Vasuti baleset.** Zalaegerszegről jelenti tudósítónk, hogy az ottani pályaudvaron csütörtökön este Peicsi György vasuti munkás a vonat kerekai alá került tolatás közben. A kerekék a két lábát térdben elmesztették. Peicsit beúlasztották a kórházba. A vizsgálatot megindították, vajjon kit terbel a felelősség.

— **Cigányhangverseny.** Vaenak akik mondják, hogy a magyar már nem kedveli a cigány-nótákat. D-hogy is nem. Midőn szombaton és vasárnap este Simplicius Örkölő Barca és Babári hangversenyzestek az „Arany Szarvas” elegáns, fényesen kivilágított éttermeiben közel 500 ember volt a fehérszék mellett, gyönyörködve a híres banda valóban szép játékában, nótáiban. Dicséreti is Szilágyi, az étterem derék bérletének az ötletét, hogy ily két díszesnek estét szervezzen a meglepetés előkelő, díszes közönségnek. Csak a reggel hozzáfűző világszág készítette látványára a jobbkérdőket. Kellemes két est volt. Derékasan kiitt magáért a kaposvári cigányzenekar, az „Arany Szarvas” konyhája és pinczéje.

— **Kísótt régiógek.** Balatonberényben a vasútvonal mellett levő dombot villadépítéshez feltevének horták el. A munkások több csontvázat, az ezek mellett régiségeket találtak. Jelenként tutok a Balaton Múzeumnak, amelynek vezetősége Sirosm János közművest, a múzeum emberét küldte ki, hogy a régiségeket megmossa. A nevezett másfél hétig a régiségeket között a felbukkanó régiségeket kiszedte a földből. A temető népvándorlás kori. Találtak függőket, szíjzsegeket, karpereceket, táskát, hálószebeket, melyek megegyeznek a dobogói és sörházkeri leletekkel. A sírok nem voltak kiközve, a föld rázótt a csontvázkra, amelyek a nyirkos földben pusztulásnak indultak. A temető nem volt valami gazdag, de azért értékes tárgyakkal gyarapította a Balatoni Múzeumot.

— **A főszolgabírók és körjegyzők nagy értékesítet tartottak** kedden a vármegyei közgyűlésen az új körjegyzőségek ügyében. Magának a kormányzatnak intézkedése következtében 12 új körjegyzőség kap a vármegye a jobb közigazgatás érdekében többek közt avval a céllal is, hogy a körjegyzőség székhelyén, sőt hivatalában legyen egyuttal az anyaközségvezetés is. Mert nehéz dolog vala ugyanis a népek, hogy pl. itt a szomszédunkban egy körjegyzőség területén Andrásbírán van a körjegyzői hivatal a ettől 25 kilométerre az anyakövi hivatal Sőtöröln a barmadik faluban Bagodon a papi hivatal. Az új beosztásnak mikéntjéről taszócsoktat tegnapelőtt tettek javaslatot, melyet majd megállapít a törvényhatóság a fel fog terjesztani a miniszternek. E leguabb rend már ez év július hó 1-én életbe fog lépni.

— **A magyar tenyészmaria.** Az új népi mintagazdaságnak m. hó 28-án két külföldi vendég volt. Az országos marhatenyészési egyesület ajándécsa Sobióff Keresztély a bulgár földművelési miniszterium főfelügyelője és Bojnói Kófi bulgár állatorvos Újnépben jártak és ott Elekkéttől 11 tenyészbikát vásároltak.

— **Ártési-kutak Somogyországban.** Somogyvármegye áll-páns, Barcon 200 m, Csurgón 300 m. és Nagyatódon 500 méter mély érési-kutak furására hirdet versenyárgyalást. Mint jó forrásból értesülünk, pályázik Soós Sámuel hőmérséklet-vizsgálói kultúr-mester is, aki ő fenség cs. és kir. József főherceg udvari kultúr-mestere.

— **Holttest az erdőben.** A sümegi városi erdőben, mint nekünk jelentik, két vadászát szedő földművelő egy nyírfa tövében holttestre bukkantak. A nyírfa ágán közel légett, a másik darab körül a holttest nyakán volt. A szerezettlen tehát felakasztotta magát, de a kötélt elszakadt s a test a fá tövébe zuhant. A hulláról levelet, az öngyilkos 30 év körüli közepertemű férfi volt. Homloká magas, orra hosszab, alatta sűrű ritkás bajusz. Alla betrávált. Rajta sötétzürke vékony felsőruka öltözött. Nadrágja alatt még egy magyar nadrágot a durva fehérszálaválót

is viselt. Lége fehérszálaválót, porcellán gombokkal. Rajta a gyomortáji részön nyomottalakú K. L. betűk. Lábaán cugis cipő. Kőszéjéről itélve valami iparos ember lehetett. Zsebében pirosványelű rozsdavetett kuszorát a piros szegélyű fehérszálaválót találtak, de pénz, vagy irás, ami kitélőreílt felvilágosítást nyújtott volna, nem volt nála. A hullát beúlasztották a sümegi kórházba.

— **Saját érdekében** teyzen kísérletet minden csusz és köszvényben szenvedő a híroves Zoltán keszencei, mert a legheirősebb orvosok és ezor meg gyógyult betegok igazolják annak páratlan csodás hatását. Üvegje 2 kor. Zoltán gyótyárában, Bpest, V. Szabadásgéttér.

— **Betegseggyűző-pénztári közgyűlés.** A nagykanizsai Kerületi Betegseggyűző Pénztári március hó 25-én tartotta meg IX. évi rendes közgyűlését. Az igazgatóság jelentést adott a 1904. évről Dobrovitsa Milán ügyvezető igazgató terjesztette elő. A pénztárnak a mult évben az 1903. évi K. 14352 59 egyenleg áthozattal Szászoon K. 40747.73 bevételre és K. 27258.47 kiadásra volt a bevételozott járulékok összege 25217 kor. 04 fillérrre, a szolgálmányok összege 19425 kor. 61 fillérrre rugott. A taglétszám 1904. év végén 5172 férfi, 331 nő — 2503. Igazgatósági tagokul megválasztattak: Fischel Lajos (munkaszó), Hrabovsky Ede és László Vilmos, (alkalmazottak); a felügyelő bizottságba: Musikár Vince és Kárdos Sándor (munkaszó), Molnár Gábor, Nikcsér József, Kohn Zsigmond és Kléh Mihály (alkalmazottak); a választott bíróságba: Brück Sándor és Horváth Károly (munkaszó), Kozus Ferenc, Moller Károly, Kirchnopf Károly és Burján Ferenc (alkalmazottak).

— **A zalaeorszezi kereskedelmi kör a kereskedelmi iskoláról.** A zalaeorszezi kereskedelmi kör legutóbbi választmányi léleén kimondta, hogy megalmat indit a kereskedelmi iskola állandósítása érdekében. Az iskola beszünetelésének terve újból felzárzó kerülvén, a kerek. kör a vármegye főispánjánt a város polgármesterét kéri meg, hogy az iskola fenntartása mellett járjanak közbe a kormánynt. Kimondta a választmány, hogy küldöttséget is szerez a közoktatásügyi miniszterhez az iskola érdekében.

— **A Balatonparti vasútról.** A mult azámunkban idéttünk egy közleményt, amely szerint a Fehérvári Kereske-Almádi-felé tervezett vonal rövidesen kiépül. Más oldalról ezel szemben egy értesülünk, hogy a dolog nem fog ily hamar létrejönni. Közigazgatási bejárás nem volt, az érdekeltekkel nem tárgyaltak, az engedély-javaslat a miniszteriumban nem tárgyalottat, az engedély a parlament előtt még nem fordult meg.

— **Az osztrák-magyar-bank átköltözéséből.** Az osztrák-magyar-bank budapesti hivatali már legközelebb átköltözésnek az új palotába, mely már teljes, külső pompában állszekedik be a Szabadásgéttér gyönyörű perspektívájába.

— **Tíz.** Bakócsán közösgében, mint onnan lapunknak írják, szerdán délután három ház és több melléképület légett. A ház biztosítási révén megterült.

— **Rohitach Sauerbrunn március 16-án 1905** a közlegő idenyre az előkészületek a melegebb idő beúlasztával nagy igyekozettel lesznek megtevé, hogy a vendégeknek az idegen közödtelét új meglepetéseket nyújtsanak. A „Grazerheim” új lakóház befejezése hatalmasan megy előre egy, hogy az idegy megyújtválva ez új elegáns stílusban tartott épület megyújtható lesz. Ezáltal már évek óta érezhető lakáshány el lesz kerülve. De nemcsak a tartomány

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Budapest.

Közlirre tesszük, miszerint a

Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársulattal Nagykanizsán

törlesztéses jelzálog-kölcsön üzletek felvétele céljából megállapodásra léptünk.

A kölcsönök iránt érdeklődők nevezett intézetnek minden tekintetben kimerítő felvilágosítást és tájékozást nyerhetnek.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

gyógyítást gondolkodik az évről-évre emelkedőben látogatók elhelyezéséről, hanem a magán villa tulajdonosoknál is emelkedik az utóbbi időben az építkezési kedv. Így már a múlt évben egy-két villa emelkedett, s az ideán is várható a magánlakások növekedése. A lakások szaporításával együtt a gyógyhely további kialakulása is előre mekké az így a közlegő időnyben az Appenzeller tehénszató részére új és igen nagy helyiségeket, egy a gyógy, éterem meganyagobbitánál és gyógyterem, kávéház, vorandának és az új modern olvasóterem létesítését, és a fődött gyógygyógyítások szaporítását fogják találni.

x Fontos Amerikába utazóknak. A magyar kormány az Amerikába utazást most már Brémán át is megengedi. Fiumán át Amerikába sző ut-
leletek most már Brémán át is érvényesek, ha az illelt utas egy Bremennek szőli hajójegy birtokában van. Aki Brémán át akar utazni, annak okvetlenül kell otthoról 20 koronát előlegnek befektetni, mire rögtön megküldetik a hajójegy. Jövegségű és munka-
képes munkások; akik az amerikai rendeltetési helyig sző vasuti jegyet kifizették és azokivál még 50 koronát készpénzben felmutatni tudnak, Amerikában bebecsátást nyernek. A kinek barátjai vannak Amerikában, hozza magával azok címét. Szombatogok, vagy egyéb testi fogyatkozásban szenvedők, 50 évdel idősebb személyek vagy olyanok, akik valamely Amerikában levő gyárral szerződést kötöttek, mely szerint ott bizonyos meghatározott bértér dolgoznak, Amerikából visszatartásuk. Katiborban valamint Brementen minden kivándorló megvizsgáltatik, mindenki tehát, aki Brementen hajóra felszáll, előre láthatóság Amerikában bebecsátást nyer.

TÖRVÉNYSZÉK.

Hatvanezer koronás per az örökösök ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyon sokan tudnak arról a nagy hagyaték-
ról, amely Talabér Kálmán volt árszájeg lakos után hátramaradt. Talabér Kálmán vagyónaról még életben végremondólettel intézkedni akart, azonban mielőtt a végrendeletet aláírta volna, meghalt. Támadt azután vagy száz örökös, kik a hagyatékot igénylik s akik egymással még jó pár ezszentdi elpereskednek, míg a hagyaték per dőlőre jut.

Ő.v. Talabér Gyuláné langvizli lakos az 1903. évben dr. Dóri József ügyvéd képviselője által Talabér Kálmán hagyatékát igénylő és a még ismeretlen örökösök ellen pert indított 74,000 korona tőke és járulékal erejéig, mely összeget egyrészt az oltalt örökösök házában teljesített gazdasasszonyi teendőért, másrészt az örökösök által részre kötelezett 60000 korona végkielégítés fejében követelte az örökösöktől. Ő.v. Talabér Gyuláné keresete vagy jogos kérelme arra irányult, hogy az örökösök által kötelezett életfogytiglani tartás, lakás és ellátás kötelezettségében marasztalassanak el az örökösök.

Ezen bonyodalmas pert a nagykanizsai kir. törvényszék, mint elsőfolyamodási bíróság csütörtökön tárgyalta Mikosó Géza kir. tábla bíró előnökte mellett Knorr Kálmán előadó és dr. Fischer József szavazó-bírák képviselőivel. A per nagy anyagát Knorr Kálmán előadó bíró alapos kikészítés után behatóan és órákhozatt ismertette a tanács előtt, mely az előadó bíró alapos és indokolt előadása után néh. Talabér Kálmán örökösait felperes javára az ezáltal letendő pótesküdtől feltételesebben 60,000 korona tőkének megfizetésében, pótesküdté nem tétele esetére pedig 1900. évi aug. 4-től kezdődő idővel alá 155 korona 43 fillér életfogytiglani tartásdíj megfizetésére és örökösöknek Nagykanizsán levő

házában való lakhatás (tűzésére, addig is azonban, míg felperes a lakatása beköltözhetik, havi 120 korona lakbérnek fizetésére 15 nap alatt, kdőnben végrehajtás terhe mellett kötelezte. A perben 64 ismert alperes szerepelt. Őket és az ismeretlen örökösöket összesen 8 ügyvéd képviselte.

KÖZGAZDASÁG.

A TRIESTI ÁLTALANOS BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG (ASSICURAZIÓNI GENERAL)

f. évi március hó 18-án tartott 73-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1904. évi mérlegét.

AN előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1904. december 31-én érvényben volt életbiztosítási főösszegek 710.811.866 korona és 28 fillér tetek ki és az év folyamán bevett díjak 32.134.119 korona és 97 fillér rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 16.145.171 korona és 58 fillérrel 190.337.407 korona 01 fillérre emelkedett.

A (biztosítási ágban, beleértve a betőréses-lopás elleni és tőkőrtveg biztosítást a díjbevétel 13,630.502,710 korona biztosítási összeg után 28.391,739 korona 95 fillér volt, miből 8.222,170 korona 40 fillér viszontbiztosításra fordítottat, ugy, hogy a tiszta díjbevétel 13,669,569 korona 55 fillér rugott, mely összegből 9.447,372 korona 69 fillér mint díjtartalék minden teherből mosten jövő évre vitétt át. A jövő években eszedékesáv való díjkötelezetvények összege 90.301,649 korona 69 fillér.

A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 3.646,057 korona 30 fillér, mely a viszontbiztosítók levonása után 1.549,460 korona 56 fillér rugott.

Károkkért a társaság 1904-ben 29,007,350 korona 42 fillér folyósított. — Ehhez hozzáadva az előbbi években teljesített kifizetéseket, a társaság alapítása óta károk fejében 797,690,516 korona és 38 fillérnyi igen tekintélyes összeget fizetett ki.

A nyereség tartalékok közül, melyek összesen 25.851.064 korona 41 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapzabály szerinti nyereségtartalék, mely 3.250,000 koronát tesz ki, az értékpapírok árfolyamigadozására alakított tartalék, mely a 3,729.624 korona 17 fillér külön tartalékkal együtt 18.699.889 korona 05 fillérre emelkedett, továbbá felémítendő a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az 590.587 korona 53 fillérnyi ingatlan tartalék. Ezekben kivül fennáll még egy 1,150,587 korona 58 fillér kivevő tartalék, melynek az a rendeltetése, hogy az életbiztosítási osztályban a kamatból eszlegesen csökkentést előmozdítsa.

A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek előrangú értékében vannak elhelyezve, az idei áttalások 227,329.923 korona 25 fillérről 247,497,914 korona 42 fillérre emelkedtek, melyek követeléseiknek vannak elhelyezve:

1. Ingatlanok és jószágkövetelések 38.465,591 korona 65 fillér.
2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 20.002,699 korona 07 fillér.
3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 750,570 korona 52 fillér.
4. Értékpapírok 172.857,05 korona 11 fillér.
5. Tárca váltók 964,236 korona 23 fillér.
6. A részvényesek biztosított adószelvényi 7.350,000 korona.
7. Bankoknál levő rendelkezésre álló követelések, készpénz és az intézet követelése, a hitelezők követeléseinek levonásával 7.122.762 k. 44 f. összesen 247.497,914 korona 42 fillér.

Ezen értékekből 515 millió korona magyar értékekre esik.

ANYAKÖNYVI HIREK

— Március 25-ől—31-ig. —

Halálosítok:
Erős Juliánna 16 éves, naprazmos.
Bokronyi Sebestyén Iván Rozália, 66 éves naprazmos neje.

Lipovics Vendel 27 éves, kömvetés.
Rothgans Miksa 3 éves, házkövő gyermeke.
Ő.v. Gadlin Ferencné Massány Verona, 88 éves, magánzó.

Laeki Antal 14 hóaspas, kömvetés gyermeke.
Jérheli László 10 napos, kocás gyermeke.
Tálosi István 66 éves, naprazmos.
Bilege György 10 napos, földműves gyermeke.
Torma Gisella 1 éves, zenész gyermeke.
Dávidovics László ifjú, 4 éves, földműves gyermeke.
Samodics Ferenc 5 éves, naprazmos gyermeke.
Szabady Bertalané Lőrinc Mária 28 éves, kádár neje.

Házasságok kötőd:

Weiler Dávid kereskedő (Aráco), — Löwinger Jankával.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

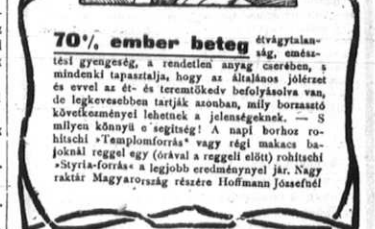
— E. L. Örvendük, hogy cikkünket helyeslik. A kerülő bocsát Tartuffel hiába forgadják szemüket, a látó emberoknál hiátuk nincs. Csak a kizsákosny saír talak fogadják el érveléseiket. Ne, de ezek a hiszékenyek mind a meenyországba kerülnek. Szinte már halljuk a nagykapu nyitkázást! Azok pedig, kik a Tartuffeket leleplezik, a pokol mélyébe fognak dönteni.

V. Azt talán leheté kinyomárkálni, de egyesek kényvesztéssel állg fog előlrat válni.

— H. L. Cselkő József munkatársunk a kapovári gimnázium nyug. igazgatója. Előszórettelit ethikal kérdéseket fejteget, de igen szép, vonzó előadásban.

— Sétálás. A Káncsny-utnak, a sorompótól a vasutig terjedő gyalogróját a déli-vaspályá-társaság, hitelesnek szerint kitartoztatási, legnagyobb örömdőre a látványban szenvedő emberiségnek, mely a hepo-hupás járdán csak azaszob-talpak-al mert lépdelni. A Batthyány-utcaiból a sátorterre repülő hidat fognak csinálni.

K. Annak csak örülhet hogy távollétát a közgyűlésen észrevették. Olyan ember jelenlétét nem szokás rekmáni, akik nem becsülnék semmire. Alaki oltalék tekintve a dolognak, az alapzabályokban van s intákedés arra nézve, hogy alkalmazhatók, kinek ott funkciója nincs, kötelez a közgyűlésen megjelenni. Hogy kivánatos-e a jelenlet? Ezt a tárgyalás menete határozza meg. De a meg nem jelenésért szemrehányással illetni bárkit, ez esetben teljesen indokolatlan volt.

70% ember beteg évtávjalattól gyengébb, a rendeltet anyag, cserben, s mindenki tapasztalja, hogy az általános jöszent és ezzel az ét- és teremközvet befolyásolva van, de legkevésében tartják azonban, mely borasztó következményei lehetnek a jelenségeknek. — S milyen könnyű e segítség! A napi borhoz rohticski »Templumforrás» vagy régi makacs bajjónál reggel egy (óral) a reggeli eüty rohticski »Sylvia-forrás» a legjobb eredményt jár. Nagy rákár Magyarország részére Hofmann Józseffel!

BUDAPEST, Báthory-utca 8. szám.

Nyers selyem kelme

9 ft 90 kr-tól 43 ft 25 kr-ig egy teljes ruhára. — Bőrtencse és már olrácsa a hához szállítva. — Nagy mintagyűtemény szonnal. Henneberg selyemgyár Zürich.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVITZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES-ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

VEGYES.

Biztos gyógyhatás. Mindazok, kik rossz emésztés vagy aszkorbikus következtében felvérődésben, aszoridásban, fűfájásban, étvágyhiányban vagy egyéb bajokban szenvednek, a valódi „Holl-féle szelídít porok” használatát által biztos gyógyulást érnek el. Egy csobos ára 2 kor. Postaküldés népont utánvétel. Holl A. győgygyógyász, cs. és kir. udv. titkár. Híd utca, I. Tűzoltóház 2. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Holl A. kérésiménye az ő gyári jelvényével és aláírásával kérendő.

Nyilttér.

As e rovatt alatt közzétették nem vállalfelelősséget a szerkesztőség.

Szives tudomásul!

A „Nagykanizsai Friss Újság” melléklapján 1905. évi március hó 28-án megjelent „Honi ipar” című vesériket Csordás Reszó siklósi hírlapíró írta.

E körülményt azért hozom köztudomású, no-hogy a szerzőség Furedi Jánosnak, illetőleg a szerkesztőségnek vagy bárkinek tulajdonosának. Nagykanizsa, 1905. évi március hó 30.

Tompa Lajos

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás

Salvator kitanó sikerrel használtatik

vese-, hágyó- és hólyagbetegségek ellen, hágyó- és veseelégtelenség ellen, a cukorbetegség ellen, továbbá a légző és emésztési szervek kúrálására.

Hűgýhajtó hatású!

Vannak! Kérem emésztés! Csak a kapható ártalmatlanul és teljesen biztonságosan.

Egy főtisztelendő lelkész levele.

Wilhelm Ferenc gyógyszerész cs. és kir. udv. szállító utrak Neunkirchen, Alsó-Ausztria.

Radócsévit, Csehszág, u. p. Bilin.

Ismételt jó eredménnyel használtam az Ön Wilhelm-féle antiarthritis antireumatikus vértisztító teakjét beteg állapotomban, mint: a máj, lép, szív és gyomor elasztosodásánál, reumatikus hágyóhólyagbetegségen, gyenge emésztésnél, vértelenségben, agygyománál, stb. úgy, hogy ezáltal megakariottam magamnak egy furdó vagy hideggyógyintézet kúrát, amiben különben sajnos nemcsak a mag az orvosi eszközök, hivatalosból kifolyólag pedig hiányzik a szakszaga is.

Biztosítom arról, hogy a magam részéről csak kellemes kötelességemnek tettem, hogy ezt a kitanó Wilhelm-féle antiarthritis antireumatikus vértisztító teakjén minden ilyen bajban szenvedőnek legelőször ajánljam, és ahol csak lehettem, föl fogom dicsegni, hogy így Önnek kitanó találmányát valamiképpen kiemessam háttérrel és hogy a szenvedő emberiség, ahogyan az Ön oly pompásan gyógyító készítménye meg is érdemli, figyelmessé tegyem erre a gyógyszerre.

Kitanó tisztelttel
Finnens Johan P., lelkész.

Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállítóút Neunkirchen, Alsó-Ausztria valamint a nevesebb gyógyszerárakban és drogeriákban.

1 csomag 2 kor a raktárból, 1 postaküldemény 15 csomag 24 kor. bérmentve az osztr. magyar monarchia pósta állomására. (10)

HÍRDETÉSEK.

35 év óta használják a **A Berger-féle kátrányzappant.**

Ausztria-Magyarországon és minden művelt államban megismerkedés és fűrdéshez közközzé és a bőr tisztáltságnak ellen. Minden cinkén rajta kell lennie a védjegynek és a gyári cég jelzésnek.

Közelben nem a 35 év óta forgalomban levő valódi.

Nagyban: **G. Hell & Comp.**
Wien, I., Biberstrasse Nr. 8.

Elő kézből, a gyárban vásárol Ön eicson és legjobban!

Elő magyar villamos erőre berendezett hangszeregyár

STOWASSER J.

királyi udvari hangszergyáros, hadsereg-szállító, a Békdesi Javított tárogató és a hangfokozó gerenda feltalálója

BUDAPEST, II., LÁNOZHID-U. 5. sz.

Ami a saját gyárban készült, általában elismert különleges (specialitás) fűrdés-, fűrdő és vudu hangszerei, csalmalmokat, stb.

Legnagyobb raktár és gyár.

Hegedűk 3-, 4-, 5-, 6- forított feljebb, a legjobb felszereléssel.

Hangfokozó gerenda, mely által bármely hegedű vagy gondokka sokkal jobb, erősebb és légyabb hangot nyer (biztos siker); hegedűbe javításával 4 írt.

Harmonikák, legjobb, erős, elpantathó táska hangokkal, 2-80, 3-, 4- harmónikák, 5- forított feljebb. Különlegescsatláhang, hangverseny-szerel.

Zenekarok teljes felszerelés, előnyös feltételek mellett, jutányos árban, elismert jó minőség, a hadsereg és a legtöbb katonai zenekaroknak szállítja a gyártást.

Javítások különleges szakértői pontossággal, jutányos árban eszközöltenek.

Készesség minden egyes hangszernél.

Kivittl nagyban és kicsinyben.

Írják meg minden hangszerről kívánatra legyen és bérmentve küldet k.

CSAK LOBOSITZI

Caokoládé-, Csukorárú-, és pótlkává gyárak r. t. gyártja a régóta legjobbnak bizonyult

KÁVÉ-

pótlékokat, mint szav. tiszta fűge kává Kává-Dara Mokka-Dara cikoriázist fűdobozokban és gömbölyű csomagokban erősítő Maláta kává-, és a többi kává

PÓTLÉKI!

Minden fűszerkereskedésben kapható.

DURESCO TETŐ-FEDŐ-LEMEZ

tűrvényesen védve, s többször kitanítottva, államiag kedvezményezve, mindenütt jonak bizonyult nagy előnye folytán, s folyton nagyobb körökben kelt figyelmet és elismerést. Ennekfoga minden érdeklődőnek kellemes lehet tudom, hogy Ström Bernát és fia fűkereskedése Nagykanizsára (Zalamegye) tető-fedő-lemez-gyár megszerezte s mindig raktáron tartja.

von J. Steindler & Co. Altona-Ottensen.

INGYEN

képi kívánatra mindenki a mi

— Érdekes általános árjegyzékünket —

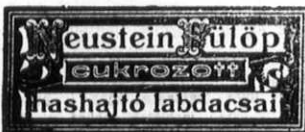
több mint 1500 képpel, mely bármely szükségleti szer vagy érdekes újdonságnaknál nélkülözhetetlen. Egy levelező-lap a pontos cím megjelölésével elég, mire bérmentesen küldetik az Érdekes általános árjegyzék

KERTÉSZHENRIK Átal, Wien, Fleischmarkt 18—243.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
evésre
páratlan.

(Neustein-féle
ERZÉKBET labdacsek.)
E pilulák hasonló készí-
tményekből minden tekintetben
feljebb becsillendők, mintek
minden ártalmas anyagoktól, az áltelti szer-
vek bajainál legjobb eredmé-
nyen használhatván, sem jobb a
mellétek oly ártalmatlan, mint a pilulák a

gyengéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer

SZÉKSZORULÁS

legtöbb betegségek forrása ellen. Csukrozott külsőjék végett még gyermekek is eszivenek.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fillér egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 korona.

246 koronaelőlegesen beküldése mellett egy tekercs bérmentve küldeték.
Utánzóktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdacset. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piron fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszer” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényeszkélig védett csomagjaink aláírásokkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipóthos” címszert gyógyszerár,

Z. K. 1/10

BÉCS, I. Plankngasse 6.

Kapható Nagykanizsán: BELUS LAJOS és REIK GYULA gyógyszereszeknél.

Oh Jajt!

Köhögés, rekedtség és
sínnyálkódás ellen
gyors és biztos hatásnak

Ehjen!

Egger mellpasztillái
az étvágyat nem
rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 kor. és 2 kor.
Próbadoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:
„NÁDOR”
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI. Váci-körút 17.

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csaktornyan: Pető Jenő gyógyszerárakban.

ÉN, CSILLAG ANNA

a 185 cm. hosszú törőley hajammal, melyet saját
italiánnyal hajkötésűm 4 hónap használat után
kaptam. Ez tehát a legjobb szereket lelt elismerve
a haj ápolására, a haj növekedésének előmozdítására,
a fejbőr arcúttására; elősegíti annak az érde-
jes, felt. szakállnövekedést és már rövid ideig haszná-
lat után egy a hajnak, mint a szakállnak, termé-
szetes fényt és tömörséget kölcsönöz és meg-
menti őket az ideálattól észleltől a legmagasabb
korig.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 forint.

Postai szétküldés naponta az ár előre való beki-
dése vagy utánvét mellett az egész világra a gyár-
ból, ahová minden megbízás küldendő

CSILLAG ANNA Wien, I. Graben 193.

Főraktár Nagykanizsán:

GELTCH & GRAEF,

DROGERIA, a „Vörös kereszt”-hez Csengeri-n.

1/10 905

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mind egyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tüntetik fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmagasabb gyomor- és altestétálmak, gyomorérb és gyomorhár, rögről származók, máj- bántalom, vértelenítés, szarvér és a legkülönbözőbb máhbetegségek ellen, a jóles háziismeret érzéséek óta mindig nagy-bb átértékelt szerzett. — Ára egy pesztellő eredeti dobozban 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenyegetnek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mind egyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel. „A. Moll” felirattal énozatlan van zárra. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalmaselítapító bodórzéséek szor köszvény, csusz és a meghülés egyéb következményeirel leggyümerezebb népszer. Egy pesztellő eredeti üveg ára 1 kor. 90 fill.

MOLL Gyermekek szappanja.

Legújombb, legújabb módszer szerint készített gyermek és hölyg szappan a hár ókaszárú ápolására gyermekek a felnőttek részére.

Ára darabonként — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerár, cs. és kir. udvari szállító által. Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Videki megrendelések naponta postautáttátt mellett teljesítettek

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf Fiai.

ÜZLET ELADÁS.

Nagykanizsán a főtéren Boronkai Károly-féle divatárú üzlet felszereléssel, esetleg áruraktárral együtt azonnal eladó — vagy az üzlethez társ kerestetik.

Bővebben értekezheti

GRAF SIMONNÁL

Csengeri-ut 44 sz. alatt.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp.
a Horgony-Pain-Expeller

egy féltékétek higiénikus készítmény, mely csak olyan ügyes fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjegyével és a Richter cég-
jegyzékkel ellátott dobozban 1 kor. 40 fill. a 2 korona és ugyanazon minden gyógyszerárakban kapható. — Főraktár: Tótk
József gyógyszerár, Budapest.

Richter gyógyszerár
az „arany orozóshor” Prágában,
Elisabéth-strasse 5. sz.
Egyetlen magyar ártalmos.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félévre 6 korona, negyedévre 2 korona 50 ft. — Egyes szám ára 20 ft.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. Villányi Henrik
Lapudájos és kiadó:
lf. Wajdits József.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Sugár-ut 6. szám.
Kiadóhivatal és nyomda: Nagykanizsa, Ifj. Wajdits József
Utca-tér 1. szám.
Hirdetések díjazásáért. Nyitlár: soronként 40 ft.

A nagy — ébresztő!

Mi az időben élünk, ennek következtében meg kell tanulnunk azt, hogy vele együtt s érette éljünk. Minthogy pedig az idő folyton változik és öleből mindig új, jó és rossz kerül a napvilágra; mi meg ezen folytonos változásoknak vagyunk alávetve; sőt azokban akarunk ellenére is helyesléssel vagy irtózással, fájdalommal vagy örömmel részt kell vennünk: így azután ebből az következik, hogy azzal, amit az idő, s így a kor és annak szelleme létrehoz, gondoljunk, az iránt érdeklődjunk, az általa nyújtott jót felhasználjuk; a rosszat, amellyel fenyeget, kikértni törekszünk; a bajt, amellyel zaklat, lehetőleg kisebbitjük és pedig azon erővel, amely együtt lakik, együtt jár a rosszal, azért, hogy azt legyőzhessük.

Mi tehát kénytelenek vagyunk szolgálni az időnek, hogy azt el ne veszítsük, vagy általa el ne nyomassunk és Laturnus által föl ne emészessünk; sőt azon kell lennünk, hogy azt egészen, lehetőleg megosaljuk és fölötté uralkodni tanuljunk.

Ha ez az emberi életnek minden foglalkozásánál, minden helyzetében áll, amennyiben az emberek az időnek gyermekei és amennyiben annak befolyása alatt vannak: akkor áll ez az emberek /műveltségére vonatkozó intézményekről. Legyenek azok nyilvánosak vagy magánintézmények.

Hogy ezen intézmények a jelen és a jövő idő számára műveljék az embereket; hogy azok továbbá főleg az ifjúságot a jelen s a jövő idő kellő felhasználására tanítsák és képezzék: akkor okvetlenül szükséges, hogy

azok ne csak a jelen, hanem a jövő időre is szólnának és az idővel tovább éljenek.

Nagy ébresztő ez a mi korunk és annak szelleme. A nagy, darabos fali óra zörömből és kiált hatalmas utésekkel felénk.

Ez a kor szelleme; vele egészen szembezállni nem lehet; róla teljesen lemondani nem szabad, sem pedig — visszamaradni némán és szunyádó szemekkel.

És ez a nagy, durva ébresztő óra, a kor szelleme, kimondta már az ő hatalmas — „bepheta” — szavát; s mi kötelességek vagyunk nem dadogni pedánsul, hanem hangosan s értelmesen beszélni!

A világ nagyon változik! Ki nem látná azt? Itt van a rettenetes keletázsiai dráma; szemünk előtt játszódott le! Itt van a balkáni félsziget nagy kérdése, amely hazánkat is annyira érdekli.

Változnak a térképek, határokbán, államalkotmányokban, vallásokban, politikai elvekben, erkölcsökben és szokásokban egészen más színezetet nyerneik.

Mindezeket az iskola is nem csak, hogy tudomásul venni, hanem ezen világváltozásoknak okaiba is behatolni kénytelen. A történelem s a földrajz egészen más alakot nyerneik; mert megváltoztak azon elvek is, amelyek eddig építve volt a történelem s a földrajz tanulmánya.

Tulzásokban, nagytúásokban nem szabad engedelmeskednünk az idő intó, parancsoló ujjának; de igenis engedelmeskednünk kell neki ott, ahová igazságosan és hasznosan utal.

Elnemult az ideje az üres, meddő frázisoknak. Figyelembe kell vennünk az idő parancsának minden intelmét és fel kell használnunk a hasznost, követnünk a világot, igazat és szükségeset.

Minthogy pedig látjuk, hogy a mi korunkban igen sok is elvész és nem egy külső forma elpusztul: mire figyelmeztet minket ezen pusztulás?

Figyelmeztet, sőt komolyan felszólít arra, hogy vizsgáljunk meg higgadtan és pártatlanul mindent, ami az ember szellemét és szívét csakugyan igazán érdekli. Ezeket kell menteni a hajótörésből és hűen meg kell őrizni. Mert csakugyan nagy vizsgálatnak megpróbáltatásnak és nagy veszélynek ideje ez a mi időnk ugy az egyesekre, mint az egész nemzetekre nézve.

Erre komolyan figyelmeztet minket a kor szelleme, a — nagy ébresztő!

OSELKÓ JÓZSEF.

A Szépitő-Egyesület közgyűlése.

A Szépitő-Egyesület f. hó 2-án a nagykanizsai Takarékpénztár tanácstermében tartotta közgyűlését Tripammer Gyula elnöklété alatt. A jelentést Fábian Zsigmond dr. szerkesztette és olvasta fel.

A Szépitő-Egyesület sikeres működése meglátszik setáink, setatereink külső képen. Valamikor, nem is olyan régen, a milleniumi év előtt a sétatér tarló, a vasutmenti töltés járatián ösvény volt, most büszkesége a kanizsaiakkak. Mutogatják minden idegennek, hogy hát — nekünk is van ám parkunk!

TÁRCA.

Kossuth izenete.

Most még irok, most még lehet,
Ki tudja, a jövő mit rejt;
Nem dördül az ágyuszava
S elhallgat a költő dala.

Törögató, harci lárna
Ijessz rá a pacsirtára,
S buza között a fúrjadár
Pihenésre hiába vár.

A hazában hangzik szerte
Kossuth Lajos izenete;
Nem a sírból, nem az égből,
Magyar ember hó szívéből.

S megmozdul a magyar róna,
Dunántulnak lobogója,
Magyar felföld, bérces vidék
E szózatra mind sikra lép.

S mind egy isten, egy akarat,
Amerre jár bábert arat,
S örömtűz ég bércen-rónán,
Magyar ember házatáján.

Béna hazafi, hogy hazatér,
Nem vár reá kolduskönyér,
Szabad polgár, szabad homban
Nem éldegél koldusrongyan.

Akkor aztán újra zeng dal:
Hogy urrá lett itt a magyar,
S egész világ megértette,
Mi a Kossuth izenete.

K. J.

Beteljesült.

Írta Thierry M.

— Tessék besétálni, uram!... Tessék besétálni. Csak ötven centime a belépődíj!... Tessék besétálni.

Étes észak szél súvított végig a vásártér fának megkoposított gallai között, a vásári sátorok és a komédiás bódék között azonban mégis vidám, jókedvű vásári nép zsongott. Egy ilyen rögtönzött, rikító színi vászonnal bevont bódé előtt, amely óriási betűkkel hirdette a bennelevő csodás dolgokat, egy kövér alak állott arany suttanos vörös koponyegben s egészen belerekedt már a sok kiabálása. A vörös koponyeg kétségkívül arra való volt, hogy a bámeszködőket odacsálja, épp úgy, mint az a zold ruhás fiatal leány is, aki a belépődíjakat szedte egy asztalka előtt, amely fölött nagy betűkkel volt fölírva: Cassa.

— A leányka arca igen sápadt volt, szelid, melan-

kholikus vonásokkal, amelyeket még neveléses frizurája és a hajába tűzött tollidisz sem tudott eltörzteni. A kikiáltó, aki nem volt más, mint Aladon ur, a bódé tulajdonosa, egy pillanatra hátrafordult a zold ruhás leánykához. Arcáról eltűnt az erőltetett derült mosolygás s félhalakni így szólt:

— Meli! Jó lenne, ha megnéznéd, hogy van már...

Melie gyorsan fölugrott s leszállott a bódé emelvényéről. Végigszaladt az ő bódéjuk és a szomszéd sátor között levő sikátoron, mire kiért a vásár külső terére, ahol a vásári komédiás-kocsi és a lovak voltak elhelyezve.

Aladon Nikolának három kocsija volt: kéttő a sátrakat és csodadolgokat szállította, a harmadikban ő és a családja lakott. Ebbe a kocsiába lépett most Melie. A kocsi ablakait tiszta fehér csipkefüggönyök borították. A kocsi feljáró legfelső lépcsőjén két kis leányka ült szorosan egymás mellé simulva. Nyolc éves lehetett a nagyobbik, a kisebbik hat. Mindkét leánykán rózsaszínű csikok kötény volt. Rózsaszínű szalag fűzte egybe szőke fürtjeiket is. Arcockájuk azonban épp oly szomorú, mélabus volt, mint a Melie. Amikor megpillantották közeledő testvérüket, nagy könyöcsképp gördültek végig halvány arcúkon.

— Hát ti, Linette és Mimi, miért ültök itt — szólt Melie a kocsi feljáróra lépve. — Hogy van a mama?

— Nem tudom — válaszolt Mimi a kisebbik, — Rosette kiküldött bennünket, mert sirunk.

— Rosettenek igazra volt. A mama előtt nem szabad sirnotok. Kézelt még csak növelték a fájdalmait De hol van Ernő?

A Szépitő-Egyesület munkájának sikereit szeretjük élvezni. Évrol-évre szaporodik a sétálók száma. Gyermkeinknek valóságos üdülőhelye lett a sétáter és az Egytelkert mellett annak az az előnye, hogy a gyermekvilág a sétáteren szabadabban mozog, s játszik, mint az Egytelkertben.

Van tehát nyáron mit élvezni Az élvezetekben valóságos szibariták vagyunk. És mégis: a Szépitő-Egyesületnek 219 tagja van. Halljad Kanizsa! 24000 lakóból csak 219 tagja van a szépitő-egyesületnek!

Pedig a szépitő-egyesület vállaltva a városal van hivatva a kietlen, bájnélküli Kanizsából oázist teremteni. Már az idén is sokkal intenzívebben fogják gondozni a sétáteret. Eddig a vízhiány miatt pázsított helyett dudva termett. Most a sétáter egyik szögletében egy villamos erőhajtásra berendezett kut van, melytől csövek vezetnek a sétáter minden zugába. Egy forgatás a hydránsz és annyi víz bugyog ki, hogy a legfinomabb angol pázsított is megterem. Sőt egy hydráns a föld fölött még a Csegeri-utat is ellátja vízzel. Az egyesület kérelmére a város építette a kutat, de az egyesület 1000 K.-val járult a költségekhez. A jelentést a közgyűlés helyesléssel vette tudomásul, megadta a választmányának a felmentvényt és az ügybuzgó elnöknek Dr. Villányi Henrik indítványára köszönetet szavazott.

A jelentés fontosabb részét a következőkben közöljük:

Az 1903. évi közgyűlésen nyert felhatalmazás alapján az Egyesület a sétáteren levő pavillont bádógtetővel befedette. A sétáter öntözésének kérdése kedvező megoldást nyert. A város a tervezett közkutak egyikét a városi tanács a választmányi kérelmére a Sétátere Állította fel. A kutat a Sz.-E. sájt erejéből sehose építhette volna meg, mert az 6000—7000 K.-ba került. Mikor tehát a tanács a kutat az egyesület részéről tártint 1000 K. hozzájárulási összeg felajánlása után a Sétáteri kutat felállította, az egyesület az évek óta terhelő nagy gondtól szabadította meg és biztosította a Sétátere fenntartását és gondozhatását. A közönség érdeklődése az egyesület iránt nem fokozódott, hanem inkább csökkent. Az egyesületnek 15 alapító és 219 rendes tagja van. Az egyesület iránti közönynek az a magyarázata, hogy a nagy közönség mindent a várossal akar fenntartani. Pedig az egyesület azzal, hogy a Sétáterrel és a sétáterrel maga gondoskodik, a város

nagyból költségtől menti meg. A jelentés reméli, hogy a város polgársága elfogja ismerni a Sz.-E. létjogosultságot.

Ha a tagok nagyból számban fognak belépni a Sz.-E.-be, akkor az egyesület kiránduló helyeket is fog létesíteni.

A városi alsó erdőben az egyesület menházat építtetett.

Bevételek voltak 1904-ben 1066 K. 66 fill. Kiadások 884 K. 74 fill. Bevételi többlet tehát 181 K. 92 fill.

A közgyűlés a jelentést helyesléssel vette tudomásul és a választmányának megadta a felmentvényt. Az egész eddigi választmányt közfelkiáltással újra és az elköltözött Wittenberg felügyelő helyébe Dr. Neumann Edét választotta.

Az indítványok tárgysorozatánál Dr. Villányi felhívja az egyesület figyelmét azokra a pusztításokra, miket suhanok, inasok és iskolai tanulók is a fákra, padokos és ültvényeken végez visznek. Kéri az elnökséget, hogy a rendőrséget és iskolai gondnokságokat, valamint igazgatókat hívja fel, hogy a baj orvoslásában segítsenek.

Mikos Géza a taggyűjtés erélyesebb teljesítését óhajtáná.

A közgyűlés miadkét indítványt elfogadta. Az elnök életésével a közgyűlés véget ért.

Leányvásár.

Iris GARTNER ANTAL.

Nap-nap után olvashatjuk a lapokban, hogy egyik-másik városból és vidékről a léleküffurók tömegesen szállják a magyar leányokat külföldre, különösen pedig a keleti és déli országokba és elégge meglepő dolgoknak jutunk tudomására, midőn egy kiszállított és lelkiileg törékretett leány nem remélt sorsáról értesít itthon levő hozzátartozói. A hatóságok kiméletlenül iparkodnak a kerítők nyomára jutni, azonban minden éberség mellett még gyakran fordulnak elő esetek. A „Z. K.” mult heti számában is hird ad egy ilyen gyszós történetről, amely bennünket közelebbről érint és az alkalomból aktuálisan tartjuk ezen ujkori rabszolgavásárnak különböző tekintetben való megfigyelését pár sorban tárgyalni.

Ha a megtörtént számos esetben elbukott szereplőt tekintjük, azt látjuk, ami különben nagyon természetes is, hogy a kiszállított leányok legnagyobb

részben a szegényebb sorsú földműves és iparos osztályból kerülnek ki. Természetes ez itthon az anyagiakkal való folytonos küzdés, a nagy család, nyomor és éhség, túl a tengeren pedig a pompás színekben feltüntetett gazdagság, gyönyör és élvezetek, rendkívül módon csábítják a gyengé és elhatványult lelkeket sőt még a szegénysorsu szülők is szívesen adják beleegyezésüket gyermekeik vásárába, mert azt remélik, bátha valami nagyszerecséje akad valamelyik külföldi nagyúrnál leányuknak, úgy hogy még az egész itthon levő családjuk is boldoggá, szerencsésé lehet. Nem gondolják meg a balgák, hogy az a fényes jövő a keleti pompában szemek elő varázsoló gazdagság, csak az istentelen lélekküffuró meséjében van meg és a rabszolgáké eladott leányok sorsa a legtöbbször valamey külföldi tetest és lelket emészt lejobban, vagy a legjobb esetben egy keleti nagyúr háremjében a végül a jobb sors reményében kivándorlottak lelki és testi roncainak hazajövetelében végződik. Egy jobb sors reménye, amelyet a kerítő-ügynökök a leggaládabb módon ébresztenek a nyomorúságban levőkben, ámítja el egy a leányokat, mint hiszékeny szülöket, hogy aztán a reményükben mily borzasztó módon csalódnak, azt a lapok éretentő közleményei mutatják.

De nemcsak a számlomra méltókban balsorsa az, ami az ujkorak ezen borzalmas elvadulást jellemzi, mely kihatása van még a leányvásárnak egy erkölcsi, mint nemzeti társadalmi tekintetben is. Hogy az egyszer külföldre a fentebbi módon kicsalt leányok visszajövetelükkor, hogy Ophelia szavaival éljek, már nem, mint leányok látják viszont éveiket, hogy ez időre a legnagyobb erköletelenség a legerősebb mértékben sarjadtak lelkükben, az nem csodálható, mert elhatványoztak és szegénységük kényszerítte őket, hogy testükkel keressek kenyéretket és a kenyéretetnek ez a módja csak az erkölcsi épség fal áldozása mellett és az erköletelenség felburjánzásával folytatható. Elégge fogékonyak a hazai lelkek az erköletelenség iránt itthon is, hát meg ha egy jöbírú külföldi bánbarlangban él ez a lélek, milyen romlottan kerül az vissza hazájába.

Ha ehhez hozzácsémítjuk azt, hogy egy-egy ilyen kivándorolt leányban esetleg mindmennyanyó családnyit veszítünk el, aki jó magyar hazafiak nevelhetett volna hazánknak és ha tekintetbe vesszük, hogy a nemzetiségnek a magyar faj ellen megindult harcában mennyire szükségünk lenne mennél több magyar gyermekekre, csak akkor látjuk igazán azt a

— Orvosért ment, meg papért küldte a mama. Azt mondta, hogy látni akarja a papot. . .

— Ó Istenem! — sóhajtott Melie és belépett a kocsai belsejébe. A két kis leány felbuználna a kinkáló alkalmat, utána surrant. Habár kicsi volt a helyiség és alacsony volt a mennyezete, az ember mégis hajlandó lett volna elfelejteni, hogy egy vándor komédiás-csaldó otthonába lépett. Mindenütt meglátszott a rend, gondosság és tisztaság. A kocsai sarokban egy össecsukható ágyban feküdt Alladon Teréz asszony, a leánykák anyja.

— Jobban vagy-e már, kedves mama? — szölt Melie, szerető gyöngédséggel igazgatta meg a párna- kát édesanyja feje alatt.

A beteg szomoruan mosolygott.

— Kedves Meliem! — szölt aztán sóhajtva. — Legyen erőd . . . Gondos anyja légy kis testvéreidnek . . . Ugy-e az leszel?

— Óh mama, ne beszélj így! Meg fogsz gyógyulni . . . Hiszen az orvos azt mondta!

Alladonné asszony lemondán legyintett kezével.

Erzem én már, gyermekem . . . Nagyon rosszul vagyok . . . Ez a lárma, ez a muzsika . . . ez megöl . . .

A beteg kinosan nyöszörgött. A vásári zaj, a kintornák, a cimbalnok össze-vissza-lárnája gyötörte az idegzeit.

— Szegény kis Meliem — kezdte újra a beteg — mennyire szerettem volna még megérni, hogy téged etől a keserves vándorleltől megszabadulni lássalak. Szegény gyermekek! Nektek örökök el kell szenvednetek. Ez a kóbor tengőztend, mert apátok nem bir megválni tőle — nagyon szereti.

— De kedves anyám, hiszen mi nem érezzük szerencsétlennek magunkat mellette, aztán meg pénz lehet keresni vele . . .

— Oh gyermekem — felelt a beteg — egész életemben azért imádkoztam, hogy az másként legyen. Hiszen az olyan jó lehet, mikor az embernek bizos barátságos otthona van Melie! Neked nem szabad vándor komédiás embert választanod férjül. Istenem! Kicsi gyermekkorom óta vágytam olyan dolgok után, amelyeket sohasem fogok elérteni.

A beteg láthatóan feligazgatta magát gondolataival. Széled, kék szemei a távolba merengtek, mintha túl a komédiás kocsai szék falán, amelyek elfoják eléle a kilátást, valami édes, gyönyörtészes víziók merültek volna fel előtte.

A szegény gyermekek nehéz szível figyelték édesanyjuk sóhajtásait.

Bejött Alladon mester maga is a kocsiba. Nyugalanság gyötörte leányának hosszú elmaradottsága miatt és átadva a bódéjára való felgyaradott egy komédiás társnak, átment megnézni, hogy mi történt. Ugy közeledett lábbujjhegy lépve a telésége ágyához, hogy az nem láthatva, észre sem vehette őt.

A komédiás aranycafingos riktó jelmeze szomorú ellentétet képezett a halálos beteg hamuszín-fakó beessett arccal.

A nagybeteg asszony, zibáló mellet, nehezen ejtve a szót, suttogott tovább:

„A Mimi korában voltam . . . Kicsiny túll ruháskában táncoltam, a hajamba gyöngyök voltak fonva. A szülemmel egy kis cirksu volt. Egy kis városokban, ahol előadásokat tartottunk.

egy gazdag urhölgy hivatott magához, hogy egy gyermektelárság előtt táncoljak. Olyan jó emlékszem még mindenne! . . . Gyönyörű volt! . . .

— A kis leányok mindig szépek voltak és drága ruhájuk volt! A szalon falai kékék voltak, aranyos díszítéssel. És milyen fényes! . . . Mennyi gyertya! . . . És virágok! . . .

Egy urinó, akin csakugy suhogott a selyem, megesókokt és a saját kocsián vitt haza, hogy meg ne fázott. Olyan jó illat volt a kocsiban. És azon az estén elhatároztam, hogy én is ilyen urihölgy leszek. Lesz kocsim, selyem ruhám, virágom és olyan szép szalonom. Nekem még sohasem voltam ilyen kicsinyem . . . Azért nem voltam szerencsésen . . . Miklós mindig jó volt hozzám, de kocsim sohasem volt! . . .

A beteget meglepte a lát és elkezdett keservesen sírni és imádkozni.

A vándór felett nagyon csendesség volt. A látványos bódék és a cellozó sátrak be voltak zárva. A zene elhallgatott s a menaszéria oroslánjai rekedten, panaszosan bögtek.

Olyan szép idő van, az ég kék, most volna jó, ha a vásári multányok láthatók lennének. De be van minden zárva.

A multányvos emberek, a vásári komédiások gyászruhába öltözve ott állnak az Alladon kocsija körül. Meg akarják adni az elhalt patjánosnak az utolsó tisztességet. Mindannyian azt hiszik, hogy az öreg Alladon elvesztette az eszt a csapások sulya alatt. Tegnap este kétségbeesetten futkázott a városban s mikor visszatért, szivetszoritó fájdalom mosoly-

mérhetetlen nagy veszteséget, amely nemcsak a csaldott lelkeket, hanem mindnyájunkat, a közt éri. Így tehát nem kell olyan könnyen vennünk a lapoknak csak néhány sorban közölt, de annál elrettentőbb híreit, melyek egy-egy ilyen kivitt és külföldön nyomorúságban tengődő magyar leányról adnak elrettentő tudósítást, ne vegyük ezt könnyelműen a hatóságok, mert a kislelkűt gyengességei mellett a hatóságoknak kell megakadályozni azt, hogy a külföldieknek bejövő, vagy ott náluk lakó lélekűkujjai gaidul folytatassák ozmelmeiket, megmételtyezék a lelkeket és gyengítsék nemzeti öröknét.

A városi csendőrségről.

Amit előre jelzett e lap, az valóra vált. Rendőrfőkapitányunk beadta a tanácsos javaslatát a városi csendőrség szervezése érdekében. A sajtóban is megindult a vita e kérdésről. A közönséget vártatlánul érte a javaslat híre. És megiriható e helyen, hogy akik a társadalomban mindig hibáztatták a rendőrség működését, azok szállnak most legjobban síkra rendőrségünk érdekében. A kérdésben, nagyon természetesen, szimpátia, vagy ellenszenv nem lehet irányítónk. Nagy hardorejű úgyról van szó, mely komoly megvitást kíván.

A főkapitány ur nem tudom minő érvekkel támogatta kérését a városi csendőrség mellett. Beadványa nem jutott a nyilvánosságra. Azt gondolom, hogy mivel a városi csendőrség közbiztonsági szolgálatot teljesítene, mint azt egyik lapírásunk is megírta, az érveket e térről vette.

A városi csendőrség behozása mellett tényleg csak ilyen érvek hozhatók fel. Előttm fekszik a városi csendőrség eszményének legteljesebb sajtója a „Csendőrségi Lapok” legutóbbi száma. Itékintek. Ime az érvek:

„A városi csendőrség a közbiztonsági szolgálat sikeres ellátása tekintetében fényes eredményeket mutat fel. Épen ama városokban, ahol a közbiztonsági viszonyok legelgyábbalok voltak, ahol betörések, utonállások és egyéb személyi és vagyon elleni cselekmények szinte napirenden voltak, a városi csendőrség pár hónap alatt normális állapotokat teremtett.”

E szerint közbiztonsági okok kívánják a városi csendőrség szervezésének szükségességét.

Senki nem mondhajta nekünk, hogy valami nagyon megvoltunk előzede rendőrségünk működésével. Majd mindegyik számban hoztunk panaszt a rendőrség ellen. De ha e panaszokat átészünk, egyik-nem találunk olyan hangot, mely a közbiztonsági szolgálatot kifogásolja. Ezek mindegyike a közrendszert ellen iródot.

És ez természetes is. A közbiztonsági állapotok nálunk — szakemberek véleménye ez — nemcsak hogy kielégítők, hanem a vidéki városok sorában az első közt foglalt helyet. Botrányos közbiztonsági esetek alig fordulnak elő. Az előforduló esetek olyanok, amelyek a legmodernebb rendőrséggel bíró városban is megtörténnek. Ezeknél tehát helyi viszonyoknak megfelelő ok nem található. A nyomozás valóban gyors és mintaszert. A rendőrelőnyesség — látszik, hogy legtöbbje kiszolgált csendőr — dicséretes bugalommal dolgozik az ilyen ügyben. Nem tudunk olyan nagyobb kalibéri esetről, ahol a nyomozás nem lett volna kielégítő. Hol várhatjuk tehát a viszonyok javulását? Hol vannak az érvek? Tán az legyen ok, hogy mint egyik lapírásunk írja,

gásült az arcán, odalépett a halott ágyához és halkán susogta:

— Meg leszel velem előzede... én is akorom... Bocsság meg Teréz, hogy néha megtagadtam egy-egy kérdésed, mit ér nekem most a pénz nélkül... Teréz, bocsság meg! Jövésztem...

A szegény komédiások családokra néztek a gyászponpát, amit az öreg Alladon a felesége körül kifejtett. Az ezüstcsafrangos takarókat, a gyászkoszt, a virágokat, a lovakat!

— És az öreg Alladon fájdalmasan felszokogott: — Legalább egyszer legelgyemen kocsjai és virágai! Sohasem értem meg szegényt, legalább most az egyszer legyen megnyugodva: mindig olyan akart lenni, mint egy urholgy... —

És a szegény komédiásszasszonyt úgy viték utolsó útjára, mint egy igazi urholgyt.

„A sokak által felpanaszolt érelen duhajkodás teljesen megszűnne...” (7) De vajjon erlyes vezetés mellett nem lehetne-e az állapoton a mostani rendőrséggel is segíteni. Ismerünk több vidéki várost, ahol a városi rendőrség látja el a szolgálatot és nincsenek ilyen „érelen duhajkodások”. Bárhogyan is kutunk utána, nem találunk a mi sajtát viszonyainkban okot a városi csendőrség behozásáa mellett.

Elfogadjuk azt a véleményt is, bár ezen lehetne vitakozni, hogy „a városi autonómiján a legeskevénybe sorba sem esnek a csendőrség alkalmazásával.” De már az egy kissé merész állítás, hogy „eme félig államosított rendőri szolgálatra a városnak több gondja nem volna.” És vajjon az a körülbelt itezser korona költségtöbblet, mely a városi csendőrség behozása megkívánna, nem okozna-e egy kissé teher városunk háztartásában. Olyan kitűnő lett egyszerre városunk pénzügyi mérlege, hogy itezser koronáról csak olyan könnyűen beszélünk? És a itezser korona nagy ár lenne évenként a duhajkodás megszüntetésére.

Es minő pénzügyi megoldást javasol a főkapitány ur? A terv szerint megmaradna 18 rendőr és lenne még 18 városi csendőr. A többi 700—800 korona fizetésű rendőrt pedig — tekintve, hogy legtöbbje véglegesítve van — a tervezett hivatásos ültötónak, vagy mezőőrnek óhajja. Vagyis a kétszáz koronás fizetésű mezőőrök helyett ezután fél-nyolcszáz koronás fizetésű mezőőrök lennének. Mert arra gondolni sem merünk, hogy képviselőtestületünk megvezassa 12 hivatásos ültölt alkalmazását. Ez merész egy kissé, meg — ternék is.

Egyet azonban valóban köszönünk a főkapitány urnak. Egy mondják, hivataloson, beadványban, mint legilletékesebb személy, maga is elismerte, hogy a közzállapotot, illetve a rendőrségi viszonyokat javítanunk kell. Ezt alírjuk és magunkévá tesszük. Javítanunk kell szerintünk a cselekdendezetet, a közegészségi viszonyokat, a prostitúció ügyet és az utcái poltját. Szigorítanunk kell a vasárnap munkaszünet ellenőrzését, különösen — mert itt van a legtöbb panasz — a magántisztviselők érdekében. Tartva a rendőrség erősen felgyeget alatt a titkos találka helyeket, a „leányvásározkot”, a piacerendezetet és sok más itt fel nem sorolt közrendészeti dolgot. De, hogy ennek a megjavítását a városi csendőrségtől várhatjuk, az annál is inkább hihetetlen, mert ennek semmi köze sincs a városi csendőrség hivatásához — a közbiztonsághoz.

Igenis, javitsunk, szervezzünk, reformáljunk. Adjuk vissza a rendőr-legénység hivatásának. Ne alkalmazzuk őket tisztí-szolgái, kapusi, iroda-seprői, pécegdőr felgyeget és más ily állásra. Emeljük a létszámot, ha szükséges és ezt már a közbizonyok is parancsolják, öt emberrel, amikor majd így teljes lesz egyidőre a létszám, akkor lássunk hozzá „erős kézzel” a munkához.

Buzdítsák a vezetők, lelkesítsék a legénységet a munkára. Teremtessenek rendet, fegyelmet, ügyszereetet a legénységnél. Lesz akkor olyan rend a városban, hogy öröm lesz szemlélni. Ez elsősbő módja a reformálásnak. Okszertőbb is, célszertőbb is. Ott gyógyít ez, ahol baj van.

G. B.

HIREK.

Szendergés.

(v.) A szendergés-jól esik az öreg embernek, kivált ebéd után. A természet is elszenderedik télen és ébred tavaszkor, mi pedig a hosszú farsang után térünk pihenőre.

Szendereg a társadalom, szenderegnek az emberek, pedig itt a tavasz; a természet már ebredez! De mi alszunk, álmodunk, de álmodunk csak olyan képei széjjel fognak foszlani, ha felébredünk. Milyen katenzjammer lesz ez!

* * *

Társadalmi életünk igazán furcsa. Annyitagra szakadt, ahány család van a városban. Olyan az, mint a rom, melynek követi már

nem tartja össze semmi kötszer. Omlatag falaiól egy-egy hatalmas kő válík ki.

Ami az épületnél a kötszer, az a szeretet a kölcsönös megbecsülés a társadalmi életben. Szeretet és megbecsülés nélkül ember emberhez csak érdekből vagy unalomból közeledik. Egy-egy morsa, mely a gazdag asztaláról lebul, odavonzza az éheseket. Ezek aztán az uszályhordók, az igentmondók, a csatlósok, a pártihvek. Pedig az igazi társadalmi demokrácia nem a hatalom koncentrációjából, hanem a hatalom megosztásából áll. A triumvirek és utódaik csak a praetorianusok seregével voltak képesek hatalmukat fenntartani. A pénz és ipar-arisztokrácia csak fizettet embereikkel képeznek veszedelmes hatalmat.

Verőfényes tavaszi napokra virradunk. Itt az ébredés ideje. És mi még szendergünk. Pedig tetterőre volna szükségünk. Tetterőre, mely a kereset ártyéi-kutját tudná megfurni, hogy magas ivben bugyogjon ki belőle a vizsugár, mely a keresetet szomjas lelkek szomját hűtse.

A virágfakadással fakadna egyttal a jölét is, melyet annyi év óta nélkülözti néptünk. A kereskedelem pangása, iparunk satnyasága nem engedi, hogy verszénygyi szervezetünk erőzhöz, vezért jusson. És emellett szemben állunk fokozott éltigényekkel. Jól élünk. Asszonyaink selyembe és bársonyba öltöz-ködnék, amíg a tőzhelyen elalszik a tűz, a családi élet tüze, a szeretet tüze.

Igényeink túltengése okozza, hogy idegen ország iparát kívánjuk kénytelenek támogatni, hogy pénzünk kivándorol. Embereink kívándorolnak, mi pedig erőtelenebűndök. Az anyagi jölét erő, de jölét ninc. És félt, hogy mivel olyan satnyák vagyunk, olyan erőtlének, olyan verszénygyek, hogy gyengesebből is elszenderedünk, akkor is, mikor a természet ébred.

Emlékeztető-naptár.

Április 23 Andor György felolvasása a „Társadalom és teremtésunkay”-ról.
24 A nagykanizsai fordó r. t. közgyűlése.

— Szessélyes Április. A múlt hónapban olyan szép idők jártak, hogy már egészen a szép tavasz úde levegőt gondoltuk, hogy tovább is élvezünk. Ezésen megfedeletünk arról, hogy Április is az év 12 hónapjának egyike. A most múlt hét nem hagyta, hogy ezt elfeledjük. Az egész héten szemetelt a hideg áprili erő, azé csütörtökön dörgecsell nyugvlt kisebb-nagyobb zápor is leptet meg bennünket. — Tegnap pénteken reggel pedig szállingózni kezdett a hó. De a nagy hidegtől, mely a hajnali órákban fegyont slatt volt, alig tudott éni. Napközben már valamivel engedett a hideg. Azonban ekkor 5 fokot Celsius fölött mutatott a hőmérő. Súd volt. Az ember-ek téli-kabátban járhalak az utcán. Valóságos tél volt a tavaszban. Ma délután ismét hó esett.

— Eljegyzés. Mánzs Jenő a nagykanizsai Maláta- és Serfőző Részvénytársaság tisztviselője eljegyzte Wollák Erzséket Darányból.

— A bíróság köréből. A király Ilnatovics Aladár aló-verecei kir. albirónak a kezeltlyi kir. járábirósághoz való áthelyezését megengedte. — Bábics Károly székesfehérvári törvényészi joggyakornok a nagykanizsai kir. törvényészekhez eljegyzővé nevezteit ki.

— Áthelyezés. A pénzügyminiszer Weiszpeck Bándor adóútszét a saigótárjani m. kir. adóhivattól hasonmimódszénben a nagykanizsai m. kir. adóhivattól helyezte át.

— Bizottságok alakulása. Nagykanizsa r. t. város képviselőtestületének következő bizottságai alakultak meg a héten: Szinházi bizottság: élnöke lett Oszterhuber László, alélnöke dr. Plihá Viktor, jegyzője Perger Károly városi aljegyző. Közokirházi bizottság: élnöke lett Mikos Géza, alélnöke Trippammer Gyula, jegyzője dr. Ollopp Mór. Közegészségügyi bizottság: élnöke lett dr. Szekeres József, alélnöke dr. Blau Simon, jegyzője Perger Károly városi aljegyző.

— **Házasság.** Steinbock Lajos kereskedő Kaposvárról f. hó 16-án d. e. 11 órakor tartja esküvőjét Gross Melanie kiasszonnyal, özv. Gross Miklósné névelővel Nagykanizsán.

— **Haláloszás.** Kurtz Árpád okleveles gyógyszerész 35 éves korában Budapestben elhunyt. Tetejét Nagykanizsára szállította a gyógyszer-család. Kedden temették nagy részvétellel.

— **Asz állandó színház.** A színháti bizottság legközelebb komolyan fog foglalkozni azszal a társadalmi akcióval, melyet indít, hogy az Erzsébet-teri színház a város belvárosi időben (3 év után) felépítse. A mozgalom akkor fog sikerülni, ha az érdekeltség — az Erzsébet-teri háttulajdonosi — a mozgalmat támogatja és belátja annak hasznát, ha az Erzsébet-teri csoportosításnak ledöntik és a csapnya butikok helyett Thálfaúcan díszes palotát emelnek. Perese és a házon alóttal jár és néhány háttulajdonos késznek is nyilatkozott 800 és 500 koronaival hozzájárulni az építési költségekhez, ha a város az építkezést legkésőbb 1908. év május 1-én megkezdí. Hát bizony a nagy Széchenyhez hasonló adakozó a bizottság alig fog találni és a vagyon arisztokratái ma már nem gondolkoznak úgy, mint a Rökk Szilárdok és Wechselmanok stb. Azért talán nem volna főleg azszal az eszméivel foglalkozni, hogy a gyűlésen kívül még más módja is van a pénzügytelenségnek. A szanatorium építkezése az az adakozáson kívül még a sorjáték jövedelméből huztak hasznát.

— **Építési bizottság hírese.** Nagykanizsa város építési bizottsága Eperjesy Sándor elnökelte alatt f. hó 5-én délután tartott, melyen csak kisebb természetű, jobbra átalakítási-toldatok magán építkezések tárgyában beadott kérvények érdemben hozott határozatot.

— **Anyakajókai sztalitlika.** Városunkban a folyó év első negyedében születet összesen 205 gyermek, kik közül 87 fiú és 74 leány törvényes származású, 24 fiú és 10 leány házasságon kívüli, 4 fiú és 6 leány pedig halva születet Kihunytak száma 276, kik közül 149 fiú és 127 nőnemű volt. Házasságoktól cefjéből jelentekézt 96 pár. Házasságok köztét 98 pár. Vegyes házasság 6 esetben jött létre. (Róm. kath. völegény és izraelita menyasszony, ev. ref. völegény és róm. kath. menyasszony — 1 esetben, róm. kath. völegény és ág. ev. menyasszony, görög kath. völegény és róm. kath. menyasszony — 2 esetben). Városunk lakosságának természetes apadása 71 lélek.

— **Gyáriátogatás.** A helybeli falud kereskedelmi iskola felöl osztályának önévelöké Buxbaum Deszö akztanárn vezetése alatt f. hó 6-án meglátogatták Weiser J. C. helybeli gépgyáros modern berendezéssel telepelt. A gyárban Weiser János, a cég ifjú főnöke kalszalotta az ifjuságot és magyarázta meg azszal azekkel a gyártás egyes fázisait, a munkagépek szerkezetét.

— **Tisztességtelen verseny.** Több rendtel szigoruan intézkedik a reklámnal tözött tisztességtelen versenyről. Mi is e témáról akarunk írni néhány sort. Nem a reklámnal tözött tisztességtelen versenyről, hanem másról. Ugyanis már több oldalról panaszszal fordultak hozzánk, hogy egyes kisebb, sőt nem ritkán nagyobb üzlettelajdonosok, különösen, melyek kis emberek, parasztek szükségletének beszerzésére vannak berendezve, a vevőket boltjuk előtt, az utcán megállítják, vásárlásra szólítják fel őket és midőn ezek a szóra nem hajának, ugyazóván bevonszolják az illetőt. A cégeknek nem akarjuk e helyen megnevezni, de helyén való lenne, ha a kereskedők maguk törekednének e visszásság megszüntetésére. Mert az emellett, hogy nem épen tisztességtelen verseny, árt a helyi piaci hírenek, szolidaritásnak (?) s így a kereskedők összességének. E visszásságra különben felhívjuk az iparhatóság és a rendőrség figyelmét.

— **Vívó-tanfolyam.** Lovas Gyula fővárosi vívómester már megkezdette a vívó-tanfolyamot városunkban. Kedden, csütörtökön és szombaton van tanfolyam délután 5 órakor kezdődőleg.

— **Társadalom és természetudomány.** A nagy György Aládr, a Budapesti Ganz-gyári tisztviselővel-erről fog felolvasást tartani husvét vasárnap a Polgári Egyetel nagyeremben. Andor György a szociál demokratá-párt meghívására és lekérésére tartja felolvasását, mely élle érdeklődéssel érdekelhető. Andor több szakkikben kívül már érdekes és figyelemre méltó társadalmi cikkeket is írt lapunkban. — A felolvasáson nem szednek belépő díjat.

— **Tavas és a kávéházak.** A kávéházba járás igazi szezonja végefele közeledik. Az ideo levegője tavasz, habár ez most még a hőbortos április jöleiben pompázik, sok embert csal ki az illatos tavaszi levegőre, mely mégis csak töböt ér a kávéház flútos levegőjéhez. Csak a szenvedélyes kávéhárlatók, a törzsasztalok maradnak hűvek a tanyahor, a fényes kárpiti termekhez, ahol jól esett megbújni ama hideg, ujalmas télí világ elől. Nem hal ki azért most sem a tükros csarnok, a keleties tanyálkodás maradája. Az újságmolyok, a kártlyakomániai, a dávó hívei ezentul is rendtellenül kitartanak. De az már nem a valódi. Híányzik már a morajló lármá. Perese, mikor kőnn csalogat a tavaszias lég, mely hűtlenségbe csábítja meg a legmegregzőtöbbs kávéhárlatókat is. Gyertek a szabadsá! — ez most a jelszó. És kisebb lesz a forgalom — a kávéházi trón körül.

— **Vörheny.** Balatonszentgyörgy községében a vörheny járványserüleg felépett. Az iskolát bizonytalan időre bezárták.

— **Aki perül málnában szenedet.** Egy érdekes ember halt meg a minap Zalaapátiban: Schwarzenberg Sándor. Az elhunyt, mint a Keszthelyi: Hírírja írja, perül málnában szenedet. A bíróság hoz napról-napra seregezen adta be a kereseteket a legjelentetlenebb címeken. Résztéttel temették el falujában.

— **Déli vasut.** 1905. év május hó 1-től számdandó érvényesül e. cs. kir. szab. déli vasúti társaság szkeslebehárvá-komáromi vonalán fekvő „9. sz. örház” és „Sárkány” megállóhelyek neve „Fehérvárcsurgó” és „Bakonyársárkány”-ra változtatik meg.

— **Orvvadások.** A helybeli közközlésében apólják Sronco József stargicusai ördész, a kinek könyökét egy golyó roncolta szét. Sronco a ferdinandi határban orvvadásra bukkant. Az orvvadás a meglepetés zavarában bokor mögé rejtőzött. Sronco ördész feléje tartott, de ekkor bal karát a könyök táján golyó találta. Az ördész fegyverével a jobbkeztében azszoban a bokorban rejtőzö orvvadász letépette és kemény tusát vitott vele. A két dulakodó ember mindegyike szélet védte, de a megsebzett ördész volt az erősebb. Ekkor látva az orvvadás, hogy vele kell adni a derékát, segítségért kiabált, mire orvvadász társai elősiettek és az ördész földözözö vették. Ez látva a segítség veszedelmét, felhagyott az aránytalan küzdelmével. Gyógykezelést végett Kanizsára jött.

Itt a kőrházban a rendőrség részéről Bay György rendőrlakapitány, a bűnügyi osztály vezetője halgatta ki az ördész. Az ördész csak egyetértéssel besevűlés után, de nem talált. Azt is mondta jegyzőkönyvbe, hogy dulakodás közben a vadözör egyik társa mintegy száz lépésnyi távolagból színtén rádött. A golyó szerencsére ruháját lyukasztotta oldalt. Több lövés nem történt. A vadözörök nem ismerté ugyan, de szembesítetők felismerés. A nyomozást a szentgyörgyvári (Horrvártország) járásbírószék végezteti.

— **Felgyújtott vasuti hid címetel** a múlt héten több fővárosi napilap egy köznyomatú anyomás hírt böcsötött közszé, melyre vonatkozólag a déli vasut szletizgatóságát most a következőket közli: Gyulaves és Bastaji állomások közt a nyosokban tükzár szenedetét vasuti átérésztó nem orvász méretű, régi rozszat állapötban levő fahid, hanem egy két végén fajárkömön anyuvó alig 10 méter hosszú vashid volt, melynek egyik partjárma eddig ki nem derített körülmények közt felgyújtatot, úgy hogy a partjármon helyreállításiát a forgalmat másfé napot át csak átszállítási lehetett tartatnui. Hasonlóképen teljes a közlemény írójának az az állítási, hogy a vashid 1901. év szszén egy rekrutált vívó vonat alatt anyoma meglaszt, hogy katasztrófától lehetett tartnui, mert ilyen eset vashidnál nem fordulhat elő.

— **A keszthelyi Georgicont,** mint ezt már megtörtük, emléktáblával jelöltük meg a keszthelyi gazdasági halgatók. Az önépesség napját Pánkódó napjára tette a rendezés. Úgy érteudök, hogy az önépesség fővédnökétl Forestics Tasillo gróf kir. főudvarmestert, védnökét pedig Hertelendy Ferenc vármegyének főispánját és a Zalamegyei Gazdasági Egyesület elnökét, továbbá diósgyőri Cakó Béla gazdasági tannézetit igazgatót fogja az ifjuság felkérni.

— **Az orvhálások ellen.** A Balaton urai nagy hájszát indítottak az orvhálások ellen. Hittök szerint ők az okat annak, hogy a Balaton halállománya nem akar növekedni. A társaság az orvhálások ellen panaszot tett a földmívelésügyi miniszternek is, aki most rendelkezétt böcsötött ki, melyben utatnija a községeket, hogy a halakra a mezőözörökkel is vigyaztasson. Széchenyi Imre gróf, mint a parttelajdonosokból álló társulat igazgatója, körlevelekben kéri az előljárószágot, hogy az orvhálásokkal öldözni segítsek.

— **A nagykanizsai fürdő-részvénytársaság** 1905. évi április hó 24-én déliöltött 1/21 órakor a déliaztal káreképénzárát helyiségében tartja rendező ülést közgyűlést. Tárgyszorozat: igazgatósági jelentés a vállalat állapötáról. Az 1904. évi számdadóokra vonatkozó felügyelő-bizottsági jelentés, ennek alapján a mérleg megállapítási és a számdadók föntemése. A társulat közönynek a folyó évre kijelölése. A részvényvisszaváltásra adott korábbi megbízás megújítása. A sor szerint kilépő Eperjesy Sándor önlök, bátor Gutman Vilmos önlök, Fesselhofer József és Klein Ilés igazgatósági tagok helyett újjak vagy a köllépkönek újbjó 3 évre megválasztása. 3 tagu felügyelő bizottságnak 1 évre megválasztása.

— **A lakosság** minden rétegében ismeretes, hogy az orvosi kütlönösek egyhangu elismerő nyilatkozata tette a Zoltán-féle kenőcsöt híressé, mert kiderült a Londonban, Berlinben megjelölt vizsgálók alapján is, hogy a ceuz és köszvényes betegek az eredmény biztos reményében használják a kenőcsöt, mely üvegenként 2 koronáért kapható Zoltán B. győgytárában Budapest, V. Szabadság-ter.

— **Jubiláló tüzölt-egyesület.** A keszthelyi önlök. tüzölt-testület, mint onnan jelentik, az ideo ünnepli fennállásának huszötödökét évfordulóját. Terve van véve, hogy az ideo az évforduló napján, ott tartják a megyei tüzölt-szövetség rendező ülést közgyűlést.

— **Elitfogott betörő.** A nagykanizsai rendőrség kördése alapján Sójtor kördékén letaröltötták Baligács József csavargó kocsiat, löbocsárt, ki a múlt hóban Gáspár Ferenc, Dr. Mayer Ferenc és Prager Béla győzzerész nagykanizsai lakosoknál, illetve még mellékföldjeiben betöréses lopást követtek el. Baligács 1902-ben Nagykanizsa város terü.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Budapest.

Közírhre tesszük, miszerint a

Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársulattal Nagykanizsán

törlesztéses jelzálog-kölcsönök felvétele céljából megállapodásra léptünk.

A kölcsönök iránt érdeklődők nevezett intézetnél minden tekintetben kimerítő felvilágosítást és tájékoztatást nyerhetnek.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

letéről 5 évre kitiltott. Az itteni rendőrség a nyomozás megjeleése után az iratokát átadta a zalagerenzsi kir. ügyésznek, mert a kanizsai betörések lopások előtt Baligács Zalagerenzsben is betörtést követelt el

— **Gyilkosság haragból** Hollós József köveskálai lakost egy régi haragosa a köveskálai és szeptodi országúton megtámadta a addig vette, míg az életlenül elterült. A nyomozást megindították.

— **A butikok vendégei.** A legutóbbi időben gyakran történtek nagykaliberű letartóztatások, melynek hősei országos hírévé váltak. Nem kisebb eseményeket fogott el a rendőrség, mint Zwickl. Pribick és Robicek, kik mindhárom jelszavai a rovtomultnak arcképcsarnokának. A legfőbbje az elcsipott csavargókúknak már több napon át tartózkodott városunkban. A rendőri nyomozás kiderítette, hogy midőn nem voltak elfoglalva a „munkával”, idejük legnagyobb részét kinobb csapszekerek és pilláns-butikokban töltötték. Ezek a jelszavak helyek igaz ugyan, hogy rendőri felügyelet alatt állának, de a tapasztalat szerint mégis jó mehelyül szolgálának a gyanus alakoknak. Lopások, veszedelmek, betörések és orgazdaságok büntetési sorában tűrdnek városuk ome széghelyhez és nagyon dörvös volna, ha rendőrségük betenkint legálább is kétszer, vagy tőbbször is ellátogatna egy kis rászára e kellemes félekbe. Haszna less ebből az alkoholizmus elleni mozgalomnak épny, mint városunk közbiztonságának. Már városunk közbiztonsága ellen — közsémet érte Hay kapitány erőlyes kezének — nem emelhetünk panaszt.

x **A Nestlé-féle liszt a dajka ideges, ingerlékeny eszébe.** Egy bécsi gyákorló orvos, kinek gazdasz praktikusza van a háta mögött, kiunturájából a következő érdekes esetet berűeli, mely a hasonli esetekben tyikusnak mondható. Egy bécsi I-ső kerületi élkelő polgári családban a kedvező alkalom megredadásából, de az anya vérszegénysége következtében is, dajkát kellett a csecsemő mellé venni. Kezdetben minden jól ment a gyermek fejlődésénél. De néhány hét múlva bebizonysodott, hogy a dajka idegesre hajlamos, s ennek következtében kedély hangulata változó. Mindent előkövetek, hogy reá megnyugtatólag hassanak, de egy harmadik ideges roham oly intenzív volt, hogy bromot kellett rendelni. Erre a dajka ismét meggyugodott hosszabb időre. Nem talált okot a dajkán változtató, nyugtató napjainkban az ideges bosszandóknak és ideges hangulatnak az ily esetekben nem tulajdonítanak fontosságot. De bebizonnyult, hogy a csecsemő fejlődésén nem ment normálisan. Emlékeztűk a napokban erre az esetre, midőn egy bécsi lapban szó volt a mirigyek választékának visszahatásáról kedély zavarokról. A mi fent említett esetükben is világosan észlelhető volt, hogy a dajka minden ideges roham alkalmával a csecsemő gyomor- és bél-működésénél zavarok állottak be. A dajkate megvizsgálásánál mindig zavaros volt, éssement és a csecsemőnek hányás, emzéstelenség és nagy nyugtalansága volt. A tej-mirigyek az idgazvarok által befolyásoltattak, a csecsemő eszéit szenvedett és lesoványodott. A hivatos gyermekorvos a dajkate helyett Nestlé-féle gyermek-tápszert rendelt el a csecsemő, ki a dajka idegesre folytán annyit szenvedett, láthatólag fejlődött és gyorsan megszokta ezt a tápszert. Ebben az esetben is Nestlé gyermek-liszt bebizonnyította, hogy az anyatej legteljesebb pótlója.

— **Uj Idők.** Tizenegyedik évolyamát járja Hecseg Ferenc lapja, az Uj Idők és teljes joggal vizek, azt a nevet, amelyet olvasóink elismerése irkúthozott: a magyar család lapja. Magyar érésű lótkét minden sorában, a magyar szépirodalomnak hű tökre és a legkiválóbb magyar írők meg festők alkotásai legválasztól szolgálja. Hecseg Ferenc irányítja és írja belé főben, érdekes novelláit és regéit, Horkány cseg benne a társadalmi mozzanatokról, az egészségügyek egy kiváló szakember az átkandó testi bajokban és a szerkesztői üzeetek rovatóban minden érdekes lelki kérdés talál rövid, de érdekes megoldásra. Mindezek után bátran ajánlhatjuk olvasóink figyelmébe mint olyan szépirodalmi képes hitalapot, amely a magyar családnak legjobb barátja és tanácsadója. Aki megismerkedni óhajt vele, annak a kiadóhivatal (Andrássy ú. 10.) ingyen küld mutatványssámat, ha levelező-lapon megírja nekü ebbeli kívánságát.

— **Mattoni Erzsébet kiralyne sósfürdője** Budán erősen készűl a közelgő időnyre és látogatóit ez évben ugyancsak cianusos helyrelátlita fogják a fürdőt vizontlatni. E fürdők keserű sósfürdők gyógyhatása számos női és altesti bántalmaknál

közismert, a legutóbb berendezett szénsavfürdőkkel ezen fürdő gyógyesszközei becess módon gyarapodtak. A vendéglő tekintetében is alapos változtatás történt; Takács János jóhírű vendéglovas vette át a restaurációt, ki minden el fog követni, hogy vendégeit minden irányba teljesen kielégítse. A sósfürdőt az ideén április 23-án husvétvasárnap nyitják meg.

— **RENDŐRI HIREK. Szerelői családós —** terpenlint. Nyerges Kozli Erzsébet-tér 3. szám alatt eszolgált eszedelény szeremi bántában terpenlint volt. Azt hitte, hogy belehal és feleda less a — bűtlen. A leány a kórházba szállították. Komolyabb baj nem történt. — **Tölvajlás.** Jäger István takarékpénztári tisztviselő szűli házában levő lakásáról többféle ruhaneműt ellopok. A tolvajt keresik. — **Kia tettesi** Törzök Károly 20 éves helybeli napaszomó egy sulyosab termeszű szt szettel a kórházba fektetették. A seb eredetű többfélképpen mondta el. Levégőtérőbe, hogy veszedés közben sérült meg. Ez ügyben a rendőrség nyomoz. — **Raszla.** A rendőr még tegnap délután 5 órakor rászalt tartott. Négy embert állítottak elő a rendőrségen.

x **Fontos Amerika utazóknak.** A magyar kormány az Amerikába való utazást most már Brémán át is megengedte. Fiumén át Amerikába széd utlevelek most már Brémán át is érvenyek, ha az illett utas egy Bremennek széd hajójegy bírtokában van. Aki Brémán át akar utazni, annak oktenkelti kell othborról 20 koronát előlnek bekdíteni, mire rögtön megküdítetik a hajójege. Jóegeressű és munka képes munkások, akik az amerikai renddeléti helyre széd vasuti jegyet kifizették és azoknyil meg 50 koronát kéarpénzben felmutatni tudnak, Amerikában bebocsátást nyerne. Akinék barátjai vannak Amerikában, hozza magával azok címét. Szembetegek, vagy egyéb testi fogyatkozásban szenvedők, 50 évnél idősebb személyek vagy olyanok, akik valamely Amerikában levő gyárar szerződést kötöttek, mely szerint ot bizonyos meghatározott bérét dolgoznak, Amerikából visszatessitatnak. Ratiborban valamint Bremenben minden kivándorló megvizsgáltatik, mindenki tebát, aki Bremenben hajóra főlzárl, elöre láthatólag Amerikában bebocsátást nyer.

— **Orros körökben** már rég ismert tény, hogy a „Ferenc József keserűv” valamennyi hasonlított, tartós haszajító hatás és emltetése méltó kelleme iszenél fogva, már kis adagban is tetemesen felújítja. Kérjünk határozottan Ferenc József keserűvizet.

A közönség köréből.
Az e rovatban közlöltekr a felelősség a bekdült terbeli.
Lóverseny a korzón.
Tekintetes Szerkesztőség!

Nekünk ö-knizensaiaknak nagyon ritkán adatik az a szerencse, hogy városunkban a lóverseny nemess sportját élverhetneik. Ezért szivesen olvasunk a lönyezetés elmozdítását célzó lóversenyekről, a melyek jelenleg Alagon, majd mélyabban a budapesti versenytérnen szorakoztatják az embereket halandókat, kinnék módjukban van a versenyeket végig nézni. Annak jöbónban örülünk, ha a sors városunk általólt részesíti ilyenmő látványosságban. A lóverseny azonban nem olyan értelemben vesszük, amint azt a most mult kedden láttuk városunk kellő közepén. Az említett napon ugyan a kora délutáni órákban egy 30-40 emberből, részint lökeressékdből és „lókupcekből”, részint a kíváncsi utca-népből alakult tömeg rögtönzött ügötversenyt korzónkon. Kocsi elő fogott lovakat, hál trappban, hál lassu lépésben jártatták a Fő-úton 15-20 szor fel és alá. Hogy ez a rögtönzött ügötverseny nem a hazai lönyezetés felvirágoztatása, hanem csak kereskedés céljából történt, s hogy az ilyenmő próbatüztások nem a korzón van a helye, mert itt csak a járó kelők testi épségének veszelvüzetésére és a közfoglalom megakadályozására szolgál, azt tudja a tek. Szerkesztőség, de tudnia kellene városunk rendezőségének is, amely más esetben az ilyen lönyevény helyélő bizonyára nem engedti át városunk becszett helyét, a Fő-utat.

Abban a hiszemben, hogy e pár sorom a „Zalai Közlöny” hasábjain helyét foglalhat, vagyok a tek. Szerkesztőségnek igaz tisztelője:

egy sport-barát

TÖRVÉNYSEK.

§. **Kemény bűntetés.** Singer Sámuel nagykanizsai főfőkereskedő birományai: Kaufmann Jenő Jakab és Kohn Sámuel a megbízóink üjletét eselölt öt évvel 10.000 koronáért megvásárolták, majd az 1901. év elején Kohn Sámuel a cégből kilépett és Kaufmann J. J. maradt a cég egyedűli tagja.

Kaufmann J. J. 1903. szeptember 30-án cobbó ment. Tehető adatok merültek fel ellene.

Csárdák bukás büncselekménye miatt még 1903. év végén indult meg ellene az eljárás.

A könyvzakartók kimutatták, hogy a könyvek szerint a passiva 35000 koronával haladta meg az aktívát.

A nagykanizsai kir. törvényésznek Tóth László kir. törvényészki elnökből, Dr. Fischer József kir. törvényészki bíróból és Gyenes Sándor kir. törvényészki albirókból alkottott időf. tanácsa az 1905. év április hó 5-án megtartott főügyválsáson Kemner Miklós budapesti könyvzakartó vélemeny kikérésre, és Dr. Hécica Tóth Lajos kir. alügyész vad-összedönlék és Dr. Bródó Tivadar jogi érvekben gazdag védobeszédnek meghallgatás után Kaufmann J. Jakabot hosszabb tanácskozás után 2 évi fogházra és öt évi jóvezetésre ítélte.

— Az ítélet ellen a közbíró sulyos hitásáért a védő enyhítésért felelősséget jelentett be.

KÖZGAZDASÁG.

— **A magyar ipar fejlődése.** Nem rohamos gyorsasággal ugyan, de ökszert fejlődésével mégis előhalad a magyar ipar fellendítése. mert mint a „Magyar Kereskedők Lapja” jelenti, újabb ismét több ipari vállalat létesült Magyarországon. Így Kapasvárt a juta- és kenderipar rt., mely Erzsébetfalván már hasonli gyártást épít, meg az ében új juta- és kender-gyártást épített. Szamosújváron Klier Ignác bécsi hentes-áru-áruos szalmái és fűtőlőthöz-gyártást, Z-olan új alakulóban levő részvényárasság, élén Bula György árveamegyi alispánál és Murin Antal nemzetosi gyögyészszeszel cellulőze-gyártást, ugyancsak Zsolnán Zeinka N. fia gyárosok fadonag-gyártást és Szegszárdon Reile István vállalkozó élesztő gyártást létesít. Nagyszombatban a Frank Henrik fia pótkéveg-gyártó: cég főokyaréptept létesített.

Ingyenes állásközvetítés.
A Magántisztviselők Országos Szövetségének Magyarokiszai Bizottsága
a kereskedelmi és ipari vállalatok főnökeinek és magántisztviselőinek figyelmébe ajánlja az ingyenes állásközvetítést. —
*
Megkeresések a Magántisztviselők Magyarokiszai Állásközvetítő Bizottságához intézendők.

ANYAKÖNYVI HIREK.
— Április hó 1-től 7-ig. —
Halálosások:
Mihófer Borbás, 4 éves, magánhivatalnok gyermeke, Hónig Ödön, 4 éves, pék segéd
Herminicus Jánosné, Kancaács Julíanna, 58 éves, földműves neje.
Kálmán István, 43 éves, eszedl.
Csanádi Ferenc ifjú, 4 hónapos, földműves gyermeke.
Kovács Lászlóné, Horváth Anna, 58 éves, földm. neje.
Lidi Gyula, 1 hónapos, szabó gyermeke.
Péter Józsefné, Balog Rozália, 19 éves, napszamos.
Szabadi Julíanna 9 hónapos, kádár gyermeke.
Bálint József, 58 éves, napszamos.
Benkő Anna, 3 éves, rendőr gyermeke.
Frankberger Lona, 25 napos, napszamos gyermeke.
Berényi Ernő, 14 éves polg. ísk. tanuló.

SZERKESZTOI UZENETEK.

— B. F. Azon ne tessék csodálkozni, hogy annak a bizonyos urnak olyan nagy a párta. A gazdag ember (több jobbnál) mint a szegény ember lágyja.

— F. Veres a hasveti szünetben hozzuk.

— Vig. Ha néha erélyesebben védekezünk a kelletlenül, tessék azt szélsőségből, nem kedvtelésből. De mi értelme is volna a bárányzsírdágnak? Birka még sohasse fogott farkast.

— B. A szappaló a vén asszonyok mestersége. Valamikor a hávföldiek ázták a mesterséget. Ma már divat ott, hol két ember együtt ül. De azt égve embe kell venni, hogy a kávéút és sörút litások, igen sokszor félre beszélnek. A szappaló legbárányabb módja a névtelen levelezés. Németországban emiatt egy milliomost fogtak parba és vizsgálattal kapcsolatból még 100,000 márcs órádék mellett sem bocsátott ki ki.

— Kérdésfelvetés. Laponnak a belmonkátársakos kívül következők a munkatársai: Cselkó József, Xilés — Maros Bódog, Kertész József, Andor György, Rigó — Gärtner Antal, M. M. — Müller Mór.

VEGYES.

— Egy népezer. A „Mell-féle écs-borosság” által a betegnek egy év gyógyhatása, mint ócska szor nyújtják hőszentes és csúszos barna talpaknak, sebkezelő és dagasztóknál. Egy óra után utasítással együtt k. 190. Székelydőlő naponta utasítással Mell A gyógyszerés, cs. és kir. udv. szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Mell-féle készítmény kérendő az 6 gyári jelvényével és aláírásával.

Nyílttér.

Az a rovart alatti közöltekkért nem vállalfelelősséget a szerkesztőség

A Szinye-Lipőci Lithion-forrás

Salvator kitűnő sikerrel használtatik

vese-, húgyhólyag- és hólyagbántalmak ellen, húgydara és vizelet nehézségeknél, a cukros húgynál, továbbá a legz és emésztési szervek bántalmánál.

Hűgylő hatása!

Vasmentes! Könnyen emészthető! Szérummentes!

Kapható áruházaikban és minden nagy boltban.

Salvator-forrás Szinye-Lipőczi, Magyarország.

NESTLÉ FÉLÉ GYERMEK-É LISZT

CSECSEMŐK, GYOMORBETEGEK ÉS LÁBADÓZÓK RÉSZÉRE

15 Kísérleti csélokra fél dobozok a 1 Korona

A kísérleti csélokra próbadozók és pipókák ingyen rendelkezésre állnak a NERUDA NÁNDORNAI félsz. sz. főiskolában BUDAPEST, IV. Kossuth utca 7. sz.

A legjobb alpesi tejet tartalmazza.

Egy hozzánk érkezett levél így hangzik:

Wilhelm Ferenc gyógyszerész urak cs. és kir. udvari szállító Neunkirchen Aló-Ausztria. Piesting.

Tisztelettel felkérem, sziveskedjék 2 csomag Wilhelm-féle antiarthritisikus és antireumatikus vértisztítót postafutárát mellett küldeni. Többen, kik hoztam jönnek, szólnak, hogy részükre is gondolkodjam ily tea beszerzéséről. Köszönetet mondok Önnek a csodaszertől a kívánom, hogy az Isten fizesse meg azt Önnek. En tudom, hogy yez részemre a legjobb orvoság.

Ismételtelen köszönetet mondok e jó orvoságért, mert tudom, hogy e télen 3 hónapig feküdtem és az Ön csodahatása teja engemet kigyógyított. En szeretném, ha minden beteg ember e csodahatása teát bevenné.

Teljes tisztelettel Steiner Mátyas

Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Neunkirchen Aló-Ausztria valamint a nevesebb gyógyszerárakban és drogeriákban.

1 csomag 2 for a raktárból, 1 póstküldemény 15 csomag 24 kor. bérmentve az osztr. magyar monarchia pósta állomásra. (1)

Robitschi Styria-forrás gyógyvíz.

Gyomordagadatok és göcsök, Bright-féle vesegyulladás, garat és gégegyulladás, gyomor és bélbántal, húgysavas diathese, csukorhúgyság, szárazkedés, gyomorajok ellen. Kitanó gyógyszeredények.

Nagybani raktár Magyarországon részére:
HOFFMANN JÓZSEF-nél
BUDAPEST, Báthory-utca 8. szám.

Minden házasasszony bűntudása a jó kávé.

Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé egyetlen háztartásban sem volna szabad több hányomnia a kávéval készítésnél.

o o o

Csak az eredeti csomagokat kérjük a **WALTERHEIMER** ártól.

Fig. IX. 1905.

HITELLEVELEKET

minden külföldi városra, gyógy- és üdülőhelyre legelőnyösebb feltételek mellett kiállítja a **Posti Magyar Kereskedelmi Bank** **BUDAPESTEN.**

Az intézet a banküzletet és vagyonkezelést illet. minden felvilágosítást készséggel nyújt.

HIRDETÉSEK.

497/905. 6. évf. 6. szám.

Arveres hirdetmény.

Alulírott bíróság végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbíró-ágának 1901. évi V. 985/30. és 1904. V. 1194/1. számú végzése következtében Dr. Tripammer Rezső nagykanizsai Gyógy Által képviselt Löwinger Samuel és Schwarz Géza budapesti lakos javára Baek Károly budapesti lakos ellen 4700 és 7120 kor a jár. erejéig fogantatott biztosítási és kielégítési végrehajtás után le- és földfoglalat és 3941 koronára becsült szobatorok stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésben eladtnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíró-ág 1904. évi V. 1194/2. számú végzése folytán 4700 és 7120 kor. tőtekötvetel, ennek őszere járuléka erejéig Lassanok a helyszínén leendő eszközökre 1905. évi április hó 18. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetetik és ahos a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-a értelmében késpérez fizetés mellett a legtöbbbet igérőknek becsárak alul is elfoiznak adatni.

Nagykanizsán, 1905. évi április hó 3. napján.

Maximovits György
kir. bír. végrehajtó

Szabadalmazott önműködő permetező-készülékek

„SYPHONIA” szőlőtelepek és komlóültetvények befecskenkezéséhez.

a gyümölcsfákat károsító rovarok, a szegecs és tornács kiirtására, valamint a levélbetegségek elleni védekezésére stb.

10 vagy 15 liter töltésű

Önműködő, hordozható permetezők rézüsttel is,

petroleum-vagyító-készülékkel, vagy anélkül;

kocsira szerelt, önműködő permetezők gyártatnak és szállítatnak különlegesség gyanánt

MAYFARTH PH. és TA.

mezőgazdasági gépgyárak, borsajók és gyümölcs-értékesítő gépek különbözőességi gyárai által

BÉCS, II. Taborstrasse 71. sz.

Kimerítő árjegyzékek ingyen. — Képviselek és viszonteladók kerestetnek.

HIRDETÉSEK

felvételnek a lap kiadóhivatalában

3513/ikv. 905.

Arverési hirdetés.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közölni teszi, hogy Siraus Salamon és fia budapesti kereskedő cég végrehajtásának Bódi Jánosné szül. Czápári Verona nagykanizsai lakos végrehajtást szenvedett elleni 293 kor. 40 fillér tőke, ennek 1904 évi április hó 6-ik napjától járó 6%, kamatai, 23 kor. 74 f. per. 21 kor. 75 fillér végrehajtás kérelmi. 23 kor. 30 fillér arverés kérelmi, továbbá a csatlakozott végrehajtók u. m. Drexlér Jakab bécsi cég 76 kor. 62 f. tőke és jár.; Friedrich Drexlér bécsi cég 511 kor. 48 f. tőke és jár.; u. annak 264 kor. 34 fillér jár. tőke és jár., valamint Löwy St. J. bécsi cég 154 kor. 20 f. tőke és jár. és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó, a nagykanizsai 3161 sztkében f. 345. hrsz. a. frített ház és udvarának Bódi Jánosné szül. Czápári Veronát illető és 2205 koronára becsült 1/2 része Heranyovics Bertalan utóajánlata folytán 1905. évi május hó 4-ik napján délelőtt

10 óraker

ezen tkvi hatósággal hivatalból megtartandó nyilvános bírói árverésnek eladatul fog. Kikiáltási ár 1672 korona. Árverési kivándók azoknak a becsár 10% át készpénzben vagy óvadékképes papirban a kiküldött kezébe letenni. A kir. törvényszék mint tkvi hatóság. Nagykanizsa, 1905. március hó 4. napján.

FIGYELEM!
Megbízható legjobb minőségű hírneves valódi szepességi
LENVÁSZON ÉS DAMASZTÁRU
mnden nagyobb üzletben kapható.
A késmárki gyár bejegyzett védjegye

Késmárki gyártmány csak az. **VÁLÓDI SZEPESSÉGI VÉD-JEGY ECHT ZIPSER** mely ezen védjeggyel van ellátva.

HAZAI IPARI!

INGYEN
kapja kivántra mindenki a mi
— Érdekes általános árjegyzőnköket —
több mint 1500 képpel, mely bármily szűk ségleti szor vagy érdekes újdonságoknál nélkülözhetetlen. Egy levelező-lap a pontos cím megjelölésével elég, mire bérmentesen küldetik az Érdekes általános árjegyzők
KERTÉSZHENRIK által, Wien.
Fleischmarkt 18 — 243.

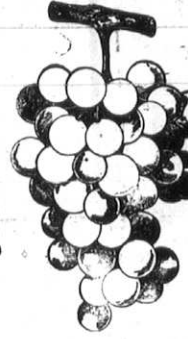
BERÉNY JÓZSEF
ékszerész

Alapítottság 1838 **NAGYKANIZSÁN** Alapítottság 1838
SAJÁT MŰHELY
JEGYGYÜRÜK saját készítményem mindenkor nagy választékban készítenek kaphatók
NAGY RAKTÁR gyorsan gyémántokkal és színes kövekben.
NAGY RAKTÁR férfi- és női arany órá-lécokban.
NAGY RAKTÁR finom ezüst étkészletekben.
Eladás üzletfizetés mellett is!
Javitások és új munkák gyorsan készíttetnek

Kiszzereti
a gyűség- szepő- edékbi, tiaste arcot, paha, sima bért és sokas azobért: az moskolyoké nap-onkót, az ismert medikal
BERGMANN-féle
Liliumtöl-szappannal
(Védjegy: 2 bányász)
vagy Bergmann & Co. Drezda és Tetschen a B
— Ár 80 fillér —
Kapható: **GELTSCH és GRAEF**
„DROBÉRIA” Nagykanizsán

„Milleniumtölpe” Nagysz.

Legelőcsobbb árak! **Legelőcsobbb árak!**

Szép és tartós szőlője csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyarország legnagyobb szőlőiskolájának árjegyzékét, amely szőlőiskola állami segéllyel és állami felügyelet mellett létesült.

Védjegy: „Horgony”,
A Liniment, Capsicil comp.,
a Horgony-Pain-Expeller
F.-t. -a

Egy regének bizonyult, hiszser, mely már több mint 25 év óta legelőbb felismert, s a legelőbb az orvostudományban, s amely mindenféle ízületi betegségekben használható.

Figyelemreértés. Súlyos hamisítások miatt kevésbé ismert csomagok legelőbb csak olyan utreggel fogadjunk a Richter cégétől. A szelvényeken van a Richter cégétől. A szelvényeken van a Richter cégétől. A szelvényeken van a Richter cégétől.

Ar. árjegyzékben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 koronáig. A szelvényeken van a Richter cégétől. A szelvényeken van a Richter cégétől. A szelvényeken van a Richter cégétől.

Richter gyógyszerár, Prága, Hun, 25. — Elisabethstrasse 5. no. —

SZŐLLŐVESSZŐ!
A világghírű
DELAWARE
adja a legjobb bort!
Oltsai, permetezni nem kell!
A filokszereknek ellenáll!
Leírását legyen küldöm meg bárkinek. Nagymennyiségű Delaware-vevő és szőlőoltvány-eladás!
Csm
SZIGYÁRTÓ NAGY MIHÁLY
Felső-Szegeud.
Lugasszevesszők 20 darab, 2 órással csak 10 korona.

Liniment, Capsicil comp.,
Horgony-Pain-Expeller
Ezen elismert kitűző és szelvényekkel ellátott csomagokban, s amely mindenféle ízületi betegségekben használható. A szelvényeken van a Richter cégétől. A szelvényeken van a Richter cégétől. A szelvényeken van a Richter cégétől.

A Fritz Schulz jun. Aktien Gesellschaft Egor und Leipzig egyedüli gyártosa
GLOBUS tisztító kivonatnak
a St.-Loui világkiállításán 1904.
A GRAND PRIX-T
a legnagyobb kitűntetést kapta.

Schicht-szappan
„szarvas” vagy „kulcs”
jeggyel

legelőbb, legelőcsobbb s emelőfogva, legelőcsobbb szappan. — Minden káros elkarészektől mentes.

Mindenütt kapható!
!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

1/2. 905

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mind egyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és bélbántalmak, gyomorférgés és gyomorbőr, rögzött székrekedés, máj-bántalom, vesztelés, aranyér és a legkülönösebb műbélbetegségek ellen, a jeles háziasszonyok étvágyát és a mindig nagy sikerrel szerzett. — Ára egy poszelettel és eredeti dobozzal 1 kor.

Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mind egyik név MOLL A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító bebiztosított szer kössvény, csak és a megjelölt egyéb követelményeinek legismertesebb részére Egy dobozot eredeti áru ára 1 kor 90 fill.

MOLL Gyermek szappanja.

Legfinomabb, legjobb módszer szerint készített gyermek és bolyg szappan a bőrt óvó hatására gyermekek a felnőttek részére. Ára darabonként — 40 fill. 6 darab — 1 kor. 90 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszertekoldón:

Moll A. gyógyszerész, Cs. és kir. udvari szállító által. Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Videki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek. A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanisán Rosenfeld Adolf Fiai.

Oh jaj!

Megfejt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biz. on hatásúak

Egger mellpasztillái az ötvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. Doboza 1 kor. és 2 kor. Próbadoz 50 fillér.

Fő- és székelyi raktár: NÁDOR- GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI. Váci-körút 17.

Ejjen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csáktornyán: Petó Jenő gyógyszerárakban.

ÉN, CSILLAG ANNA

a 185 cm. hosszú teret egy hajammal, melytől saját találmányú hajkezesem 4 hónapig használat után kaptam. Ez tehát a legjobb szernek lett elismerve a haj ápolására, a haj növekedés előmozdítására, a fejbőr erőtlenítésére; elősegíti a hajnak az erőteljes, telt szakallódást és már rövid ideig használat után egy a hajnak, mint a szakállnak, természetes fényt és tömörséget kölcsönöz és megemeli őket az idősebbi szálaknál a legmagasabb fokra.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 forint.

Postai székelydés naponta az ár előre való bekeni dege vagy utánvét mellett az egész világra a gyár-ból, ahová minden megbízás köldendő

CSILLAG ANNA Wien, I. Graben 193.

Főraktár Nagykanizsán:

GELTCH & GRAEF,

DROGÉRIA, a „vörös kereszt”-hez Csengeri-ú.

Könnyen megemészthető erősítő

Kakao, oldódó, egy-kettőre készen van.

SUCHARD

Csokoládé

főzésre és nyersen való evésre egyaránt a legjobb

Tiszta Kakao és csokoládé

Grand Prix Paris 1900

A legjobb legújabb reggeli

ÜZLET ELADÁS.

Nagykanizsán a főtéren Boronkai Karoly-féle divatáru üzlet felszereléssel, esetleg áruaktárral együtt azonnal eladó vagy az üzlethez társ kerestetik.

Bövebben értekezhetni

GRAF SIMONNÁL

Csengeri-ut 44 sz. alatt.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

ETERNIT PÁLA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK HATSCHKE LAJOS
BUDAPEST-VI., ANDRASSY-ÚT 33.

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacso.)

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők, mentek minden ártalmas anyagoktól, az altselti szer-vek bajainál legjobb eredménnyel használtatván,

Neustein Fülöp

Csukrozott

hashajtó labdacsoai

gyengéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

SZÉKSZORULÁS

legtöbb betegségek forrása ellen. Csukrozott küls-jük végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fillér egy tekere, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 korona.

2.45 koronaételes behűdése mellett egy tekere bérmentve küldetik.

ÓVAS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdacso. Valódi cök, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényezékiog védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipóthoz” címzett gyógyszerész, Z. K. 11/11

BÉCS, I. Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: BELUS LAJOS és REIK GYULA gyógyszerészeknél.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 6 korona, negyedévre 2 korona 50 f. — Egyes számla ára 20 f.

Felolvasó szerkesztő:
Dr. Villányi Henrik
Lapfőmunkács és kiadó:
Ifj. Wajdits József.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Sugár-ut. 8. szám.
Kiadóhivatal és nyomda: Nagykanizsa, Ifj. Wajdits Józsefnek
Deák-tér 1. szám.
Hirdetések díjazásában szerint. Nyitlert soronként 40 f.

Nagy idők, nagy emberek.

(v. h.) A közügyek bajnokai nem mindenkor számíthatnak az egyvásu kor elismerésére, mert törekvéseik számára nincs meg mindig a termékeny talaj. Vagy előbbre haladnak, maguk mögött hagyva a tömeget, vagy mint merész újtörők nem találják előkészítve a talajt, melyet meg kell munkálni. A nagy elmék előbbre látnak a rövidlátó alant járó szellemeknél és az előrelátás képesséi őket, hogy merész kombinációkban megalkassák, megvalósítsák a jövőt, a haladást. A tömeg nem követheti öntudatosan a látókat. Vagy bizik erejükben, vagy elfordul tőlük és kigunyolja őket. Ha bizik bennök, vakon követi őket, ha nem érti meg őket, akkor csak az utokörig álhajta a balvéleményt, mely áttöként nehezdedt a vezetőkre.

Az igazi vezetők nem a taps ölcse sikereitől dolgoznak. A taps annak jele, hogy a tömeg lelkében hasonérzelmeket vált ki valamely külső jelenség. De hányzor használják fel az álpróféták épen a tömeg szenvedélyeit, hogy azokra ápellálva, híveket szerezzenek maguknak. A pillanatnyi szükségletnek van mindig legelőbb követője. A pillanatnyi szükséglet érzéi át a tömeg legelőbbételesen és abban bizik a tömeg leginkább, aki szükségletét ki tudja elégíteni. Aki tehát a taps ölcse sikereitől dolgozik, annak nincs más teendője, mint az, hogy köznyezetének ösztöneit kikémleli és ezekhez szabja ígéreteit. Aki ezt a mesterséget érti, azt a győzelem nyomon követi.

Nem így eszeleksenek a közügyek igazi bajnokai. Ezek az emberek mindig valamely missziót teljesítenek a népek életében és

ugylátszik, mintha a milieun, melyben egy-egy lángész felnevelkedik, különösen alkalmas az irányító elmék létrehozására. Mert ha ez nem volna így, érthetetlen volna előtűnk, hogy az egyik korszakban mért élnek vezetők, egy másik korszak pedig alig hoz létre embert, aki felülemelkedik kortársai gondolkodásán, teremt erején. Érthetetlen volna előtűnk, hogy miért vannak övtizedek, amikor vezetőink elméje szövötmökként világítja be a jövő sötét ösenyét és viszont, miért vannak korszakok, amikor a vezetők szelleme, tehetsége az ősbizalom felülemelkedni az áfantosok észjárásán.

A kérdés ez: a nagy idők szülék-e a nagy embereket, vagy a nagy emberek teremtik-e meg a nagy idöket?

A vizsgálódó elme csak azt veszi észre, hogy ott, hol a közszabadság béklyója verve nincs, ott minden intézmény következetes fejlődésben van. A fejlődés sohasem ugrászó, hanem lassu, egymásból következő és szoros összefüggése az okozatnak az okkal. Csak olyankor, mikor a fejlődés lassu menete is meg van szorítva, amikor valamely népnek vágyai és törekvései elé akadályok gördülnek, a vágyok és törekvések oly hatalmas hullámokká torlónak össze, hogy azok az akadályt áttörve, más merdebe törekszenek. Ilyen korszaknak aztán mindig adatik valamely providenciális férfi, aki megássza a medret és a fenyegető hullámokat levezeti.

Azért a fejlődés mesterséges megállításá válamely korszakban volt egyuttal mindig az a korszak, mely a lángelméket szülte. Mindig voltak tehetséges emberek, kik a korszak intö szözatát megértve, a mozgalmak élére álltak. A vezérszerep elől ki sem térhetné-

nek, még ha akarnának is. Mert az eseményekből levonható tanulságok és következmények oly indító hatással vannak a nagy elmékre, hogy ezek mintegy szükségöböl látszanak cselekedni, midön valamely mozgalom élére állnak.

A történelemből vett példák is igazolják ezt.

A nagy Széchenyi látva nemzete elmaradottságát, annak gazdasági fellendítésére fordítja egész életerejét. A márciusi ifjak szíjjeltörök a nemzet rozsdás-bilincseit. A szabadságharc megszülö nagy mártírjait. A békés fejlődésnek nagy építömestere, Deák Ferenc megteremti a modern Magyarországöt.

Törvényszerűnek látszik ez a fejlődés és azért vigasszal töltheti el a gondolkodó ember keblét az a tudat, hogy a nagy idöknél mindenkor megjelennek a nagy emberek. Szannnyadózó tehetségek minden korszakban és minden országban vannak, mert az emberi észbeli erök létrejötte mindig ugyanazon életani törvények szerint történik. De a lángésznek tér és alkalom kell a fejlődésre. A nagy események, a nagy fordulópontok hatása alatt valamely lappangó lángész ereje azonnal talál terrenumot a cselekvésre, melyet zseniének világsága helyesen irányít. A lángész ilyen korszalkalkotó fordulatoknál valóságos látóknak lesz. A jövő koncepciójára csak a lángelme képes és a meggyöződés ereje adja a kezébe azt a hatalmat, hogy kortársait magával ragadja. Így keletkeznek a nagy idöknél a nagy emberek.

TARCA.

A Műveltség Könyvtára.*

A tudomány népszerűsége bölcsösként éli Magyarországon. Aki szakember is ha keresi a könyvetek, ezek más dolgokban laikus is ha keresi a könyvetek, melyek tudásnyújtást kielégítésk, ismeretait gyarapíták, nem találja. A tudósok a tudósoknak írják könyveiket s nem a nagyközönségnek. Ez nem vad a tudósok elléu. Az ö munkájuk az a forrás, melyből a közvelet, a tudományok népszerűsítői merítik s amit kimergettek ezek a derék emberek, tovább adják, úgy, hogy a laikus is megértse, a laikus lelke is megteremkenyüljön.

Közlelőbb vinni a sok ezer fejt nagy közönség lelkéhez mindazokat a tudományos igazságokat, miket nagy elmék megállapítottak, bevezeték az emberi haladás, a civilizáció titkaiba s rejtelmeibe; megérteték s megmagyarázták például a technikai haladás, a technikai alkotások, találmányok csodálatos világát; nagyserű, rendkívül nehéz feladat s akik e feladatot sikerrel, a közre használnak tudják végrehajtani, mindnyájunk haláljára érdemesek.

Errö a nem közönséges feladatra vállalkozott az Athenaeum, a Műveltség Könyvtárával, mely az

ujabb kor legbecesebb vállalkozása a hasznos ismeretek terjesztése terén.

A Műveltség Könyvtárából most jelent meg az első kötet. Két sorozatban tizenkét kötetre van tervezve, az első sorozat kötetek címe szerint is jelezve vannak. Az első kötet címe: A technika vívmányai az utolsó száz évenben. A 707 oldalas, kvartalukó könyv tizennyolc fejezetre oszlik s amit a fejezetek szöval elmagyaráznak, azt még világosabbá, érthetőbbé 500 szövegkép és hatvan (töbnyire színes) műmél- léket teszi. Ez az egy kötet magában valóságos kis enciklopédia. Szerkesztöket: Hollós Józsefet és Pfeifer Ignácöt nagy dícséret illeti. Nemkülönben a munkatársak derék csapatját. Mert minden fejezetnek más-más az íröja s különösen ki kell emelnem a legfontosabbat: e könyv minden íröja megértette a nagy feladatot, amit a kiadó-társulat előbb állított: irodalmi színvonalon álló, egyszerű, valóságos, jó magyar nyelven közölni a nagyközönséggel mindazokat az ismereteket, melyek a technika körébe tartoznak. A szakember tudása, alapossága, lelkiismeretessége a nagyközönségnek rö emberek tollának elevenségével ölelkezik a fejezetekben. Csak bele kell kezdenünk az első, a legnehezebbnek látszó fejezethez (Energia) s mindjárt megnyugtató az egyszerű, jó magyar nyelv, hogy meg fogjuk érteni; mi az az energia Schimanek Emil érdome, hogy a bevezetéssel kedvet kapat a tovább olvasásra; hogy mindjárt megvan a bizalmunk: ez csakugyan az a könyv lesz, melynek szövegét én, a laikus ember régóta érzem, de a magyar könyvpiacra hiába kerestem.

Tudván, hogy mindeneségy fejezet szakszerűség, megbízhatóság szempontjából nemcsak a szerkesztök,

de más szakemberek rostáján is átment, én megnyugvással olvasom e könyvet s szeretném, ha ezt a megnyugvást át is pótláhatnám másoknak is a lelköbe. A nyelvhez, a stílushoz, annak tisztességéhez, világságához már mindnyájban értünk valamit s e részben illetékesnek érzem magamat, hogy a könyv íröinak az elismerö oklevelek egyikét kiállítsam. Mostanában e könyv volt az olvasmányom s ez az olvasmány nagy gyönyörösdéggel s nagy hasznalattal járt. Már maga az is nagy gyönyörösdéget volt nekem, hogy meggyöződhettem: ime a mi tudos emberek, kiket is nagy számmal vannak, akik tudnak írni — nekünk, a tudatlanoknak. A gyönyörű, az érdekes képek, műmélleletek valóképen nem pihenök e könyvben mivelhogy az olvasmány nem fárasztó, hanem elmélyedésre, az olvasatnál felett való elméldésére serkentök. Ez a legnagyobb dícséret, mi a szövegrökröl mondhatók.

Mi van e könyvben? Ha itt felsorolom a fejezetek főcímeit s mellözöm az alcímek nagy tömeget, egy érdekes világ tárul elénk. Jönnek sorjába: „A bánászat” (Litschauer Lajos), „A kohászat” (Gálosy Arpád), melyben kiváló szépen van megírva a vas; „A fémek megmunkálása” (Kandó Gyula), „Mötörök és emelő gépek” (Kármán Tivadár), „A közlekedés eszközei” (Gondos Viktor), „Pösta” (H. Henyey Vilmos), „A fény a tudomány szölgálatában” (Kárvay Zsigmond), „A sokszorosító ipar” (Kün Sámuel), „A technika a hadviselés szölgálatában” (M. Müller Hugö), „A faipar” (Gaul Károly), „Föno- és szöví ipar” (Maly Ferenc), „Papírgyártás” (Jaisovicky Géza), „A kémia vívmányai” (Pfeifer Ignác), „Gazdasági gépek” (V. MarkötJenö), „Gazdasági termékek ipari

* A Műveltség Könyvtára. Elsö sorozat: hat kötet. Elsö kötet: A technika vívmányai az utolsó száz évenben. Szakfénak körtemködésével szerkesztö: Hollós József és Pfeifer Ignác. Össz szövegképpel és 60 műméllelettel. Kiadja az Athenaeum Irodalmi és nyomdai részvenyársulat. Egy kötet ára 4 korona.

Rovás.

A közügyek iránt érdeklődők sokat vitakoztak a héten a városi csendőrségről. A városi csendőrség hívei, — valljuk be, kevesen vannak — eddig általánosan érveltek. A városi csendőrségi szolgálat behozásának lehetőségét bizonyították. Mintha bizony állította volna valaki, hogy a törvény tiltja ennek szervezését. Más érvet még nem hallottunk. A rendőrségi szolgálat fenntartásának és fejlesztésének egyik hívének helyes és érdekes megjegyzése ez:

— Azt mondják, a városi csendőrség közbiztonsági szolgálatot teljesít. Javulni fog tehát a közbiztonság. De hisz nálunk erre nincs panasz. Mit akarnak tehát ezzel. Avagy tényleg a közrendészetet akarják gyógyítani azzal, hogy a közbiztonságot fejlesztik. Ez hasonlítana az „egyszeri” két testvér esetéhez, kik közül az egyik beteg volt. A beteg testvérnek gyógyfürdőre kellett volna mennie. Azonban olyan gyenge volt, hogy nem bírta volna ki az ut falyadalmát. Az „egyszeri” egészséges testvér ekkor azt a gondolatot vette fejébe, hogy ő elmege a beteg helyett gyógyfürdőbe. A beteg meghalt és az „egyszeri” testvér maradt továbbra is mint eddig — egészséges. Így tesznek nálunk is. A közrendészet beteg és a közbiztonságot akarják gyógyítani...

— Önök nem következtettek, mikor a városi csendőrség ellen iradnak — veté valaki szemünkre. — Miért tudoktunk, érthető kiváncsisággal. — Mert a Zalai Közlöny mindig sürgette a rendőrség fejlesztésének szükségességét s most egyszerre ellene ír...

Valóban neveléses állítás. Mintha mi nem vallanánk most is ezt az elvet. De már az nem látjuk be, hogy a rendőrségi szolgálat fejlesztése megkívánja a csendőrségi szolgálat behozását. Igen, hívei vagyunk a fejlesztésnek: létszámmelésében, ügyszertetésben és fegyverben. No meg egy kis szigorban. Mert, ha ez az utóbbi megvolna, akkor a magánbiztonság nagykánizsai bizottságának nem kellene a sajtóban, gyülesteremben és hivatalos helyen szökölnöki jogukért a teljes vasárnapi munkaszünetért. Igaz, hogy kérdéseket finoman és udvariasan terjesztették eddig a rendőrség elé. Pedig mást nem kértek, és kérnek mint respektálást a törvényerővel felruházott miniszteri rendeleteink.

Vannak, akik a városi csendőrséget, nem tudjuk ugyan mi okból, mint a város fejlődésének egyik hathatós tényezőjét említik. Ez azonban elfeledik, hogy a városi csendőrséget eddig csak ama vidéki városok hozták be, ahol rettenetesen elvadtak a

földelgozása" (Kosztány Tamás), „Elektromosság" (K. Lipthay Károly), „Telegraft és telefon" (Hollós József), „Zárszó" (Méray Horváth Károly).

Ezek a fejezetek tükrö azokat a nagybecsű könyveket. Es jóen rövid időn e kötet után további öt kötet: „Az ember", „A világotyatem", „A föld", „Az élek világa", „A társadalom".

Elég jeleznem, hogy közörmöt keltsen minden művelt ember lelkeben. Ez a könyv csakugyan az a könyv, melynek ott kell lenni minden magán- és közönyvárban. Es ez az a könyv, mely nem hívságos disztl fog állani a könyves polcokon, hanem el is fogják olvasni egyes részeit újra, meg újra. El, mert közvetlen haszna van egyik-másik fejezetnek a praktikus életben.

Azt hiszem, a népiszkolai ifjúsági könyvtárak felállítását nyomon fogja követni a tanítói könyvtárak országos felállítását. A Műveltség Könyvtára lesz a tanítói könyvtárak legértékesebb, leghasznosabb része: ez lesz az a gazdag forrás, melyből majd táplálkozik a tanító lelke, hogy tovább táplálja aztán az ifjúság lelkét, abból, amit az ő lelke merített.

Ersz hitelt állítom, hogy a Műveltség Könyvtára korsókat alkotó a magyar művelődés történetében s jötevény hatását nem sok idő múltán érezni fogja az egész ország.

közbiztonsági állapotok. Nálunk nincs ok erre az „ujtásra." Hogy minő hatása van a város fejlődésére, azt sem tudjuk. Ellenben azt állíthatjuk, hogy csak néhány dunántúli várost említünk. Szombathely, Győr, Sopron, Pécs, Kaposvár mind városi csendőrség nélkül fejlődtek.

Hasább tudósításokat olvassok egy barcsi egyházi ünnepségről. A tudósítások szerint szép, megható ünnepség lehetett. Ha azonban meggondoljuk, hogy ennek az indító oka — mint ezt lapunk is megírta — egy hazafiás plébános cselekedete, aki védte a magyar szót, a magyar hitzónokokat, akkor ama sorok olvasásakor rossz, fájdó emlékek tolnak szívünkbe... Valóban még csak most tudjuk dicsérni a hazafiás plébános, a jeles népdalszerző, Huber Gyula barcsi plébános dicséretes tettet a magyar szóért!

Párba.

A gyakornok.

A kereskedelmi üzemekben újabban erősen megnyilvánult az a szokás, hogy a tisztviselők mellett túlságosan nagy számban alkalmazták a gyakornokokat és akárhány ceget ismernek a fővárosban és a vidéken, ahol a gyakornokok meghaladják a többi alkalmazottak számát. Ha az üzlet forgalma növekedik, ha a tisztikarban változás áll be, mindig csak gyakornokot alkalmaznak, mert ez a mód előcsob és nem is jár annyit kötelezettséggel.

Nem egészen ma keletű a dolog. Sokszor kinalkozott már tollunkra a magánbiztonság és alkalmazottak sorunkat ez a kerékkötője, amely különböző a gyakornoki állásokat betöltő egyénekre is meglehetősen szűgyenletesen. Különös aktualitást nyer a dolog most, amikor az ipartörvény revíziójával az ipartüzemekre névre valószínűleg teljesedik az óhaját, hogy az iparosgedek számának arányában állapítsák meg a tanonok számát.

Ugyanazok az okok állanak a kereskedelmi üzemek néve is. Ugyanazok a túrhetetlen állapotok kívánják, hogy a kereskedelemben alkalmazott gyakornokok számát korlátozzák, nehogy tovább is olyan gazdálkodást folytassanak a munkáruvel, amely káros és visszatetsző nemcsak a magánbiztonság szempontjából, de még inkább az alkalmazott gyakornokokra néve.

Az, hogy az országban mindinkább szaporodó kereskedelmi iskolák évről-évre fokozottabban mértékben folytatják a tulprodukciót már magában is sulyos baj. Ehhez a sulyos bajhoz hozzájárul még az anomália, hogy a főnökök egy jó része örömet alkalmazza a fizetés nélkül ajánló gyakornokokat, még pedig mindjárt többes számban, hogy azok végzetése el azokat a munkálatokat, amelyeket tisztességes iródkban jól fizett, képzettebb erőkkel szokás elvégzteni.

A gyakornokokról mindenkélt meg kell állapítanunk, hogy ebbeli alkalmazásuk ideje alatt alig tanulnak valamit és esztendőnkön át maradnak ugyanazon minőségükben anélkül, hogy az iskolában szerzett ismereteiket gyakorlati után bővítenék. A főnök övadásitól, hogy a gyakornokra komolyabban munkát bizzon, mert ezzel rendszerint fizetésjavítás jár. Ez is, ilyen főnökök pedig elsősorban nagyon ócska, haszok lehet, ingyesen munkáruel kell és az alkalmazottól örönlön annak, hogy az ő tisztességes „házának" személyzetéhez tartozhatsk. Ha aztán nagyritkán elő is fordul, hogy a gyakornok valamely megörült tisztviselői állásba kerül, a princípális gondoktól róla, hogy az előlétetésben részesült ifjúnak szarvai valahogy meg ne nőjének, gondoskodni arról is, hogy az üzlet „littái" előle elzárva maradjanak.

Mi a sorsa az ilyen fiatal embernek? Esztendőnkön át ingyen majd további esztendőnkön át nyomorúságos fizetéssel tengődik az „előlké" egnél, aztán megvunva a súlyú kitalátásokot, otthagya hogy máshol nezzon kenyér nán és kálváriáját előlrol kezdje. Hogy ez a szomorú állapot meg van, annak elsősorban a gyakornokrendszer, aztán a jogviszonyok rendezetlensége, véglül pedig a pauperizmus túltengése adja az okát.

A napjainkban mind aktívabbá váló munkanélküliség kérdése is szoros kapcsolatban áll ezzel a dologgal. Honnan van, hogy intelligens, alaposan képzett, nyelvismeretekkel rendelkező, meglett korú és családias tisztviselőkh szái kenyér nélkül döngögenek a fővárosban, vagy a nyomor hatalma fölötté kénytelenek címíró iródkban keresni meg a minden-

napi stáraz kenyeret? Honnan van az, hogy ha valamely kártára kénytelen otthagyni — akár a saját hibájából, akár pedig főnöke szeszélye folytán — tisztességesnek nevezhető állását, több százan jelentkeznek és nem is a rosszabb fajtából, akik potom fizetéssel" hajlandók képességeiket a cég rendelkezésére bocsátani? Az előbb elmondottak után nyilvánvaló, hogy mind e szomorú állapotoknak a forrása a gyakornok-rendszer túltengésében van, abban, hogy ócska munkáruel végzetetik a nehezebb munkát és a jobb fizetésű tisztviselőt szivesen elejtik, hogy helyébe gyakornokot alkalmazzanak.

Azt kérjük, hol vannak a kereskedelmi és iparkamarák, azok a testületek, amelyeknek köteles feladata volna ezeknek a gyerekeknek ilyen szertelen kihasználását megakadályozni? Feladatok valamely módot, hogy egy főnök ne alkalmazhasson tucatszámra tanonokot, mikor csak néhány segédje van. Az is kötelességszerű dolog, hogy a hatóság érvényt szerezzen az ipartörvény rendelkezésének, a mely a tanonok munkaidőjét bizonyos korlátokhoz szabja. Legyen ennek az ellenőrző közegek a neve iparhatóság, iparfelügyelőség vagy akár iparhatósági megbízottak intézményei, ha már a kamara nem vehet magára ilyen feladatot. Bizony, hogy a dolog sürgős javításra és megfelelő intézkedésekre vár.

GELLER ADOLF.

Emlékeztető-naptár.

- Aprilis 16. Az általános ifjúságszövetség egyesül és közgyűlés. 17. Zalaegerszegi törvényhatóság bizottságának közgyűlése. Országos vásár Nagykanizsán. 23. Ander György felolvasása a „Társadalom és természetudomány"ról 24. A uszgyaknaszi fordó r. t. közgyűlése. Május 15. Két iparkamarai tagválasztás Nagykanizsán

HIREK.

Zalamegyei kivándorlók.

(v.) Ilyenek is léteznek?! Igen, még pedig sokan vannak. Kik hozzá voltak szokva a gondolathoz, hogy a mi földünk népe faluról Kanizsára vagy Zalaegerszegre menjen legfeljebb, most elhagyja a szülőföldjét és kimegy Kanadába. Ott Manitóbában adnak nekik földet osekely részletfizetésre. Agrárbankok adnak nekik előleget, hogy marhát, szerszámot vehessenek és házat építhessenek. A bankok is, a vasutársaságok is jól felfogott érdekből osekésznek, mikor bőkezűen adják a hitelt parasztjainknak. Hisz a vasut menten falvak keletkeznek, hisz a kötsönnt kamatostul visszafizetik! Visszafizetetik, mert a föld alig kerül valamibe. Bekelezés nincs, ügyvéd nem mesterkedik körülöttük és a föld termelő ereje óriási.

Főleg Rajk, Kacorkak és Póloskefői községeket hagyják el a kivándorlók nagyobb rajokban. A szentmihályi már óvatossabbak. Azok összetettek 1200 K.-át és kiküldték a bírót, nézne körül, hogy hát hogyan is van, mint van? Es ha majd ő tesz kedvező jelentést, csak akkor mennek ki ők is.

Mondják, hogy Kanizsán néhány ügyvédi-irodának a foglalkozása a kivándorlók eladott birtokairól adás-vevési szerződéseket készíteni. Anyira nagy a vágy a kivándorlókban, hogy mindent pénzzé tesznek és megválnak a szeretett röglől.

Ennek a jelenségnek mélyreható oka lehet. Közgazdasági viszonyaink nagyon betegek lehetnek, hogy a magyar paraszt így osekészik.

Mi nem vagyunk az erőszakos meggátált barátai. Am csendőrökkel vissza lehet tartani a kivándorlókat, de csendőrszuronnal még sohasem tartották meg senkit hazaszertetőre.

Az állandó színház.

(v) Az állandó színház felépítésének eszméje a napirendre ki van tűzve. A színházeügyi bizottság f. hó 11-én tartott ülésében az eszmével foglalkozott és kívánatos, hogy a napirendről többé ne menjen vétecsék. A bizottság egyelőre azt határozta, hogy olyan méltó véleményét kéri ki, aki a színházépítés terén gyakorlati bír és csak ezen szakvélemény meghallgatása után lép a cselekvés terére.

Nagykanizsa város közönsége már évtizedek óta gyűjtö a színházalapot, mely ez idő szerint mintegy 102000 K-r-ra szaporodott fel. Néhány évvel ezelőtt pedig küldöttség útján kérte meg a város Bathyhányi Stratimány herceget, adná el az Erzsébet-terén levő csoportházakat a városnak, hogy ez arra a helyre építhessen kulturpalotát, de főleg színházat. A herceg siveesen engedett a kérélemnek és eladta a csoportházakat a városnak — nagyon méltányos áron. Egy közbelső ház, az ugynevezett Scherz. Kisinger-féle ház szakította meg a paralellogrammot, melyet azok a csoportházak képeznek. Hosszas tárgyalás után sikerült ezt a házat meglehetősen drágán megvenni.

Üsdők óta pompáznak az a házcsoport ott az Erzsébet-terén, mint a patkányok és egerek tanyája. Ezeket a házakat ott meghagyni nem szabad, nem lehet, ép úgy, mint nem szabad kő- és szemelombokat a köztereken meghagyni. Pedig azok a házak is nagyon hasonlítanak a törmelők- és hulladékdombokhoz.

Nagyon helyesülhet tehát az akció, melyet a bizottság indít, hogy az állandó színház felépítése a megvalósuláshoz közeledjék.

Az úgy, mint minden közügy megfontolásra szorul; de épen ezért nem lehet az ügygel elég korán és elég sokszor foglalkozni. A napirendről levenni semmi esetre sem szabad többé, mert az álomba merült közügyeket nagyon nehéz ismét életre támasztani. Minden jó izlésű kanizsai támogatni fogja a városi bizottság munkájában különösen akkor, ha a szünyig nagyobb megterhelésben nélkül lesz felépíthető a színház.

— **Április 11.** A 48-iki törvények eszenítésének elővordulóját a hivatalos körök és az iskolák között kegyeletlenül ünnepelték meg. A felső keresek. iskolá műora az ünnepegyre ez volt: 1. Himnusz. Enekelte az ifjúság énekkara. 2. Erős hit. — Ábrányi Emilől. Szavaltá Veres O. t. c. 3. Ünnepi beszéd. Tartotta Markovits Dávid tanár úr. 4. Úna Enekelte az ifjúság énekkara. 5. „Rendületlenül.” Arany Jánostól. Szavaltá Kaufmann Jenő f. o. t. 6. Szózat. Enekelte az ifjúság énekkara. A seufionerendiek templomban ünnepegyre mise volt. Megjelentek ott a városi tanács, a törvényszék és az összes állami hivatalok tagjai, valamint a 48-iki gyalogezred és a 20-ik honvéd gyalogezred tisztikara.

— **Személyi hír.** Etek Lipót ker. tanácsos. Belus Lajos gyógyszerész és Dr. Tubuly Gyula ügyvéi olaszországi utazásukról Nagykanizsára érkeztek.

— **Halálhírek.** Weisz Miksa magánzó április 11-én elhunyt élete 80-iki évében. Hat gyermeke és nagyszámú rokonsága gyászolja halálát. Kern Antal zalaegerszegi főgimnáziumi tanár 32 éves korában Zalaegerszegen elhunyt. Nagy részvételt temették. Koporsója fölött tanáriai mondatok gyászbeszédet.

Csicskó Imre belezani kántoránitól elhunyt. Hat tagu családját úgy nyomorban hagyta halála, hogy a közügyek kellett temetéséről gondoskodni.

Keszthelyen öszinte, mély részvételt keltett az a hír, hogy Steiner Lajos ügyvéd, városi ügyész, viruló szépségű leánya: Margit meghalt. Megyeri Krausz Lajos nagyiparos Budapesten, élete 61-iki évében elhunyt. Megyeri Krausz Lajos testvérbátyja volt báró Gutmann Vilmosné szül. megyeri Krausz Róza uraszonynak. Az elhunyt közel egy millió koronát hagyott jótékony célokra.

— **Köszorutóló ádományok.** F. hó 11-én elhunyt Weisz Miksa iránti kegyelet jelölül adoktatók: Mautner Albert 40 kor., Zágrábi gőzmalom 50 kor., Weisz Gyula 25 kor., Stern Ottó 20 kor., Váluval Farkas, Fröhlich Sándor 10—10 kor., Weisz Terés 5 kor. Összeg 160 kor. Az ir. Szent-egylet Nagykanizsán.

— **Zalavarmegye törvényhatósági bizottsága** e hó 17-én délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlést tart. Törvényozata következék: 1. A varmegye alapjainak előterjesztése, a közegyi és körgyűlés, valamint a segédjegyzők illetményének szabályozásáról szóló 1904. évi XI. t. c. végrehajtási tárgyban. 2. A közegyi (kór) jegyzőségi és anyakönyvi szervezeti egység biztosítása és ezzel kapcsolatban új jegyzőségi rendszeresítése. 3. A napidíjakról és átköltőküldési illetményekről alkotott szabályrendelet módosítása.

— **Ezred áthelyezése.** A 48-iki gyalogezredet a jövő évben áthelyezik Bosznia. Az ezred 3. és 4. zászlóját Sopronból, a 2-ik zászlóját Nagykanizsáról mennek Prevényre (Bosznia) az új állomáshelyre. A második zászlóját helyzett az első jón Nagykanizsára. Önkéntesek nem lesznek kiküldve Bosznia. Ezelett 5 évvel a 48-iki gyalogezred 1-10 zászlóját volt kiküldve Bosznia. Akkor Focsnai állomások.

— **Megyel közgazdasági gyűlés** volt szerdán melyen első pont volt az állásún jelentése az elmúlt márciusról. Az egészségi állapot kielőgítő s az állategészségügy javul. Erkölcsei egyben a csandorégy letartóztatott 3 embert pénzbanmításért, 1-et hamis vádért, 2-öt gyilkos merényletért, 3-at súlyos testi sértésért, 18-at lopásért, 1-et zsarolásért, 2-öt kiskasszáért, 1-et orgazdasággért, 2-öt csalásért, 3-at gyújtogatásért, 77-et különféle kihágásért. Tíz 20 volt 27908 kor. kárral biztosítva volt 13484 kor érték. A kár 14419 kor. A pénzügyi adminisztráció akadálytalanul folyik, a köztartozások befizetése azonban csekély. Ebben a márciusban 472,658 kor 30 fillért fizettek be, tavaly pedig 500,421 kor. Tehát ez a március gyengébb a tavalyalé még pedig 28,793 koronával. A tanfelügyelőség 50 iskolát s 9 övödöt látogatott meg ebben a hónapban.

— **Városi közgyűlés.** A városatyák csekély érdeklődést tanusítottak a képviselőtestület hétfőn délután tartott közgyűlése iránt. Mintegy negyvenen jelentek meg. Az ülésen Vécsey Zsigmond polgármester előlégt.

Tudomásul vették az 1904. évi gyámpánytervi számadást, jóváhagyták a gyámsoltak és gondnokoltak pénzei gyümölcsötzetéséről és a tartalékalap javára levonható jutaleköl szelő módosított szabályrendeletit tervezet. — A rendőri bejelentésről, a bejelentési hivatali szervezéséről és ügykezeléséről szóló szabályrendeletet a képviselőtestület a miniszterium újabb rendelkezései megfelelőleg eszközölte a módosításokat és a szabályrendeletet jóváhagyás végett felterjeszteti határozta. — A Magyar-utcai kongó-ut burkolat ügyében elfogadták a tanácsai javaslatot, hogy a városi kongó-ut alsóbb fenti célra a szűkséglett 22,023 kor. 72 fillért Zalavarmegyének 4/5-ig kamat mellett rendelkezésére bocsássa. — Kéi ógyi János főgimnáziumi rajztanár újabb szabadságidő engedélyezési kérelmének helyt adtak. — Az 1905. június havában lejáró közevvali szedeszi jog meghosszabbítását a miniszteriummal a város újból kérvényezni fogja, a most érvényben lévő állapotban.

Mautner Albert, Löwenfeld Joachim, Simon János, Stechpen Augustus, Kohn Samu, Hahn Miksa, Leitner Ignác, Kohn Lajos nagykanizsai lakosokat a város kötelekbe felvette. Kilátásba helyezett azt Franz Károlynak is, ha az osztrák honosságát megzárntatva a magyar állampolgári jogot megszerzi. Megtagadta a község kötelekbe való felvételét a következőknek: Stein Ignác, Polgár József, Stagi Béla, Schönfeld Mr. Tóth Zsuzs, Fekete Kálmán, Fridesz Antal és Szöllösi Sándornak.

A közgyűlés ezzel véget ért. — **Elnöki lemondás.** A Magántisztviselők Országos Szövetségének nagykanizsai bizottságának tevékeny elnöke: Schullhof Ákos ebbéli tisztásgéről egy személyes incidensből kifolyólag lemondott. Kiszorólagosan e lemondással foglalkozott az egyesület helyi bizottságának választmányá. Kertész Lajos elnök a lemondással április hó 11-én tartott ülésében. A választmány a lemondásra egyhangulag a következő határozatot hozta:

„A lemondást nem fogadjuk el, mert a „Zala” f. é. 27-ik számában megjelent nyilatkoztás kárelméről — mely a lemondást okozta — magánvélemény egyet nem ért. Elismeréssel adó Schullhof Ákosnak eddigi működéséről és teljes, változatlan nagyrabecsüléséről biztosítja.”

— **Jéggyár.** Franz Lajos és fia cég jéggyárát akar létesíteni városunkban. A telep mintegy 900 □-lő terülatu lenne, melyet ingyen kérnek a városától.

— **A Dunántúli Dalosszövetség** legutóbbi választmányi gyűlésén elhatározatot, hogy egy eredeti magyar férfikarra pályázatot hirdesse, melyre 3 díj fog kitűzteni. A pályázatot már legközelebb beküldjék. A jövő évi dalosverseny vonatkozásos munkák előkészítésére és a műsor megállapítására egy 6 tagu bizottság küldöttet ki. A folyó évi közgyűlés napján július 2-ikét jelölték ki. A dalosszövetség pénztári bizottságának állandó felügyelőségére egy 3 tagu bizottság választotta. Az Irodalmi és Művészeti Kör által bejelentett, hogy az annak idején a városi tanácsos beadtott kéreleme folytán a dalosszövetség a jövő évben tartandó versenye céljaira 1000 korona segélyben fog részesülni.

— **Tanulmányok.** A nagykanizsai felső kereskedelmi iskola névnapkéndőből körülbelül harmincan kelnap reggel utaztak Bolisicre báró Gutmann Vilmos nagybíró gyűléseire. A diákokkal foguak utazni Buk és Samu igazgató, Buxbaum Dávid és Markovics Dávid tanárok.

— **Elfogott anyagyluk.** Mult hó 12-én Kerekhegyen (Zalamegye) Vinkovics István 30 éves paraszt édosányját észszelátközés után agyondűltte. Az anyagyluk akkor megurott. Köröztesse lett. A körözés alapján a zágrábi rendőrség letartóztatás. Adatták a nagykanizsai kir. ügyészségnek.

— **Elfogott gyilkos.** Saita Gábor cserasomjai földmívelés Keszthelyen a gát mellett félóraiban találtak a minap. Anyakán szuras látszott. Saita nem tudott beszélni a csakhamar meghalt, ezért a tettes egy ideig ismeretlen maradt. A nyomozás kiderítette, hogy Saita Gábor Sij Gábor név csavargóval mutatott Keszthelyben. Sij Gábort végre Sümegen elfogták. Csakhamar beismerte, hogy együtt mentek a gáthor, hogy az mellett leve bírkakóiban aludnak. Ejefti körül az uton összevesztettek, Saita őt állítólag megdűtötte; amiért Saita Sij leteperte és kéaevel megzurkálta. Sij Gábor azt is elismerte, hogy földroztának pénzt elvette. Az elvetemült embert pályaközvetít egyzer már halálraítelték, de kegyelemből életfogytig tartó fegyházra változtatták a büntetését. 20 év után hazabocsátották. Sij Gábor már jó benu van az időben. Ujabbí büse miatt aligha szívja többé a szabad levegőt.

— **Az öngyilkosság és története.** Balli József 62 éves Lennava Annával 35 év óta vadbanházásban élő kisvácskai polgár Varazdi-utca 23. sz. alatti lakásán felakasztotta magát. Tetűt szerdán délelőtt 11 óra tájban követte el. Két milliméter vastag dróthurokkal a szoba gerendájára akasztotta fel magát. Egyik szomszédja vette észre. Aronall értesítetett a rendőrséget honnan Hájó Ferenc rendőrbiztos és Rác Kálmán dr. városi orvos mentek ki a helyszínre, kik már csak a bekövetkezett halált konstatahthattak. Balli már kedden délután is öngyilkossági kísérletet tett. Lement a kutba, ahol a vízben a fenékre állva a víz nyakáig ért. A hideg fürdő elvette a kedvét és segítéget kiáltva, a szomszédok kibuzták a kutból. Balli azonban ember volt valaha. Könyműl élete azonban felemésztette vagyonát. Az utolsó kis darab földjét, mely megrét 600 forintot, a hét elején 220 forintért adta el, a pénzt pedig elmulasztotta.

— **Adókövetési bizottságok.** Zalavarmegye területén félé kilenc adóhivatali kerületre nézve az egyenes adókövető bizottságok 1905, 1906 és 1907. évre már megalakították. A kilenc bizottság 85 tagu körül 28 kereskedő, 15 iparos és gyáros, 15 birtokos, 13 ügyvéd és körgyűző, 7 gadiatizt, 4 gyógyszerész, 1 tanár, 1 orvos és 1 mérnök van. A legnagyobb számban tehát a kereskedők és iparosok vannak képviselve. Nagykanizsán a következők a tagjai: Elnök: Dr. Tubuly Gyula, elnökhelyettes: Dr. Bentzik Ferenc. A pénzügyminiszter által kinevezett r. tagok: Jerffy Adolf és Miltényi Sándor; póttagok: Belus Lajos és Lévy Adolf. Az alsólap által kinevezett r. tagok: Ebenspanger Leo és Unger Ulmann Elek; póttagok: Bakó Gyula és Josifovits Milivoj.

— **Az alkoholizmus ellen.** Az alkoholizmus elleni X. nemzetközi kongresszus 1905. ében Budapesten szeptember hó 11—16-ig bezárólag fog ülésezni. A kongresszus elnökei Dr. Berzevicy Albert miniszter, Márkus József főpolgármester és Halmos János polgármester. Mindenki lehet tagja a kongresszusnak. Tagságdíj 6 K. Pénzküldeményeket elfogad Tauffer Károly gyógyszerész Budapest, VI., Teréz-kört 39.

— **Vásár.** A legközelebbi nagykanizsai busvétli országos vásár folyó hó 17-én, hétfőn fog megtartatni.

— **Magánbiztosítók nagygyűlése a fővárosban.** A Magánbiztosítók Országos Szövetsége e hó 16-án nagygyűlést tart a fővárosban. Két igen fontos kérdésre a vasárnapi munkásságot és az egységes munkaidőt a tárgysorban. A nagykanizsai bizottságot Révész Lajos választmányi tag fogja képviselni.

— **Birtokperből fölcsúsz.** Ábrahám György Orosteny-Baksháza községhez tartozó Örményhegy lakot e héten lakásán holtan találták. Az orosztói csendőrfőnök a börtönbört a külérőszak nyomait fedezte fel, amiből azonnal kitűnt, hogy Ábrahám 1896. évben egy szőlőt vásárolt Varga József magyarórádi lakótól 630 koronáért, melyből mintegy 300 koronát törlesztett. Varga József örökösét Varga András és Varga György többször szorgalmazták a hátralékos rész kifizetését, melyet azonban Ábrahám megtagadott. Ebben az ügyben 9-én tárgyalás is volt, melyen azonban Ábrahám nem jelent meg. Vargák a szőlőt Sós Györgynek akarták eladni és kérték Ábrahám Györgyöt vasárnap este a lakásán, hogy adná vissza az adás-vevési szerződést, hogy ők a szőlőt eladhassák.

— **Hagyaték békében,** választott erre Ábrahám. Halálom után ugysit örökölte ezt. Ez a kijelentés felbontozta Varga testvéreket és Ábrahámot saját választásból kétszer fejté verték. Az őtések halálosak voltak. A gyilkosokat letartóztatták.

— **Az időjárás szerénykedik** minden ember ki van téve, ez az oka, hogy oly sok ember szenved csuszban és köszvényben. A legelőkelőbb orvosok elismerik, hogy csuszos, reumás fájalmakat nemcsak csökkentik, hanem meg is szüntetik a bres Zoltán kendőc. Úvejeje 2 kor. Zoltán B. győgytárban, Bpest, V., Szabadsgáter.

— **Zálogtárgyak árverése.** A Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársulat Zálogszámlájában, mint az intézet közhírre teszi, április hó 27-én árverés lesz. Árverésre kerülnek arany és ezüst ékszertárgyak és különböző ingóságok, melyek 1905. március 20-ika előtt jártak le. Az árverezendő zálogtárgyak száma 3700-tól 5400-ig. Lejárt zálogtárgyak a törvény értelmében az árverés napjáig kiválthatók illetve a kölcsön lejárta hosszabbítható.

— **Elszerűtlen orvosságok ügy!** Szó a mór Sándor szobó, Kinizsi-utcai lakos egy ügyből reuma-füldöt ivott. Azonnal orvostért szaladt. Goda Lipót dr. városi orvos ellenemzet adott be. Szó a mór most már túl van a vesztélyen. A városban azt beszélik, hogy az elagott szabó öngyilkos lett. Hozzáértőzői azonban azt mondják, hogy gyomor-fájása eleve gyomorcséppet akart bevenni. Az ávegeket azonban felcséppelt és gyomorcsépp helyett — füldöt ivott.

— **Helyi lap az állományon.** Egyik lapírtónk hazájában „Egy utas” alírással passzusos levelet jelent meg, mely szóval teszi azt a sajnálatos körülményt, hogy a nagykanizsai pályaudvar étközében nem tartanak helyi lapot. Az utas érveket támogatja kérdésnek jogosságát, melyet — ha már más utamódoson ezt elintézi nem lehet — mi is figyelmebe ajánlunk a déli vasut itteni főnökeinek.

— **Helyes intézkedés.** Sümeg város képviselő-testülete a lefolyt héten közgyűlésezett. A gyűlésen Solyom Tivadar főszolgabíró előadott. Sümegen pedig sok dáródó ember van, aki nem törődik a burgerek állmával és éjjeli nyugodalmaival, különben nem emeltek volna panaszt ellenük a közgyűlésen. Hiszen a közgyűlés arra való, hogy ott elpanaszolhassák a polgárok bajaikat. Mindenütt nincs olyan példás rend, mint nálunk. Visszatérve a panaszra, ezt a főbíró nem utasította el keréke. hanem a sümegi krónika feljegyzi, hogy Solyom Tivadar főszolgabíró szólt föl a erős szavakkal ítélte el a vasárnaponként dívatkozó esti és éjszakai kárjogutásokat és dombórozásokat. Tudatta, hogy ő már intézkedett, hogy csendőrfőnök legyenek, de megesk, hogy a csendőrfőnök nem tud ily őrfőnökot adni, mert a csendőrfőnök egyebütt vannak elfoglalva, mivel a rendőrség a kellő csend és rend fönntartásában nemmi erélyt nem tanusit, ajánlotta, hogy vasárnaponként egy-egy előjáró végezzen a rendőrség mellett ügyeletet szolgáltat. A képviselőtestület általános helyesléssel fogadta az indítványt a foganatosítására az előjáróságot utasította.

Ezután a városbíró a gyűlést elosztalta. — **Tűz.** Folyó hó 12-én délelőn 10 órakor, mint bennünket értesítenek. Dióskál községben Szalodovics Sándornál tűz tört ki, s a saját, valamint Kovács Imre balog lakó háza leégett. A nagy szelében a község lakósi siettek a tűz terjedésének meg-

akadályozására, ami csak nagy erőfeszítéssel sikerült! A kár körülbelül 1000 korona, mely biztosításhoz megtérül. A tűz oka valószínűleg gyújtogatás.

— **Zsongorahangoló.** Nagykanizsa város özszes zongorái el vannak hangolva. Zenekedvelő intelligenciának annyit zongoráz, hogy a burok nem állnak ellen a kalapcsókknak. Igen derek szakember hangolást le a szűnk, aki a zongorakészítésben és településben elsősorban ér. Neve Kürschner M. Ignác, lakik a „Korona” vendéglőben.

— **RENDŐRI HIR.** — Egy letartóztatás története. Egyik helyi lap a napokban foglalkozott Pribekó Rézós nagykanizsai és más városbeli szereplésével. Az igazság érdekében meg kell jegyezni, hogy a nagykanizsai rendőrség nem ok nélkül tartóztatta és zárta el egy-két napra annak idején Pribekót. Nálunk hamis név használata miatt részese büntetésben. Pribekó előléte különben is ismert volt az itteni rendőrség előtt. Különböző okból 3 ízben összesen körülbelül 15 hónapot töltött fegyházban.

— **Hasznos tudnivalók.** Az orvostudomány taníja, hogy az egészséges emberi szervezetnek naponta egy liter vízre van itatul szüksége. Ez a víz szolgálg ugyanis a bevett ételek hígítására. E nélkül ugyanis a szervezet a megemésztett táplálékokat hasznosan feldolgozni nem tudja. Miuthogy azonban a táplálékokkal a gyomorba minden esetben igen sok is különböző betegség csírja is bejut, fontos, hogy itatul olyan víz használtsék, mely bakteriummentes legyen, tehát azon csírákat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal bevett bakteriumokat a gyomorunk megöli a sejtjei a végül, hogy a víz a gyomrot ne rongos.

Be va igazolva, hogy ilyen célokra a mohai Ágnes-víz végtelenül alkalmas, mert teljesen bakteriummentes. Másodszor, zaltolgy sejtósvat tartalmaz, a bakteriumok mérgező hatását lerontja. És végül, miuthogy a gyomrot alkalmasan igaztja, egyrészt átveszt csíná, másrészt bő-egyes előválasztását okozza az anyagorvedeknek, melyek azon kárteknő bakteriumokat megölik.

A mohai Ágnes-víz fogyasztását különben is főként tavasszal, kiválthatően lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli nehez táplálékos után a gyomor nagyon is megkívánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkorra esik a legtöbb fertőző betegség, amitől a mohai Ágnes-forrás a gyermeket és felnőttet biztonság megóvja. Gyermekneknél ilyenkor mutatkoznak az angol-kór tünetei, amelyeket a mohai Ágnes-víz megszártalmával fogva megszűntet a végül tavaszra esik a legtöbb szűlés, tehát ilyenkor a legtöbb szoptat-aszony is, akiknek a mohai Ágnes-forrás fogyasztása azért fontos, mert ez a víz a tejelválasztást nagyon fokozza.

Háztartások számára nagy ávegekben a mohai Ágnes-forrás különben olcsón kapható.

— **X Az egészség előmozdítása** a Kathreiner-féle Kneipp-maista hávé mind általánosabb használata által, az utolsó tímezőt fő legnyugabó vivnának tekinthető a táp- és élvezetükkel terű. Hasznoként mint az alkohol, bakkává is, mérőg anyag (kofeín) tartalmánál fog, hátrányosan hat a szív működésére, mely súlyos következményekkel járhat. A Kathreiner-féle Kneipp-maista kévé mint például a bakkávához enyhíti, sőt teljesen megszűnteti a szűk háthat, de jőltörő tulajdonságai valóban csak akkor jutnak teljes érvényre, ha azt tisztán, azaz bakkává hozzáadás nélkül isszuk. A tapasztalat igazolja, hogy mindazok, akik a Kathreiner-féle Kneipp-maista kávéval egyszerű megzokták, többé nélkülözni sem tudják. Ez legjobban bizonyít rendkívüli kellemessége mellett. Manap már alig van

gondosan vezetett a rendezett háztartás, melyben Kneipp páter arcképvél ellátott ismert csomagok hiányoznának. Csakis ezek tartalmazták a valódi Kathreiner-féle Kneipp-maista kávé. Éreft csak utasítuk vissza a bevásárlásnál minden esetleges nyitva mérlegelt pörköt terméket, a nézőnk különösen arra, hogy a „Kathreiner” névvel ellátott eredeti csomagok vegyék.

— **X Fontos Amerikába utazások.** A magyar kormány az Amerikába való utazást most már Brémán át is megengedte. Fiamén át Amerikába szűlő utazások most már Brémán át is érvényesek, ha az illető utas egy Bremenné szűlő hajószey birtokában van. Aki Brémán át akar utazni, annak okvetlenül kell ottlenkő 20 koronát előlegnek beklüdeni, mire rögtön megklüdenik a hajószey. Jőegszűés és munkács munkácsok, akik az amerikai rendeltetési helyig szűlő vasuti jegyet klüdenék és azokonklü még 50 koronát készpénzben felmutatni tudnak, Amerikában bebocsátást nyernek. Akinek barátjai vannak Amerikában, hozza magával azok címét. Szembetegyek, vagy egyéb testi fogyatkozásban szenvedők, 50 évnél idősebb személyek vagy olyanok, akik valamely Amerikában levő gyárlár szerződést kötöttek, mely szerint ott bizonyos meghatározott bérét dolgoznak, Amerikából visszautasítanak. Ratiborban valamint Brebennben minden kivátóról megvizsgálattik, mindenki tehát, aki Brebennben hajóra főlissál, előre láthatóság Amerikában bebocsátást nyer.

KÖZGAZDASÁG.

— **Uj magyar kártyagyár.** A kártya igazi hazája Magyarország, mert a világon egyetlen országban sem kártyáznak annyit, mint éppen nálunk, hol szinte diétikus gyógyszernek tartják azt, ha az ember ebéd után blank adót kilencen-szét feltarthatja az utimó, vagy mint utolsó bereghetési a vannak a gyöngö kassza ellenében. Azt lehetne hinni hogy ilyen viszonyok között a kártyagyártás vezető szerepet visz a magyar iparban, holott éppen ellenkezőleg még eddig egyáltalán nem boldogult a magyar kártyaipar. Legujabban is egy kártyagyár van alakulóban Budapestben részvénytársasági alapon fél-millió korona tőkével, de az eddigi tapasztalatokon okliva, a vállalat sötét jövő elé néz, mert a magyar a kártyaszat mellett nem sokat ad a magyar iparra, hanem inkább a jó kártyajárást keresi.

— **Váltóeszámlítás az Osztrák Magyar Banknál.** Pénzüntetési körökben az Osztrák Magyar Bank nagyfontosságú újításáról beszélnek. Arról van ugyanis szó, hogy a bank jővő évtől kezdve, az eddigi szokástól eltérően, nemcsak 92 oapon belül lejáró váltót, hanem 4 hónapos váltót is elfogad lejáróeszámlításra. A kereskedő és pénzüntetési körökben örömmel fogadják ez újítást, melyből nemcsak nekik, hanem magának a banknak is haszna volna. A bank váltóeszámlításra ezáltal nagyon fellendülne, mert nagy forgalmat vonna el a fővárosi intézetektől.

— **A zalaezerségi villamvilágítás ügye.** Zalaezerségi írtják: Zalaezerség város képviselő-testülete által kiküldött bizottság a muit héten tárgyalat a Ganz-gyár megbízottáival. A tárgyalás azonban csak részben vezetett eredményre, mert a közvilágításért fizetendő összegre vonatkozólag nem létesült megegyezés. A bizottság azt a módozatot fogadta el, hogy a telepet 3000 lángra alkalmas berendezéssel a város építtesse meg és azt hűsz érve a Ganz-gyárnak adja bérebe. Ez elfogadott költségvetés szerint a telep felépítése 300,000 koronába

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Budapest.

Közírré tesszük, miszerint a

Kereskedelmi és Iparbank Részvénytársulattal Nagykanizsán

törlesztéses jelzálog-kölcsönök felvétele céljából megállapodásra léptünk.

A kölcsönök iránt érdeklődők nevezett intézetnél minden tekintetben kimerítő felvilágosítást és tájékoztatást nyerhetnek.

Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.

kerül a Ganz és Társa cég ezen ösaszeg törlesztési részletét fizetendően hasznosbírná. A telepelt 10 év után a város saját kezelésébe vehetné. Őt 6 év után a tisztáson 30% s, tíz év után 50% a várost illetné. A világiási árjegyzékek maximumát a város állapítaná meg. Az utcák világiására a bérlő cég 250 izóllámpát (egyenként 16 gyertyafényű) és 8 vilámpát (egyenként 80 gyertyafényű) adna. Az izóllámpák egész éjjel, az vilámpák este 11 óráig égnek; 11 óra után az vilámpák egy-egy 30 gyertyafényű izóllámpa helyettesítendő. Ezekre nézve a bizottság teljes megegyezésre jutott a kiküldöttekkel. A Ganz-gyár megbízottai a közvilágításért évi 9000 koronát kértek a miután a város e címen ezidő szerint 6130 koronát fizet, a városra 2800 korona új teher hárulna. A bizottság ezt az új terhet nem tartotta elfogadhatónak. Egy további vitás pont az, hogy a Ganz cég felügyelői költségek címén az özeami költségek közé 3000 koronát állít be, amely részben természetesen hasznosbírná a várost illető járulékok t terheiben. Ezt a két kérdést megoldani egyelőre nem lehetett s a Ganz-gyár megbízottai hazatértek s a tárgyalások most iráshoz folynak.

— Első Leánykötésügyi Egyet. m. sz. Az intézet 42-ik rendes közgyűlése március hó 30 án a tagok élénk és nagy számú érdeklődése mellett tartott meg. Az intézet öz elnöke Schwarz Ármán, az főnök mezoivtán, miután kegyeletes szavakkal emlékeztet meg a röviddel ezelőt elhunyt Koho Károly alelnök személyéről, gyöngykedése folytán az előkieliet dr. Wittmann Mór alelnökre ruházta át. Az előterjesztett igazgatósági jelentés és mérleg, melyből kitűnik, hogy az intézet az 1904. éven is örvendetesen gyarapodott és hogy 1.028.063 kor. 94 fillér biztosított tőke kifizetése dacára a tartalékok 11.519.464 K. 26 fr emelkedtek a mult év 10.520.392 K 67 fillérével szemben; továbbá, hogy a kezelési felelősből 172.618 K 36 fillérből az alapszabályszerű javadalmazások levonása után a bizt. tőkék felemelésére szánt alaphoz 86.309 K 18 f., a külön tartalékokhoz 34.523 K 67 f. és hiv. nyugdíjalaphoz 5000 K csatlóztatott, nehány tag hozzájárulása után tudomásul vétették és a felmentvény megadtatt.

Dr. Bácskai Albert és Kalmár Sándor szöve. tagok azon támadásokra vonatkozólag, melyeket az elmúlt esztendőben a lapokban és bírálói cikkekben az intézet ellen felhoztak, több irasbeli kérdést intéztek a társulat igazgatóságához. Elnököl dr. Wittmann Mór a leghehatabb és legbiztosabb módon választott ellen kérdésekre, még pedig az eddigi közgyűlések által jóváhagyott mérleg és igazgatósági jelentések nyomán, bebizonyítja azt, hogy mindezen támadások részben félreértésen, részben pedig rosszindulat alapsanak. A felügyelő-bizottság elnöke Dr. Alexander Bernát a felügyelő-bizottság névsorán kijelenti, hogy épen tekintettel ezen támadásokra, kötelességüknek tartják, hogy újból való megválasztásuk esetére, ezen tisztségükön megmaradjanak.

Elnököl dr. Wittmann Mór válaszában egyhangulag tudomásul vették és dr. Gross Sándor és Dósa Kálmán szöve. tagok indítványára az igazgatóságának, Schwarz Ármán elnöknek, Koho Arnold vezérigazgatónak, a felügyelő-bizottságnak, a választmány nak és a hivatalnok karnak köszönetet, bizalom és elismerést szavazott meg a közgyűlés, melynek aspi rendje evvel véget ért.

ANYAKÖNYVI HIREK.

— Április hó 8-tól 14-ig. —
Háziálások:

- Özv. Soós Istváné, Kámán Juliánna, 64 éves, nap-aszmos.
- Balog Józsefné, Kostyák Teréz, 73 éves, virális neje.
- Erdődi Mária, 8 éves, kocsiá gyermeke.
- Bruckner Tóbiás, 68 éves, kádár.
- Mibálec János ifjú, 4 éves, földmives gyermeke.

- Pápai Mária, 14 éves, főkeleaz leánya.
- Beko István, 47 éves, napaszmos.
- Bohor József, 29 éves, napaszmos.
- Weisz Miksa, 80 éves, magázón.
- Dékán Mária, 4 hónapos, ács gyermeke.
- Fálpör Rozália, 19 hónapos, földmives gyermeke.
- Orsoz Ilona, 2 éves, cigány gyermeke.
- Móssi Lajos, 1 éves, közműves gyermeke.
- Keller Ferenc, 4 hónapos, vasuti gyermeke.
- Bali József, 62 éves, napaszmos.
- Coik Jakab, 35 éves, kéményapró segéd.
- Péterh Károly, 35 éves, cipész-segéd.
- Bécsi György, 4 hónapos, közműves gyermeke.
- Bóli József, 64 éves, ács munkás.
- Özv. Fálp Lászlóné, Bali Katalin, 66 éves, városi szegény.

Házasságot kötött:

Hajdu Lajos, jegyző (Kotor) — Szemossy Mária, özvegy Romádkay Lászlónéval.

VEGYES.

— Sok évi meglgyelés. Emésztési gyengeségeket és étvágyhiányt általában minden gyermekben, a valódi Mell-féle emésztési porak bizonyultak a leginkább hatásosnak a többi szerek fölött, mint gyomorerősítők és vértisztítók. Egy doboz Ára 2 kor. Nézetkölés naponta utatvértől Mell A. gyógyszeres, cs és kir. udv. szállító által, Bécs I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Mell A. készítményre kéréndő az ó gyári jelvényével csatlakoztatva.

Nyilttér.

Az e rovat alatt közlötteként nem vállalfelelősséget a szerkesztőség.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvóeset. — Előszörban a mohal

ÁGNES-

forrás mint természetes szénsavas ásványvíz, feltöltendő tiszta, kellemes és előző savanyúság; dús szén-savtartalmánál fogva nemcsak biztos óvóeset fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógykövetek fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légsző- és húgyzervi betegségeknek. Azért tehát

- Használjuk a mohal Ágnes forrást, ha gyomor-, bél- és légszőhurttól szabadulni akarunk. Dr. Kéty.
- Használjuk a mohal Ágnes forrást, ha emésztési zavarok általnak be. Dr. Ge-hariz.
- Használjuk a mohal Ágnes forrást, ha a vesébejt gyó-gyítani akarjuk. Dr. Kövér.
- Használjuk a mohal Ágnes forrást, ha májbeteglet és vérérgésztől szabadulni akarunk. Dr. Glass.

Házartások számára másféltreterestől valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterelegesen szénsavval telített viznél, sőt a szóda viznél is elő-őbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét a legzöngényebb ember is könnyen megszerzerzhesse.

Kedvelj borviz. — Kedvelt borviz. Kapható minden fűszerüzletben és elő-rangú vendéglőben.

NESTLÉ-FÉLE gyermek-liszt.

foliummalalán gyomorbeteg, diuretikus, bélhurtaiban szenvedők számára. Kapható gyógyszerárak és drogueriakban. Kísérleti cizelokra fel dobozok a 1 Korona. A tisztelt szüleznőknök szabadobozok és ropraktok nyegyen rendelkezésre állnak a NERUDA WANDORHAL FÉLE 2. fok alárkában BUDAPEST, V. Kossuth Lajos utca 7. sz.

A legjobb alpesti tejet tartalmazza.

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás
Salvator kitűnő sikerrel használtatik
vese-, húgybőlgész- és közzsöngbántalmak ellen, húgy-dara és vizelettel nehézségkényél, a csakraz húgykényél, továbbá a légsző és emésztési szerek burjánlását.
Húgyhajtó hatása!
Vasmentes! Kényszerű emésztésű! Gázmentes!
Kapható gyógyszerárakban és minden nagy A. Salvator-forrás kószárlóüzletben Eperjesen.

Robitschi „Templomforrás”
étvágyat csinál elősegíti az emésztést és szabályozza az anyagcserét.
Nagybani raktár Magyarországon részére:
HOFFMANN JÓZSEF-nél
BUDAPEST, Bathory-utca 8. szám.

HITELLEVELEKET
minden külföldi városra, gyógy- és ádülő helyre legelőnyösebb feltételek mellett kiállít a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank BUDAPESTEN.
Az intézet a banküzletet és vagyonkezelést illető minden felvilágosítást készséggel nyújt.

HIRDETÉSEK.

Tisztíráshoz csak
GLOBUS
tisztító kivonatot
használjunk.
Legjobb tisztítóeszer a világon.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ
AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES-ÍZŰ TERMÉSZETES HASMAJTÓSZER.

Schicht-szappan

„szarvas”

vagy

„kulcs”

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s emésztőfogva
legelőcsőbb szappan. — Minden
káros alkatrészekől mentes.

Mindenütt kapható!

!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy
minden darab szappan a „Schicht” névvel és
a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!

FIGYELEM!

Megbízható legjobb minőségű hírneves
valódi szepességi

LENVÁSZON ÉS DAMASZTÁRU

minden nagyobb üzletben kapható.
A késmárki gyár bejegyzett
védjegye

Késmárki
gyártmány
csak az

mely ezen
védjeggyel van
ellátva.

HAZAI IPAR!

Szabadalmazott önműködő

permetező-készülékek

„SYPHONIA”

szőlőtelepek

és komlóültetvények befecskendezéséhez.

a gyümölcsfákat károsító rovarok,

a szegecs és termáncs kiirtására, valamint a levél-
betegségek elleni védekezésre stb.

10 vagy 15 liter töltésű

Önműködő, hordozható permetezők

részlettel is,

petroleum-vegyítő-készülékkel, vagy auékül;

kocsira szerelt, önműködő permetezők gyártatnak és szállit-
tatnak különlegesség gyanánt

MAYFARTH PH. és TA.

mezőgazdasági gépjárák, borsajtók és gyümölcs-értékesítő-gépek
különlegességi gyárai által

BÉCS, II. Taborstrasse 71. sz.

Kimerítő árjegyzékek ingyen. — Képviselet és viz-szonteladók kerestetnek.

Pályázat.

A helybeli községi alsófoku ipariskola felügyelő-bizottsága az
ipariskola előkészítő (kezdő) osztályában adandó heti **2 órai köz-
ismereti tanítással egybekötött s óránként évi 60
koronával díjazott tanítói állásra** pályázatot hirdet.

Pályázni óhajtok felhivatnak, hogy a felügyelő-bizottsághoz inté-
zett bélyegtelen kérvényeket **Jozsefvité Milivoj** bizottsági elnök
urnál **f. évi április 26-ig** annál is inkább nyújtsák be, mert a
később érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek.

Nagykanizsán, 1905. április 13-án.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG.

Ma vasárnap és holnap hétfőn a Szarvas szálloda nagytermében

A „CSODAKATLAN”

vagy az

ujkori physika legnagyobb esodája látható.

A katlan egy jégtömbön áll és folyékony levegőt tartalmaz, mely hideg
140 fokig emelhető. A mutatványok többek közt a következők:

1. Tíz másodperc alatt kitűnő fagyalt készüli és a közönségnek elfo-
gyasztás végett kiosztatik.
2. Higanyból pár másodperc alatt vas-kemény kalapácsot lehet készíteni.
3. Egy tojás kőve gumilabda homokká, élővirág porrá válik.

Ilyen és hasonló
dolgokat mutat be

MISS DUNCAN.

Szivességből közreműködik

MISS LENORMAND

híres francia somnambula, gondolatolvasó és jósnő.

Fellép továbbá az amerikai körútjából megérkezett

MR. STANLEY

hírneves bűvész (Prestidigitateur).

KEZDETE ESTE 8 ÓRAKOR.

BELEPTÍDÍJ: I. hely 1 kor., állhely 60 fill.

MIRDETÉSEK fel-

vétetnek a kiadóhivatalban

Globin

a legjobb és legfinomabb
czipőtisztítószer

Ki szereti

a gyöcsöd, szepöl mdikül, tisztá aroot,
paha, nima hért és rozás arcórt? Az
mosakodjék napoként, az ismert mdikál

BERGMANN-főte

Lilliomtoj-szappannal

(Védőjegy: 2 bányász)

vagy Bergmann & Co. Drezdán és

Tetában s.B.

— Ára 80 fillér —

Kapható: **GELTSCH és GRAEF**
„DROGÉRIA” Nagykanizsán.

ÓRIASI SZERENCSE TÖRÖKNÉL!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankháznak kedvez. Rövid idő alatt **19 millió** koronánál több nyerményt fizetünk ki nagyrabecsült veivőinknek; egyedül az utóbbi 6 hónapban a **2 legnagyobb nyerményt**, és pedig:

a **602,000** koronás nagy jutalmat a 98924. sz. sorsjegyre,
a **400,000** koronás legnagyobb főnyerményt a 83451. sz. sorsjegyre,
továbbá **100,000, 80,000, 70,000, 60,000, 25,000, 20,000,** több **15,000, 10,000** koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyerményt.

Eunélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő 16 magyar osztálysorsjátékban **110.000** sorsjegyre **55.000** pénznyermény jut és összesen

14 MILLIÓ 459.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Mindenki keresse nevét!

(melyet a. b. c. sorrendben megtalálhat)

Mindenki kiadja-e meg szerencsésjét azon számmal, mely neve vagy családnevének neve mellett áll.

Adam 852	Dezsa 8316	Galbert 7508	János 8297	Mano 8259	Salmann 296
Ador 1143	Delestin 8819	Gereben 8249	Jeno 8215	Marcel 201	Banno 799
Adorján 129	Daniel 278	Gergely 8216	Jolan 297	Margit 750	Bander 1744
Agost 3467	David 467	György 8217	Józsa 726	Marta 1797	Bar 2919
Agoston 2311	Dosa 1276	Udula 649	Jozsa 1879	Maria 2914	Bartha 1407
Agoston 5142	Dészd 7821	Gusztáv 8218	József 8152	Maria 1608	Rebassy 2150
Alakár 2018	Dombos 2306	György 2116	Judit 2095	Marta 2874	Simon 4874
Albert 4180	Dora 1489	György 7818	János 2152	Maria 9756	Barna 2716
Alfred 2012	Barotom 2929	Gyula 2126	Kalman 4913	Maria 1683	Takony 1675
Alkó 2811	Edith 5615	Hedvig 7861	Károly 1657	Maria 1683	Tanna 6971
Amalia 8211	Ede 5819	Henriette 9117	Katinka 7014	Mihály 8396	Terna 8390
Ambrus 8145	Sóvár 7972	Hosik 7881	Kassner 8205	Muzset 8819	Tasó 8872
Andor 8206	Erika 8214	Hermann 8215	Kolomon 8216	Miksa 2008	Tilmeser 501
András 398	Elszár 8214	Hermann 8215	Kolomon 8216	Miksa 2008	Tilmeser 501
Anna 4908	Emilia 361	Hermann 8215	Kolomon 8216	Miksa 2008	Tilmeser 501
Antal 1747	Eszma 174	Helga 8219	Klára 757	Milan 1770	Tivadar 2897
Aranka 2828	Eszter 361	Hilari 1958	Klára 757	Milan 1770	Tivadar 2897
Arnold 2511	Erno 1843	Hugó 1814	Kornélia 2707	Marta 2879	Urban 8196
Arnold 2511	Ernestina 2112	Humbert 2117	Kristof 2897	Wander 2879	Valéria 8079
Aspold 2828	Eryva 2897	István 2897	Krivátska 11865	Olga 4071	Vana 4011
Arthur 4189	Eva 1209	Edna 2270	Lajos 4826	Olivér 1598	Vendel 1846
Arthur 4189	Eva 1209	Edna 2270	Lajos 4826	Olivér 1598	Vendel 1846
Attila 7815	Ester 361	Ignác 2897	László 2897	Orsolya 3694	Viktor 5071
Balazs 8206	Etiel 8215	Illa 5615	Laura 2897	Orsolya 3694	Victoria 3847
Balint 8316	Fabian 7825	Lina 7825	Leónár 8298	Ódán 8291	Vilma 2900
Barnabás 8211	Felix 5887	Lina 7825	Leónár 8298	Ódán 8291	Vilma 2900
Bela 2719	Ferdinánd 8215	Lina 7825	Leónár 8298	Ódán 8291	Vilma 2900
Benedek 5496	Ferenc 8211	Ince 2825	Leónár 8298	Ódán 8291	Vilma 2900
Bernát 1828	Fera 2787	János 8219	Léa 1750	Patronella 1750	Virgil 2829
Berta 3975	Fraustka 5612	János 8219	Léa 1750	Patronella 1750	Virgil 2829
Bertalan 2929	Frida 1955	János 8219	Léa 1750	Patronella 1750	Virgil 2829
Bianka 2284	Frigyes 2114	János 8219	Léa 1750	Patronella 1750	Virgil 2829
Bogdán 2929	Frida 1955	János 8219	Léa 1750	Patronella 1750	Virgil 2829
Bogdán 2929	Frida 1955	János 8219	Léa 1750	Patronella 1750	Virgil 2829
Borbála 2916	Gábor 8298	János 8219	Léa 1750	Patronella 1750	Virgil 2829
Borbála 2916	Gábor 8298	János 8219	Léa 1750	Patronella 1750	Virgil 2829
Brunó 8294	Gedeon 8216	János 8219	Léa 1750	Patronella 1750	Virgil 2829

Legnagyobb nyermény esetleg **1.000,000** korona.

Továbbá 1 jutalmat 600.000, 1 nyer. 400.000, 200.000, 2 á 100.000, 1 á 90.000, 2 á 80.000, 1 á 70.000, 2 á 60.000, 2 á 50.000, 4 á 40.000, 5 á 30.000, 3 á 25.000, 8 á 20.000, 8 á 15.000 36 á 10.000 és még sok egyéb nyermény.

Az I. osztály sorsjegyek tervezetű árai:

1/2 eredeti sorsj. frt — 75 vagy k. 1.50; 1/4 eredeti sorsj. frt 1.50 vagy k. 3 — 1/2 " " " 3. — " 6. — " 1/2 " " " 6. — " 12. —
A sorsjegyeket utánvettel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsjegyre kérünk azonnal, de legkésőbb

folyoó évi április hó 23-ig

bizalommal hozzájuk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfogynak.

TÖRÖK ÉS TSA

BANKHÁZA BUDAPEST.
Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főáruházi osztálysorsjáték-üzlet:

Központ: Teréz-kört 46/a. I. fők: Váci-kört 4/a.

II. fők: Múzeum-kört II/a. III. fők: Erzsébet-kört 54/a.

Liniment. Capsici comp.
Richter-féle Magyar-Féle-Eszelér.
Ezen elismert kitűnő és fájdalomcsillapító bedörzsölendő készítmény a legbiztonságosabb és leghatékonyabb fájdalomcsillapító, mely minden esetben alkalmazható, — mindig egyfelment legyen a „Morvay” védjegyre.

35 év óta használják a **A Berger-féle kátrányszappant.**
Ausztria-Magyarországon és minden művelt államban mosakodáshoz és fürdéshez bőrkórtól és a bőr-tisztáltságáért. Minden cinkben rajta kell lennie, — nem a véglegnek és a gyári cég jelének, —
különbözik nem a 35 év óta forgalomban levő valódi.
Nagyan: **G. Hell & Comp.**
Wien, I., Biberstrasse Nr. 8.

BERÉNY JÓZSEF
ékszerész

Alapítvánnyal 1898. **NAGYKANIZSÁN** Alapítvánnyal 1898.
SAJÁT MŰHELY.
JEGYGYŰRŰK saját készítményem mindenkor nagy választékban készíthető és szines kövekben.
NAGY RAKTÁR gyűrűkben gyémántokkal és szines kövekben.
NAGY RAKTÁR férfi- és női arany órá-láncokban.
NAGY RAKTÁR finom orlást étkészletekben.
Eladás részletfizetés mellett is!
Javítások és új munkák gyorsan készíttetnek.

SZŐLLŐVESSZŐ!
A világhírű
DELAWARE
adja a legjobb bort!
Díjazni, parmezéni nem kell!
A filokzerának ellenáll!
Leírását legyen küldöm meg bárkinek. Nagymennyiségű Delaware-vevő és szőlőoltvány-éladás!
Cím:
SZIGYÁRTÓ NAGY MIHÁLY
Felső-Szeged.
Lugasvesztek 20 darab, 2 órással csak 40 korona.

Diszfenyőket
(Coniferákat)

Legjobb ültetési idő április — május.
Árjegyzék kivantra.

HETVEN logódekebb, a sötétzöldtől az ezüstös kék- és aranyárgák változó színűzetű fajtán, darabonként 40 fillértől 40 koronáig. Úgyisint mindenfajta erdei (felelő) facsemetéket, lombfacséméket, díszbokrokot, rózsákat, gyümölcsfa-vadonokat, élőszövényeket és magyokat ajánlunk.

FARAGÓBÉLA
csész. és kir. udvari szállító
ZALAEGERSEGEN.

Szőllő és görccscsillapító HÓDONYCSEPPEK.
Az étvágyat gerjesztő és emésztést előmozdító háziszer.
Ára üvegenként 1 kor.
Kevesebb mint 2 üveg (utánvetel K.2-50) nem lesz postán küldve. Megrendelhető:
Bittner Gyula győzszerárddól
Gloggnitz (Alsó-Ausztria.)

MILKA SUCHARD

Csak alpesi tej
kakao
és csukorból áll
Páratlan
különlegesség.

gyengéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb a melletté oly ártalmatlan, mint e pilulák a

SZÉKSZORULÁS

legfőbb betegségek forrása ellen. Csukrozott külsejük végezték még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fillér egy tekeres, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 korona.

2.45 koronaalólagos beklüldése mellett egy tekeres bérmentre küldetik.

ÓVAS! Utánzóktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdacsoit. Valdi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót”-és „Neustein Fülöp gyógyszer” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényezékkel védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipóthoz” címzett gyógyszerész, Z. K. 14/30

BÉCS, I. Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: BELUS LAJOS ÉS REIK GYULA gyógyszerészeknél.

1/1. 905

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindnyolki doboz Moll A. védjegyét és aláírást tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és aitchbántalmak, gyomorgörös és gyomorhív, rögzött székrekedés, máj-bántalom, vertiginus, aranyér és a legkülönbözőbb székletgöcsök ellen, a jeles háziáruak évtizedek óta mindig nagyobb sikerrel szerzett. — Ara egy posztalt le eredeti dobozok 2 kor

Hamisítottok törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindnyolki doboz Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-feliratu dobozatlan van sárvá. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító-hodrozódiós szer közzé, csak és a meghűlés egyéb következményeinél legismertesebb népszer. Egy posztalt eredeti doboz ára 1 kor. 90 fill.

MOLL Gyermekek szappanja.

Legújabb, legújabb módszer szerint készitek gyermek és bölgy szappan a bőr aközvén ápolására gyermekek a felnőttek részére.

Ar darabentant — 40 fill. 01 darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főzetkoldé:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által.
Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Videki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán Rosenfeld Adolf Fiai.

Oh Jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen zors és biztos hatásnak

Ejjen!

Egger mellepszittilla

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor.

Pró doboz 50 fillér.

Fő- és székielölési raktár:

„NÁDOR”

GYÓGYSZERTÁR

Budapest, VI. Váci-körút 17.

Egger mellepszittilla csakhamar meggyógyított

Megfojt az az átkozott köhögés!

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csakortnyán: Petó Jenő gyógyszerészekben.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK NATSCHKE LAJOS
BUDAPEST-VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.

ÉN, CSILLAG ANNA

a 185 cm hosszú leány hajammal, melyet saját találmány hajkezesem 4 hónapig használt után kaptam. Ez tehát a legjobb szernek lett előismerve a haj ápolására, a haj növekedés előmozdítására, a fejbe-erősítésére; növegíti az arakát az érteje, teit az alkalmasítást és már rövid ideig használat után egy a hajnak, mint a szakállnak, termézetes fonyt és tömörséget kölcsönöz és megmeneti őket az időelötti őszüléstől a legmagasabb korig

Egy tőleg ára 1, 2, 3 és 5 forint.

Postal megkoldés naponta az ár előre való beklüldése vagy utánvét mellett az egész világra a gyár-ból, ahová minden beklüldés küldendő

CSILLAG ANNA Wien, I. Graben 193.

Forráktár Nagykanizsán:

GELTCH & GRAEF,
DROGERIA, a „Vörös kereszt”-hez Csengeri-ut.

STEYER

gyógyintézet

TÖBEL-FÜRDŐ

GRÁCZ MELLETT.

IDÉNY: május-október.

380 méter a tenger színe felett 2 csuati állomás.

Grácból Kocsiál egy óra.

Posta- és távirda állomás

Rég ismert vastartalmú (akrothermie) acélforrás 30 fok C. (28 fok R.) — 25 fok C. (90 fok R.) Műrsékelt klíma, erősítő erőelőregő kiterjedt fenyveserdők. Gyógyjavaltok, idegbántalmak, ideggyengeség, háterinekbelegesség, hysteria, görcsök, neuralgia stb. ellen Női betegsgek: vérzegényesség, bel- és hólyagbántás stb. Igen ajánlott ödtőlüknek és gyenge gyermekeknek. Gyógyenszók: külön gyógy- és uszodában, kád-fürdők melegvízzel, fenyűfürdők, villanyos fürdők, massage, zuhanygyógykezelés, napfürdők stb. Olcsó lakások és egyen seobás, villák, gyógyterem, kitűnő étterem, kitűnő zenekar.

A fürdőigazgatóságnál kimerítő prospektus ingyen és bérmentve.

DR. BLUMAUER SÁNDOR,
orvos tulajdos.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 60 fr. — Egyes szám ára 20 fr.

Felélő szerkesztő:
Dr. Villányi Henrik
Laptulajdonos és kiadó:
Ifj. Wajdits József.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Sugár-ut 6. szám.
Kiadóhivatal és nyomda: Nagykanizsa, Ifj. Wajdits József
Deák-tér 1. szám.
Hirdetések díjazás szerint. Nyitár soronként 40 fr.

Husvét.

Szürke fellegek borítják az eget, nagy-pénteki hangulat nehezedik lelkünkre a feltámadás ünnepén. Hiába tekintünk föl, vágyó szemünk egy tenyérnyi kékséget nem talál. Lehagoltan, reménytelenül révedez lelkünk a borongó szürkésben: csak egy sugár, Isten áldott nyíjának egyetlen sugara csüggedő lelkünkbe de nagy jótétemény volna!

Feltámadást hirdetnek a harangok, de mintha halottnak harangoznának, úgy tetszik nekünk. Hová lett, merre tűnt ünnepi kedvünk? Miskor a haragnak minden szava diadalmat, most szívünket bánatra, méla borongásra hangolja az ünnepi harangzó.

Kondulnak a harangok, de érteke-e, hogy éreynelvük mit-hírdet világgá? Hirdetik, hogy a Megváltónak kiszenvédeése és halála a keresztfán egyértelmű mindnyájunk halhatatlan voltának föltétlen bizonyosságával. Hitnek nevezi ezt a jámbor, de tudásnak a gondolkodó: az egyetlen bizonyos tudásnak, melyből minden többi tudásunk igazsága könnyedén folyik. Imházt az igazságok igazsága az, ami harangzugásként tölti be az illatos tavaszi levegőt. Boldog, ki e zugásban megsejti azt, mi benne örök értelem; de jaj azoknak, kik megkeményedett szívüket elzárják az örök jelentésű igének befogadása előtt.

Jézus Krisztus meghalt az emberiség bűneinek váltáságaként, de az emberiség ma is inkább kedveli a bűnt, mint az éreynyt. Jézus Krisztus feltámadása, az igazság diadalát jelképezi, de az igazság ma is árván, elhagyottan bolyong s aki ez árvának mende-

déket ad: ezer meg ezer ember gonoszságát hívja ki maga ellen. Egy ember imádságába foglal, ezer ember nyelvét öltögeti rád — óh Jézusom, mutass utat, merre menjünk.

Ne feledjétek, kik a gyengéért, a megalázottakért, elnyomottakért harcoltok, hogy Jézus Isten fia volt s megis guny és szidalom, töviskoszorú és keresztalál volt a béré. Jézus Isten fia volt, nagy volt, nagyobb elmében, lélemben, bölcsességben, jellemében minden azóta élt, földön járt és földön járó embernél s ha neki a keresztalál jutott, mi juthat a gyarlóságokkal teljes embernek, ki talán ösztönyszerűleg, titkos sugallatot követve keresi embertársainak javát, boldogságát — isteni erő nélkül?

A vég tiszta és világos: a lelki meghasonlás. Test és lélek elernyed, kimerül a haszontalan, a céltalan küzdelemben. Látnálát, hogy magad tönkrementél, elpusztal a véredből való vér és a világ marad az, ami volt. Nem tudtal kiérezni, kiszimatolni, hogy mi kedvesebb az üreslelkű többségnek: nem tudtal ma jobbra, holnap balra kaositani; nem tudtal magadat fessétl hölgyként kelletni; hitedet, meggyőződésedet áruba bocsajítani kell pillanatban — el kell buknod könyörtelenül, emberfia! Békességre inted a verekedőket: a mesebeli félszegyelmű ember sorsára jutsz. A verekedők téged vernek agyba-főbe s ha legalább békesség költöznek szívedbe a te bevett fejed, a te kihulló véred nyomán.

Igy vívódik, háborog a meghibbant emberi elme, mely a harangok ünnepi zugásából csak az őrés zugást tudja kihallani. És nem veszi ki belőle a Megváltó üzenetét:

„Az ég és a föld elmúlnak, de az én beszédim semmiképp el nem múlnak”. Pedig e beszédek titkon lángoló örök jegyekkel vannak elménkbe véve, csakhogy mi nem méltatjuk őket az elolvasásra. Am aki magába száll a husvét örömműnépén, föfedezi e lelkünkbe írt örök jegyeket és megértvén őket, így szól magához: Csak muljék el tetszi szememnek bármely látománya, csak ássa sirját minden következő perc az előzőnek: de azért az az igazság, hogy ime valami elmult előlem, az nem mulik el soha. És lázongjon csak telhetetlen mohó szívem a miatt, hogy maga e lázongás is elmuló: de az az igazság maga, hogy e szív valamikor lázongott az enyészett láttára, az nem valhatik soha hazugsággá, hanem igazság marad mindörökkön.

ROVÁS.

A Zalai Közlöny múlt számában írtuk, hogy alig hallottunk érvet a városi csendőrség behozása mellett. Most már megírhatjuk, hogy a sajtó egyik tisztelt organuma már kezd érvelni mellette... Gárdonyi kiténő népszimulvánék a „Bor”-nak egyik jelenetével! Pompás ötlet! Baracsek történetével!... Tán Gárdonyi maga sem hitte volna, hogy nagyszerű darabját kapcsolatba tudják hozni a városi csendőrséggel. De ez mellékes. „Hanem a publikum, az jól mutat.” Ez már igaz. A közbiztonság nem kívánja a városi csendőrséget. Ez is igaz. Ok is bevallják. Ez azonban mellékes. Hogy a városi csendőrség behozása nem fog sokat javítani a családrendszeten, a közegészségügyön, a prostitúción, az utcai polician, a miniszteri rendeletek benem tartásán, illetve ennek ellenőrzésénél, a piac rendszeten, a titkos találka-

TÁRCA.

A modern férfi.

Ira Kertész József.

Igen, a modern férfi. Mert ha mindenféle bírálatnak tárgya a modern nő, akkor állj elém, hadd nézzek a szeredbe világ zsarnoka te is, hadd lassam, jobbá, igazabba, nemesebbé lettél-e az idős óta, mióta a történelmet csinálod és amióta tudatosan öröködöl azon, hogy a nő ne vévett el minél alárendeltebb szerepet játsszék. Hadd látom mitv léttél, aki búsza lenézésé állított folyton mérlegre a nőt és figyeljed, nem lett-e könnyebb szemideiben. Nem akarom most rád olvasni, hogy a te szeszelyednek érdeke kívánja. Most pusztán, hogy a te fennkölt szemiedet nézem meg. Mitv léttél, amióta, a teremtő kezéből kikerültél?

Változtál te is, mint minden változott körülötted a természetben, de amint a régi jó időköt vissza-szóhagytál, úgy a férfiereyeket is szebbeknek látjuk a lettét korban.

A modern kor modern emberré gyurt, vagyis inkább a te modern szellemed rontotta modernébe a társadalmat. Talán ez a természet útja, melyen az emberiség pusztulása felé halad lassan, de biztosan; vagy talán lesz ismét egy Megváltó, aki a világ fölébe dörgi az „állj”-t és új utra vezérel, melyen más, szebb virágok teremnek, mint a mostani.

A modern jelző csak intézményeinkben, táldmányainkban mutat nagyszerű, káprázatos és szédítő haladást, de a társadalom súlyedést mutat minden

téren és ezért téged terhel a felelősség, világot intéző térfi.

Mig az ókorban milliók voltak egyért, most milliók élőködnék a sokkal több milliónak verejtekéből. A munkától való szabadulás vágya tölti el a férfi lelkét.

Mig a modern nő munkakört keres, harcol, küzd, azért, hogy a férfivilág részt juttasson neki a kenyérkereseti munkából, addig a modern férfi a dologlatlanaságból akar magának tőket, urasságot kovácsolni. Nagyon szivesen megnyitja neki az egyetlen kaput, a gyár ördököt, füstös levegőjét, a tanterem idegőrlő munkáját, csak egy maradjon meg neki: az intézés, uraszkodás, zsarnokoskodás joga.

A munka nem becsülte tárgya többé. Hiszen vannak még, akik lelkiismeretesen végzik a rábízt munkát, sőt élvezetet találnak a jól végzett munkában. De ezek a mai felfogás szerint elmaradtak, pedánsok, napzártsók. Nem társasgába való emberek. Nemesek egyének, de erkölcsi testületük is nem azt a hatáskörük alá eső munkást becsülni inkább, aki hivatását komolyan fogja fel és a rábízt teadőt lelkiismeretesen végzi, hanem, aki könnyűségénél fogva felül tud uszni az áramlattal. Hol van az a Cincinnatus, aki az ekezsarvától a diktátorságra, onan diadalmas harc után ismét az ekehez tér vissza. Tanuljuk meg az iskolában, diésrík is érte a professzorok; a lelkes ifjúság nem is felejteli el nevé, de az élet megtanítja őket, hogy ez nem modern. A nép hárd menjen a vágóhídra, a diésőség pedig jusson — Cincinnatusnak? nem — Lucullusnak.

Az a humanizmus, mely a társadalom emberbaráti institúciónban nyilvánál, megöli az egyén igazi emberszeretetét. Siket felelőre talál az eke, rongyos

könyörgő azok előtt, akik a humánus egyesületek kiváló szószólói. De hiaz fő megesszi kötelességeiket; alapítótágotul lépnék be az egyesületekbe, meg bált is rendeznek a szeretet nevében. Így aztán megérdemlik, hogy ne háborgassa őket az a penész szagu, sárgás bőrt mondva. Meg a járványt is terjesztik, amint az ki van koldusa róluk.

Micsoda nagy lelkű asszony volt Vörösmarty anyja, akiről korozur fia így énekel:

És szegénynek és gazdagnak
Údvar és ház nyitva voltak.
S a szegény, kit Isten kilődött,
Ide gyakran beközöntött.
És azon, mit innen elvitt,
Lelkében nem tört meg a hit.

No Arany verse se igaz már, amelyben így jellemezte a magyar gazda vendégszeretetét:

De vajon ki zörgöt, néz ki fiam Sára.
Valami szegény kér helyet éjszakára
Mért ne fogadnók be, ha tanýaja nincsen,
Mennyit szenved ugýis sok bezárt kilenkesen.

Ez már csakugyan nem modern. Most már minden szegény tolvaj, rabló stb., akinek csak messziről dobjuk oda a fillért, vagy rendőrtől kiáltunk, ha utunkba kerülnek.

De talán legmodernebb a férfi a szerelmében és híza életében. Azt gondolná valaki, hogy a modern ifjú lelkében nem nyílik a szerelen rózsája? Dehogy nem. A természet törvénye örök. A modern ifjú is szerelmes, nem is egyszer, hanem százszor. De ebből az érzelmeiből ugyan kevésnéd kovácsolódik Hymen rózsálánca. Józán éreinkben az érzelmeink sutban a

helyeken, a leányvásáron, a megmaradt létszám ügyeszeretén, a figyelmén, a buzgósságon és ki tudná elősorolni még minő dolgokon, est sem cáfolják. Igaz ez is. De ez mellékes. A fő Baracsek esete, a munkatársak csendőrségét való feléne és más ilyen „évi” a csendőrség mellett. Hanem az már igaz, hogy a publikum kitűnően, fenségesen mulat!

Baracsekodnak helyi lapjainak. Nekünk is szól ez. Valóban nem szép a helyi sajtó két orgánusát, hogy nem pártolja a városi csendőrség behatását. Hogy ez körülbelül tizszer korona évi kiadásába kerülne a városnak — ez náluk mellékes. Hogy az újítás nem ott győgtitans, ahol baj van — ez náluk mellékes. Hogy a városi képviselőtestület már elvetette vagy tíz évvel ezelőtti a városi csendőrség tervét — ez náluk mellékes. Hogy a jelebből ítélt, most sem mutatkozik a városi csendőrség mellett lelkesedés — ez náluk mellékes. Hogy Nagykanizsa város viszonyaihoz hasonló város, még nem hozta be a városi csendőrséget, hogy az élet, a mi viszonyainkhoz hasonló városban még nem igazolta a városi csendőrség jóságát — ez náluk mellékes. Mellékes náluk minden évi a városi csendőrség ellen. A fő Baracsek esete. Ez ugyan nem érv, hanem a publikum az jól mulat. Valóban náluk nem mutatkoznak a laklelkedés utáni, kijózanodás tünetei. A Baracs-féle hasonlatból idéztük e két szót.

Es most összegezzük a már többször mondottakat. Aláírjuk, hogy mint a főkapitány ur maga is elismerte, a rendőrségi viszonyokat javítaniunk kell. De már azt nem látjuk be, hogy a rendőrségi szolgálat fejlesztése megkívánja a csendőrségi szolgálat behatását. Igenis javítsunk, szervezzünk, reformáljunk. Adjuk vissza a rendőrlégységet hivatásának. Ha szükséges, emeljük a létszámot. Buzdítsuk, lelkesítsük a vezetők a legénységet. Teremtessenek rendet, figyelmet, ügyeszeretést. Ez a gyógymód okosabb, célszerűbb is. Ott gyógyít es, ahol baj van. Párba.

Embervásár.

Fiume, 1905. április 20.

IRA MÜLLER MÓR.

E lap egyik számában olvastam egy ügyes cikket a leányvásárról. Szomorú dolog biz az. Segíteni is kellene rajta. Hanem vannak nekünk ennél nagyobb bajaink is. S a nagyok között talán legnagyobb az embervásár — a kivándorlás. Amikor lelketlen emberek járják be a falukat s csalogatják, habár nehezen, de mégis tisztességesen megélt polgárokat az ismeretlen ruszba. S nehogy valaki azt gondolja, hogy elfogják és megbüntetik az ilyen lélekűfarokot.

helye. Hát talán a józan ész vezet a modern férfi ebben? Dehogy. A hazaszeles a családi életre való tekintet nélkül. Mézesbetekről szó sincs, de még a családi élet milyen sivár képet mutat!

Szaporodnak egyre a modern árnyak, akikből elszakította az apát vagy az anyát — nem a halál — hanem az élet. Igen, az erkölcsi állapot nélkülről családi élet. A gyermekek egy része az apának, más része az anyának jut törvény szerint. Micsoda társadalmat fognak majd ezek a szeretet nélkül felnevelő sivár lelkek alkotni, akiket még a sir iránti kegyelet sem enyhíti a szerelmet hiányát. Hídegértem és szegény teremtesek lelkeknek. Megváltó, jőjjön el a te országod. Modern férfi ne itélj, hogy meg ne ítéltesél.

Irodalmi esemény.

IVÁN. Regény a lovag-korból hat énekben, 25 fejezetben.

írta IFJ. ÁBRÁNYI KORNÉL.

(Budapest, Légrády Testvérek, ára 6 kor.)

Nagyszerű husvétii ajándékkal lepte meg az irodalmat ifj. Ábrányi Kornél, midőn harminc év előtt megkezdett nagyszabású költői alkotását írási, melynek első énekét már a hetvenes évek végén is nagy felhajtással költötte, teljesen befejezve közrebocsátotta. Zajtalanul, minden előzetes reklám nélkül került ki a

Ha az újságban áll is néha egy-egy ilyen elfogárol, úgy az illetőt nem azért büntetik, mert kivándorlásra csábított, hanem mert nem a kormány hajótársaságának gyűjtött utasokat. Az „engedélyezett” iródnak nyithatnak, lapokban hirdethetnek s minden akadály nélkül csalogathatják a hiszékenyeket.

Hogy sokan lennének az országban? Kell-e annyi jobbra bizonyíték, mint hogy még Dunánálban is azonnal vannak az olasz munkások. S azoknak is kell annyi a megélhetéshez, mint a magyarnak. Ez nem ok. Hogy ott kinn boldogulnának? Egy hajóval 2000 ember kimegy, a másikkal 1600 jön vissza. A többi pedig nyomorog és elszáll.

S minek ül fel a legtöbb kivándorló? Azoknak a leveleknek, amit kívülről írnak, hogy milyen kitűnő a kereset s milyen nagyszerű az élet oda kinn. A papnak a szószékéről, a tanítóknak a tanszékéről, a jezsuiták a hitvallásból kelt tanításai az embereket, hogy akik nekik ilyen leveleket írnak, azok már végzettségben teszik ezt, azok az utolsó falat kenyert szerzik meg egy ilyen levéllel, megrendelésre, reklámmal veszik tőlük az úgynökök.

Mert bizony szomorú élet van oda kinn. Beszélhetnének róla azok a lepokot, lesóványodott kivándorlók, akik ottkinn elkötötték irthon megkatarított kis pénzecskejüket. Hazs a falujukba nem mernek menni, hisz nincs más hátra, mint napozásba járni. Azt meg itt is megtehetik, itt legalább a szegényektől kikerül. Még a legnehezebb munkát is elfogadják, csak hogy betevő falatjuk legyen. Elmennek szünmunkánkat. Ott állnak egész nap a szénporban, amint a raktárból a hajóba öntik nagy kosarakban a szent, Nines ember, aki két évnél tovább kibírja. Egy elmennek eskölni. Szombat hajó, hogy a heti fizetést kikapják, hallani az óvárosi kerekéből szomorú nótákat, amíg egyszer csak meg nem szűnnek nótáznai. A város eltemeti őket, a családok meg hazatérnek sorjájuk. S szaporodnak egyre az özvegyek, támasz nélkül maradnak a kiskorúak s kevesebbek a fajmagyar munkás.

S az emberek még sem tanulnak. Csodának tünik fel, hogy mikép tudnak két hét alatt — minden két héten indul hajó — annyi embert összehozni.

S micsoda lelkiállag van ezeknek a kivándorlóknak.

Zalai embert hallottam egy csoportban beszélgetni megmértém a szarajvásárról. Nézegették azt a hajóirást, ami 2000 embernek két hétig mindene lesz. Megnézték az utóköket, amikben 200 embernek egyszerre fognak főzni, a gépeket, ahol majd az Óceán közepén az ő mindennapi újságukat nyomtatni fogják s a legújabbat, egy ferde póznát, az egyik árbocon a drótnélküli távirót. Jobb módú gazda lehetett, ruhájáról s beszédjéről egyaránt kitűnt.

Megkérdeztem kedvel meg-e ki. Rám nézett, mintha csodálkozna, hogy tud valaki ilyet kérdezeni.

„Már uram visszafordultam volna én mindjárt, amint ide megérkeztem. De hát nem teheti az ember, a falu csufja maradna örökre. Másodszor égtem le a mult hónapban, nem tudom már itthon kitartani. Ottkinn majd csak megsejtem az Ur. Hanem amint megszerzem a szükségeset, egy percig sem várok,

Légrády Testvérek kiadásában a remek kiállítású 30 ívre terjedő nagy mű, (bolti ára hat korona,) csaknem olyan nemes tartózkodással, ahogy az első énekben a verses regény köre magáig élénk a közpörki lovagkornak mesés erővel és káprázatos színpompával felgöngyölt világából.

Pedig a teljes Iván megjelenése nagy irodalmi esemény. Olyan nagy, hogy Arany János hatalmas koncepciója óta nagyobbhoz nem jutott a magyar elbeszélő költészet. Valóságos fejedelmi ajándékot ad ifjabb Ábrányi Kornél ebben a könyvben. S megelöttek értekes, hogy épen ő adja, akit a politika, a publicisztika évtizedeken át elvont a költészetől. És még eszadlatosabb, hogy a hosszas balladák nem bénította meg ifj. Ábrányi Kornél verselt művészetét; hogy az érett férfi, akit a közügyekkel való komoly foglalkozás elszakított a költészet gyakorlásától, jászai könnyűséggel egészítette ki azt, amit a fiatal poéta ifúsága vírágában és duzzadó erőjében megkezdett; hogy ifj. Ábrányi Kornél évtizedes paúzak után egy vette föl az elejét fonalat, olyan gazdagon buzogtatva magából a legfrissebb poézist, olyan bravurral szötte tovább a mesteri formába foglalt romantikus történetet, mintha sohasem jászott volna vezető szerepet a sajtó és a parlament előkelőségei közt, sohasem ment volna ki a költészetet babéros berkeiből.

hazajövők azonnal. Asszony van otthon, meg egy két-estendő fiam.”

Mellette az egyik oldalon egy csoport somogyi nít, többnyire asszonyok és apróságok. A szellő lehozta a sokhangra harangzót s őssekerverte a marzók énekével „Bella Figula del amore.” A csoport önkénytelenül elhallgatott. Egy sokszoknyú 3-4 évesnek látszó kis leány oda szal az egyik asszonyhoz.

„Édes anyám meggyött már a husvét?”

„Még csak ezután lesz édes jányom.”

„Atán csinál pirosotjást?”

„Az asszonyok törőlni kezdek a szemeiket. Pedig hát mi sirni való van azon, ha az idén nem csinálnak otthon a tüzelyhen pirosotjást. Csak nagy nehezen tudta az egyik a kis lányt megvigasztalni:”

„Lóss szógám, lóss szép piros tojásod.”

A másik oldalon egy csoport székely legény beszélget. Azok az megérintette a husvétii hangulat.

Belebámultak a csöndes tengerbe, aztán felétek a Monte Maggiorra s elnézték sokáig, hogy ereszkedik a felhő mindig alább, először a hegy csúcsát takarja el, aztán lejjebb egyre lejjebb sűrű, s fátályba vonja az egész Monte Maggiorre!

„Az egyik megszólal:”

„Hát hányan volnánk.”

„Szomoruan válaszolt neki a másik:”

„Hát kétszázan ha volnánk.”

Kétszáz erős székelyfű hajgya itt egyszerre a hazáját. S aztán tovább bámultak a levegőbe. Ott járhatott a gondolatok valahol Székelyföldön, szep székely leányok között.

S aztán jön az indulás, mennek szép reménytel a nagy bizonytalanságba. Hónapok multa meg jönnek vissza öregek, fiatalok hozva velük egy drágán szerzett tapasztalatot, hogy legjobb itthon.

Hanem az emberek még mindig nem tanulnak.

„Kadnak még mindig hiszékenyek s az embervásár pedig még mindig foly, egyre foly, amíg csak egy is akad, akinek van valamije, amit a biztos veszélynek kitéhet. Mert úgynökök, embervásárlók, azok soha sem vesznek ki.

Husvétii elmélkedés.

írta SIGISMUNDUS.

(A színházról.)

A magunkfajta „mucsei embernek” ha elmélkedni szokott, vagy akar, igazán rémséges helyzete van. Már eleve, mielőtt husvétii-cikket írna — pirosotjás gyánant a szegény vidéki szerkesztőnek, azon elmélkedik az ember, hogy hát én édes jó Istenom mielőtt is fogyasztom a tintát meg a papírost, no meg épen a husvétii száma. Hiszen husvétkor csak nem olvas az ember vidéki lapban olyasfélét, ami se nem személyes élet, se nem botrányos, hisz 10 fillérről budapesti és bécsi lapot kilózámsa kapni friss duzzadó fővárosi szellemességgel telve. Csak nem megyünk — Kanizsán színházba, — mikor először fővárosit élvezhetünk.

Hát mondom, mielőtt elmélkedni kezdem, ezen elmélkedtem legtöbbet, hogy minek is írjunk mi. Olyan emberek is, akik csak nagy nehezen épen hogy megismerkedtek a helyesírással — a helyes olvasással még nem — félrebígyesztik az ajkukat, hogy íme a „Zalai Közlöny” husvétii száma — mi van benne? Nyílt lelvél nincs — tegyük félre.

Dehát azért kedves szerkesztő uram ne csüggedjünk, elmélkedjünk a magunk számára, higgye el, valamicske haszon abból is csak leszürődik.

No mert haszon nélkül — mai világban, aki bármit is csinál, annak a térérfelrejt ügyancsak megropogtatók ám az orvosok, hogy nincs-e valami abnormitás — a koponyájában.

Es ha már elmélkedünk — Kanizsán, egy csak aktuális dologról elmélkedhetünk.

Aktuális pedig nálunk jelenleg két dolog — az egyik a közhízház megépítése. Beszéljünk róla bátran, szívesen foglalkozik az eszmével mindenki, csak a kivitelben is olyan buzgók legyenek az emberek, mint a hangulatszenálásban.

Előre kétségbeesünk nem szabad, hogy kevés a pénzünk — és nagyok az igényeink, — hisz akkor Kanizsa csupa kétségbeesett embereket vinne a mentőköcsi — a kórházba.

Aki előre azt mondja, hogy kivitelben, az nem hive a színházépítésnek. Hogy sok minden előbbvaló dolog is volna Kanizsán — mint színház építési — az is igaz ugyan, dehát próbáljunk meg egy szegény éhes embert tartóval megkínálni, vajjon azt fogja-e mondani hogy kérem én éhes vagyok, kenyeret és csak kenyeret fogadok el. Ugye-

nem mondja. Hát ha szegény házuk nincs is (jó lesz letagadni) és színházról kinálnak meg bennünket — ám fogadjuk el a színházat — egyenlőre.

Osterber László a színházi bizottság elnöke, bár tögyökeres gései ember — de csak egy plántálótól hozzánk — a reméljük, itt meg is gyökeresedett. Ő azt tartja, hogy: Hosszu heradási emésti azt a fát, amelyet vén korában más földbe tesznek át.* Nem is megy el a mi járásbírónk mi tőlünk soha, de soha. És így van aztán, hogy kezd lelkesedni — kanizai dolgokért is — például az állandó színházért. Lesz is foganatja! A színházi-bizottság természetesen eddig nálunk ugy volt összeállítva, hogy egyik színházi-bizottsági tag azt érte, mikor hamis a primadonna hangja, a másik pedig azt érte, hogy mikor hamis a primadonna. Építései eddig so sem volt. Most fordult a kocka — építési skarunk. Igén építési, diszes templomot a Muzsának (nem Mucsának) és így a színházi-bizottságba két lényeges dolgot kéne most belevinni. Először: pénz és pénzügyi kapacitások, másodsor technikus szakembereket minél nagyobb számban. A színesíti belügyekkel el tud banni a mostani bizottság is.

A pénzkapacitásokra miert van szükség ott, azt tudja minden laikus is — erre nem terjeszkedem ki. Pénzügyi kapacitások, azok már hozzászólhatnának a dologhoz két ókól. Hogyan lehet kevés pénzből sokat teremteni és hogyan lehetne valamí módon a színházat úgy építeni, hogy egy kis jóvedelmet is hozzon, amelyből aztán egy felveendő kölcsön törlesztődék. Nem bocsátokom részletekbe de úgy gondolom röviden, hogy például a színház épületben körül kör-alakban nem-e lehetne szépen illeszen egy elhelyezni helyiségeket, amelyeknek bőre biztosított szolgálna egy nagyobb összeg törlesztésének. Mert például iródnak, kis tőzsdének, fodrásznak stb. kitűnő helye volna a színház épületben. Ha az meg is drágítaná egy kicsit az építkezést, de nem annyira, amennyit azok jóvedelmének. Nem adok semmit a laikusok vállonvontásának. Tessék ez ügyben szakértőket megkérdezni.

Ha ez csakugyan kivihető, akkor egy-kettőre meg van a szükséges összeg, mert akkor mindenki szívesen adozik, ha biztosítva látja a színház megépítését. Mert arra, hogy tisztán adozzákól és a megvélő tőkéből olyan színházat építhessenek arra a gyönyörű helyre, amely aztán évtizedekre, tán egy évszázadra elég jó legyen Kanizsának, azt nem merem reményelni. Vajna családokom! Egyébként nem akarok elébe vágni a színházi-bizottság tövekességének, bár a vágas mesterséghez tartozik, de hád operáljon egyelőre a bizottság és ha siker kísérni működésüket, nemokára az első operettet végrehallgathatjuk az új színházban.

Minő fényes kiállítás!

Állandó színház.

Most, mikor a színházépítés kérdésének anyagi oldalával kezdenek foglalkozni, megérte ez a fontos kérdés a hírlapi ígatás utolsó és a megvalósítás elő feladat. Időseztől és érdemes tehát annak megvizsgálása, hogy elintézve a színházépítés és fenntartás anyagi oldalától, valamint a gazdasági és élvezeti vonatkozású értékarányától, városunk közönségének minő a képessége a fogyasztás, az élvezés terén, ha egy állandó színház létét fenntál tényleg vesznek.

Végtelessen fontos ez a kérdés, mert nemcsak egyetlen indoka egy állandó színház szükséges létének, hanem annak egyszersmind leghatalmasabb anyagi biztosítéka. Azt hiszem felesleges a színházépítés és fenntartás motívumait és biztosítékait más téren keresni.

Városunk (sokan azt mondják, hogy sajnos) ama kevés vidéki város közé tartozik, ahol az ugynevezett értelmiségi elem, melyet nem anyagi ereje, hanem fokozottabb szellemi szükségletei vázaltanak, ki a nagyobb vagy kisebb anyagi erővel rendelkező, de kevesebb szellemi szükséglettel kielégült többségből, számarány tekintetében, de társadalmi potenciájára nézve is túlsúlyban van. Városunknak szemére is vetik ezt a lakosság összetételéből folyó, de lélektanilag szükségképpeni fényűzést, azonban ezzel szemben hangulcsúzódom, hogy a szellemi és anyagi szükségletek kielégítésének aránytalansága csak egy szempontból illethető el egyenesen, t. i. gazdasági szempontból, míg másrésztől a kelet között levő aránya haladásnak mind a két téren egyéni szükséges eleme. Városunk sztagndálásának okát pedig ópena ama diszharmonióban kereshetjük, mely a lakosság társadalmi-lelektani minőség és politikai akaratnyilvánítása között fenforog és amely eddig külső, főleg állami erők adóvs hatását ellensúlyozta.

Városunk közönségének az előbb említett lelki minőségéből folyik, hogy a színházélevezet városunk közönségének lelki, szellemi szükséglete; nagyobb lelki szükséglete, mint más városoknak, hol a lakosság száma a miénkel egyező; s bizonyos az is, hogy e szükséglet kielégítése egészen más arányban függvénye az anyagi jólétnek nálunk, mint ott, hol az értelmiségi koefficiens nem billenti le a háttartási (magnáháztartási) mérleget a szellemi szükséglet javára.

Erről az értelmiségi koefficiensről főleg a bírósági végrehajtó tud regélni, a vallást most is és majd ha színházunk lesz azok kárát, akiknek a színház nem mindig szükséglet, pl. a részletzetésre hitelező mestereimben és végül gyűzzük meg a gyengébbek kedvéért, akik a szociológusok nem járatosok, hogy ezt az értelmiségi kitévőt ók „Flanc” név alatt ismerik.

Nem mellozhatom hallgatással, hogy az utolsó időben egyenesen tüneti természetű jelenségek utának arra hogy városunkban a színházélevezet szükséglete nemcsak hogy megvan, hanem hogy e szükséglet évről-évre növekedik.

A városunkban nyáronkiut szereplő szintársulat általában sem mennyiségileg (a season hossza) sem minőségileg (a művészi nívó) nem képes városunk közönségének ebbeli szükségletét kielégíteni, különösen pedig nem áll a nyujtotó élevezet az érte hozott anyagi áldozattal arányban. Városunk közönsége pedig ennek dacára folyton erősbődt támogatással jutalmazza Kövessy törekvését.

Mi a tanulság?

Városunk közönsége a színházélevezet árárt nem annak értéke szerint becsüli és ítéli, hanem a kielégítetlen szükséglet égető nyomása kszeti a nagyobb áldozatra.

Még sokkal közfelgatóbb az a másik jelenség, amelyre érvelésem alapított. A jötekevények esték, hogy áldozatra bírák a közönséget, nem mernek más élevezet nyujtani az utolsó időben, mint színi előadást; az ott szereplő dilettánek pedig nem közönséges értékelést és eredményeket produkálnak. Mire vitégese ez az utóbbi időben strűbben és jobb minőségben jelentkező tünet vissza? Bizonyosan elsősorban Kövessy Albertre és színeszeir, akik először kísérletet meg városunk közönségének a jelzett szellemi szükségletét kielégíteni. S vajjon ez az egyetlen ok? Bizonyosan nem.

A szellemi szükségletek jellemző sajtásága, hogy kielégítés után folyton fokozódnak, még pedig annál inkább minél többször elégítjük ki azokat.

Ha tehát lesz egyszer állandó színházunk, növekedni fog a közönség szükséglete és ezzel együtt de már az anyagi jóléti függő arányban a közönség színházélevező képessége is. Ez körülbelül épen olyan bizonyos, mint az a tény, hogy 205,000 koronából még lehet egy megfelelő színházat építeni.

Minden egyéb, pl. a season kérdése stb., az idején való tapasztalás megoldására vár.

Arab Jóna.

HIREK.

A szenzációról.

(V.) Minden ambiciózus újságírónak leg-főbb vágya, hogy minden lapszámban a közönségnek valami szenzációjával kedveskedjék. Semmi sem kelti fel annyira a köz-figyelmet, mint a szenzáció. A mindennapi-ságtól elütő esemény kielégíti az olvasó kíváncsiságát, eltölti lelkét elégtellessé, melytől olyan esemény is bekövetkezhetik, melytől nem várt. Ez az esemény lehet örömdetes és kellemetlen. Eszerint örömdetes és kinos szenzációról beszélünk. Milyen szenzáció volna az pl. ha mi a „Times”-nél és „New-York Herald”-nál korábban meg tudnók jelenteni az orosz-japan háború befejeletéit? Vagy ha megírhatnók, hogy egy helybeli macenás az építendő színház javára 50,000 K. adományozott, hogy a „Zalai Közlöny”-nek 10,000 előfizetője van, hogy a Sugar-ut nem bűdös, hogy az utókat nem seprük többé nappal, hogy a város nagy szállodát épített az Erzsébet-téren és tudja Isten még hány fajtáját a szenzációknak? De a szenzáció nem az újságíró csinálja, hacsak hazudni nem akar, hanem a szenzációknak talaja az a milieu, melyben az újság készül, azt pedig

nem az újság teremti elő, hanem az ezer-fejű szörnyeteg, melynek neve közönség. Azért nem egészen alaptalan a mondas, a milyen a közönség, olyan az újságja, vagy, amilyen a város olyanok a hírlapjai. Kiszerző viszonyok közt lehetetlen a nagyszabású újságírás. Az újság vagy regisztrálja az eseményeket, vagy kifejezi eszmét a történetekről. Hisz elsősorban az a feladata, hogy tájékoztatója legyen a közönségnek, mely nem járhat utána az eseményeknek, másodsorban pedig feladata, hogy informálja a közönséget közzgazdasági, társadalmi ügyekről, szóval közügyekről és irányt adjon a közönség el-határozásának. Kin mulik tehát, ha hetek mulnak, anélkül, hogy a vidéki sajtó abban a kellemes helyzetben van, hogy szenzációkat közölhet? Nemde. A milieu, a közönség az oka ennek. Regényt az újság nem komponál, azt a regényt a közönségnek kell megcsinálni és az újságnak megírni.

Inkább arról lehetne szó, indokolt-e, hogy minden városának meglegyen-e az újságja? De ez kényes téma. Nem jó másoknak fontosságából valamit levonni.

Husvétkor.

Impozans alakban készönt be nálunk a husvét. A nagybőjt utolsó napjának délutánján a városunk egészen új alakot ölt. A járó-kelők nyűgessége, a boltok zsúfolása és mindenütt a csomagokat viró be-vasárlók az utcán siettek felénk, hogy holnap nagy ünnep lesz, melyen nemcsak a katolikus hívők, hanem városunk egész lakossága ünnepel.

Délután 5 óra tájt megdelünkül a korzó. Sokan már ünneplés ruhában sietnek az alsó templom felé, ahonnan a „Feltámadás” kiindul. Hat óra előtt már nem lehet a templomba bemenni. Megkondul a barok templomának összes hangja és zászólással, a „Feltámadás” jelvényével és a baldachonnal megindul a hatalmas menet. Ajtálos énekek és a zenekar szent melódiai között járják be a város egykedűt. Viszátérve a templomba, újból felhangzik a dicső „Alleluja” és az istentisztelet befejezése után sztozslanak a hívők, szűkben örömmel és Isten dicséretével.

Másnap reggel az egész város mintha egy kísés lustálkodna. Hét óra felé még egészen töresek az utcák, csak az öreg ájtatos nonák sietnek a templomba, hogy hely jusson nekik. Úgy kilenc óra tájt kezdenek élénklni az utcák. Itt-ott egy ünnepi ruhába öltözött polgár, kicsipett iparos-ségéd, diák, fehér ruhás leányok, pucos asszonyok sietnek a városba, majd a templomba, vagy legalább is a cintórumba. Ez az utóbbi hely a husvétii ünnepek gőpöntja.

Tíz óra után már nagy zúvaj és a templomból kitévedt orgóna és énekkörök utik meg a közleledő fileit. Tarka néptömeg tárl az odáérkező elé. A sok apró gyermek kezében a cifrán festett husvétii tojásokkal ékeltlen zúvajjal kiiltözze:

— Ki vesz tojást?

— Ki ad tojásba?

— Ki ad el tojást?

Ezen a napon minden gyerekből kereskedő lesz. Közöttük elvegyül egy-egy kiskanizsai poszgas paraszt-leány, aki szépen kirajzolt tojásait inselkedve kínálja a kanizsai fiatal embereknak. A templomhoz vezető gyalogjáró korlát alakul és a szépruhás bakók nyakába rózsaszívet öntöz a bőfó hiszűg. Zajongnak, örülnek. Egyszerre megkondulnak az összes hangok, elcsendesül a zúvaj, a templomban az „Urfelemtatás” van.

Lassan-lassan a mise vége felé már gyerebb lesz a cintórium népe. El a kórortál!

A Főuton alig lehet mozogni. Több ezere menő sétáló — köztük legtöbbször a hölgy — mozog az aszfaltot söt a kocsiuton föl és alá. Most történik az új ruhák bemutatása. Déli tízenként órákor a korzó teljében pompázik. A déli harangszó már sokat hazasólt az ünnepi ebédhez. Fél egy órákor ismét tés a város.

Délután nyolcszáz csend van az egész városban, csak a cintórium zajos, a korzó pedig a nagyságokat a szobaciusosok váltják fel. Másnap a ünnepes hangulat már nagyon gyenge. Hisz' holnap ismét a hét-köznapú szürkeségbe kell merlünk.

RIGA.

— **Hirtelen halál.** Weiss Albert órármester Király-utcai lakásán kedden reggel ágyából felkelve avágódott a padlón és meghalt. A halál oka vizsgálódás alatt.

— **A víz mint a gyomor- és bőrbetegségek órázóere.** Mindenki tudja, hogy a Karlsbadban és Marienbadban gyógyulást kereső gyomorbetegeket legnagyobb kontingensét magyarok alkotják. Ennek oka pedig az, hogy a magyar konyha igen izletes, de meglehetősen nehezen emészthető táplálékokkal látja el fogyasztóit, továbbá az, hogy a magyar ember az étkezés után boritalhoz szokva. A bor pedig a zsíros ételek emésztését gátolja.

A táplálékokban ezen betegségekre vezető hatást az ivóvíz is hatva kiközösíti. Erre azonban a viznek tisztának, jónak és olyanul kell lennie, hogy a táplálékot az emésztéshez kellően előkészítse.

Közismert dolog, hogy a cétra a mohai Ágostoni és a legelősorban felel meg, mert nemcsak kitűnő oldószere a tápanyagoknak, hanem alkalikus víz lévére, tiszta is, a gyomrot az emésztő nedvek elválasztására alkalmasan izgatja a kellemes íz borítala. Házartások nagy övezetekben a mohai Ágostoni víz különösen olcsón szereshetik be.

— **LÁSZLÓ című kétfüldő Nagykiszán, kedvező feltételek mellett a z o n n a l előadó.** Értekezhetni a tulajdonosnál Nagykiszán.

A felső ker. iskola tanulóinak belicsesei kirándulása.

Borongás időben indult el a felső kereskedelmi iskola 24 tanulója folyó hó 16-án, vasárnap, Bun Samu igazgató, Buxbaum és Markovits tanárok vezetésével, hogy megfigyeléssel a Gutmann cég telepét, Belicsezt. Az esős idő mindvégig kísérte a kirándulókat. A Szt.-Lőrinci állomástól Wachtel ellenőr kalauzolta a társaságot és gondoskodott előhelyezésről, míg végén 2 óra tájban fölött a belicseai állomás, hol Rosenfeld Emil igazgató és az egész tisztviselői kar várta a társaságot és mindjárt a legérdekesebb látványt, mely egy éhes társaságnak mutatható, az ebédet mutatta meg. Még ugyanezen délutánján megtekintették a tanuló a telep vezérszé, 2 kémikus és a tanárok vezetésével a vasútra is márkódban lévő tanninnyárat, mely az élektó kőzetből készült, a világon és Német-, Francia-, Angolországba exportált tannint. A telepek több mint 2000 munkása van. Van kaszárnya és olvasóterem is. Másnap reggel 6 órakor megtekintették a tanuló a fapárolót, hol a faaszték állítja elő és emellett kátrányt és különböző felületkezelőket kapnak. Ezután a fűrészgárba mentek, hol a fakolozatok néhány perc alatt deszkává, szerendákká és parkettókká fűrészelik. Igen érdekes a 2 1/2 méter magas vitorlony, mely az egész telepet és a gázrakat a Dráva vizével látja el. Itt anyai vizet használnak el naponta, amennyi Nagykiszának 3 napra elég lenne.

Általában az egész telep berendezése mintaszerű, nincsen itt semmi, mit föl ne használnának. Amely fa nem jó a tannin előállítására, parkettkészítésre, azt felhasználják tűzélésre, sőt még a már egyszer tannin előállításra használt fát is felhasználják tűzélésre. Minden, amire szükség van, maguk állítanak elő, így a tanninhoz hordókát, a vasutok kocsiakat, különböző szerkesztéseket, sőt még kisebb vas tárgyakat is öntenek. Gyönyörű látványt nyújt a fátelap, hol nagy mennyiségű parkettek, gerendák vannak felhalmozva, óriási fatörek, melyek közt 350—400 éves darabok sem ritkák. Délután az erdőbe ment ki a társaság külön vonaton, hol a fadöntést tekintették meg. Már messziről hallatszott a munkások „háó” kiáltása, mellyel egymást szerkintik. Remek látvány a fadöntés, midőn az egyik oldalon fűrészel, másik oldalán fejszével vágott 22 méter hosszú, 12 méter vastag fa ledől, olyan robusztus, mintha egy 3 emeletes ház összedől volna. Majd az egyik felügyelő házában megozozósa, virágos kedvre indult vissza a telepre a társaság. Kedden reggel indultak vissza a kirándulók, kiknek felajánlották az az utazás. Igazán szíves és figyelmes előadásban és magyaros vendégszeretettel vont része a kirándulóknak, kiket az egész idő alatt Rosenfeld igazgató kalauzolt, ügyzetenként versenyztek az előkénységben a tisztviselő is, így a telep vezérszé, a vasutárházak üzemeltetője és ellonőre és Kovács Jenő tisztviselő, ki az ifjúság vezetésével és előállításával volt megbízva.

Alsó-Hahót községben

egy lakóház, melyhez összesen 9 hold szántóföld, szőlő pincével, erdő és az összes melléképület tartozik, szabad kézből előadó.

Ára 6800 korona.

KOVÁCS LAJOS,
ALSÓ-HAHÓT.

TÖRVÉNYSZÉK.

Bornagykereskedők harca.

— *Sajtás tudósítottól.* —

F. hó 18-án tárgyalta a nagykanizsai törvényszék mint felelőválti bíróság a Zerkowitz-Schulhof-féle ügyet. A tanácsban Tóth László királyi bíró törvényszéki elnök elnökölt. Az ügyet dr. Fischer József törv. bíró referálta. Szavazó bíró Dr. Eöry Szabó törv. bíró volt. Mint Zerkowitz Lajos képviselője dr. Lőke Emil, mint Schulhof védője Sebastyén Lajos jelent meg.

Előadó előadja, hogy Zerkowitz Lajos főmagavádó a főkapitányságnál feljelentette Schulhof Adólot, hogy ez őt március 10-én d. u. 2 órakor tetting bántalmazta. Schulhof őt kérdőre vonta ekkor, de azt mondta, hogy: „Nekem önnel semmi dolgom sincs”. Erre Schulhof őt megütötte. Az orvosi látelét szerint vádó 8—nap alatt teljesen gyógyuló zúzódást szenvedett. Zerkowitz tehát a járásbírósnál könnyű testi sértés miatt emelt vádat Schulhof ellen. A bizonyítás kiegészítésére hivataln fel, Schulhof azt az indítványt tette, hogy mult évi péreknek iratát is vegyék tekintetbe. A járásbírósnak azonban a bizonyítás illető kiegészítését megtakarítva, vádlottat pedig 2 napi fogházra és 20 korona pénzbüntetésre ítélte, könnyű testi sértés vádját fogadva el. A vádló az ítéletben megnyugodott, a vádlott azonban fellebbezett.

Erre dr. Lőke Emil terjesztette elő a vádat Zerkowitz Lajos magavádó képviselővel. Ellenzi a pénzbüntetés kiszabását, mert vádlott elég gazdag ahhoz, hogy a büntetés őt érzékenyen ne sújtja. Azonkívül kéri súlyosbíró körülmények tekinteni azt, hogy a vádló a fellebbezésben kihívó hangot használt. A kihívó hangról ugyan majd itt lemond.

Sebastyén Lajos vés elősorban a beszámíthatóság kérdésével foglalkozik. A vádlott a sértettet megütötte, de ezt a ténny külső erőszak kényszerítő hatása alatt követte el.

Abban a pillanatban, mikor vádlott a celekményt elkövette, nem tudta mit tesz. Azért elsősorban felmentést kér. De minthogy az összes adatok teljesen kiderítve nincsenek és mivel az első bíróság a bizonyítás elrendelését megtagadta, kéri, hogy Arthut Márkot, Hoffert, Lucset hallgassák ki a bizonyítás kiegészítésére. Ha pedig a törv. ügy győződnék meg, hogy az eddigi adatok alapján a celekményt, a beszámíthatóság körülményeit meg lehet állapítani, akkor kéri a 92. §. alkalmazását, mert ha a dolgok nem is bizonyítanak kétségteletnél, minden esetre enyhítő körülmények.

Schulhof előadja, hogy ő 33 éve Kanizán van és senkit sem bántott. Kérte Zerkowitzot, de megia találtokozott vele. Megkérdezte, hogy miért nem hagyja bekövetni. A visszatartásra felindult és megütötte. Megbánta tettét és kéri a fogházbüntetés mellőzését.

A bíróság ezután határozathozatalra vonult vissza. 35 percig tartó tanácskozás után kihirdették az ítéletet, melynek értelmében az újabb tanúk kihallgatása felesleges. A kir. törvényszék az alsóbb bíróság ítéletét érdemben helyben hagyja. A körülmények egybevételése után a 2 napi fogház szigorú nem tekinthető.

Sebastyén Lajos védő semmisségi panaszt jelent be.

Az iratokat a királyhoz küldik.

§. A **keszthelyi vasutasok póre.** Az országos mult évi vasuti sztrájk idején a keszthelyi vasutasok is beszüntették a munkát. A szombathelyi üzemeltetés tizenegy keszthelyi vasutat függesztett föl hivatalától.

A nagykanizsai ügyészeg hivatalos kötelesség megtagadása címén vádat emelt Ratnóti Odón állomásfőnök, Peller Imre és Dévény Pál hivatalnokok

Nagy Endre állomás főigazgató, Bujdos Pál raktárnok, Rákos Vilmos fűtőház vezető és Ferencz István. Erdődy Dániel, Kocsányi Sándor, Papp Ferenc és Laky József alkalmazottak eilen.

A nagykanizsai törvényszék azonban nem látván fenforogni a hivatalos kötelesség megtagadását, felmentette a vádlottakat. A győri tábla kimondta, hogy a M. Á. V. alkalmazottai nem közhivatalnokok, továbbá, hogy előzetes megállapodás a munkabeszűtést vasutasok között nem forgott fele, amint is helybenhagyta a felmentő ítéletet.

A kir. Kuria szerdán foglalkozott a főügyész által benyújtott és a koronásügyész-helyettes által ígertartott semmisségi panaszszal. A kir. Kuria a semmisségi panasz elutasításával hozzájárult az alsóbb bíróság felmentő ítéletéhez, egyben azonban kimondta, hogy a vasutas közhivatalnoknak tekintendő.

Ezzel ímet visszakerült előbbi alkalmazásába a 11 vasutas, akik majdnem egy teljes évig voltak felüggesztve állásuktól.

§ **Elítelt párbajozók.** A nagykanizsai kir. törvényszék Thassy Ernő 6 napi, Franz Lajos 3 napi állomágházra ítéte párbajvételé miatt. Az ítélet ellen a felek fellebbeztek. A tábla a törvényszék ítéletét helybenhagyta.

KÖZGAZDASÁG.

A közigazdasági helyzetéről.

— *Gruner Lajos jelentéséből.* —

Zalavármegye közigazdasági állapotáról az elmúlt december—március hónapokban, most terjesztette be jelentését Gruner Lajos vármegyei közigazdasági előadó. A jelentés nem valami rózsás képet nyújtja vármegyei közigazdasági állapotának ide-iktatják belőle a következőket:

Az általános közigazdasági helyzet a mult évek hasznosakával szemben különbözően a kisebb existenciáknál rosszabbar fordult. Csekély gabonafolyás a rossz takarmányozási viszonyok folytán silányabb állattartás, — a borászlatok nehezeke kiegészítése, — silány tengeri és burgonyatermes mind oly faktorok, melyek a család fenntartásához vagy tartalék tökély gyűjtéséhez már eleve kizárják a sikeres eredményt.

Számos kis gazda azonfelül nyúgi még a mult évben nagy számban jelentkezett tetemes elemi károkat következményeit is.

Mind ezek hozzájárultak az általános helyzettel való elégedetlenséghez és a kivándorlók számának szaporodásához.

Mert míg a mult évben még csak egyes fiatalemberek szeritkozott a kivándorlás, most már annyiban is tetemesen fokozódott, hogy egész családok keresnek új hazát és miután kiközlősen a Kanadába telepedett vármegyei lakosok tetemes pénzkiutemények és jó hírekkel csábítgatják az itthon maradt rokonságot és jó ismerőseiket, biztosra várhatjuk, hogy ezen újabb kivándorlók régi hazájukba visszakerülési száma többé nem fognak.

Nemcsak az emberanyag elvesztésével kell tehát számolnunk, hanem a munkák kéz hiánya és drága volta is teyeget elősorban a szőlőtermelést, de az egész mezőgazdaságot is, mely a vámkérdések bizonytalansága miatt a közel jövőben amugy is erős megrázkódtatásokkal fog megküzdeni és a mely kérdéseknek az oly fontos mezőgazdasági érdekek egyidejű vétele nélkül való megoldása előre láthatólag súlyos értekesítési viszonyokat fog léteítoeni.

— **A nagykanizsai Gazdakör a közgyűlési határozatnak megfellelően e héten körlevélben hívta fel a gazdákat figyelmét a következőkre:**

1. Ajánlja a tagok egyelőre a Kiszirtokosok Országos Földhitelintézetét, és a tagok kölcsönt vehetnek fel.

A Zalavármegyei Gazd. Egyesület ilyenmő kölcsön-műveletekre nézve a közvetített díjtalanul elvállalt. Azonban szükséges felvilágosításokkal Tóth István gazdaköri titkár ur (akik Nagykiszán, Sugár-ut 18. sz.) szivesen szolgál.

2. Szőlők gyérítéséhez szükséges szénkének a gazdakör kezelésében levő nagykanizsai szénkének raktárából is beszerezhető. Az ózai gyérítéshez legkezebb f. évi május 15-ig, a tavaszi gyérítéshez pedig legkezebb nov. 15-ig.

A raktár csak pénteki napon a délutáni órákban van nyitva. Ezt megelőzőleg a déliótti órák

ban jelentkezi kell Sugár-ut 18. sz. alatt levő irodájában.

A székeneg ára kezelési díjjal együtt 32 korona 20 fillér; az egymászás hordóért pedig 15 korona biztosíték teendő, mely összeg a hordónak három hó alatt leendő vizeza szállítása után visszafizetetik.

3. Gazdakör tagjai részére raktáron tart az idén kékkövet is.

Phylloxera zárlat Zalamegyében. Zalavármegy e csokortörvényi járásába tartozó Gáborvölgy, Mártonhalom, I. II és III hegykerület, a kanizsai járásba tartozó Bocskai, Caspi, Kestergegy, Gara bonc, Kiseréce, Nagybakó, Rigyák, Sormás, Zalaszentbalás, Zalaújfal, a novai járásba tartozó Novai, Milyegyházasz, Páka, Tárnokosoklak, Csánkabegyhat, Lenti, az alsóerdővári járásba tartozó Deded, Dobronak, Hosszafalu, Pórszombat, Rédics és végül a letenyei járásba tartozó Alsószemenye, Bánok, Szentgyörgy, Csörnyeföld, Lasztonya, Lendvaújfal, Rákai, Szentadorján, Szentmargita és Kerkaszentmiklós községek széleinben a phylloxera jelenléte megállapítottán, nevezett községek határai a földmivélségi miniszter 16966. számú rendelkezésével már alá helyezetteti.

A házinyul oszkéri tenyésztésével csekély befektetés mellett aránylag a lehető legnagyobb jövedelem érhető el, egy a piaci értékesítésénél, mint a házi fogyasztásra szükséges hus termelésénél. Ezen közvetlen haszon elsősorban a termék jövélet előzsa ugyan, de közvetve a nemzeti vagyonosodás szempontjából is igen ügyelemre méltó, mert a házinyul és annak termékei évenként átlag hét és fél millió korona értékben hoznak be a külföldről, éppen ezért kivánatosnak tartom, gazdasági szempontból, hogy a házinyul oszkéri tenyésztése Magyarországon mennél elterjedtebb legyen. A tenyésztés módjait, az értékesítési eljárásokat Andrásovich Géza (Budapest, II. Erdő-u. 8.) műve kimerítően ismerteti. Ára 2 korona.

A zalaezereségi villamvilágítás ügye, mint onnan írják új stádiumba lépett. A Ganz gyár a kövilágítást igényelt 9000 koronát 7500 koronára csökkentette le. A képviselőtestület által kiküldött bizottság s a Ganz gyár megbízottai között létesült megállapodás szerint a város az első öt év után a tiszta haszon 30%-ára tartab igényt, amely haszonrészesedés a különbözetet feltétlenül fedezné, tehát a többlet a várost csak az első öt évben terelné. A tárgyalások még folynak.

Tavaszi cseféváltozás. Mivel az idén április 24-ike, Szentgyörgy napja husvét másnapra esik, a cseféváltozás kivételesen ápr. 25-én történik.

Uj postahivatal. A kereskedelmi miniszter Mikasváron új postahivatalt állított fel, amely működését már megkezdte.

Házilpartelep Zalamegyében. A földmivélségi miniszter Zalamegye Turcsischo községében állandó házilpartelep létesített. Házilpartei dolgozat és főnömből kivitelő díszmunkákat fognak készíteni.

Pályázat. A városi tanács egy gazdasági szolgai állásra pályázatot hirdet. Fizesés 840 kor., lakpénz 120 kor. Pályázati határidő e hó 30-ika.

ÁNYAKÖNYVI HIREK.

— Április hó 15-től 21-ig. —

Hálosások:

- Neumann József, Kralis Bert, 32 éves, szabó neje. Özv. Orbán Ignác, Deutsch Teréz, 70 éves, munkásné
- Kiss József, 11 hónapos, földmives gyermeke.
- Vugricsecs Erzsébet, 4 éves, vasuti gyermeke.
- Kovács László, 62 éves, földmives.
- Markovics Péter, 69 éves, cipész.
- Hegedűs János, 58 éves, béren.
- Kunics Rozália, 2 hónapos, földmives gyermeke.
- Kocsis János, 1 napos, csefé gyermeke.
- Iscsics György, 18 napos, munkás gyermeke.
- Kocsis István, 2 éves, csefé gyermeke.
- Weisz Albert, 50 éves, óras.
- Wortmann Manó, 79 éves, magánzó.
- Özv. Szeitl Jánosné, Perlaki Anna, 49 éves, magánzó.
- Kamper Mária, 12 éves, tanuló, kőműves gyermeke.
- Özv. Fölgy Józsefné, Marton Anna, 70 éves, földmives
- Köröendi Anna, 2 éves, földmives gyermeke.
- Özv. Dani Ferencné, Cifra Éva, 67 éves, földmives.
- Özv. Kufár Józsefné, Deincer Teréz, 85 éves, magánzó
- Özv. Baúzás Jánosné, Németh Katalin, 67 éves nap-számos.

Házasságot kötött:

Steinbock Lajos, kereskedő (Kaposvár) — Gross Melánival.

Menyasszony ruha

selyem

60 kr-től 11 frt 35 kr-ig méterenkint. — Bérmentve és már ajkánolva a házhoz szállítva. — Negy mintagyűjtemény számmal. Heaneberg — Nygyangyár, Zürich.

— ng. ja. 1906.

VEGYES.

Külső használatra. Testresek fájdalom, csuszos és köszvényes bajok és mindenneműgyulladások a „Meli-féle sörberesz”-szel gyógyítanak biztos sikerrel. Egy üveg ára kor. 1.90. Strétküldés napokent utánvetellel Meli A. gyógyszerész, ca. és kir. udv. szállító által Bécs, I. Tuchlauben 8. vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Meli-féle készítmény kérésre az 6 gyári jelvényével az aláírásával.

Nyilttér.

Az e rovat alatt közzétéért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert-csakie a természetes szénavas saványisz erre a legbiztosabb óvszer. — Elsősorban a mohai

ÁGNES-

forrás mint természetes szénavasú saványis, feltétlenül tiatsi, kellemes és olcsó saványis; dús szénavas-tartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyögszékni fogva kitűnő szere a legkülönbözőb gyomor-, légszű- és húgyzervi betegségeknek. Azért tehát

Háználjuk a mohai Ágnes forrást, ha gyomor-, bél- és légszűhuruttól szabadulni akarunk. Dr. Kéty.

Háználjuk a mohai Ágnes forrást, ha átvagyhiány és emésztési zavarak általank be. Dr. Gebhardt.

Háználjuk a mohai Ágnes forrást, ha májbetegség és sárgaságtól szabadulni akarunk. Dr. Glass.

Háztartások számára másféltetésnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesteregesen szénavassal telített viznél, és a szódaviznél is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borviz. — Kedvelt borviz. Kapható minden fűszerüzletben és első-rangu vendéglőben.

NESTLÉ FÉLÉ GYERMEK-É LISZT
 CSEKESMÖN, GYOMORBETEGEKNEK LABADÓZÓK RÉSZÉRE
 Kiserleti czelokra fél dobozok a 1 Korona E
 A fizetési számlaszámoknál protokollban és tájékozott jogon rendelkezésre állnak a KÉRDÉS MEGDÖRÖKALÉ FÉLÉ-ÉK ÉRTELMESEN BUDAPEST, IV. KOSUTH LAJOS UTCA 73.

A legjobb alpesi tejet tartalmazza.

A Szinye-Lipóczi Lithion-forrás
Salvator kitűnő sikerrel használatik
 vesz-, húgylóhas- és köszvénybántalmak ellen. Hűg-daraz és sziszti nehézségűknél, a csukros húggyárral, továbbá a légy és emésztési szervek huratánál.
Hűgylóhasjót hatású!
 Vasmentes! Könnyen emészthető! Sztramenes!
 Kapható ártalmatlanorvostudósok vagy a Salvator-forrás igazgatójánál Bérezen.

MATTONI ERZSÉBET SÖSFÜRDŐJE
 gyógyhely Budapest (Budán).
 Fürdőidény: április 23-tól október 15-ig.
 Kiváló gyógyhatással bír
 női bajokban és altesti bántalmakban.
 Receptel orvos a gyógyhelyen. — Egészségesen fekvés, jótá-nyes lakás, jó vendéglő. — Vilmos utca 5-6. k. kitérés a fővározzal.

Figyelem! Csek „Templom-forrás” és „Syrja-forrás” vannak mint rohticsi savanyvizek törvé-nyesen védvr. Minden más cikket, melyek nem „Templom-forrás” vagy „Syrja-forrás” elnevezést viselik, hanem hamisan mint rohticsi jóné-kezt forgalomba, utasítunk vissza.
 Országos kutigazgatóság.
 Nagybani raktár Magyarországi részére
HOFFMANN JOZSEF-nél
 Budapest, Báthory-utca 8. szám.

Köszvény- és rheumabetegeknek.
 kik ezen betegségekétől alaposan szabadulni akarnek, nem ajánlatok eléggé a valódi Vilmos-főie köszvény és rheuma elleni vértisztító-gea készítője Wilhelm Ferenc gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Neunkirchen, Alsó-Ausztria; a párisi és moulbrouxi kiállításokon a leg-magasabb díjjal — arany éremmel — lett kitüntetve. Kapható Franz Wilhelm, gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállítóál Neunkirchen, Alsó-Ausztria, valamint a nevesebb gyógyszer-árakban és drogueriákban.
 1 csomag 2 kor. a raktárból, 1 póstküldé-mény 15 csomag 24 kor. bérmentve az osztr. magyar monarchia posta állomására. (2)

HIRDETÉSEK.

„Mileniumtelep” Nagysz.

Legelőcsöbbszárak!

Legelőcsöbbszárak!

Szép és tartós szőlője
csak annak lesz, aki ingyen kéri Magyar-
ország legnagyobb szőlőiskolájának Argyer-
zékét, amely az öltöztető Állami segélyjei
és Állami telngyelet mellett létesült.

CSAK LOBOSITZI

Csokoládé-, Cukorárú-, és
pótlkává gyárak r. t. gyártja
a régóta legjobbnak
bizonyult

KÁVÉ-

pótlékokat, mint
szav. tiszta füge kávé
Kávé-Dara
Mokka-Dara
cikoriázist fadobozokban és
gömbölyű csomagokban
erősítő Malta kávé-, és a
többi kávé

PÓTLÉK!

Minden fűszerkereskedésben kapható

Műhelyünk
alkalmazott művészek a
legújabb technikát és új
legújabb anyagokat használnak.
J.F. WÄLDTS JÓZSEF
Magyarországon.

Schalek Henrik
HIRDETESI IRODÁJA
Bécs, I. Wollzeile 11. földszint és I. emelet
Alapított 1873 Sz. Telefon 809
A c k postatakarékpénstár Clearing-szám-
lája 564. 816.

ajánlja magát hirdetői megbízások gyere
és olcsó elintézésére bel- és külföldi újságok
részére
Szaktanácsok, hirdetői tervek, araz-
ások díjmentesen.
Legjobb nagy hírlap-írjások hirdetői
legyen és bírómentve

Saját gyűjteményes-hirdet
rovat a
„Neue Freie Presse” és „Neues Wr. Tagblatt”
hírlapokban mindennemű hirdetés részére,
mint: Adás-vételi közlések minden Szlet-
ágak, Tara, közvélelői ügyek, állást-
kereső, ajánlati hirdetések stb

1868 óta forgalomban.
Berger-féle
gyógy-kátrány-szappan,

mindennemű bőrkütegek
ellen, ezenkívül állt páholy-ellen, általános gyomor-
tes ellen, otvar, legyér, léhóváda, kor- és csatlóköp-
ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a jó-
vágyó, a kátrány- és a kátrány-ellenes anyagokat.
szárazított leonyon kivételével, többi leonyon kivételével
„Berger-féle kátrány-szappan”
Berger-féle kátrány-szappan
Mielőtt gyógykezelésnek kezdődne, a betegnek tisztán tartani
alattvalása, a gyomrájának valamennyi leghetesebb utat: tisztán
muhaltat tisztán, mosni és tisztán szappannal tisztán tartani
használati utat. **Ált.**

Berger-féle glicerín-kátrány-szappan
Bőri elcsomósításokkal és sebek elaltat.
Mielőtt kiváló bőrápoló szer általános gyógykezelésnek
használják.

Berger-féle borax-szappan.
Bőrfelek, napégés, megfázás, sziltesor és egyéb bő-
r bajok ellen.

Arany szappan TÖBBSZÖR HASZNÁLATI
m mindennapi gyógykezelés. A tisztán tartó szappan
Berger-féle kátrány-szappant és borax-szappant
kell és más meg az ill. lehetőségek és a
G. Heil és Co. szappan
egyszerűen minden em-
lenni.

Külföldi díszkivétel
Egyetlen helyen és
egy-egy városban a pártai világhírlapokban 1900.
Egyetlen helyen és egy-egy városban, mely Berger-féle
Egyetlen helyen, a minden megsejtesztéshez használható tisztán tartani
ill. szappant.

Kapható minden győgytérben és hasonló helyeken.
Nagybányai: G. Heil és Co. szappan, Wien: E. Haberstr. 5. B.
Magyarországi (Főváros): Fővárosi díszkezelés, Budapest, Király-
utca, Thalhammer és Heil, Király-utca, Kőszegben Magyarországi Gyógy-
szappan Gyógykezelés.

Raktár Nagykánizsa: Prager Béls győgykezelés,
valamint Magyarországi több győgytérben.

Heil & Co.
Kapható minden győgytérben és hasonló helyeken.
Nagybányai: G. Heil és Co. szappan, Wien: E. Haberstr. 5. B.
Magyarországi (Főváros): Fővárosi díszkezelés, Budapest, Király-
utca, Thalhammer és Heil, Király-utca, Kőszegben Magyarországi Gyógy-
szappan Gyógykezelés.

Ki szereti
a győgyed, széplő adkú, tiszta arcot,
póka, ama bért és róka arcokért? Az
mosakodjék megújított és tisztán medikál
BERGMANN-féle
Lilium-tej-szappannal
(Védjegy: 2 bányász)
vagy Bergmann & Co. Dresden és
Tetachen stb.
— Ára 80 fillér. —
Kapható: GELTSCHE és GRAEF
„DROGERIA” Magyarországon.

HIRDETÉSEK
FELVÉTELNEK E LAP
KIADÓHIVATALÁBAN.

FIGYELEM!
Megbízható legjobb minőségű hírneves
valódi szépeassági

LENVÁSZON és
DAMASZTÁRU
minden nagyobb üzletben kapható.
A késműrki gyár bejegyzett
védjegye

Késműrki gyártermék mely ezen védjegy-
jele van
csak az ECHT ZIPSER elítélve

HAZAI IPAR!

LIPIK

Szlavóniában elsősorú fűrdőhely.
Egyetlen jód tartalmú alkalisus hő-
forrás (64° C.) a kontinensen.

A lenyűvéllyt vasat állomása (Dugosellőn át) Azon-
kívül Pakrac, Lipik déli vasút állomása. Kihűteltve:
Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel.

Előszörú hívekes fűrdők, vizsgálóintézet, Bulling-
féle inhalatorium, diatetikus konyha, katonatiszti győgy-
ház. Fényesen berendezett győgyterem, kávéház és ötet-
mek nagy szobában park, fedett sétány, tórének, kintőz
győgyállandók, vitamossilgítás. Földművelés hatáson
győgyer-, bét-, pégy- és egyéb buraktaként, kőszvényesél
és osztoz bajoknál, fuchiasnál, osztoz bajoknál, hasár-
belli izzadásmányoknál, valamint minden mirigy- és vér-
betegségekél. A fűrdőidény alatt tíz kiváló orvos rendel.

Lipiki hívekes székletelés közvetlenül a forrástól, to-
vább Edeakty L. cégtől Budapestben.

Lipiki forrását közvetlen a fűrdőingóságáigánál ren-
delhető. — Bővebb fűrdőingóságáigánál szolgál
a fűrdőingóságáigánál.

Védjegy: „Horgony”.

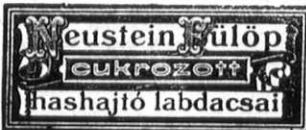
A Liniment. Capstci comp.,
a Horgony-Pain-Expeller

egy régiógnak bizonyult háziázer, mely
már több mint 35 éve óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult kőszvényesél,
osztoz és meghűtéskekel bedorzsozó-
köpben használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárlások óvatossak legyünk és
csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a
„Horgony” védjeggyel és a Richter cég-
jeggyel ellátott dobozba van csomagolva.
Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és dígyálván minden győgy-
szertárban kapható. — Főváros: Török
középfőgyőgykezelés. Budapestben.
— Richter győgykezelés
az „Arany orozószához”, Prágában,
Elisabethstrasse 6 neu.
Hírdetés az 1904. évi.

VELMA SUCHARD

Nyersen való
evésre
páratlan.

(Neustein-féle
ERZSÉBET labdaccai.)
E pilulák hasonló készí-
ményeknél minden tekintetben
feljebb becsülendők, mentek
minden ártalmas anyagoktól, az állati szervek
bajainál legjobban eredménytel
használtatván,

gyengéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint a pilulák a

SZÉKSZORULÁS

legtöbb betegségek forrása ellen. Cukrozott külsőjét végtel még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pillulát tartalmazó doboz 30 fillér, egy tekeres, mely 8 dobozt, tehát 120 pillulát tartalmaz, csak 2 korona.

2.45 korona előleges beklődése mellett egy tekeres bérmentve küldetik.

ÓVAS! Utánzóskotól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein Fülöp hashajtó labdacsoit. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fülöp gyógy-szerés” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjánál aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent-Lipóthoz” címzett gyógyszerháza, Z. K. 1/10

BÉCS, I. Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: BELUS LAJOS és REIK GYULA gyógyszerészeknél.

SZLIÁCS-ACZÉLFÜRDŐ

(Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismert szénsavdús vas-forrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.

Főülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc- és idegbajok, benuulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkaság után. Fördőorvosok: Dr. Rhorer Aladár hiv. fűrdőorvos és Dr. Stern J. Utazás Hécből 9 óra, északról Oederbergen át onnan 5 óra, délről Budapestet át innen szintén 5 óra. Szliácsról falragasok minden nagyobb vasúti állomáson vannak kifüggesztve. — Kimerítő fölvilágosítás és prospektus utazás, lakás, árkedvezményről az első és utószóban stb. ad a fűrdőigazgatóság Sallács, (Zólyommeze).

Elő- és utóidényben tetemes árengedmény.

Idény: május—október.

(Téli kúrák október—április hónapokban.)

Asvány- és iszapfürdő

a szilvón közepesség gyönyörű völgyében, a déli vasút állomása közvetlen összeköttetés Budapest és Béccsel.

Vastartalmú hőforrások és iszapfürdők. Hefok 34° 50° C. Márvány-, porcellán-, tükör- és lapfűdők. Hidegvíz gyógykezelés. Fangoosztály (iszapgyógyulások). Kiváló gyógyeredmények az összes női bajokkal, vérszegénységgel, közhvényes és csúszós bajokkal, valamint idegbántalmakkal. Nagy berendezésű lakóotellak, úszóterem, kitanú fűrdőek, kölcsön könyvtár, lawn-tenis, tekepálya és egyéb sportkörök. Kezeli székelyek az Árnas parkban és határos erdőben, értékes kirándulások, legnagyobb kényelem, olcsó árak. Kihívó etikere a fűdők szállodaiban, havonta I. oszt. 92 K., II. oszt. 72 K. — Prospektus és fölvilágosítás szívesen szolgál.

Daruvár fürdőbörlet igazgatósága.

1/4 905

**MOLL-FELE
SEIDLITZ-POR**

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyet és aláírást tünteti föl.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor-és altelebántalmak, gyomorgörccs és gyomorhív, rögzött székrekedés, máj-bántalom, vertiginus, aranyér és a legkülönösebb élelmetegségek ellen, e jeles házirészek évszázok óta mindig nagy-bb sikerjeddést szerzett. — Ára egy posztélttel le érdekl. doboznak 2 kor

Hamisítások törvényileg fenytettek.

**MOLL-FELE
SÓS-BORSZESZ**

Csak akkor valódi, ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyet tünteti föl. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fűdőkészítési segédanyagot használják, csúsz és a megfűlés egyéb következményeinél legism-eresebb népszerű. Egy üvegtel érdekl. üveg ára I. kor. 90 fill.

MOLL Gyermekek szappanjai.

Legfinomabb, legújabb módszer szerint készített gyermekek és hölyg szappan a bér akkori igényeire gyártottak a felületük részére.

Ára darabanként — 40 fill. Öt darab — I. kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva.

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszeres, Cs. és kir. udvari szállító által, Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Videki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán Rosznfeld Adolf Fiai.

Ujdonság!

COOK & JOHNSON'S
amerikai szab. Tyukszem gyűlü

A legjobb és biztosabb szer. Kihívó hatással, azonnal tagydalomcsillapító.

Kapható az osztrák magyar monarchia összes győgytáraiban. Darabja borítékban 20 f, 8 darab dobozban 1 korona. Postán 20 fillérről több. — Főraktár: Magyarországi részére Török József gyógyszerésznél, Budapest, VI. Király-utca 12. Központi raktár: Ausztria-Magyarországi részére „ZUM SAMARITER”, Grác.

Hirdetések

Bécsi lapok,

továbbá az összes külföldi újságok részére a legelőszobában esküdtél

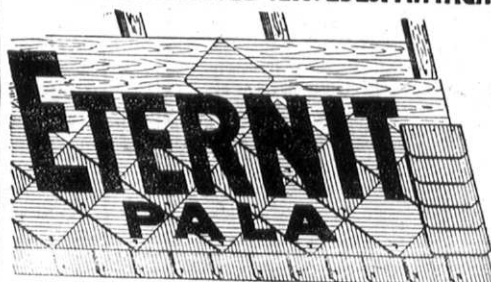
RUDOLF MOSSE,

Annouces-Expédition

WIEN,

I. Bez., Sallierlétte 2

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDESI ANYAGA

**ETERNIT
PALA**

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:
ETERNIT MŰVEK HATSCHKE LAJOS
BUDAPEST-VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.

ÓRIASI SZERENCSE TÖRÖKNÉL!

Felülmulhatlan

az a szerencse, mely bankházunknak kedvez. Rövid idő alatt **19 millió** koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyrabecsült vevőinknek; egyedül az utóbbi 6 hónapban a **2 legnagyobb nyereményt**, és pedig:

- a **602,000** koronás nagy jutalmat a 98924. sz. sorsjegyre,
- a **400,000** koronás legnagyobb főnyereményt a 83451. sz. sorsjegyre,
- továbbá **100,000, 80,000, 70,000, 60,000, 35,000, 20,000,** több **15,000, 10,000** koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyereményt.

Ezenfelül ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő **10.000** sorsjegyre ismét **55.000** pénzyeremény jut magyar osztálysorsjátékában.

14 MILLIÓ 459.000 korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Mindenki keresse nevét!

Mindenki kiadja meg szerencsédját azon számmal, mely neve avagy családnevének neve mellett áll.

Adam	982	Cecilia	81136	Gilbert	72380	János	87967	Mano	89229	Salmann	7398
Adel	4142	Celestin	88119	Görstben	87419	Jeno	82143	Marcot	8331	Sann	1979
Adolár	11994	Daniel	2778	Gurguly	82716	Johan	2677	Margit	1750	Sandor	17164
Adolf	30482	David	5637	Gustaf	8761	Jozsef	2760	Maria	17101	Sart	29118
Agnes	7251	Dezse	12126	Giulietta	56419	Jozsa	18230	Márkna	2014	Sarolta	10279
Agynon	21561	Dezso	20921	Gustaf	1811	Jozsef	21682	Mártha	20879	Sebestyan	12109
Aladar	2041	Domokos	23066	György	21115	Judit	17096	Marton	16271	Simon	48746
Albert	41600	Edina	11620	Hedvig	78118	József	24158	Milla	40700	Suzanna	12716
Alfred	10419	Erosten	29679	Gyula	21250	Károly	40421	Milánia	16693	Takacs	19271
Akce	7814	Edina	10429	Hedvig	86525	Károly	50503	Maria	19811	Tankó	90971
Amalia	5211	Eda	10518	Helena	56525	Károly	50503	Maria	19811	Tassilo	15071
Ambrus	8916	Edwin	73072	Henrietta	19167	Katinka	79415	Mihály	83006	Tarus	31300
Andor	8004	Ede	10429	Hermán	79813	Károly	79813	Miklós	2590	Thamas	15011
And sa	390	Klemens	80161	Hermann	82264	Koloman	82148	Mikna	2590	Thamas	15011
Anna	41600	Konrad	88129	Herman	82127	Kornel	16623	Olga	16623	Tibor	10963
Antal	12417	Emma	1784	Milda	1779	Kottila	7290	Mór	1779	Tivadar	12047
Aranka	2021	Endre	5647	Kornel	6114	Kornel	16623	Olga	16623	Tibor	10963
Armand	15114	Ernő	13433	Hugó	13154	Korvina	22002	Sándor	21011	Urban	31406
Arnold	41754	Ermesztin	11112	Humbert	21117	Krisztó	29097	Rozsina	16577	Valéria	60780
Arpad	12307	Erika	23077	Ivolyha	20077	Kristina	11800	Olga	40715	Vassal	40118
Arthur	21500	Eva	24259	Lovaka	12370	Lajos	40408	Oliver	17099	Vendel	16526
Asztal	10114	Erszebet	56436	Izabella	79647	László	26675	Orbán	40448	Viktor	10071
Attila	78118	Hastor	16671	Ilica	16543	Laura	16632	Oszkar	10316	Viktoria	12047
Balazs	8290	Hazi	10106	Ildikó	20160	László	79078	Orbán	40448	Vilhelma	93300
Balust	10114	Falkán	78125	Ilna	79419	Lenart	82067	Ossu	83316	Vilma	1290
Barnabás	8011	Felix	12867	Ilona	82665	Leuko	82256	Pál	209	Vilmos	16118
Bela	7118	Ferdinand	82119	Imre	2075	Leop	2178	Paula	7809	Vilmos	2099
Benedek	41754	Feryoso	10331	Ince	2075	Leonia	1978	Petronella	11700	Virgil	2099
Bernad	12008	Erika	23077	Jadva	4412	Lidia	2108	Peter	28611	Soldán	13014
Berta	30678	Fredonaka	1642	Ján	12379	Lipót	27009	Piroska	13017	Szigmond	12156
Bertalan	72928	Frida	13083	Zsuzsa	21116	Lorint	40700	Rozsina	16623	Szofia	2179
Bianka	24661	Frigezse	31144	István	29992	Lothar	16478	Szafal	40712	Suzanna	10011
Biboly	20008	Fülöp	13083	Zsuzsa	21116	Lorint	40700	Rozsina	16623	Szofia	2179
Bogdan	10475	Gábor	24256	Zsander	63	Ludmilla	16487	Richárd	16078		
Borbála	10475	Gábor	24256	Zsander	63	Ludmilla	16487	Richárd	16078		
Borka	72928	Hanna	10411	Janka	78644	Manfred	82778	Rudolf	82798		
Bruno	82884	Hedson	24164	Janka	78644	Manfred	82778	Rudolf	82798		

Továbbá 1 jutalmat 600.000, 1 nyer. 400.000, 200.000, 2 á 100.000, 2 á 90.000, 2 á 80.000, 1 á 70.000, 2 á 60.000, 1 á 50.000, 40.000, 5 á 30.000, 3 á 25.000, 8 á 20.000, 8 á 15.000 36 á 10.000 és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályú sorsjegyek tervezési árai:
1/2 eredeti sorsj. frt — 75 vagy k. 1.50; 1/4 eredeti sorsj. frt 1.50 vagy k. 3 — 1/2 — 3. — 6. — 1/2 — 6. — 12. —
A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beklidése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsjegyre kérünk azonnal, de legkésőbb

folyó évi május hó 2-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután ezen szerencseszámok gyorsan elfognak.

TÖRÖK A. ÉS TÁSA

BANKHÁZA BUDAPEST.
Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.
 Főördnök osztálysorsjáték-üzletel:
 Központ: Terezh-körút 46/a. I. fők: Váci-körút 4/a.
 II. fők: Múzeum-körút 11/a. III. fők: Erzsébet-körút 54/a.

Liment. Capsici comp.
 Nécker-féle Magyar Párlésgyár.
 Eszen ellásmert bitáns és hajdalmocslapús bedorolással használt hánter beakéltásmá a osztály minden gyógyszerárban kapható, mindgy legismert legyásk és "Mer-gum" végjegyre.

35 év óta használgják a Berger-féle kátrányszappant.
 Ausztria-Magyarországon és minden muvelt Allamban mosakodáshoz és fürdéshez birkitene és a bőr tisztáltságnakai ellen. Minden cimken rajta kell lennie a végjegyek és a gyár cég jelének.
 különben nem a 35 év óta forgalomban levő valódi.
 Nagyon: **G. Hell & Comp.**
 Wien, I., Biberstrasse Nr. 8.

BERÉNY JÓZSEF
 ékszerész
 Alapítástott 1838. **NAGYKANIZSÁN** Alapítástott 1838.
SAJÁT MŰHELY.
JEGYGYŰRŰK saját készítményem mindenkor nagy választékban készen kaphatók.
NAGY RAKTÁR gyűrűkben gyémántokkal és zsmes kövekben.
NAGY RAKTÁR férfi- és női arany óraláncokban.
NAGY RAKTÁR foom ezüst étkészletekben.
Eladás részletfizetés mellett is!
 Javítások és új munkák gyorsan készítenek.

SZŐLLŐVESSZŐ!

A világhírű
DELAWARE
 adja a legjobb bort!
 Oltsai, permetszeli nem kell!
A filokserának ellenáll!
 Leírását legyen küldöm meg bárkinék. Nagymennyiségű Dejavare-veaszó és szőlőoltvány-eladás!!
 Cím:
SZŐGYÁRTÓ NAGY MIHÁLY
 Felső-Szeged.
 Lugasvesszők 20 darab, 2 órással csak 10 korona.

Diszfenyőket

(Coniferákat)

Legjobb díszítési idő április — május.
 Árjegyzék kérésre.
HETVEN legérdekesebb, a sötétzöldtől az ezüstös kék- és aranyárgárú változó színűzetű fajúban, darabonként 40 főlertől 40 koronáig. Ugyazított mindenfajta erdei (tölve) faceméteket, lombfaceméteket, díszbokrokot, rózsákat, gyümölcsfa-vadonokat, élő-övényeket és magvakat ajánl.
FARAGÓBÉLA
 csász. és kir. udvari szállító
ZALAEGERSEGEN.

Szélző és görcscsillapító
HÓDONYCSEPPK.
 Az étvágyat gerjesztő és emésztést előmozdító háizszer.
Ára üvegenként 1 kor.
 Kevesebb mint 2 üveg (utánvétellel K.2.50) nem lesz postán küldve.
 Megrendelhető:
Bittner Gyula gyógyszerártárából
 Gloggnitz (Aiso-Ausztria.)

Jónak, a jobb az ellensége.

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vázson és pamut ruhaneműk mosására a Schicht által újonnan feltalált

„Asszonydicséret“

mosó kivonat,
védjeggyel,
a ruha beáztatására.

Előnyök:

1. Az eddig szükséges volt mossani időt a felére csökkent.
  2. Fáradságot a negyedére.
  3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
  4. Minthogy tisztább, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
  5. Úgy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amért az alatt jegyzett czég keszességét vállal.
  6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosószerrel.
- Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosószerrel.
Néhány órázatlanossá válik minden háztájszany és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.
Mindentűt kapható.

Schicht György, Aussig.

A legnagyobb gyár a maga nemében az europai szárazföldön.

INGYEN

kapja kívánatra mindenki a mi

— Érdekes általános árjegyzékünket —

több mint 1500 krppei, mely bármily szük-ségleti szer vagy érdekes újdonságoknál nélkülözhetetlen. Egy levelező-lap a pontos cím megjelölésével elég, mire bérmentesen küldetik az Érdekes Általános Árjegyzék

KERTÉSZ HENRIK által, Wien.
Fleischmarkt 18 - 243.

„AZ ANKER“

élet- és járadék-biztosító társaság.

Igazgatósg.:
Bécs, I., Hoher Markt 11.
(Ankerhof)

Magyarországi székéköpisélség:
Budapest, VI., Deák-tér 6.
(Anker-udvar)

Vagyon 1903. végén	160 millió korona.
Biztosítási állomány 1903. végén	521
Kifizetések	261

A társaság eszközei: Mindennemű tőkebiztosításokat halál-esetre, kiházásitási és agkori ellátási biztosításokat, továbbá gyermekbiztosításokat nevelési járadékkal és anélkül, melyeknél a díjfitetés a szerződő korábbi elhalálozásával megszűnik. életjáradék-biztosításokat meghatározott és olcsó díjak mellett.

A társaság vagyonából Magyarországon 1903. év végén 26 1/2 millió korona van elhelyezve.

Mindennemű felvilágosítást készségesen és díjmentesen nyújt a **HAVAS SAMU és fia cégnél** lévő Zala megyei főügynökség, Nagykanizsán, mely prospektusokkal és díjtáblázatokkal költségmentesen szolgál.

Oh Jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyakodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillái
az ötvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.
Doboza 1 kor. és 2 kor.
P-ódo doboz 50 fillér.

Fő- és székelődési raktár:
„NÁDOR“
GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci körút 17.

Eljen!

Egger mellpasztilla Csakhamar meggyógyított

Kapható Nagykanizsán: Belus Lajos, Práger Béla, Reik Gyula és Csaktornyán: Pető Jenő gyógyszerárkában.

STEWER gyógyintézet TÖBEL-FÜRDŐ GRÁCZ MELLETT.

IDÉNY: majus-október.
380 méter a tenger szej fel ett
2 vasuti állomás.
Gráczból kocsival egy óra
Posta- és távírda állomás

Rég ismert vastartalmú (akrotherme) acélfóráss 30 fok C. (28 fok R.) Mészékelt klíma, erősítő erdőlevegő kiterjedt fenyveserdők. Gyógyjavulatok, ideghálalmak, ideggyengeség, hátgerincbetegség, hysteria, göröcsök, neuralgia stb. ellen Női betegeknek: vérzékenység, bél- és hólyaggyurut stb. Igaz ajánlatok nálunk és gyenge gyarmatokunk Gyógyeszköz: külön gyógy- és utazószobák, kádforrók melegvízzel, fenyőerdők, villanyos fürdők, masszázs, zuhanyozógyógyeszköz, napludok stb. Olcsó lakások és egyes szobák; vilák, gyógyterem, kitűnő étterem, kitűnő zenekar
A fürdőigazgatóságnal kimerülő prospektus ingyen és bérmentve.
DR. BLUMAUER SÁNDOR,
orvos tulajdonos.

Szabadalmazott önműködő permetező-készülékek

„SYPHONIA“ szőlőtelepek

és komlóültetvények befecskendezéséhez.

a gyümölcsfákat károsító rovarok,

a szegecs és tormács kiirtására, valamint a levél-betegségek elleni védekezésre stb.

10 vagy 15 liter töltésű

Önműködő, hordozható permetezők rézűttel is,

petroleum-vezítő-készülékkel, vagy anélkül;

kocsira szerelt, önműködő permetező géptartak és szállítatnak különlegesség gyanánt

MAYFARTH PH. és TA.

mezőgazdasági géppárak, borászati és gyümölcs-értékesítő gépek különlegességi gyárai által

BÉCS, II. Taborstrasse 71. sz.

Kimerülő árjegyzékek ingyen. — Képviselek és viz-szonteladók kerestetnek.

ÉN, CSILLAG ANNA

a 185 cm hosszú teretley hajjalammal, melyet saját találmányu hajkezelőszem 4 hónapi használat után kaptam. Ez tehát a legjobb szer az érzékeny és hajjalaplasra, a haj adóvessék előmozdítására, a fejbor őrclátésére; növegteti a hajnak az erőteljes, teit szakkilövést és már rövid idői használat után egy a hajnak, mint a szakállnak, természetes fényt és fényteltséget kölcsönöz és megemeli ékét az időelöltéi őszölését a legmagasabb körig.

Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 forint.

Postai székeltetés naponta az ár előre való bekelése vagy utánvétel mellett az egész világra a gyárból, ahová minden megbízás küldendő

CSILLAG ANNA Wien, I. Graben 193.

Főraktár Nagykanizsán:

GELTCH & GRAEF,
DROGERIA, a „Vörös kereszt“hez Csengeri-u.

ZALAI KÖZLÖNY

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési árak: Egész évre 10 korona, félre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 f. — Egyes szám ára 20 f.

Felolvas szerkesztő:
Dr. Villányi Henrik
Laptulajdonos és kiadó:
Iff. Wajdits József.

Szerkesztőség: Nagykanizsa, Sugár-ut. 6. szám.
Kiadóhivatal és nyomda: Nagykanizsa, Iff. Wajdits József-é
Deák-tér 1. szám.
Hirdetések díjazásá szerinti. Nyitlert soronként 40 f.

Nyaralás.

(yh.) A város munkával terhelt és az élet gondjaitól lenyűgözött népe már tavasszal tervezget, hogy nyáron miféle üdülőhelyeket keressen fel. Hisz a nyaralás megérdemli, hogy mindenki foglalkozzék vele, aki arra rászorult és kinek anyagi helyzete megengedi, hogy nyáron itt hagyja a poros, forró és a természetes gyógyforrásokkal nélküli Kani-zsát. A egészség elég nagy kincs, hogy meg-örzésére megtegyünk minden tőlünk telhető óvintézkedést. Akinek egészségén csorba esett, az mindent el fog követni, hogy e osoróbát kiköszörülhesse. Mert csak az egészséges ember igazán keresetképes, csak az egészséges ember élvezi munkájának és a kulturának gyümölcseit. A nyaraló emberek két nagy osztályba sorolhatók. Vannak olyanok, akik divatból vagy kedvtelésből nyaralnak. Anyagi helyzetük ezt megengedi és vannak olyanok, akik betegek és kik valamely gyógyforrástól vagy furdótól várják megrendült egészségök helyreállítását.

A modern furdók berendezése és hygiéniája olyan, hogy ott a munkától szabadulni akarók megtalálják mindazt, amit a divatos közegészségügyi gyógytényezőnek mond.

Ott van a magaslatok gyógyító balsamos levegője Tirolban és a Tátrában. Minden gyógyhelynek megvan a maga hidegvíz-gyógyintézte, ha más gyógyforrás híján szükölködik. Ezeket a helyeket leginkább az idegesek, az elcsigázottak nagy családja keresi fel. Ezekről várják az idegesség megszüntetését, mert itt, ezeken a helyeken lehet természet szerint élni. Itt egész nap szivhatjuk a friss levegőt, edzhetjük testünket vízzel a télviz változatos időjárása ellen és fokozhatjuk testünkben az

anyagoserét annyira, hogy felhalmozott tartalékkal beérjük 11 hónapra át.

Csakhogy éppen ez a meggyózyozás nagyon ingatag alakra van építve. Mert aki 11 hónapig nem él természet szerint, aki tulspekulációval, overworkinggal zaklatja idegrendszerét, aki kávéházi és szobalevegővel szívja tele egész éven át tüdejét és szivarral meg fekte kávéval impregnálja vérét, az nem számíthat arra, hogy négy hét alatt meg-vezekel egész évi bünéit. Az ember szer-vezete mindennapra követeli a magától, az ápolást és aki ezt elmulasztja, az jobban eszelecszik, ha egyáltalán nem költ testére semmit és megalégszik azzal az életellási képességgel, melyet szervezete az élet kárté-kony befolyásai ellen kifejtani képes.

Az igazi betegekről kevés a mondani valónk. Azok orvosi rendelre mennek furdó és nagyobbára nem gyógyultan kerülnek vissza, de aki ismeri a szugesztio hatását, melyet ez az ember lelkére gyakorol, az nem fogja kicsinyelni ezt a szugesztio-t sem, mely drága pénzbe kerül.

Meg kell még emlékeznünk azokról is, akik csupa „flanc”-ból és nyegleségből járnak furdóba. Nagy részt azért, hogy a hitel-képességükbe vetett bizodalmat el ne veszít-sék, részben azért, hogy Protzné el ne marad-jon Spitzné megett. Az irigység az emberrel veleszületett ösztön, mely őt folyton ösztökéli a másokkal való egyenlőségre. Határt az ösztönnek az anyagi hitel szab leginkább.

Egy nagy kérdés még megoldatlan a furdózekek kétéjában. Miért megy a vagyonos magyar ember előszeretettel Ausztriába vagy külföldre nyaralni? Erre a válasz nem nehéz. Mindenki oda megy, ahol csekélyebb áldo-zatért megtalálja azt, amit keres és mivel-

hogy a nyaraló kényelmet, regényes vidéket, gyógymódot és jó ellátást keres, oda megy. hol ezt olcsóbban és biztosabban kapja meg mint itthon, elmegy tehát Ausztriába vagy külföldre. Mi türes-tagadás! A furdóhelyek is csak a nagy közgazdasági elveknek van-nak alávetve, az áralakulás törvényeinek, A külföldi furdó a keresett tényezőket olcsóbban nyújtja a magyar furdónél és berendezésében tökéletesb.

Ezt mindenki tudja, aki elfogulatlanul tekint a világra és úgy magyar furdó-hely-ken fordult meg, mint külföldieken. Fájdalom, úgy van, hogy hazafiságból a nyaralók nem engedik magukat megszar-olatni, nem türik a furdóbetnyarok garázda-kodásait és lármás fellépését, nem isszák meg a romlott italt, nem türik a pinócekek szemtelenségeit. Igaz, külföldön sincs mindenütt példás rend, nem mindenütt honolnak a közgazdasági erények és a kimelteség, de annyi külföldön a furdóhely, hogy ezeket a markirozott helyeket, könnyű szerrel el lehet kerülni.

Azért nem mulasztjuk el felemelni inté szótazunkat a hazai furdók érdekeit tulaj-donosai és bérlőihez, hogy jó lesz már egy-szer közgazdasági észjárással elmélkedni a nyaralók kivonulásán és böles önmérsékletet tanusítani az árak kiszabásánál. Jó lesz össze-vetni, mit nyujtanak a külföldi furdó és mit nyujtanak ök egy és ugyanazért az árért és jó lesz megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy itthon csak akkor maradunk, ha a haza veszályben van, vagy pedig, ha itthon olcsóbban élhetünk, mint tult a Lajtán.

TÁRCA.

Csak egyszer.

Csak egyszer tűzött a szemembe
Izzó, sugáros pillantásod,
Es egyetlen tekintetedre
Atkozni kezdem a világot.

Miért vagyok szegény, ki néked
Nem adhat más, mint a szeretet,
Miért vagyok, kit álom éget,
Ki szüntelen ábrándot kerget?

Miért vagyok a vágyak rabja,
Aki nem ura önmagának,
Miért gyötört a földi hajsza,
Hogy lekem hinni belefáradt?

Miért nem szunnyadt el szívem lángja
Lassudon, csöndben haldokolva,
Hogy utolsó föllobbanás,
A földet folgyujtotta volna? ...

Hegedüs Gyula.

A szeretet hatalma.

Ira Osekló József.

Egy rövid szó! s mégis benne van foglalva minden létnek kezdete és vége.

Szeretet! Ez a legtermészetesebb s egyuttal a legesodálatosabb dolog. Legalább egyszer minden ember érezte; mindenki azt hiszi, hogy ismeri; s mégis, mily kevesen tudják, vagy csak sejtik is, hogy életünkben mi vár reájuk a szerelem dolgában.

Hát csakugyan megfoghatatlan lenne az? Csakugyan örökké idestova vándorolna az, mint a vihar, mint a tenger dagánya s apályja?

Bizonyos, hogy végtére is kifürkészhetlen és néma marad mint minden titok.

Itt az első pillanat! S ez a legesodálatosabb rejtelmi! Mi történik? Véletlenül két ember találkozik, akik azelőtt sohasem látták egymást. Rögön mindketten úgy érzik, mintha valami csapás keresztül járt volna öket. Oly csapás az, mely én-jüket benső nyugalom központjából mintegy kiragadja és öket, mint két csillogzatot egymás felé hajta. Ök egymást el nem kerülhetik s nem menekülhetnek egymástól.

A szemek fölvilánása, úgy tekintet, amely olyan, mint az — átkarolás! S akkor rögtöni csend a lélekben s bizonyos szegyenkezés, amely oly mély és természetes, mint az atól való félelem, hogy — elvesznek!

Most pedig oly eseda történik, amely bejárja az egész világot. Kezde a naptól, egész a legkisebb parányig és legutolsó tömésig.

Mit jelent az a monadás: ök vonzzák egymást? Hát ez csak egy monadás; neveltséges, gyámoltalan, mint minden más szó vagy monadás magában véve; oly szó, amelyet számtalan ajak kiejt.

Azután azt is mondják az emberek: „Az a kettő, — érti egymást!” Hát csakugyan értik-e egymást? En nem tudom; legalább igen kevés szóra van szükségük ehhez. Ök keresik egymást, mint egykor a mythos Orpheus és Ewajdike; lázas vágygyal keresik és megtalálják egymást.

Ha pedig szólnak egymáshoz, akkor szavak azon mennyasszonyokhoz hasonlanak, akiknek befolyo-zott arcát senkinek láthatja, csak az az egy, — az illető.

Kis apró szavak azok! de mit tesz belőlük a szeretet! Mi mindent mondanak, mi mindent jeleznek ezen egyszerű gyatra szavak azoknak, akiknek — szólnak! Hangozhatnak azok udvariasan, előzékenyen; s mégis mélyen megsebezhetik a szívét. Mások előtt banálisoknak tünhetnek s az eget mennyországot nyithatnak a két szerető lélek számára. De csak ezek számára; mert bennük dalol a szeretet!

Es kezeik is vannak ezen szavaknak. Oly kezek azok, melyek magukhoz ragadják a lelkeket; oly kezek, amelyek sebeznek és grógyithatnak, kótnék és botanak!

Olyan forró, gyöngéd kezeik vannak ezen szavaknak!

Azonban, aki a szerelem legnagyobb és legszebb csodáját akarja megismerni: az lesse meg öt és figyelje

ROVÁS.

Rendkívül tanulságos megfigyelni a közönséget, ezt az ezerfejt tömeget. Az újságrással foglalkozók nálunk különösen bő alkalom nyílik erre. Érdekes, ha valami történik, majlyben X, vagy Y szerepel. Ilyenkor még a legszűkebb kis riportert is megfogják az utcán:

— Remélnék, hogy megmondják neki alaposan az igazat, hangzik uton-utófélen.

Helyes. A sajtó hívatása csakugyan az események igazságos bírálata. De az, hogy megtörtént eseményeket minősítse, ez már távol esik az igazságos bírálatól. Nevetségesség dolog tehát az újságírókat ügyészi és bírói működéshez hasonlítani ösztönölni. Hagyjuk csak meg ezt az erre hivatottnak. Hisz társadalmi életünk már elérte azt a modern nívót, hogy mindenki mindenben megtalálja a maga igazát. Ha valaki nincs megelégedve vele, tessék apellálni. A sajtó hívatása a krónika hítség az eseményekben, ezek tárgyilagossá bírálata hangulatoktól nélkül, de nem minősítés. Hagyjuk ezt az ügyészi karra. Egy aktuális eset mondatta el ezt velünk.

A sajtószabadságot nálunk úgyis félmagyarozzák. Azt hiszik, hogy ez feljogosítja a családi szentélyekbe való belépésre, a magánügyekbe való beavatkozásra. Pedig nagyon erős társadalmi választafalakat kell az újságok embereinek folyton szem előtt tartani, nehogy sajtóipert zudítsanak nyakába. Bár az is igaz, hogy mauspáig már vannak sajtóperok, melyet a beavatottak a lap reklámjának tartanak.

Nagyon kevesen tudtak nálunk egy itteni névmagyarosító társaság működéséről. A társaság a közelmúlt napokban ismét erőteljes akciót fejtett ki a névmagyarosítás érdekében. Némets, vagy idegen hangzású nevű urakat írásban szólítottak fel a magyarosításra. És megtörtént nálunk az, hogy akadtak, kik emiatt a dicseretes akció miatt megharagudtak, megsejtődtek. Ez teljesen a kanizsaiakra vall. Azt még értenék, ha tán néhol az ajánlott magyar név nem tetszik. De neheztelni egy ilyen valóban önzetlen dicseretes mozgalomra, melynek célja a névmagyarosítás, ez már, hogy erősebb kifejezés ne használjunk, nem szép dolog. Pártoljuk a társaság működését, melynek nagy tere van nálunk a magyarosításra.

Emlékeztető-naptár.

Május 8. Zalavárosi törvényhatóság közigyelése.
15. Kétfarkasrai gyűlési Nagykanizsa.

meg ott, ahol önmagát elárulja. Hogyan behálózta a megfogott lehel mindig strűben, mindig erősebben! hogyan teszi őt hozzáférhetlenné és közönyössé minden iránt, kivéve azt az egyet, kit a főm szalak vele összekötök. Ez az a vágy, amely csakis róla álmodik éjjel-nappal!

S talán nem így kell ennek lennie? A szalakat, melyeket a szeretet szövött, azokat fölveszi az élet; s reflexúnt őket az örökkévalóság szövészekére. És amit majd itt szónék és horgolnak; az mindig szép, s egyuttal borzasztó is volt és mindig maradt titoknak!

Tulságosan világozás és fájdalom a szerelmek álmai. S ha álmოდznak? ... Kedves olvasóm! Hallotta-e ön álmokról beszélni a szerelmeket? Nem felejtette-e, amit ön maga is egykor álmódott? Én úgy hiszem, hogy minden szerelm tisztá az álomban; s még a legegyszerűbb ember szerelme is nagy költőnévő lesz.

Mennyire más a csók, melyet a szerelmek álomban adnak, vagy kápnak! Olyan ez a csók, mint valami kegyeleles ájtatosság.

De ez csak azoknál van így, akik valóban szeretnek és akik nem az érzékek tisztaltalan kertől-utján beleélik magukat a szerelmebe.

Munkásmozgalmak.

Éz év tavaszán ismét megelőnlük a munkásmozgalmak. Majd egyik, majd a másik vidéki városból jön hír strikeokról. Itt kizárás, ott bojkott. Sehol semmi pihenés, mindenütt izgalom, harc és ennek nyomán elkeseredés, elkedveltenés.

A munkásmozgalmat nem nézzük szentimentalizmusnak. Az egykori gazdasági patriarchalizmusnak visszavonhatatlan vége van. Helyébe az osztályküldelem lépett. Ez természetes folyamánya a jelen gazdasági és társadalmi rendnek. És azt hiszünk, nincs ok kétségbeesni a világ sorján, ha a magyar társadalomnak is meg kell tenni azt az utat, amelyet a haladottabb Nyugat társadalmá mozog. Hogy a küzdelem nem jár simán, hogy sebeket osztanak s kápnak, vannak győzők és legyőzöttek, ez minden harc kísérője. Mert az igazi nagy viaskodások nem a simaszőnyegű szalontok viratnak, nem dísznek szolgáló spádval, ezalton cipőkben és udvarone jelmezekben.

A magyar munkásküzdelem újkeltő. Ezért látunk nyomában oly tüneteket s jelenségeket, amelyek a gyermekek kísérője. A külföldi munkásmozgályra még tuleset rajta. Nálunk most indul meg tulajdonképen a folyamat. Az igazi ipari munkástörzs szerény kezdő elemekből áll. Ezek is — Budapest kivételével — szánszét szóróvak az országban, ahol a munkások erzei dnek, közödnök. Nincs meg tehát a tömeg, amely az egyes kisebb értelmi és anyagi erejét hatalmas megregebe tömöríti a szervezés munkáját, a szervezettek egyelőre, de főként fenntartását megkönyviti, ami nélkül igazi munkásmozgalom nincs és alig lehetséges.

A hazai viszonyok az alakulásból magyarázható meg, hogy miért vannak nálunk a mozgalmak a vidéki városokban és miért főként a kis- és középparban. A munkásszervezet központja nevelni és növelni akarja osztályküldelem munkánsáikat. Azokhoz, akik izolált vidéki nagyból gyárakban, vállalatokban dolgoznak, a dolog természeté szerint nehezebb a hozzáférhetés. Hiányzanak más oldalról is a mozgalom és szervezkedés külső feltételei és alkalmai. Reávitik tehát magukat a vidéki városokra, ahol azonban kevés a gyári, vállalati munkás, de zömében kisipari segédök-hő verődik egybe a munkásság. Ez pedig a szociális mozgalom azon irányához, amely német mintára ugyyan, az a megfelelő anyag. A kisipari segéd ugyanis az önállóság reményében él, úgy tehát, ha a szociális kérdés iránt érdeklődik is, a mozgalmakban részt vesz, végeredményében nem az az elszt, bator, osztálytudatos munkás, mint gyári alkalmazott karlása, akinek is kell tenni az önállóság lehetőségéről s akinek anyagi helyzete — előrvén korán a bérmaksimum átlagot — később csak kis arányokban jár.

A kulturális fok — említők — lényeges alapja minden munkásmozgalmaknak, mert kellő képzetség, ami az osztálytudatosságának alapja, teszi egyenmővé s szilárdá az osztályt s nem sűpped el az érzelmi szociálistmus ingó talajába. Sajnos a kulturfok alacsony, a mi viszonyaink folyamánya. A külföldi szervezetek ezért igyekeznek a művelődés előmozdításán s tiszteltetl kell megemlékezni ennek érdekében olttára tett erkölcsi és anyagi áldozataikról, mert ez az egész társadalomnak egyetemelőnye. Hazánkban is igyekeznék a tudás, az ismeretek terjesztése körül, de ebből

Kimondhatlan gyönyör fogja el az igazán szeretőknék lelket már a leggyöngébb érintés is; sőt már közölség boldogító érzelmét költ bennük.

De hát nem minden szerelmem részest teljessében. Nem egyszer meg a legistább, legesztetebb szerelmet félton tiporja szét a kegyetlen sors. De már az a vágy is édes, noha az talán sohase juthat — a vallomási.

De mint minden szerelmeben, úgy ezen halális szomoruban is van valami megermekényitők; valami rejlik benne, ami áldást hoz az életben s az életen túl is.

És a dicőségének bíborpalástjában fénylő proszág gyakran nem egyéb, csak a magányban elvőzött szívnek a színe.

Epen azért mondják sokan, a szeretet maga sohase lehet bűnös.

Törvény az és jog és sors kezdettől fogva, s annak marad ott is, ahol istenileg az emberek törvényei mások fájdalma és félelme fölött elsurran.

Már most, akár boldogságot hoz a szerelmem mi reánk; mégis mindegyikünknek érznie kell azt, hogy általa lett megáldva, megseztelve és megtisztulva.

Ez az ő joga és hatalma!

tevékenység zöme a központnak jut. A vidéken a kulturmunka nehezebb az említett helyzet miatt. A munkásság személyi és helyi változása szereltest áru, a kis- és középtemek természetéből ered. Nincs állandóság, mint a gyáraknál, hol évtizedeken át ugyanazon törzs van. A helyről-helyre járó iparoság kevésbé juttatható azon helyzetre, hogy részese legyen a munkánság s épen az a rész, amely a legügykezőbb, rendszerint leginkább törekszik is önállóságra, a munkásmozgalom megerősödése s ponton tehát résztől nem várható.

Már e szempontból sincs indokola az a nagy suly, amit a központi vezetés a vidéki városok mozgalmainak tulajdonít. De megkérvés megokolt a szociálistmus gyakorlati alapelvei okából, mert a vidéki kis üzemek, tehát a kis- és középpar ellen kapitalizmus címén felvittott harc alig indokolt, de nem is eredményes épen a munkásmozgalom szempontjából, mert ez csak ideig-óráig tartó sisterség, villanás, ami a magnókkál fölújítják kísérője. Nem sikeres, mert a munkálság tönjtől változik, hétről-hétre, de honapról-honapra kicserélődik. Hiába való vér-és energia-vesztés.

Sehogy sem megokolt a hazai fejletlen kis- és középpar ellen való szűnetlen harc, mert a fejlődést akadályozza. Apasztja a munkakedvet, a vállalkozást, a hiszincs elög tökéje ez iparrétegek, hogy kell megközelítőlég teljesítése a munkásmozgálynak — mondjuk — jogos igényeit. Az ellene való ádáz küzdelem közt félretelvon, szűkségképen a kapitalista centralizáció felé tereli, amit pedig épen legelőzi óhajt a munkásmozgály. Mi tehát elvi ellentétet látunk a munkásmozgalmak és alakulásban s így ezt még a munkásmozgalmak nézőpontjából sem tartjuk helyesnek. Épen olyan, hogy gyakorlati példával éljünk, mint ama bizonyos körök mozgalma, amelyek a legkisebb és kisközégekben alapítanak fogyasztási szövetkezeteket, hogy kiirták a kereskedelem legkisebb s legkevésbé kapitalista elemét, de nem elég erős és bator p. o. fejletlen városokban fölvenni a harcot a „merkantilizmus” ellen.

A kulturális fok emelésétől várjuk tehát, hogy a szociális kérdés rendes medrére terelődik, oda, amely egyelőre még a nagy problémák tárgyalására és gyakorlati előbbrevitelre. Ahol nem darabolódik, és gyakorlati előbbrevitelre. Ahol nem kelt gyűlölködszt, szenvedelmésséget akkora személyes értelemben, mint ma a kis- és középpar ellen való megokoltatlan háborúságnál, sajnos, tapasztalható és amely alkalmára, hogy a társadalom ama rétegeit, amelyek jöndulato, sőt barátságos magatartást tanúsítanak a szociális kérdések iránt, elriagassák. Holott épen az osztálytudatos munkánságnak kell tudnia, bármennyire becűlik ők vagy más rétegek — erejüket, igaz fejlődés, igazi haladás, mint ezt a külföldi bőséges példasorozatja igazolja, nem lehetséges a társadalom támogatása nélkül.

A kairói udvarból.

— Kanizsai leányok Kairóban. —

(Saját tudósítónktól.) Hetek óta suttognak, beszélnek már a városban több kanizsai leányról, kik kimentek Kairóba Ibrahim pasha özvegyének Princessa Ismaelnek fejedelmi udvarába. A legkülönbözött fantázia rajzolta mesét mondták mindenfelé. Utána jártam a dolognak és megtudtam, hogy Munkácsy Nándor nagykanizsai borbélymester 21 éves Mariska nevű leánya is kiment Kairóba Vint Mariska nevű barátjával.

Felkerestem Munkácsy Mariska édes anyját, ki örömmel fogadt, mert, ugymond, én majd megírom a leányok kivándorlásának történetét és így majd megszünik a sok mende-monda. Készséggel megígértém.

Munkácsy — mitán elmondta, hogy leányát, mint a „hercegi udvar” egyik szervizözönjét hívta ki egy különlev ismerőse — elővette a leányától kapott levelezőlapokat és kártyákat. Az elsöben így ír:

Szerencsésen megérkezünk Kairóba. Farkasod várt beannunk a vonsnál. (Ő szintén nagykanizsai. Tudósítók.) Csak legyenek nyugodtak, mi jó helyen vagyunk. Itt minden arany és ezüst. Ketten kaptunk egy szép szobát, de még minden gyönyörűt. Csak úgy sűppünk a sok szönyögre. Világos kékek a „fotelunk.” Gyönyört

selyem a függöny. Sellyem a paplan. Meenyezet alatt alszunk. Ide nem jöhet senki, az emeleten van a mi szobánk. Szép veranda is van

Munkácsy né sóhajtozva panaszkodott, hogy mi mindent nem hirteltnék a két leányról Pedig azok tisztességes fejedelmek udvarba kerültek, ugymond, ahol jó helyük van. Elővett egy levelet is, melyben Marika leánya, — ki lithon varráleány volt de vérézékenység miatt nem volt szabad varri — többek között a következőket írta:

Kedden este szervizoztunk először. Ótórától este fél tizenkettőig talpon állunk. Először magunkat hozzuk rendbe. A reggelit mi szervizozuk. Csupa ezüst és arany tálca. Néknk két hercegnők van és egy öreg hercegud. — Többször vannak vendégek. Majdnem mindig. Az asztalra minden másnap friss virágot teszünk. Egész nap talpon vagyunk. Meggyözzek-mosni a sok ezüst és arany edényt. A vizet mi hordjuk fel borzasztó nagy ezüst korsóiban. Majd megszakadunk alatta. No de nem baj. Bizok a jó Istenben. Csak egészségem legyen és akkor nem félek. Blumenschein Vilmosné volt szobaleánya, a Marika is itt van. Szintén mindent dolgozik egész nap. A Madám egy igen nagy szpon. Nagy krokodil. Rossz egy nő. De most már nem félnék tőle. Majd én meg Mici nem engedünk.

Munkácsy né azt is mondta, hogy ötven vannak ott Kanizsárol.

— Iria meg kérem ezt a Zalai Közlönyben, ha lássák a rosszakaróink az igazságot. Jó helyen van leányom, nem féltém.

Igy élt sorsát egy magyar leány Princessa Ismael tejedelmi udvarában, ahol minden arany és ezüst és minden olyan gyönyörű...

HIREK.

A magyar színészek vívmánya.

Hullnak, bulldozgálnak a vaskalapok. Az idők szele lerántja a csontos koponyákról, melyekbe triss szellemen ott a nemzet gémusza. Lepattannak az ault hagyományok, előtételek roszdás lakajai és a jövő zönelének ébresztő hangja mellett kitarulnak a haladás kapui.

Ez a szellem hatotta át a magyar színészek ezidei közgyűlést is, melyen sok szép vívmány között keresztül vitték azt is, hogy a magyar színészek ezentul orfeumokban, dalsarnokokban is működhetnek, kizsírva ezáltal a német nyelvű tinligi-tanligait, melyeknek germánizáló hatása — különösen a fővárosban — igen erőszel volt. Hirtelreben el sem képzelhető, hányféle udvs eredménye lesz ennek a határozatnak. Először is megesappan az esztetőség annak, hogy tehetségés színészek kenyér nélkül maradjanak, másodsor a szimzigartók jobban megbecsülők színészeiket, tudván, hogy tágabb terük van a kenyérkeresete, harmadsor olyan tehetségeknk, kiknek megfelelőbb tré kínálkók a mulatohelyek deszkán, alkalmuk nyílik tehetségük érvényesítésére, helyt adva ezáltal azoknak, kik viszont inkább a szinpadon érvényesülhetnek; negyedsor és legfőképen megmagyosodnak a mulatohelyek és dalsarnokok, amióatt egy egészen új iradalom keletkezik, melynek az lesz a hivatása, hogy szórakoztatva ontsön nemzeti szellemet az alvó, vagy elfajult lelkekbe.

Csodálatos, hogy ezt csak most látták be a magyar színészet intézköréi, melyek a színészet méltóságát feltették attól, ha a színészeknek megnyitják az utat a mulatohelyek, deszkáira. Pedig micsoda méltóság volt az! Utéára vetett, éhezó facér színészek, akiket még a lebujszókló is kinétek, mert kénytelenek voltak szerződés nélkül csatangolni, elzárva attól a nemzeti hivatástól, hogy a dal és költszet erejével a mulatohelyeken is hódítsanak. Ezt az állapotot nevezték el a színészet méltóságának. Hisszen való és igaz, hogy művészet tekintetében az u. n. „bretili”-nek eddigelő nem is volt méltósága a magyar szemekben, de hát könnyen elképzelhető, hogy az Osztrákországból kimustrált és hozzánk vetődött

oseprágókól, az osztrák bretili sűpredekéi nem is igen kölcsönözhettek méltóságot mulatohelyeinknek. De foglalkák csak el azt a helyet magyar fiúk és magyar lányok, egészségés, jóízűek, magyaros produkcióikkal, majd elválták, hogy a méltóságot a hely adja-e meg, vagy az, aki betölti azt a helyet?

Deszákot tehát azoknak, akik ezt a sokág fanyarnak vélt, de innár alaposan megérett gyümölcsöt leszáktitókák és Hungária ölébe hullaták. Csak néhány esztendő kell hozzá, hogy az egész ország előtt bizonyos váljék ennek a határozatnak udvs eredménye, ha a magyar színészek is mindenekelőtt ezt a szempontot tartják szem előtt, midő a szinpadot felszerelik a mulatohelyek, dalsarnokok idegen láb taposta deszkáival.

És a farsádom el is várja tőlük, hogy a nemzeti feladatokat felismerjék és teljesítsék mindaddig, míg ez országból ki nem pusztul az utolsó német zengőre és ha nem adja derekát a legutolsó labanc. Mindaddig és azontul is! D. S.

— A vármegye rendkívüli közgyűlése. Zalavármegye törvényhatóság bizottsága Herteleány Ferenc emlékeite alatt rendkívüli közgyűlést tartott, amelynek tárgyait a közlési és körgyörök füzetéseknek kiészítése, új ügyzések szervezése, illetve egyes körgyörökök kikerekítése képezte.

— Zalavármegye törvényhatósági bizottságának tagjai Nagykanizsárol. Az alapáni hivatal most állította össze a törvényhatósági bizottság tagjainak 1905. évre érvényes névsorát. A nagykanizsai legelőbb adót fizetők a következők: 10 000 koronás felüli census alapján tagjai a törvényhatósági bizottságnak: Elek Lipót*, Franz Lajos. 5—10000 koronás: báró Guttmann Vilmos*, báró Guttmann Aladár*. 3—5000 koronás: báró Guttmann Ödön, Linzer Béla, Stern Sándor. 2—3000 koronás: Weiser József, Dr. Tuboly Gyula*, Babóchy György*, Szemetics Viktor*, Eperjesy Sándor*, Acél Pál*. 1—2000 koronás: Rapoch Gyula*, Gyöffy János*, Vázner Károly*, Orosváry Gyula*, Grünth Alfréd, Schwarz Adolf*, Práger Béla, Dr. Bentik Ferenc*, dr. Szerkes József*, Ármuth Náthán, Eben-spanzer Leó Unger Ulmann Elek, Fischer Ignác, Dr. Pihli Viktor*, Zerkovitz Oskar, Zerkovitz Lajos, Grünth Henrik, Dr. Trippammer Rezső, Stern Mór, Miltényi Sándor*, Sartory Oszkár, Lány Adolf. 800—1000 koronás: Vidor Samu, Szommer Sándor, Betus Lajos*, ifj. Fesselhofer József, Elek Géza, Rosenfeld Adolf, Löwenfeld Joachim. 7—800 koronás: Schwarz Gusztáv, Schwarz Ottó Mikoss Géza, Schönfeld Miksa, Simon Gabos*. Friedmann Samu, Morandini Román, Köő József, Ledof-zky Ernő, Hiatkó János 608 K 39 f., 1000 koronás: Reichenfeld Gyula, Kohn Alfréd, Mezősas Antal*, Oszterreicher Bernát, Vokoon Antal, dr. Rothschild Jakab, Beltelheim György, Választottak: Deák Péter, Trippammer Gyula, dr. Fábán Zsigmond, Dr. Fried Ödön, Lengyel Lajos, Bancum József, ifj. Hegedüs László, Oszterhuber László, Körtzer György, Saller Lajos, dr. Rotschid Samu, Facs Lajos. — A calligall jörlétek dója öklével alapján készseregen számmított.

— Új napilag Nagykanizsán. A Zala* című helyi lapársnak csatorníkós politikai naptáppá alakult. Mí, akik ismerjék városunk és a megye közönéségét, sajnos, tudjuk, hogy a lapoknak nálunk nincs olyan tekintélyük és súlyuk, mint amikor más megyevárosban. Örömmel üdvözöljük lapársunk és az időzátészés lapitókók céllalkozását Zalamegyében egy önállóan szerkesztett lapra nagy feladat vár, sok orvosonl valója akad s ezért a sajtónak és különösen a Zalai Hirlapirók Szövetségének mind egyik tagja csak óvni akarék kívánhat a derék vállalkozáshoz, mely pártolára érdemes. A lap élén ezután is Szalay Sándor áll, mint felelős szerkesztő.

— A hercegprímás Balatonfürdőse. Vasáry Könyv biboros-hercegprímás* héten hosszab tartózkodására Balatonfürdőre érkezett. Az egyházfélelem auguszton hó közepéig marad kedvező fordulélyn.

— Áthaladás. A cs. és kir. hadgyümizsiter a 48 ik gyalogrezder helyben állomásozó 2-ik zászlóaljához beosztott Horváth József hadnagyot a Kolozsváron állomásozó 69 ik gyalogrezderhez helyezte át.

— A miniszter köszönete. A vall. és közoktatásügyi miniszter köszönetét fejezte ki id. Tarányi Ferencnek azért, hogy a zalamegyei Tarányi* Oszterhuber örök levéltárát a Magyar Nemzeti Muzzeumban örök letéként elhelyezte.

— Az OMKE és Nagykanizsa vasuti öszeaküttetése. Az OMKE legutóbbi lóvárosban tartott választmányi ülésén szóba került városunk vasuti öszeaküttetése a vidékkel. Az öszeaküttetést mostoha viszonyok közt levónak mondották, mely körülmény, valamint különböző tarifális intézkedések a város iparát és kereskedelmét megbénítják. Helta József fejette ki ezeket, kérve a központot a bajok orvoslására, illetve a közlépítésre. A központi választmány csak akkor fog e kérdéssel foglalkozni, ha a zalamegyei kerületi választmányi előkezeti ez ügyet és írásbeli uton terjeszti fel a központhoz.

— Az öngyilkosok hidja. A temetői vasuti hidnak már valóóság legendája van. Valencében van egy hid, melyet a sőhajok hidjának neveznek. Ezt bátran mondhatnánk az öngyilkosok hidjának. Ennek közlében történik a legutóbb vasuti öngyilkosság. A legutóbbi kedden este történt. A 209. sz. személyvonat, mely 8 óra 45 perckor érkezik Kanizsára, a nevezett helyen elgázolt egy embert. A vizsgálat — mert a mozdony a holttestet felismerhetetlenül tette — beigazítja, hogy az illető Molnár Ferenc szőlőléli Nagykanizsán, Hajcsár-utca 19. szám alatt lakó 19 éves lakatos-segéd. Jómódúra mesterlegény volt. Öngyilkosságának oka, mert nem tudott munkát kapni. Nem akart atyjának, kinek 8 gyermekje van, terhére lenni.

— Temetés. Weismayer Márkot, felelős szerkesztőnek ödes atyját f. hó 23-án helyezték örök nyugalomra. A Csengery-utj gyászsházán nagy számú közönég gyűlékezett össze. A gyászsházán Dr. Neumann Ede főrabbi mondott megindító gyászbeszédet és Kartschmaroff Leó megható imát. Dr. Villányinak gyászszete alkalmából igen sokan fejezték ki részvétüket.

— Koszorútöltő adományok. F. hó 21 én elhunyt Weismayer Márk iránti kegyelet jeléül adoztak: Dr. Villányi Henrik 50 K, Dr. Villányi Henrikne, Villányi Agátha k., Villányi István és Antal 5—5 K, Maschaecker Mór és neje, Weismayer Izidor és neje 10—10 K, Deutsch Mór és neje 4 K, Mayer Ödön, ifj. Weismayer Márk 5—5 K, Weismayer Lipót és neje 10 K, Dr. Deutsch Izidor 5 K, Dr. Ollor Mór és neje 10 K. Összesen 124 korona. Az író. Szent egyket.

— Négvárosítás. Blau János dr. nagykanizsai illetőségű katonai segédorvos helyettese, dr. Blau Simon orvos fia, nevét „Ballá”-ra magyarosította.

— A esakörtynai tanítóképző. A esakörtynai tanítóképző 25 évi fenállásának emlékére díszes kötetet adott ki. Ezt a kötetet Margitai József tanítóképző intézeti igazgató szerkesztette. A könyvben fényképek foglaltnak az intézet kül- és belső berendezéséről, bővebb tárgyalják benne az internátust, az oktatásügyet és a 25 éves jubileum leírását. A könyv kiállítása igen díszes. Fischel Fülöp könyvnyomdájában kérvít.

— **Év végi vizsgálatok.** A helybeli kath. főgimnáziumban a 8. osztály tanulók év végi vizsgálati május 6., 8., 10. és 12. é. n. 8 órákor tartának meg. A 8. osztály magánútanulók írásbeli vizsgálati május 13-án, a szóbeli 15-én lesz.

— **Andor György felolvasása.** A nagyközéleti szociáldemokrata-párt meghívására tartotta felolvasását Andor György Aládár, a Ganz-gyár főtisztviselő. Az érdekes és tudományos felolvasás, melyet „Társadalom és természetudomány” címmel látott el a felolvasó, szép számu halgatóságot vont az Polgári Egylet nagyterembe. A munkás-osztály volt túlnyomó többségben, de a földmivel foglalkozók is képviselve voltak. A felolvasó gondosan megírt felolvasásában ügyesen ismerette híres bölcsészek, szociológusok tanait. Felolvasása végén fejtegette a mostani társadalom némely rendellenességeit és arra következtetése jutott, hogy a jövő társadalmi élet a szociálistizmus lesz, mely leginkább beválna annak a missziójának, mely az emberiséget boldogítani. A felolvasott mű elejétől végig rendkívül tanulságos volt, mely egy órái át igénybe vette a halgatóság figyelmét. A dérké felolvasott zsejnos megállították.

— **A munka világ-ünnepe.** A szociáldemokrata-párt nagyközéleti szász bizottsága városi papirra nyomott felhívással fordul Nagyközéleti városi összes munkásaihoz. A felhívás felszólítja a munkásokat, hogy május elsején, „a munka világ-ünnepe” szünetesek be a munkát.

— **Jégenő.** Hogy április teljesen kimerítse szeszadományok szelvényeit, hát júsvét napján Nyíradón és környékén 8–10 percuji jegyet is produkált. Szerencsére a vegetáció annyira hátra van, hogy a jég kárt nem okozott.

— **A magánüzletviselők választmányi ülése.** A magánüzletviselők nagyközéleti bizottságának választmányi keddén este 9 órákor választmányi ülést tart a „Körpost” kiadó terében.

— **Egy tolvajbunda bűnzárlal.** Ittunk már annak a tolvajbundának működéséről, melynek főnöke Magyar József botliszaga volt, aki gazdáját Melcer Jakab Keszey-utcai Itevárán-kereskedőt lopásával több ezer koronás megkárosított. A rendőri nyomozás annak idején egy tíz tagu tolvajbundának a működéséről rántotta le a leplet, kiket a nagyközéleti törvényszék el is ítél. Már az volt hírhedt, hogy az ügy befejeződött. A napokban azonban névtelen feljelentés érkezett a nagyközéleti rendőrséghez, melyben a névtelen a Melcer úgyben újabb adatokat emlit. A feljelentésre megindult az új vizsgálat. A nagyközéleti rendőrség megkeresésére a kikomfortomi csendőrrész Csapi úrolomban 3 cselemlét, névszerint Gombos Ferencét, Kovács Józsefét és Gollinger Józsefét házkutatást rendezt el. A házkutatás alkalmából 72 darab gyanus végűt találtak. A 3 cselemlét vallomása szerint az odnyeket Magyarót képták. A vizsgálat folyik. Nem lehetetlen, hogy még újabb bűnzárlal merülne fel ez úgyben.

— **X kis szerencsejé nagy!** A nagy kir. osztály-sorsajátéki keddi beférő huszán a 600,000 koronás jutalmát és az 5000 koronás fönyereményt a 82621. számú 4/4-ben eladott sorsjeggyel ismét a hírneves Kias Károly és Társa bankháza Budapest, VII. Erzsébet körút 19 szerencsés vevő nyerték, bő immár hármaszoros nyerték meg a 600,000 koronás jutalomnyereményt.

— **A negyedik gyógyszerár.** Kérvényezők meennek, kérvényezők jönnek. A negyedik gyógyszerár úgye csak nem alizik el. Majd minden hónapban akednak kérvényezők a negyedik gyógyszerár felállításának engedélyezéséért. Feljött a város, mondják a kérvényezők. A közegészségügy parancsolja a negyedik gyógyszerár felállítását, hangzik szünetlenül. Most újabb három ilyen kérvény van a hatóság előtt véleményezés végett. Nagyon természetes, hogy az érdekeltek is elkövetnek mindent a negyedik gyógyszerár felállításá ellen.

— **Rendőrök vizsgája.** Reformálódunk fejlődünk. Most már a rendőrök is vizsgáznak. A nagyközéleti rendőrségéről a hat havi próbaszolgálati idő után vizsga követezik. A vizsga célja, hogy a „beöltözött” rendőrökönél ne találkozzunk olyan gyakorlati tapasztalatlanokkal, mint ezelőtt gyakran megtörtént. A vizsga dönti el a véglegesítés kérdését. Csőtörtőkön vizsgáztak Jakszics János 28 és és Várbó György 29-es számu rendőre. Sikeresen állották ki a vizsgát. Véglegesítésre felterjesztették a városi tanácshoz.

— **Ünnepek és a rendőri hírek.** Ünnepnapok után a legcsendesebb vidéki városokban is könnyű dolga van a rendőri riporternek. Ha ugyan van abban a városban újgár. Ilyenkor ugyanis mindig akad rendőri riporter. Verekedés van ilyenkor bőven és gazdagon. A verekedés oka mellékes. Bosszu őrzi harag, öszeszólalkozás, szerelmi féltékenység, bármilyen is az oka, de ennek elintézését ünnepnapra teszik. És ennek meg van a maga logikus oka. Ilyenkor több a népek a pénzre s így jobban telik korcsmározásra, a szeszre. Nagy bordenje van tehát a humánus gondolkodók ama mozgalmának, mely vasárnap és nagyobb ünnepeken beszarják záratni a korcsmákat és pálinkamérőket. Measziire kibátó következménye lenne ennek, melyből csak haszna lenne a társadalmának.

— **X Tizenöt éves fűrdőzés és különféle hirdetett szerek** voltak eredmény nélkül számos csusz és közevény betegnek, kik végre is a híres Zoltán főlekezős használati által teljesen meggyógyultak. Ara 2 kor. Zoltán Béla gyógyszerárban, Budapest, V., Szabadagórt.

— **A cselemlé rubaja vissza nem tartható.** A polgári törvények vételemben vezrik az eladósodott embert. Nem szabad ugyanis felolajni a legszükségesebb ruhanevelket és az eszközöket, melyekkel a végrehajtott szenvedett fel mindennapi kenyérét keresi meg. Most ezt a humánus intézkedést kiterjesztették a cselemlékre is. A közigazgatási bíróság ugyanis egy konkrét eset alkalmából kimondta, hogy a gazda a cselemlé által okozott károkat a cselemlé bérének megfelelő részét visszatarthatja ugyan, de a visszatartási jog nem terjeszhető ki a cselemlé ruhanevelre is.

— **A tőkeszentgyörgyi bucsu.** A vörmezőnek murakói részében fekvő Tőkeszentgyörgyi község templombucsuja e hó 24-én, húsvéthétfőn fényes ünnepség között folyt le. A nagy papieségdíjjel megtartott ünnepi misének lélekemelő mozzanata volt az iskolások magyar cseuke, amely horvátjuk szülőiknek is gyönyörűségére szolgált. Isteniszertelen adta ki magát. Így jutott be a törvényszék tárgyalóterembe is ahol egy alkalmas pillanatban elemelte Lőrinc István hivatalosolga ezútt óráját és elzalogosította 5 koronáért. De csakhamar rájöttek és az „ujszög” urat perbe fogták. Csőtörtőkön tárgyalta ez ügyet Lajpcsig Antal kir. aljárásbíró. Nagyot egy cseudőr vezette elő, mert már április 7-én kellett volna a tárgyalást meg tartani, akkor azonban nem jelent meg: Levelet írt ekkor Lajpcsig bírónak, melyben írta, hogy ő most már jó útra tért, molnar mesterséget tanul és ha most még az egyszer megcobátanak neki, hasznos tagja lesz még a hazának. A bírő azonban tudva, hogy Nagy már többször tett ilyen fogadalmat, elrendelte az elővetestet. Vádoltot tördelmeben beismerete bünt. Elítélték 21 uspi földhátra. Nagy felebbezett. Fogva tartották.

— **X egy praktikus háziaszony títka.** Mindenféle fémtárgyak arany, ezüst nicken, alfeinde, vörös és sárga réz stb. tisztításához a valódi Globus tisztító kivatont Fritz Schultz jun r.-társaságtól Eger és Lipcse használják, mivel pompás és tartós fényt nyer. Minden előbbi kiállítás magasán kiütnetve, s ezen tisztító szer legújabbban a St.-Loui kiállításán a Grand Prix-t kapta, fényes bizonyítéka annak, hogy a Globus tisztító kivatont a legjobb fémes tisztító szer a világon. A Globus tisztító kivatont 3 törvényszerű megeskették kémikus véleménye szerint mentes minden káros alkatrészektől, nem karcos, nem marja a fémeket, nem piszkol mint a fenyésítő pomádék és fenyésítő erjéti soha sem vesztik el. Ezen kívül tulajdonosa folytán biztosították nem remél elterjedését. Havonta több mint 5 millió doboz ezen szerrel töltve jutnak a föld minden országába szétküldésre s nemcsak kácsi és nagy háztartások, sok katonai kántok, vasuti kezelőségek, nagy ipari vállalatok, állandó fogyasztói, a nagyszerű hatásban egyedül álló Globus tisztító kivatont a legértékesebb alkatrészt, a neuburg kivatont, melytől semmi más termék nem mul felül, mialta a Globus tisztító kivatont elismert jószág biztosítva van, a gyártó cég Fritz Schultz jun. Eger és Lipcse a saját bányából gőzszapókkal nyeri. Ezért mindenütt csak a Globus tisztító kivatont használnak, olcsóság mindenkinél meg a legkisebb háztartások is megengedi, s ne engedjük kevesebb erő gyártmányokat rákereszkölni. Kérjünk a drogériák, főszér, szappan és rövid-áru üzletekben Globus tisztító kivatont vörös szalagban.

— **Hazika.** Tegnap pénteken 10 leányt állítottak elő a rendőrkapitányságon cs-vargás miatt. Közülük 2 leány már az volt tiltva a város területéről. Legtöbbszét elárászta itélték. A vidéki illetőségűek elfojtak toncolni.

— **X Hasznos tudnivalók.** Az orvostudomány tanítja, hogy az egészséges emberi szervezetnek naponta két liter vizre van titul szükség: Ez a víz szolgál ugyanis a bevett ételek hígítószere. E nélkül ugyanis a szervezet a megemésztett táplálékot hasznosan feldolgozni nem tudja. Minthogy azonban a táplálékokkal a gyomorban minden esetben igen sok is különböző betegség csírája is bejut, fontos, hogy italt olyan viz használtsunk, mely bakteriummentes legyen, tehát azon csírákat ne szaporítsa, másrészt a táplálékokkal bevett bakteriumokat a gyomorban megölni segítse s végül, hogy a víz a gyomorban rontsa.

Be van igazolva, hogy ilyen élelora a mohai Agnes-víz végtelenül alkalmas, mert teljeen bakteriummentes. Másodszor, minthogy szénásvány tartalmú, a bakteriumok mérgező hatását lerontja. És végül, minthogy a gyomrot alkalmasan igazítja, egyrészt étvágyat csinál, másrészt bőveges elválasztást okozza azon gyomornedveknek, melyek azon kárteknő bakteriumokat megölik.

A mohai Agnes-víz fogyasztását különben is főként tavasszal, kiválteknő lehet ajánlani. Ekkorra ugyanis a téli nehézt táplálkozás után a gyomor nagyon is megkívánja a gyomorjavítót. Másrészt ekkorra esik a legtöbb fertőző betegség, amitő a mohai Agnes-forrás a gyermekek és felnőttek biztosan gyógyja. Gyermekeknél ilyenkor mutatkoznak az angol-kór tünetei, amelyek a mohai Agnes-víz megértálmánál fogva megszűntet s végül tavaszra esik a legtöbb szűlés, tehát ilyenkor van a legtöbb szoptató asszony is, akiknek a mohai Agnes-forrás fogyasztása azért fontos, mert ez a víz a tejelválasztást nagyon fokozza.

Háztartások számára nagy üvegekben a mohai Agnes-forrás különben olcsón kapható.

— **X Pompás tükörsima fényt és tartós szép kinézet kölcsönöz minden cipőnek** Globus a legjobb és főomabb a jelenkorban, gyártva a világhírű és Fritz Schulz jun. r.-t. kémia gyárai által Eger i. B. és Lipcse, bár többször kitüntetve a legutóbb a St.-Loui világiállításán a legmagasabb kitüntetést „Grand Prix”-t kapta, a legjobb bizonyítéka annak, hogy „Globus” kiváló jó készítmény. Globin gyorsan tartós fényt és szép feketeséget kölcsönöz a bőrnek a Globin káros anyajoktól mentes, zsírtartalmanál fogva a lábbal puhán tartja, a bőrt tartós és vízhatlan lesz. Mindent öszveve a Globin egy

A fiatal anyáknak nemcsak a csecsemők ruházatáról szükséges gondoskodniuk, sokkal fontosabb a gyermekek táplálkozása, ha nem képesek azokat maguk szoptani. A csecsemők táplálkozására legjobban alkalmas a gyermek korának megfelelőleg hígított tehéntejhez Kufeke gyermekisajt hozzátevével, mely nemcsak a tápláléknak egy nagyobb tápszert az izom és csont fejlődés részére ad, hanem még a gyomorban a tehéntej durvább olvadékát megakadályozza és meggyógyítja az erős tehéntej által okozott gerjedéseket a bébelben és így a gyermeket a gyomor- és bélhurut betegségekől megkíméli. Nyáron tehát a Kufeke liszt gyermekeknek ugyszólván nélkülözhetetlen. Hogy ezen szer mennyire elérte az anyák elismerését, különösen az orvos-felügyelők megkíméli, Magyarországon, Németországon stb. orvosainak ezreltől ajánlja lesz.

általános cipőasztaltól szer, mely elismert elődjétől fogva általánosan kedvelt lesz, s melynek elterjedése átváltó-évre növekszik. Nagyon takarékos a használatban, miután a cipő Globin-nal egyszer jó bekenés és előörztetés, a jövőben csak a legkevesebb be-dörzölést igényli, hogy az előbbi pompás fényét visszakapja, tehát egy nagyon olcsó és praktikus bőrtisztító szer. Globin egy háttartásból se hiányozni se nem. Minden megvesztett helyen és falragszásoknál ajánlott eladási helyen kapható olcsó helyen, drágán is. Ajánljuk, hogy a dohorozkó „Globin” szót sat legyen. mert a j-gy törvényesen óva van.

X A gyönyörűen fekvő „Töbélházi” gyógy-fürdő Grác mellett ismét dr. Blumauer A. ur ki-próbált kezében van a fürdő vezetősége azon tö-rekszik, hogy a vendégeket mindenféleképp kielé-genti, s azért a lakás iránti kidereszködésé már ma nagyon sürűnek.

X A szerencse megragadni tanul, mert a szerencse mindig közeledben van. . . Goethe adja ezt a tanácsot utrautalóval az életre Ne hagyjuk hát Fortuna természetazon újmatását figyelmen kívül. Lukács Vilmos ismert bankháza a m. kir. osztály-orszájatek legutóbbi huzású örösi dídadit aratott. És a bankháznak majdnem csupa vidéki vorjé volt az, akiknek a szerencse kedvezett. Alig érkezett meg Lukács Vilmos ur a cég főnöke Nagy-Károlyba hogy kifizesse ott a 200000 koronás fönyereményt nem telt bele 24 óra és ezen bankház szerencsés véneinek jutott megint a 400000 koronás fönyeremény. A bank-ház a legutóbbi sorjáték alkalmával két millió koronát meghadó örösi ő-szveget fizetett szerencsés véneinek. Lukács Vilmos bankházának mesé szerencséje a fővá-roshban közbeszéd tárgya és irigység nélkül ismeri el mindenki, hogy a szerencse istenője érdemes emberre pazarolja kegyeit, mert a Lukács-bankház szigorú szol-dóságával, titoktartásával s vorjével szemben tanusított őzrelten előrékényességével közkedelésre tett szert; mely az ország háttarain túl is ismeretes. „Isten áldás Lukácsnál!” — példabeszéd lett és szántalan tény igazolja ezt a közmondást. Amit másutt álomköny-vekkel, kómpikáknal napfarkakkal és egyéb szökőg-észkökkel próbálnak elírni — mindazt pótolja ez a varázsigé: Isten áldás Lukácsnál! A szerencsét nem lehet kérészkölni, — a szerencse mindig köze-lünkben van — csak meg kell ragadni, mint Goethe mondja. És ez a szerencse állandóan hű volt és hű is marad Lukács bankházához, mindfolyva olva-óink-nak nem adhatunk annál jobb tanácsot: a vá-órlásuk osztályorszájatek Lukács bankházából, melyek hely-ben kizárólag ifj. Wajdits Józsefnél kaphatók.

A közönség köréből.

As e rovatban közöltékért a tele ősség a beküldött terheik

Egy kis rovás.

Tekintetes Szerkesztőség! A „Zsai Közöny” egyik számából értesültem, hogy beszkaják nálunk hozni a városi csendőrt. Az érte lelkezedők ettől agyszólán mindennek javulását remélik. Nem tudva azonban bevárni ezt az ideális kort, o lap utjáu hírom fel egy sajnálatos dolgra a nagykani-zsai rendőrség figyelmét: Régi pauszsa városunk közönségének és a hozzájuk jövő idegeneknek, hogy a helybeik bérkosci, vagy magyarul a hakerok rossz állapotban vannak. Nemelyek piszkos, roznyos, törött. E hétéen a vasutnál egy véletlen folytán magam is ilyen kocsiá uttam, amely olyan retten-tesen rossz volt, hogy mellékutakon bukálva haj-tattam lakásomra — szégyenből és őrtülem, hogy bajom nem eett a roz-s kocsin. Nem ártana egy kis intőzkedés. Tisztelettel

egy nagykassai utas.

ANYAKÖNYVI HIREK.

— Április hó 22-től 28 ig. —

Halálhíradások:

Weismayer Márk, 79 éves, magázó.
Bolf Mária, 8 hónapos, földmíves gyermeke.
Tislér István, 14 napos kömüves gyermeke.
Mirics János, 10 hónapos, cseléd gyermeke.
Horváth József 11 hónapos, börtönőr gyermeke.
Halasi Adám, 38 éves, asztalos.
Szabó József, 6 éves, munkás gyermeke.
Feld Mária, 16 hónapos, kalauz gyermeke.
Zavilla Etelka, 3 éves, postaiatit gyermeke.
Novácki Józsefné, Kriván Margit, 28 éves, jbiróság hivatalnok neje.
Bagonyai Józsefné, Hegedűs Anna, 51 éves földmí- ves neje.
Óz. Ificsai Lászlóné, Akóci Rozália, 80 éves, magázó.
Óz. Hirsch Edéné, Polák Katalin, 80 éves, magázó.
Molnár Ferenc, 18 éves, lakatos segéd.
Óz. Bogdán Lajosné, Rosa Irma, 77 éves, magázó.

Házasságot kötött:

Kleé Mihály, könyvkötő — Ezyed Emmával.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

— Többeknek. Valóban örövendük, hogy husvetti számunkban közzét cikkeink elismerésben részesültek. Jól esik, ha őzvetlen munkánk méltánylát talál. A dicséret nem bennünk, hanem azt a tevékeny munkatársi gárdát illeti, amely lelkesen segít bennünket munkánkban. Mi mindig azon leszünk, hogy alkalmazkodjunk olvasóink ízléséhez. Lépet tartunk a viszonyok változásával és törekedünk lapunknak — mely immár a negyvenegyedik év-folyamatát futja — érdekességét emelni. Eddig — ha szabad hinni a hozzáuk érkezett véleményeknek — szerény tehetőségünkkel és erőnkkel mindig eltaláltuk a hangot, mely visszhangot keltett. Erre törekedünk ezután is. Egyébiránt közönség jóakaróink érdek-lődését.

F. L. Budapest Lapunk helyettes szerkesztője Gáspár Béla bejelentette, ki májt év november óta van újabb lapunk szerkesztőségének kötelékébe. — Müller Már munkatársunk Fiumében. Többi kérdésére egyik régióbi szá-munkban feleltünk. — G. D. Kuldje be cikket. Mi minden közérdeku cik- ket közlünk.

Foulard Selyem

60 kr. től 3 frt 70 kr.-ig méterenkint blousok és ruháknak — Bismont és már elváltva a házhoz szállítva. Nagy mintagyűjtemény aazonal Henneberg selyemgyár Zürich.

VEGYES.

Meghibáztó gyógyhasználat. Zavart emésztéssel ellátott egyének. Mik étvágyhiányban, felfuódlásban, gyomorgerőkben és rendetlen aszkelelésben szenvednek, a „Mell-féle asid-litz-per” használata által rövid idő múlva visszanyerik egészsé-güket. Egy doboz ára 2 korona. Széküldés naponta után-vételrel Mell A. gyógyszeres, és, és kir. udv. szállító Altai Becs, 1. Tuchlauben 9. Vidéki gyógyszerárakban kitarozottan Mell-féle készítmény kérésre az ő gyári jelszavával és alá-írásával.

Nyilttér.

As e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztők.

MATTONI ERZSÉBET SÓSFÜRDŐJE

gyógyhely Budapest (Budán).
Fürdőidény: április 23-tól október 15-ig.
Kiváló gyógyhatással bír

női bajokban és altsiti bántalmakban.
Rendelő orvos a gyógyhelyen. — Egészséges fokvós, jata-nyos lakások, jó vendégül. — Villám vasúli őssze-kötésben a fővárossal.

MIT IGYUNK?

hogy egészségesen megőrizzük, mert csak a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer. — Elsősorban a mohai

ÁGNES-

forrás mint természetes szénsavdús árányvíz, feltét-lenül tiszta, kellemes és olcsó ásványvíz; dős szau-astartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőz-ólemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyóknál fogva kitűnő szere a legkölfölőbbébb gyomor-, légo-és húgyzervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Ágnes forrást, ha Ágnes- ből-és léghőhűtővel száta-dolmi akarunk. Dr. Kéty.

Használjuk a mohai Ágnes forrást, ha a májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk. Dr. Glas.

Háztartások számára másféleforrású vizemivel nagyobb ővegekben minden kétes értékű mest-terezesen szénsavval telített vizet, sőt a sóvdávizet is olcsóbban adja, hogy az Ágnes-forrás vizét a legzserényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelj borz — Kedvelj borviz.
Kapható minden fűszerüzletben és első-rangú vendéglobben.

A Szinye-Lipóci Lithion-forrás

Kitűnő sikorral használtatik
Salvator
vese-, húgyhólyag- és köszvénybántalmak ellen, hűg-dara és vizelet nehézségének, a cukros húgárnál, továbbá a légző és emésztési szervek hurutainál.
Hűghajtó hatású!
Vasmentes! Könnyen emészthető! — Csirmentes!
Kapható ágyasgyógykezelésben vagy a Salvator-forrás üvegbotájánál Bérgyász.

Gyomorgés, felfuóadás bőfóges
legfőbbnyire jelei a megzavart gyomor és bél-teréknyárgók, melyeket nem szabad figyel-men kívül hagyni. Ajánlatos is ilyen bajok megakadása vagy megszüntetése ellen robitéki „Templonforras” inni, mely orvosság és álta-lánsan rendeltetik a „Styria-forrás” erősb és csak időközönként itató.
Nagybani raktár Magyarország részére
HOFFMANN JÓZSEF-nél
Budapest, Háthory-utca 8. szám.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ
AZ EGYEDŰL ELISMERT KELLEMES-IZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

NESTLÉ FÉLE gyermek-liszt.

Félműhatatlan
gyomorfelépők, diátrheában, bélturibusz szenvedők számára.
Kapható gyógyszerárak és drogueriákban.
Kisérleti czelokra fel dobozok 3 1 Korona.
A liszteti szűrésznélnek próbadozások és díjazatok meg-
rendelkezésre állnak a NERUDA NADORNAL féle
sz. korsz. lárban BUDAPEST, IV. Kossuth Lejcs utca 7 sz.

A legjobb alpesi tejet tartalmazza.

Kérjen mindenki

saját érdekében

**Valódi Kathreiner-féle
Kneipp-maláta kavét**

csak oly csomagokban, a melyek a
Kneipp páter védjegyét és a Kath-
reiner nevet viselik, és körülje pondo-
san a súlyny utánaatok elolgozált.

0211a

HIRDETÉSEK.

LIPIK

Szlovóniában elsőrendű fürdőhely.
Egyetlen jód tartalmu alkalikus hő-
forrás (64° C.) a kontinensten.

A lemjávisi vasut állomása (Dagossellon át) Azon-
kívül Pakrac, Lipik déli vasut állomása. Kitérítve:
Budapest, Bécs, London, Róma, Brüsszel

Elsőrangú hévíves fürdők, vízgőzintézet, Bulling-
féle inhalátor, diatetikus konyha, katonatiszt gyógy-
ház. Főnyesen berendezett gyógyterem, kávéház és étter-
mek nagyvárban park, fedett sétány, terezen, kitűnő
gyógyászilodák, villamosvilágítás. Félműhatatlan hatan
gyomor-, bél-, gége- és egyéb hurtaikkal, közszeynéi
és csuszos bajokkal, ischiassal, osontbajokkal, hasár-
bél izzadányokkal, valamint minden mély- és vért-
betegségekkel. A fürdőidény alatt tíz kiváló orvos rendel.

Lipiki hévíves széküldés követlenül a forrástól, to-
vábbá Édeskuty L. cégtől Budapeston.

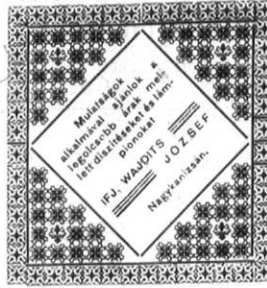
Lipiki forrásó közvetlen a fürdőigazgatóság nál ren-
delhető. — Hévíz felvilágosítással szolgál.

a fürdőigazgatóság.

Globin

a legjobb és legfinomabb
czípfőtisztítószert

Ki szereti

a gyöngéd, azapító adkúll, tisztá arcot,
puha ama bőrt és rózsás arcóbort? az
mosakodjék napjontként, az ismert medikál

BERGMANN-féle

Lilio tejszappannal

(Védjegy: 3 bányász)

vagy Bergmann & Co. Drezda és
Tetschen a/B.

— Ára 80 fillér. —

Kapható: **GELTSCH** és **GRAEF**
„DROGERIA” Nagykiszáns

Védjegy: „Horgony”.

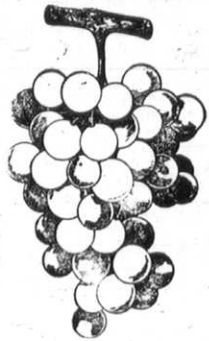
**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult hákszer, mely
mar több mint 35 év óta legjobb fajjalom-
csillapító szernek bizonyult közszeynéi,
csoszal és megülésekket bejorzosze-
kenyen használa.

Figyelemztetés. Silány hamisítványok
miatt bőváraleskor óvatosak legyünk és
csak olyan utvegt fogadjunk el, a mely a
„Horgony” védjegyével és a Richter cég-
jegyzővel ellátott dobozba van csomagolva.
Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 korona és úgyszólam minden gyógy-
szertárban kapható. — Főraktár: Török
József gyógyszerésznél, Budapeston.

Richter gyógyszerüzara
az „Arany orszálohoz”, Prágában,
Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennap széküldés.

„Milliontulep” Nagysz.

Legelőcsöbber árák!

Legelőcsöbber árák!

Szép és tartós szőlője

csak annak lesz, aki legyen kéri Magyar-
ország legelőcsöbber az őstkolá nak ár-
egyet, amely szőlősköla állami segélyt
és állami teljeyelet mellett létesült.

Schalek Henrik

HIRDETÉSI IRODÁJA

Bécs, I., Wollzeile 11. földszint és I. emelet

Alapítator 1873 & Telephon 809

A cs. k. postatakar-kepzőtar Clearing-szám-
lája 804 816.

sajálja magát hirdelési megházások gyors
és olcsó mintözésére bel- és külföldi újságok
razára

Szaktanácsok, hirdelési tervezetek, arza-
basok díjmentesen
Legjobb nagy hírlap-árjegyz-k hirdetőkknek
ingyen és bérmentve

Saját ügyüteményes-hirdet

rovat a

„Neue Freie Presse” és „Neues Wr. Tagblatt”

hirdetokban mindennemű hirdetés részére,
mint: Adas-vételi közlések minden illet-
ségek, Tára képvisletti ügyökli, állás-
kereső, ajánlati hirdetések stb

„AZ ANKER”

élet- és járadék-biztosító társaság.

Igazgatóság:

Bécs, I., Hoher Markt 11.

(Ankerhof)

Vagyon 1903 végén

Biztosítási állomány 1903. végén

Kifizetések

Magyarországi vezérképviselőség:

Budapest, VI., Deák-tér 6.

(Anker-udvar.)

160 millió korona.

521

261

A társaság eszközei: Mindennemű tőkebiztosításokat halál-
esetre, kiházaitási és agkori ellátási biztosításokat, továbbá
gyermekbiztosításokat nevelési járadékkal és anélkül, melyek-
nél a díjzetés a szerződő korábbi elhalálozásával megszű-
nik, életjáradék-biztosításokat, meghatározott és olesó díjak
mellett.

A társaság vagyonából Magyarországon 1903. év végén
26 1/2 millió korona van elhelyezve.

Mindennemű felvilágosítást készségesen és díjmentesen nyujt
a **HAVAS SAMU** és fia cégnél
lévő Zala megyei főügynökség, Nagykiszáns, mely prospektusok-
kal és díjtáblázatokkal költségmentesen szolgál.

**MIRDETÉSEK fel-
vételnek a kiadóhivatalban**

Isten áldása Lukács Vilmos bankházában!

A most befejezett XV. m. kir. szab. Ostályorsjátékban még addig söhánesen letező eredményt értünk el, miáltal jelszavunk „Isten áldása LUKÁCS VILMOS bankházában!”

ismét a legfényesebb módon beigazolást nyert. — A m. kir. szab. Ostályorsjáték

legnagyobb főnyereményei

olyan sorsjegyekre estek, melyeket mi adunk el szerencsés veendőinknek, és pedig:

400000

korona a 46963 sz. sorsjegyre

10000

korona a 27315 sz. sorsjegyre

200000

korona a 45344 sz. sorsjegyre

10000

korona a 49581 sz. sorsjegyre

50000

korona a 60639 sz. sorsjegyre

10000

korona a 67137 sz. sorsjegyre

25000

korona a 37115 sz. sorsjegyre

10000

korona a 80045 sz. sorsjegyre

és ezeken kívül órásai mennyiségű kisebb nyeremény 200 koronától 5000 koronáig körülbelül

2,000,000 korona összértékben.

Szerencsesorsjegyek a fenti bankházból

1 1/2 1 1/4 1/2 1/4 sorsjegy
2.50 3. — 4. — 12. — korona

eredeti árban helyben és a környékön kizárólag csak az alant jegyzett üzletnél kaphatók.

IFJ. WAJDITS JÓZSEF papirkereskedő
Nagykanizsa, Deák Ferenc-tér.

Vasárnap f. é. május 14-én
Belovárt, Körös-Verőcei vasuti vonalon az

V. PARASZT-LÓVERSENYT

és ezzel kapcsolatosan

NAGY LÓVÁSÁR

lesz megtartva, melyre lókedvelők és venni szándékozók czennel meghívotnak.

A vásár délelőtt, a lóverseny pedig délután lesz.

Felhajtatnak körülbelül 2000 lovat.

FONTO

GYOMORAJOSKNAK!
Étvágyhiány, gyomor-
fájalmakat enyhítse,
emésztési zavarokat, fi-
jálkat stb. megszűntet
azonnal a világhírű valódi
BRÁDY-GÉLE

MARIACELLI GYOMORCSEPPEK.

Sok ezer kórúzó és élmesítő anyagot!
Kis óráig használni utánaifal 80 fillér,
nagy óráig 1-40 korona.

Főváros: BRÁDY C. Gyógyszárna

Gyógyszárna kapható:
a Magyar Királyság: Bécs, Bonna, Brinn, Bra-
nyva, Kijev, Leningrád,
5 kor. behozás után 6 kis óráig, 4-50 kor.
bektödése mellett 3 nagy óráig has. bef-
mentre külf. Képpalae Magyarországon
része: **TÓRK JÓZSEF** Gyógyszárna
Budapest, Király-utca 12

Üvegekben utaztatni! A valódi **MARIA-
CELLI** gyomorcseppek fenti sorsjegyre is
alkalmasak kell, hogy ellátás legyenek.

1868 óta forgalomban.

Berger-féle gyógy-kátrány-szappan,

mindennemű bőrkitégek

ellen, nevezetesen szűk pólóval, szűk ruhákkal, egyszerű
leg egyszerűbb, díszes, legelő, lélekedés, leg- és szálkákra
ellen. A Berger-féle kátrány-szappan tartalmazza a fűszáraz
més 40% és minden egyéb a kereskedelemben átlátszó kátrány-
szappanoktól lényegesen különbözik. **ÉRTS** bőrkitégek ellen
"Berger-féle kátrány-szappan" szűk

Berger-féle kátrány-kénszappan.

Mint gyógyító kátrány-szappan az erősítő tisztító hatásúval
alkalmazható, a szemcsés anyagot teljesen eltávolítva a
szappanban létező, mindezt az új szappan mindenütt
használatos!

Berger-féle glicerin-kátrány-szappan

Mint kiváló bőrgyógyászati és szőke tisztító
szappan!

Berger-féle borax-szappan.

Kitégek, napfény, szappan, sültesár és egyéb bő-
rkiégek ellen.

Az minden fajnak **70 fillér** használati
mennyiségű együttes. A vásárlástól határozottan
Berger-féle kátrány-szappan és borax-szappan
hűtés és szárazság, az új szappan védjegyre az a
G. Hell & Comp.
szappanok minden cim-
kijelölésével.
Külföldi árusítók:
Berlin 1883-ban és
a szappanok és a párisi világtalálkozásokon.
Eminőségű és a párisi világtalálkozásokon.
A szappanok és a párisi világtalálkozásokon.
A szappanok és a párisi világtalálkozásokon.

Kapható minden győrtárban és hasonló üzletben.
Nagybun: **G. Hell & Comp., Wien I., Eberstr. 8.**
Magyarországi főosztály: **Tórk József Gyógyszárna, A.
Budaörs, Király-utca 12.** **Thalitschauer & Söhne, Szeged, utca 12.**
Kisbunban: **Magyarországi főosztály: Tórk József Gyógyszárna, A.**

Raktár Nagykanizsa: Práger Béla gyógyszerár,
valamint Magyarországon több győrtárban.

HIRDETÉSEK FELVÉTELNEK E LAP KIADÓHIVATALÁBAN.

INGYEN

képi kiváratra mindenki a mi
— **Érdekes általános árjegyzékünket** —
több mint 1500 képpel, mely bármily szűk
ségielti szer vagy érdekes újdonságoknál nél-
külözhetetlen. Egy levelező-lap a pontos cím
megjelölésével elég, mire bérmentesen küld-
detik az Érdekes hiteles árjegyzék

KERTÉSZ HENRIK által, **Wien,**
Fleischmarkt 18-243.

CSAK LOBOSITZI

Csokorjádé, Czukoráru, és
pótlékgy gyárak r. t. gyártja
a régóta legjobbnak
bizonyult

KÁVÉ-

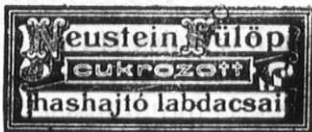
pótlékokat, mint
szav. tisztá sűge kávé
Kávé-Dara
Mokka-Dara
kikoriastest fadóbozokban és
gömbölyű csomagokban
erősítő Maláta kávé, és a
többi kávé

PÓTLÉK!

Minden fűszerkereskedésben kapható.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

(Neustein-Fölöp ERZSÉBET labdacsalok.)
E pillulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsüldök, mentek minden ártalmas anyagoktól, az alinté szerek bajainál legjobb eredményre használhatóak, sem jobb s mellette oly

gyengéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer ártalmatlan, mint e pillulák a

SZÉKSZORULÁS

legjobb betegségek forrása ellen. Szukrozott kálsajk végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pillulát tartalmazó doboz 30 fillér egy tekercs, mely 8 dobozt, tehát 120 pillulát tartalmaz, csak 2 korona.

2.45 korcsalótelegese beküldés melléit egy tekercs bérmentve küldött.

ÓVAS! Utánzásoktól különösen óvakodjunk. Kérjük határozottan Neustein Fölöp hashajtó labdacsalot. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és „Neustein Fölöp gyógyszerész” aláírással van ellátva. A kereskedelmi törvényszékiileg védett csomagjaink aláírásokkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÖLÖP

„Szent-Lipóthos” címzett gyógyszerára, Z. K. 17/10
BÉCS, I. Plankengasse 6.

Kapható Nagykanizsán: HELUN LAJOS és RIKR GYULA gyógyszerészeknél.

Könnyen megemészthető erősítő

A legjobb egypillulós seggelt

Kakao, oldódó, édesítő

egy-kettőre készen van.

SUCHARD

Csokoládé

főzése és nyersen való évszre egyaránt a legjobb

Tiszta Kakao és csukor

Grand Prix Paris 1900

Elő- és utóidényben tetemes árengedmény.

Idény: május—október.

(Téli kúrák október—április hónapokban.)

Ásvány- és iszapfürdő

a szlovén kőéphyegység gyönyörű völgyében, a déli vasut állomása közvetlen összeköttetés Budapest és Béccsal.

Vastartalmú hóforrások és iszapfürdők Hefók 34° 50' O. Márvány-, porcellán-, tükör- és lapfürdők. Hidegvíz gyógykezelés. Fangoosztály (iszapgyógyulások). Kiváló gyógyerőanyagok az összes női bajoknál, vérértékesítő, közbvény és csuszos bajoknál, valamint idegbántalmaknál. Szép berendezésű lakosok, olvasóterem, kitűnő fürdőnekek, kölcsön könyvtár, lawn-tenis, tekepálya és egyéb sporteszközök. Remek sétányok az árnyas parkban és határos erdőben, érdekes kirándulások, legnagyobb kényelem, olcsó árak. Kitűnő étkezés a fürdő szállodában, havonta 1. oszt. 92 K., II. oszt. 72 K. — Prospektus és fényképekkel szívesen szolgál

Daruvár fürdőbörlet igazgatósága.

Ujdonság!

COOK & JOHNSON'S

amerikai szab. Tyukozom gyűrlű.

A legjobb és biztosabb szor. Kitűnő hatással, azonnal tájédomosillapító.

Kapható az osztrák magyar monarchia összes győgytáiraiban. Darabja hórtekben 30 Ft, 6 darab dobozban 1 korona Postán 20 fillérel több. — Főraktár: Magyarország részére: Tórek József gyógyszerésznél, Budapest, VI. király-utca 18. Központi raktár: Ausztria-Magyarország részére: „ZUM SAMARITER”, Grac.

Hirdetések

Böcci lapok,

továbbá az összes kül- és belföldi újságok részére a legolcsóbban csaknál

RUDOLF MOSSE,

Annoncen-Expedition WIEN.

I. Bez., Kolleralte 2

Nyomatott Ifj. Wajdits József könyvnyomódjában Nagykanizsán.

1/11 905

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírást tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok lazós gyógyhatása a legmáskasabb gyomér- és atestbántalmak, gyomorgörce és gyomorbőr, rögzött székrekedés, máj-bántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb adóbetegségek ellen, e jeles háziáru nek évszredek óta mindig nagy-bb atterjedést szerzett. — Ára egy posztaliti eredeti doboznak 2 kor.

Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SÖS-BORSZESZ

Csak akkor valódi, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét tünteti fel. A Moll A. Sös-Borszesz neveseseten mint tájédomosillapító bedőzöllet szer közevény, csusz és a megőlése egyéb következményeinek lecsomértesebb népszor Egy szesliti eredeti ávág ára 1 kor 90 fill.

MOLL Gyermekek szappanja.

Legújonabb, legjobb módszer szerint készített gyermek és hölyg szappan a bár okszér ápolásra gyermekek a feloldott részere.

Ára darabankint — 40 fill. Öt darab — 1 kor. 80 fill.

Minden darab gyermek-szappan Moll A. védjegyével van ellátva

Főszétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs: Tuchlauben 9. sz.

Videki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Raktár: Nagy-Kanizsán **Rosenfeld Adolf Fim.**

ÉN, CSILLAG ANNA

a 185 cm hosszú leretey hajammal, melytől saját találmányu hajkenőfőző 4 hónapi használat után kaptam. Ez tehát a legjobb szerek lett elsőmre a fejőre arctólóssere; elősegíti uraknak az örötléss, toll szakállólvást és már rövid idei használat után egy a hajnak, mint a szakállnak, természetesen fényt és tömötltséget kölcsönöz és megemeli őket az ideleltili Szűrlőáló a legmáskasabb korig.

Egy tetőly ára 1, 2, 3 és 5 forint.

Postai szétküldés naponta az ár előre való beklidése vagy utánvét mellett az egész világra a gyár-ból, ahová minden megbízás küldendő

CSILLAG ANNA Wien, I. Graben 193.

Főraktár Nagykanizsán:

GELTCH & GRAEF,

DROGÉRIA, a „Vörös kereszt”-hez Cseugeri-n.

A JELENKOR LEGJOBB TETŐFEDÉSI ANYAGA

ETERNIT PÁLA

MAGYARORSZÁGI KÖZPONT:

ETERNIT MŰVEK HATSCHÉK LAJOS

BUDAPEST-VI., ANDRÁSSY-ÚT 33.

ÓRIASI SZERENCSE TÖRÖKNÉL!

Felülmulhatlan az a szerencse, mely bankháznak kedvez. Rövid idő alatt **19 millió** koronánál több nyereményt fizettünk ki nagyraecskült veivőinknek; egyedül az utóbbi 6 hónapban a **2 legnagyobb nyereményt**, és pedig:

a **602,000** koronás nagy jutalmat a 98924. sz. sorsjegyre,
a **400,000** koronás legnagyobb főnyereményt a 83451. sz. sorsjegyre,
továbbá **100.000, 80.000, 70.000, 60.000, 25.000, 30.000,** több **15.000, 10.000** koronás és ezeken kívül még sok egyéb nagy nyereményt.

Ennélfogva ajánljuk, hogy a legközelebb megkezdődő, a világ legsélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt és rendeljen nálunk egy szerencsesorsjegyet.

A most kezdődő **16 millió** ror-jegyre **55.000** pénzyereményt jut magyar osztálysorsjátékban ismét **55.000** és összesen **14 MILLIÓ 459.000** korona hatalmas összeget sorsolnak ki.

Mindenki keresse nevéét!

Mindenki kísérelje meg szerencséséjét azon számmal, mely neve vagy családnevének neve mellett áll.

Ádám	301	Oecilia	58156	Gollner	72820	Janos	82987	Mano	82559	Salmson	3595
Ador	1184	Osztobán	58118	János	32842	Jedó	82185	Maros	2311	Samo	7979
Adorján	13892	Sándor	3776	Georgy	98716	Jolán	2977	Margit	7208	Sándor	17145
Adorján	3013	Vera	3389	Agnes	4459	Joska	7570	Marta	17707	Mari	29019
Agnes	32511	Dénes	13426	Giulia	3776	Joska	11220	Károly	72014	Bercita	14025
Aladar	31542	Dezsdő	30933	Guustáv	18381	József	21182	Martha	14608	Sobestény	24759
Albert	41896	Dóra	34365	György	3786	Fülöp	30982	Károly	3474	Takony	68748
Alfréd	36119	Dorozsmán	36969	Gyula	23918	Juliana	16428	Katla	49306	Szerecs	57116
Alon	72418	Ezli	44110	Hedwíg	72825	Karolin	16478	Melánia	48664	Tamas	89778
Amália	82718	Helen	46516	Helen	46516	Karoly	16478	Erzsi	16478	Andó	38822
Ambrus	83145	Hévíz	72871	Hesuritta	19167	Katinka	14515	Hilky	53895	Toru	83500
Andor	3642	Klak	52884	Hesurka	74881	Kauser	8976	Miklós	88278	Tibor	298
Andás	396	Klára	396	Hermann	82126	Károly	32126	Miklós	32126	Timon	19451
Anna	494	Kunil	58829	Hermánna	84317	Klára	82126	Milan	7295	Timon	19451
Anna	32117	László	1784	Ilona	3790	Klára	7186	Miklós	82126	Tibor	298
Aranka	36026	Madro	3641	Hébert	6311	Korval	15882	Mária	22016	Tóbiás	16060
Armand	13116	Érdő	13116	Hégy	18127	Korvina	17089	Háador	28181	Dyán	31186
Arvid	41445	Erzsébet	31143	Kunbert	31143	Korval	15882	Narcsin	31179	Valéria	40709
Arvid	4420	Ervin	3697	Thaly	3697	Kristina	24805	Oiga	48713	Vassal	36018
Arthur	4480	Frida	4480	János	3697	Lajos	48108	Orbán	15666	Vendel	16030
Auréli	19142	Erzsébet	36834	Imre	29447	Kristina	46578	Orbán	15666	Viktor	18971
Aulina	72813	Esther	36471	János	36834	Laura	36834	Orbán	15666	Viktor	18971
Balázs	32326	Etel	36182	Lilla	36182	László	72878	Orbán	15666	Vilhelma	83802
Bálint	83158	Fabian	72878	Ilma	72878	László	82765	Orbán	15666	Vilma	5266
Barnabás	88811	Felix	52887	Ilona	52887	Lauka	32125	Pál	592	Vilmos	3818
Bela	369	Ferdiánd	82118	Imre	369	Leo	369	Paula	369	Vinco	18855
Benedek	13241	Ferenc	52821	Ipoly	52821	Léonia	219	Paula	369	Vinco	18855
Berta	13424	Frida	7290	Ipoly	5422	Lidia	17568	Péter	28817	Zoltán	34964
Berta	39872	Fruedrika	3444	Jede	13272	Léonia	22909	Petrka	28927	Zsigmond	18112
Bertalan	25230	Frida	13426	Erma	11185	Lóránt	31120	Pista	28785	Zsolt	11270
Bianka	31281	Frigyes	31281	Cecé	31281	László	24272	Rafael	48712	Zsuzsanna	16021
Bodó	30288	Fülöp	30288	Imre	34324	Lorintó	39189	Regina	37298		
Bogán	34271	Gábor	31894	Leó	48161	László	54272	Richárd	48712		
Borhida	80148	Gábor	36841	Iván	36841	László	35114	Róbert	56429		
Borka	72818	Géppár	56111	Jakab	16256	Melvin	12111	Rozsika	82979		
Bruno	32584	Géza	3164	Janka	72841	Manfred	72841	Rudolf	3276		

Legnagyobb nyeremény esetleg **1.000.000** korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyer. 400.000, 200.000, 2 a 100.000, 1 a 90.000, 2 a 80.000, 1 a 70.000, 2 a 60.000, 1 a 50.000, 40.000, 5 a 30.000, 3 a 25.000, 8 a 20.000, 8 a 15.000 36 a 10.000 és még sok egyéb nyeremény.

Az I. osztályú sorsjegyek tervezési árai:

$\frac{1}{2}$ eredeti sorsj. frt — .75 vagy k. 1.50; $\frac{1}{4}$ eredeti sorsj. frt 1.50 vagy k. 3 — $\frac{1}{8}$ — — — 3. — — — 6. — — — 6. — — — 12. — — —

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket fenti eredeti szerencsesorsjegyekre kérünk azonnal, de legkésőbb

1905. évi május hó 7-ig

bizalommal hozzánk beküldeni, miután ez szerencseszámok gyorsan elfognak.

TÖRÖKA. ÉS TSA

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főirodánk osztálysorsjáték-üzletel:

Központ: Terező-kört 46/a. I. fők: Váci-kört 4/a.

II. fők: Muzéum-kört 11/a. III. fők: Erzsébet-kört 54/a.

Lithomat Capsul comp.
Küster-féle Bergoly Párló-Egyszerű.

Közen elismert káros és bajalkalmatlan, kedvező hasznát házias bevitelnek, a mely minden gyógyszerárban kapható, mindig Lithomat jegyű és „Bergoly” védjegyű.

35 év óta használják a Berger-féle kátrányszappant.

Austria-Magyarországon és minden másutt Allamban mosakodáshoz és fűszérek birkáttel és a bőr tisztáltsági ellen. Minden címken rajta kell lennie a sorsjegyekre és a gyári cég jelölésére.

knöben nem 35 év forgalomban lévő valódi.

Nagyon: **G. Heli & Comp.**
Wien, I, Biberstrasse Nr. 8.

BERÉNY JÓZSEF ékszerész

Alapítottott 1936. **NAGYKANIZSÁN** Alapítottott 1939.

SAJÁT MÜHELY.

JEGYGYÜRÜK saját készítményem mindenkor nagy választékban készzen kaphatók.

NAGY RAKTAR gyűrűkrigben gyémántokkal és szines kövekkel.

NAGY RAKTAR férfi- és női arany órlánczokban.

NAGY RAKTAR önm erőt étkészletekben.

Eladás részletfizetés mellett is!
Javítások és új munkák gyorsan készíttetnek.

SZŐLLŐVESSZŐ!

A világhírű **DELAWARE** adja a legjobb bort!

Oltani, permetezni nem kell!

A filoxerának ellenáll!

Leírását legyen küldöm meg bárkinek. Nagymennyiségű Danawar-vevessző és szőlőoltvány-éladást!

Cím: **SZIGYÁRTÓ NAGY MIHÁLY**
Felső-Szegen.

Lugasvesszők 20 darab, 2 óriással csak 10 korona.

Diszfenyőket (Coniferákat)

Legjobb ültetési idő: április - május.

Arányegek kiválaszthatóak.

HETVEN legérdekesebb, a sötétzöldtől az ezüstös ké- és aranyárgáig változó színezetű fajúban, darabonként 40 fillértől 40 koronáig. Ugyiszintén mindenféle erdei tülevelel facsemeteiket, lombfacsemeiket, díszbokrokat, rózsákat, gyümölcsfa-vadonokat, elősötét-eket és magvakat ajánl.

FARAGÓBÉLA csász. és kir. udvari szállító **ZALAEGRSZEGEM.**

Szellző és gőrcsillapító **HÓDONYCSEPEK.**

Az étvágyat gerjesztő és emésztést előmozdító házszer.

Ára üvegenként 1 kor. Kevesebb mint 2 üveg (utánvétellel K.2.50) nem lesz postán áldve.

Megrendelhető:

Bittner Gyula gyógyszerárbról Gloggnitz (A/ö-Ausztria.)

Schicht-szappan

„szarvas“

vagy

„kulcs“

jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ecnédfogva
legolcsóbb szappan. — Minden
káros alkatrészektől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy
minden darab szappan a „Schicht“ névvel és
a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

FIGYELEM!

Megbízható legjobb minőségű hírneves
valódi szepességi

LENVÁSZON és

DAMASZTÁRU

minden nagyobb üzletben kapható.

**A késmárki gyár bejegyzett
védjegye**

Késmárki
gyártmány
csak az.

mely ezen
védjegy-
gyel van
ellátva.

HAZAI IPARI!

Szabadalmazott önműködő

permetező-készülékek

„SYPHONIA“

szőlőtelepek

és komlóültetvények befecskendezéséhez.

a gyümölcsfákat károsító rovarok,

a szegecs és tormáncs kirtására, valamint a levél-
betegségek elleni védekezésre stb.

10 vagy 15 liter töltésű

Önműködő, hordozható permetezők rézüsttel is,

petroleum-vegítőkészülékkel, vagy anélkül;

kocsira szerelt, önműködő permetezők gyártatnak és szállít-
tatnak különlegesség gyanánt

MAYFARTH PH. és TA.

mezőgazdasági gépgyárak, borásztók és gyümölcs-értékesítő gépek
különlegességi gyárai által

BÉCS, II. Tabornstrasse 71. sz.

Kimerítő árjegyzékek ingyen. — Képviselet és vizonteladók kerestetnek.

Hatóságilag engedélyezett végeladás!

KASZTL TESTVÉREK

áruraktára Nagykanizsa, Kazincy-utca I. szám

véglegesen feloszlik.

A nagy áruraktár óriási árukészlete: női divatok,
kék, férfi cipők, férfi nyakkendők, férfi ingek, gallér és
készlő, bőrnédők, bőrdaruk, kesztyűk, női divat, mell-
filcöny, női cipők, csipkék;

mélyen leszállított árakon adatnak el.

**Az egész berendezés egészben
szinte eladó.**

Hatóságilag engedélyezett végeladás!

SZLIÁCS-ACZÉLFÜRDŐ

(Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismert szénsavdús vas-forrás. Leg-
több vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.

Főülmulhatatlan vészegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc- és
idegbajok, bétaulás ellen, átzenvedett betegség és erős munká-
ság után. Fürdőorvosok: Dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos
és Dr. Stern J. Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át
onnan 5 óra, délről Budapestten át innen szintén 5 óra. Szliácsról
falragaszok minden nagyobb vasúti állomáson vannak kifüg-
gesztve. — Kimerítő fölvilágosítás és prospektus utazás, laká-
árkedvezményről az első és utószében stb. ad a fürdőigaz-
gatóság Szliács, (Zólyomgye.)

STEYER
gyógyintézet

TÖBEL-FÜRDŐ

GRÁ CZ MELLETT.

IDÉNY: május-október.

350 méter a tenger szine fölött

3 vasúti állomás.

Gráczból kocsival egy óra

Posta- és távirá állomás

Rég ismert vastartalmú (akrothermo) acélforrás 90
fok C. (28 fok R.) — 26 fok C. (90 fok R.) Mérsékelt
klíma, erősítő erdőlevegő kiterjedt fenyveserdők.
Gyógyjavallatok, idegbántalmak, idegyengeség, hát-
gerincbetegség, hysteria, görcsök, neurálgia stb. ellen
Női betegsgek: véréngesség, béli- és hólyagburt
stb. Igen ajánlható adótlóknek és gyenge gyermekek-
nek Gyógyesszók: külön gyógy- és uszobasin, kád-
fürdők, melegvízeli, fenyőfürdők, villanyos fürdők,
massage, zuhanygyógykezelés, napfürdők stb. Olcsó
lakások és egyes szokás, vilák, egytérterem, kistűző
étterem, kistűző szanatórium.

A fürdőigazgatóságánál kimerítő prospektus
ingyen és bérmentre.

DR. BLUMAER SÁNDOR,
orvos tulajdonos.